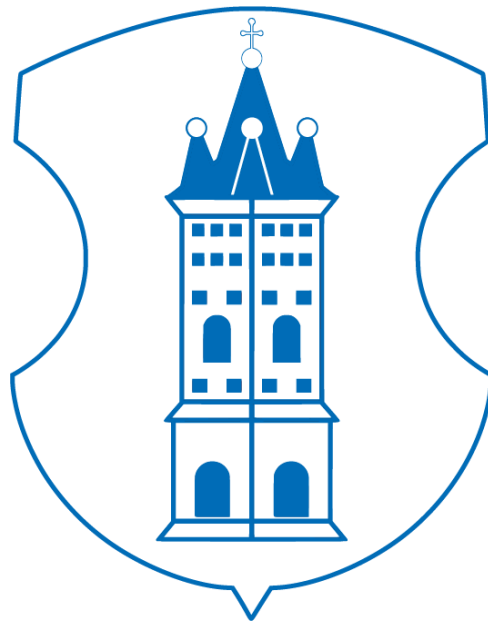

Tornion kaupunki

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2018

Sisällys

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
2. TORNION KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	2
2.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	2
2.2 KAUPUNGINHALLITUS	3
2.3 TORNION KAUPUNGIN ORGANISAATIO	4
3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	5
3.1 KUNTATALOUDEN KEHITYS SUOMESSA	5
4. TORNION KAUPUNGIN JA LÄHIALUEIDEN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	7
4.1 VÄESTÖNKEHITYS.....	7
4.2 HYVINVOINTI	8
4.3 ELINKEINOT	10
4.4 TYÖLLISYYS.....	13
4.5 ASUMINEN JA RAKENTAMINEN	14
4.6 KUNTATALOUDEN KEHITYS TORNIOSSA.....	15
4.6.1 <i>Erytisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely, Kuntalaki 118§</i>	<i>17</i>
4.7 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA.....	18
4.7.1 <i>Kaupungin toimintojen kehittäminen</i>	<i>18</i>
4.7.2 <i>Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö</i>	<i>21</i>
4.7.3 <i>Olennaiset muutokset kunnan taloudessa.....</i>	<i>23</i>
5. KUNNAN HENKILÖSTÖ	24
5.1 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	24
5.2 HENKILÖSTÖKULUT.....	25
6. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	26
6.1 TOIMINNALLISET RISKIT	26
6.2 RAHOITUSRISKIT	26
6.3 YMPÄRISTÖTEKIJÄT	27
6.4 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TOTEUTUMINEN.....	27
7. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	29
7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	29
7.2 TOIMINNAN RAHOITUS.....	30
7.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	32
7.4 KOKONAISTULOT JA –MENOT	33

7.5	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	33
7.5.1	<i>Konsernirakenne</i>	34
7.5.2	<i>Konsernin toiminnan ohjaus</i>	34
7.5.3	<i>Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat</i>	34
7.5.4	<i>Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä</i>	35
7.5.5	<i>Konsernivalvonnan järjestäminen</i>	35
7.5.6	<i>Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut</i>	36
7.5.7	<i>Tytäryhteisöjen toiminta ja tilinpäätös tiedot</i>	39
7.6	KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ	67
8	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	68
8.1	TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	68
8.2	TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN 2018	78
8.2.1	<i>Tarkastustoimi</i>	78
8.2.2	<i>Keskushallintopalvelut</i>	80
8.2.3	<i>Hyvinvointipalvelut</i>	91
8.2.4	<i>Sivistyspalvelut</i>	102
8.2.5	<i>Tekniset palvelut</i>	123
8.3	TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	136
8.4	INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	138
8.5	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	145
8.6	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN SEKÄ TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	146
9.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	148
9.1	TORNION KAUPUNKI	148
9.2	TORNION KAUPUNKIKONSERNI	152
10	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	156
11	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT	174
12	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	176

Käsitellyt: kaupunghallitus 25.3.2019

kaupunginvaltuusto 10.06.2019

Kannen kuvat ylhäältä alas: Anna-Erika Heikkilä

xxx

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Timon tekstiä yhdelle sivulle, mutta kahdelle palstalle.

Palstajako menee näin.

Tavoitteena on, että kaupunginjohtajan katsaus toimii johdantona koko kirjalle.

XX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Timo Nousiainen
Kaupunginjohtaja

2. TORNION KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

2.1 Kaupunginvaltuusto

Keväällä 2017 pidetyissä kunnallisvaaleissa Tornion kaupungin ylimpään päättävään toimielimeen eli kaupunginvaltuustoon valittiin 43 valtuutettua. Kaupunginvaltuuston toimikausi käynnistyi kaupunginvaltuuston kokouksessa 12.6.2017, jossa § 44 kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi valittiin Katri Kulmuni (KESK), I varapuheenjohtajaksi Markku Ponkala (KESK), II varapuheenjohtajaksi Sauli Hyöppinen (VAS) ja III varapuheenjohtajaksi Janne Olsen (SDP). II varapuheenjohtaja Sauli Hyöppinen (VAS) jätti 26.1.2018 päivätyn eroilmoituksen kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajan tehtävästä. Kaupunginvaltuusto myönsi 26.2.2018 § 20 Sauli Hyöppiselle eron II varapuheenjohtajan tehtävästä ja valitsi II varapuheenjohtajan tehtävään Jan-Mikael Hakomäen (VAS).

Kaupunginvaltuustoon kuuluivat seuraavat valtuutetut:

Aalto Merja (VAS)	Lummi Raija (KOK)
Aho Kirsti (KESK)	Marin Satu (KOK)
Alatalo Hannu (KESK)	Muhonen Marjo (VAS)
Auniola Vilho (KESK)	Ollila Kosti (SDP)
Berg Juha (KESK)	Olsen Janne (SDP)
Hakomäki Jan-Mikael (VAS)	Parkkila Olavi (VAS)
Husa Marja-Liisa (KESK)	Pelttari Pekka (KESK)
Hyöppinen Sauli (VAS)	Petäjämäa Katariina (SDP)
Juntura Sari (KESK)	Pigg Pasi (KESK)
Jutila Lasse (SDP)	Pirttimaa Pertti (KESK)
Juuso Kaisa (PS)	Ponkala Markku (KESK)
Kaarlela Antti (KOK)	Pukero Päivi (KESK)
Kapraali Ilkka (VAS)	Rainio Olli (KESK)
Kari Jarmo (KESK)	Sadinmaa Markku (KESK)
Keinänen Outi (KESK)	Sainmaa Jari (Tornio meidän kunta)
Keränen Toni (VAS)	Svenn Jani (PS)
Kristo Helena (KESK)	Taramaa Markku (KESK)
Kulmuni Katri (KESK)	Tikkanen Vilho (PS)
Lampela Jenni (VIHR)	Tuomaala Mari (SDP)
Lankila Matti (KESK)	Urpilainen Ismo (KESK)
Lappalainen Mauri (SDP)	Välimaa Risto (KESK)
Liikamaa Arto (KESK)	

Kaupunginvaltuusto kokoontui 9 kertaa ja teki päätöksen 104 asiasta.

2.2 Kaupunginhallitus

Tornion uusi kaupunginhallitus (kaupunginvaltuusto 12.6.2017 § 49) johtaa kaupungin hallintoa ja toimintaa kaupunginvaltuuston hyväksymien palvelutavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2018 kaupunginhallitukseen kuului 11 jäsentä. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi Pekka Pelttari (KESK) ja varapuheenjohtajina toimivat Ilkka Kapraali (VAS) I vpj. ja Markku Taramaa (KESK) II vpj.

Kaupunginhallitukseen kuuluivat seuraavat valtuutetut:

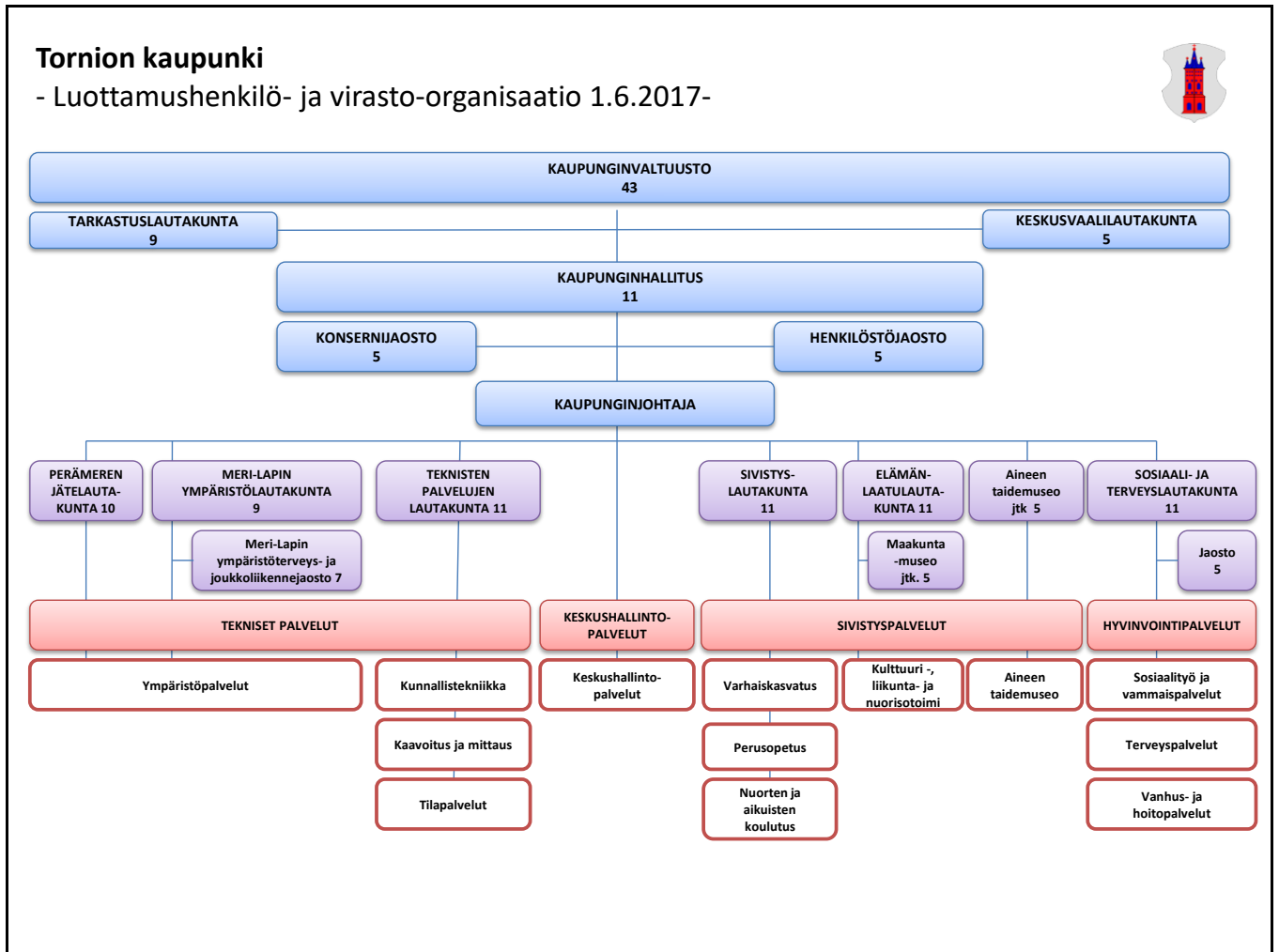
Aalto Merja (VAS)	Lankila Matti (KESK)
Juntura Sari (KESK)	Lummi Raija (KOK)
Juuso Kaisa (PS)	Ollila Kosti (SDP)
Keinänen Outi (KESK)	Rainio Olli (KESK)

Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa on ollut kaupungin valtuuston puheenjohtaja Katri Kulmunilla (KESK), kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtajalla Markku Ponkalalla (KESK), kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtajalla Sauli Hyöppisellä (VAS) sekä kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtajalla Janne Olsenilla (SDP). Kaupunginvaltuusto myönsi 26.2.2018 § 20 Sauli Hyöppiselle eron II varapuheenjohtajan tehtävästä ja valitsi II varapuheenjohtajan tehtävään Jan-Mikael Hakomäen (VAS).

Kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa ja teki päätöksen 400 asiasta.

Tilinpäätöksen laadinnasta ovat vastanneet kaupunginjohtaja Timo Nousiainen, kehitysjohtaja Sampo Kangastalo, talousjohtaja Anne Vuorjoki, pääkirjanpitäjä Tuula Saari sekä taloussuunnittelija Hannaleena Posti.

2.3 Tornion kaupungin organisaatio

Kuva 1. Tornion kaupungin luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio.

3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Valtiovarainministeriön mukaan Suomen talouden tuotanto lisääntyi v. 2018 laaja-alaisesti, mutta edellisvuotta hitaammin. Maailmankauppa hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Keskipitkällä aikavälillä kasvu jää alle 1 prosenttiin.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja.

Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina. Tavanomaisen suhdannekierron ohella syynä on myös keskeisten talouksien välisten kauppakonfliktien osittainen toteutuminen. Maailmankaupan kasvu hidastuu kaupan esteiden seurauksena nopeasti 3½ prosenttiin ennustejakson lopulla. Euroalueen näkymät ovat heikentyneet kuluvan vuoden aikana. Erityisesti teollisuuden luottamus talouskehitykseen on laskenut. Yhdysvaltojen talous on vahvassa vireessä, mutta talouskasvu hidastuu ennusteperiodilla lähemmäksi potentiaalista kasvua.

Suomen BKT kasvoi Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan 2,5 % vuonna 2018, joten vuodesta 2017 näyttää muodostuvan tämän suhdannenousun nopein kasvuvaihe. Teollisuusyritysten tuotanto-odotukset ovat jo maltillistuneet ja kasvun esteet yleistyneet, työvoiman saatavuusongelmat ovat lisääntyneet rakennustoiminnassa sekä palvelualoilla ja myönnettyjen rakennuslupien määrä on kääntynyt laskuun.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n kasvu hidastuu 1,5 prosenttiin. Maailmankaupan kasvu hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Talouskasvu hidastuu edelleen 1,3 prosenttiin v. 2020.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kehitys jatkuu nopeana ansiotason nousun kiihtyessä. Inflaation kiihtymisestä huolimatta reaalitytulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutuksen kasvu nopeutuu v. 2019

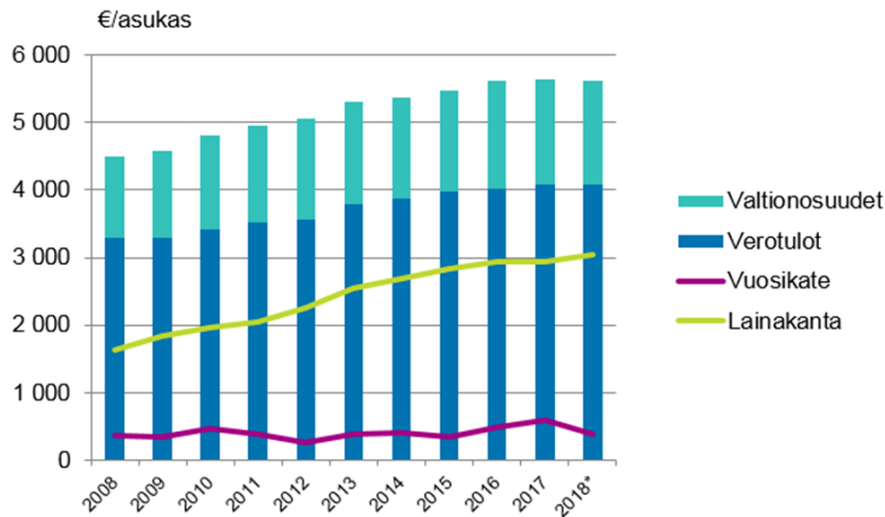
Työllisyyden kasvu oli vuonna 2018 erittäin nopeaa ja selvästi vauhdikkaampaa kuin mitä pelkän taloudellisen aktiiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisten määrä nousi vuonna 2018 työvoimatutkimuksen mukaan 2,7 % ja työllisyysaste (15–64-v.) parani yli prosenttiyksikön kivuten 71,7 prosenttiin. Työllisyysasteen trendi oli joulukuussa 72,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Työttömyys väheni vuonna 2018 merkittävästi sekä Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen, että työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan. Koko vuoden 2018 työttömyysaste laski yli prosenttiyksiköllä 7,4 prosenttiin. Työttömyysasteen trendi oli joulukuussa 6,6 prosenttia. Työttömien määrä laski vuonna 2018 kaikilla alueilla ja kaikissa ikäryhmissä.

3.1 Kuntatalouden kehitys Suomessa

Kuntaliiton mukaan kuntien alustavien tilinpäätöstietojen mukaan 196 kuntaa teki negatiivisen tuloksen vuonna 2018 kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa.

Tilastokeskuksen tilastojen mukaan Manner-Suomen kuntien ilmoittamien vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 1,2 miljardia euroa eli yli kolmanneksen verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Kuntien lainakanta kasvoi 3,8 prosenttia 16,7 miljardiin euroon.

Kuva 2. Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2008-2018

Vuoden 2018 tilinpäätösarvotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut olivat 3,3 prosenttia edellisestä vuodesta suuremmat ja niitä oli yhteensä 36,9 miljardia euroa. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 4,6 prosenttia 7,5 miljardiin euroon. Toimintakate oli -29,1 miljardia euroa ja se heikkeni 3,4 prosenttia edellisen vuoden tilinpäätöksistä.

Manner-Suomen kuntien verotulot olivat tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 22,3 miljardia euroa vuonna 2018. Ne vähenivät edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 0,5 prosenttia. Valtionosuuksia kunnat saivat 8,5 miljardia euroa, ja ne vähenivät 0,6 prosenttia. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden 5 613 euroa. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate pieneni edellisestä vuodesta 35,5 prosenttia ja oli 2,1 miljardia euroa. Vuosikate oli tilinpäätösarvioissa negatiivinen 38 kunnalla. Edellisenä vuonna vuosikate oli tilinpäätöstietojen mukaan negatiivinen neljällä kunnalla.

Kuntien arvioiden perusteella niiden yhteenlaskettu lainakanta vuoden 2018 lopussa oli 16,7 miljardia euroa. Asukasta kohden se oli 3 051 euroa. Lainakanta kasvoi vuotta aikaisemmasta ajankohdasta 3,8 prosenttia. Investointimenot kunnilla oli vuoden aikana 3,6 miljardia euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 3,4 prosenttia.

Manner-Suomen kuntayhtymien toimintakulut ilman sisäisiä eriä olivat vuonna 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan 14,7 miljardia euroa. Ulkoisia toimintatuottoja oli 15,4 miljardia euroa. Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 8,3 prosenttia ja toimintatuotot 7,2 prosenttia. Vuosikate laski 15,1 prosenttia ja oli 0,6 miljardia euroa.

Kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli vuotta 2018 koskevilla tilinpäätösarvioissa 3,9 miljardia euroa, joka oli 11,4 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden tilinpäätöstiedoissa. Investointimenot kasvoivat 2,1 prosenttia 1,2 miljardiin euroon.

4. TORNION KAUPUNGIN JA LÄHIALUEIDEN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

4.1 Väestönkehitys

Tornion väkiluku oli vuoden 2018 joulukuun lopussa 21 872 asukasta (TK ennakkotieto). Väkiluku väheni vuoden 2018 aikana 56 asukkaalla. Vuonna 2017 kokonaismuutos oli -189 asukasta. Tornion väkiluku on laskenut yhtäjaksoisesti seitsemän vuotta peräkkäin (2012-2018).

Luonnollinen väestönkehitys oli Torniossa vuonna 2018 toista vuotta peräkkäin negatiivinen (-22 henkilöä) eli kuolleisuus ylitti syntyneisyyden. Torniossa syntyi vuoden aikana 194 lasta ja kuolleita oli 216 henkilöä. Syntyneiden määrä laski edellisestä vuodesta seitsemällä ja kuolleiden määrä kuudella henkilöllä. Väestörakenteen muuttuminen kuvastaa suurten ikäluokkien ikääntymistä sekä toisaalta ennätysalhaista syntyvyyttä, mikä on kansallinen haaste.

Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Tornion nettomuuttotappio oli -103 henkilöä, mutta maahanmuutossa nettomuutto voitto oli 69 henkilöä. Näin ollen kokonaisnettomuutto oli Tornion osalta negatiivinen 34 henkilöä. Kehitys oli kaiken kaikkiaan Tornion osalta edellistä vuotta myönteisempi, sillä vuonna 2017 kokonaisnettomuuttotappio oli 149 henkilöä.

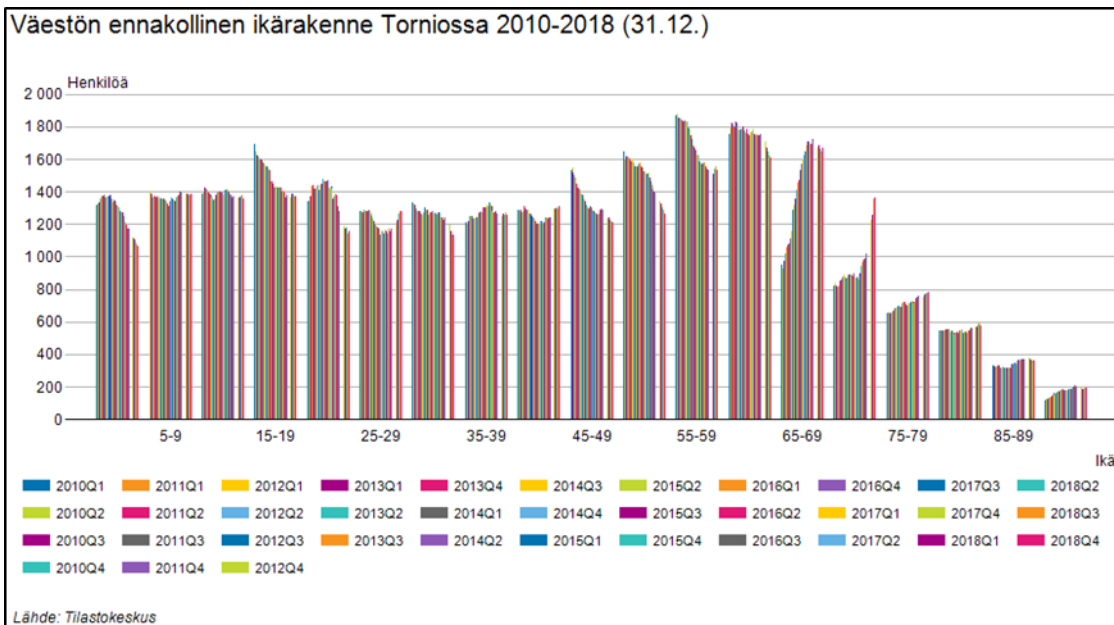
Kemi-Tornion alueen viidessä kunnassa (Tornio, Kemi, Keminmaa, Tervola, Simo) oli vuoden 2018 lopussa 57 152 asukasta. Väestö väheni kaupunkiseudulla vuoden aikana 506 asukkaalla, mikä oli peräti 73 % koko Lapin väestön vähenemisestä vuonna 2018. Lapin maakunnassa oli vuoden 2018 lopussa 178 530 asukasta ja muutos edelliseen vuoteen oli -693 henkilöä. Lapin 21 kunnasta vain neljä oli väestöltään kasvavaa kuntaa (Inari, Kittilä, Rovaniemi, Savukoski). Rovaniemellä väkiluku kasvoi vuonna 2018 yhteensä 543 asukkaalla.

Koko Suomen väkiluku oli ennakkotietojen mukaan vuoden 2018 lopussa 5 521 773 asukasta (+8 643). Väestönkasvu heikkeni edellisestä vuodesta 2 780 henkilöllä ja koko maan väestö kasvoi ainoastaan maahanmuuton ansiosta. Luonnollinen väestönkasvu oli Suomessa 6 988 henkilöä negatiivinen ja syntyvyys ennätysalhaista.

Taulukko 1. Tornion väestönmuutokset 2010-2018e (Tilastokeskus).

TORNIO Väestönmuutos	Tamm i-joulukuu 12 kk						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Elävänä syntyneet	256	260	218	231	217	201	194
Kuolleet	202	188	203	190	190	222	216
Luonnollinen väestönlisäys	54	72	15	41	27	-21	-22
Kuntien välinen tulomuutto	909	831	895	887	856	821	847
Kuntien välinen lähtömuutto	1 079	1 092	995	1 106	1 066	1 049	950
Kuntien välinen nettomuutto	-170	-261	-100	-219	-210	-228	-103
Nettosiertolaisuus	62	78	46	47	107	79	69
Kokonaisnettomuutto	-108	-183	-54	-172	-103	-149	-34
Kunnan sisäinen muutto	2 545	2 475	2 325	2 721	2 316	2 359	2 700
Kokonaismuutos	-56	-118	-49	-123	-82	-189	-56
Kokonaismuutos %	-0,2	-0,5	-0,2	-0,6	-0,4	-0,8	-0,3
Väkiluku	22 489	22 371	22 322	22 199	22 117	21 928	21 872
Väkilukutavoite, Tornion TA	22 600	22 500	22 500	22 400	22 330	22 203	22 177
Tilastokeskus, väestöennuste (-)	22 609	22 666	22 721	22 772	22 263	22 203	22 177

Kuvassa 3 on esitetty Tornion kaupungin väestön ikärakenne 5-vuotiskäryhmittäin vuosien 2010-2018 väestölaskennan ennakkotietojen osalta. Ikäryhmittäin tarkasteltuna 65-69 -vuotiaiden sekä 70-74 -vuotiaiden määrä on kasvanut vuosina 2010-2018 Torniossa voimakkaasti. Edellä mainittujen ikäryhmien eläköityminen näkyy työikäistä väestöstä kuvaavissa ikäryhmissä poistumana. Huolestuttavaa on myös 0-4 -vuotiaiden lasten määrän jyrkkä lasku 2010-luvulla.

Kuva 3. Väestön ennakkollinen ikärakenne Torniossa 2010-2018 (31.12.).

4.2 Hyvinvointi

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä, jota lainsäädäntö ohjaa. Laajassa hyvinvointikertomuksessa asetetaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määritellään niitä tukevat toimenpiteet. Toimenpiteitä seurataan ja päivitetään vuosittain osana kunnan talousarvio-, toiminta- ja käyttösuunnitelmatyötä. Hyvinvointikertomuksessa asetetut tavoitteet ovat kiinteä osa kunnan strategiatyötä.

Torniolaisten hyvinvointitilannetta kuvaavista päivittyvistä indikaattoritiedoista ovat tällä hetkellä (2/2019) käytössä ikäryhmäkohtaisten tietojen osalta pääasiassa vuoden 2017 tiedot. Ajantasaisempaa tietoa on lisäksi kerätty toimialoilla toteutetusta tiedonkeruusta sekä kaupungin työryhmillä. Vertailukohteena oleviin kuntiin nähden torniolaisten hyvinvointitilannetta voidaan kuvata melko hyväksi.

- Ikärakenne vertailukuntiin nähden tasapainoisempi ja lapsiperheiden osuus väestöstä on vertailukunnista suurin.
- Työttömyys on pienentynyt, myös pitkäaikaistyöttömyys
- Vanhusväestön osuus kasvaa ja huoltosuhteen kehitys on heikentynyt, kuten kansallisesti muuallakin.

Lasten ja nuorten hyvinvointitilanteessa on nähtävillä sekä myönteistä kehitystä että huolenaiheita. Huolenaiheet näyttävät myös vaihtelevan merkittävästi iän ja koulutason mukaan.

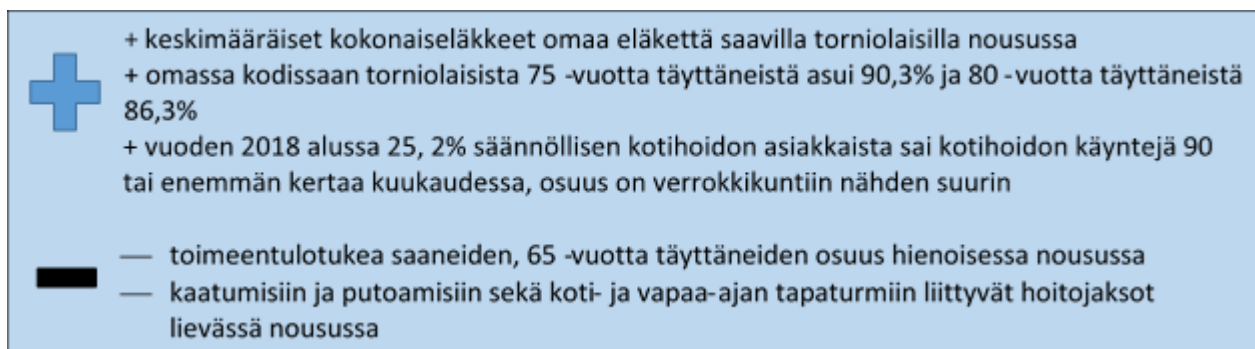

+ kouluviihtyvyys ja kouluruokailuun osallistuminen ovat parantuneet
 + nuoret kokevat parempaa osallisuutta koulussa
 + kokemus keskusteluyhteisistä vanhempiin ja opettajiin on parantunut
 +/- humalahakuinen juominen on vähentynyt, mutta alkoholia käyttävillä määrät ovat suuria ja aloittamisikä alhainen

— kiusaaminen
 — liikkumattomuus
 — alakouluikäisillä kokemukset kuulluksi tulemisen puutteista
 — nuuskaaminen sekä huumausaineiden tarjonta ja kokeilut lisääntyneet
 — nuorten rikollisuuden lisääntyminen

Ikääntyneiden osalta saatavilla oleva, kuntatasoinen hyvinvointitieto on melko vähäistä. Esimerkiksi terveystietämistä koskevaa indikaattoritietoa on saatavilla vain maakuntatasolla ja sekin on osin vanhentunutta. Sairastavuuteen ja palvelujen käyttöön liittyvää tietoa on saatavilla parhaiten. Torniossa kotona asumisen tukeen myös paljon tukea tarvitseville asiakkaille on panostettu vuosia, mikä näkyy myös indikaattoritiedon kehityksessä.

Kaupungin viralliset työryhmät ovat omalla toiminnallaan olleet vahvistamassa hyvinvointitilanteessa kuvattua hyvinvointityötä. Lisäksi ryhmissä on tehty hyvinvointityötä laaja-alaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmista. Vammaisneuvosto on tehnyt yhteistyötä Haaparannan vammaisneuvoston kanssa sekä myöntänyt mm. kunniamaininnan Tornion Taksi Oy:lle esteettömyyden edistämisestä ja hyvästä palvelusta. Ikäihmisten neuvosto on järjestänyt kaupungin kulttuuritoimen kanssa 2018 vanhusten viikon pääjuhlan sekä koordinoitunut vanhustenviikon ohjelmaa ja mainontaa. Lisäksi neuvosto on tehnyt aloitteita ja antanut lausuntoja ikääntyneiden elämänlaadun parantamiseksi. Opiskeluhuollon ohjausryhmässä on vuoden 2018 aikana kerännyt tietoa ja nimennyt alatyöryhmän valmistelevaan kunnallista yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelmaa. Lisäksi se on toiminut monialaisena ja sektorirajat ylittävänä yhteistyöfoorumina, jossa on käsitelty ajankohtaisia opiskeluhuollon haasteita ja yhteistyökysymyksiä. Päihdeinformaatioryhmä (Inforyhmä) on seurannut paikallista päihdetilannetta mm. organisoimalla päihdekselyn Tornion yläkouluilla ja esittelemällä sen tuloksia. Se on osallistunut seudulliseen Inforyhmätyöskentelyyn, järjestänyt päihdeaiheisia vanhempainiltoja ja osallistunut paikallisiin tapahtumiin, ennaltaehkäisevän päihdetyön koulutuksiin sekä ollut mukana huumeidenkäyttäjien läheisten vertaistapaamisissa. Liikenneturvallisuustyöryhmä on toiminut foorumina paikallisesta liikenneturvallisuustilanteesta ja sen kehittämistarpeista keskustelulle sekä yhteistyön ja – toiminnan suunnittelufoorumina kaupungin, liikenneturvan, poliisin, pelastuslaitoksen ja aluehallintoviraston kesken. Liikenneturvallisuustyötä on tehty tapahtumissa ja tempauksissa yhdessä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten, nuorisotyön ja mm. paikallisen yrityksen kanssa.

Laaja hyvinvointikertomus 2013–2016 ja hyvinvointisuunnitelma 2017–2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 12.11.2018 § 81. Hyvinvointikertomuksessa 2013 – 2016 tarkastellaan kunnan asukkaiden hyvinvointia, sen kehitystä ja tehtyjä toimenpiteitä. Hyvinvointisuunnitelma 2018 – 2021 sisältää hyvinvointia koskevat painopisteet ja linjaukset. Keskeiset painopisteet ja kehittämiskohteet nousevat kuntastrategiasta ja hyvinvointikertomuksesta sekä valtakunnallisista turvallisuussuosituksista. Painopisteiksi on lisäksi nostettu yhteisesti seurattavaksi sovittuja asioita, jotka on Torniossa koettu erityisen tärkeiksi. Indikaattoritietoa on saatu mm. sähköisestä hyvinvointikertomuksesta ja järjestötreffeilä, joka järjestettiin 8.10.2018.

Hyvinvointisuunnitelman 2017–2021 painopisteet ja kehittämiskohteet on avattu TA-tavoitteiksi, TA-toimenpiteiksi, jonka pohjalta laaditaan vuosittainen hyvinvointikertomus. Hyvinvointikertomuksen pohjalta päivitetään ja täsmennetään vuosittaisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Hyvinvointisuunnitelman 2017–2019 painopisteiksi ja kehittämiskohteiksi nousi:

1. Turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö, joka sisältää kuntalaisten esteettömän ja turvallisen lähiliikkumisen mahdollistamisen sekä nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisyn
2. Kuntalaisten osallisuus terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä vahvistuu, joka sisältää osallisuuden kehittäminen ja vahvistamisen, kuntalaisten aktivoimisen omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen, vertaisryhmätoiminnan kehittäminen, vaikuttamistoimielinten; Ikäihmisten neuvoston, nuorten neuvoston, vammaisneuvoston rooli vahvistumiseen terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä sekä järjestö- ja yhdistystoimijoiden roolin selkeytymiseen yhteisötyökumppaneina

3. Sairauksien ja tapaturmien ennaltaehkäisy, joka sisältää lasten- ja nuorten mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyn, sydän- ja verisuonitautien ennaltaehkäisyn, päihdelähtöisten sairauksien ja tapaturmien vähentämisen sekä ikäihmisten kaatumis- ja putoamistapaturmien ennaltaehkäisyn

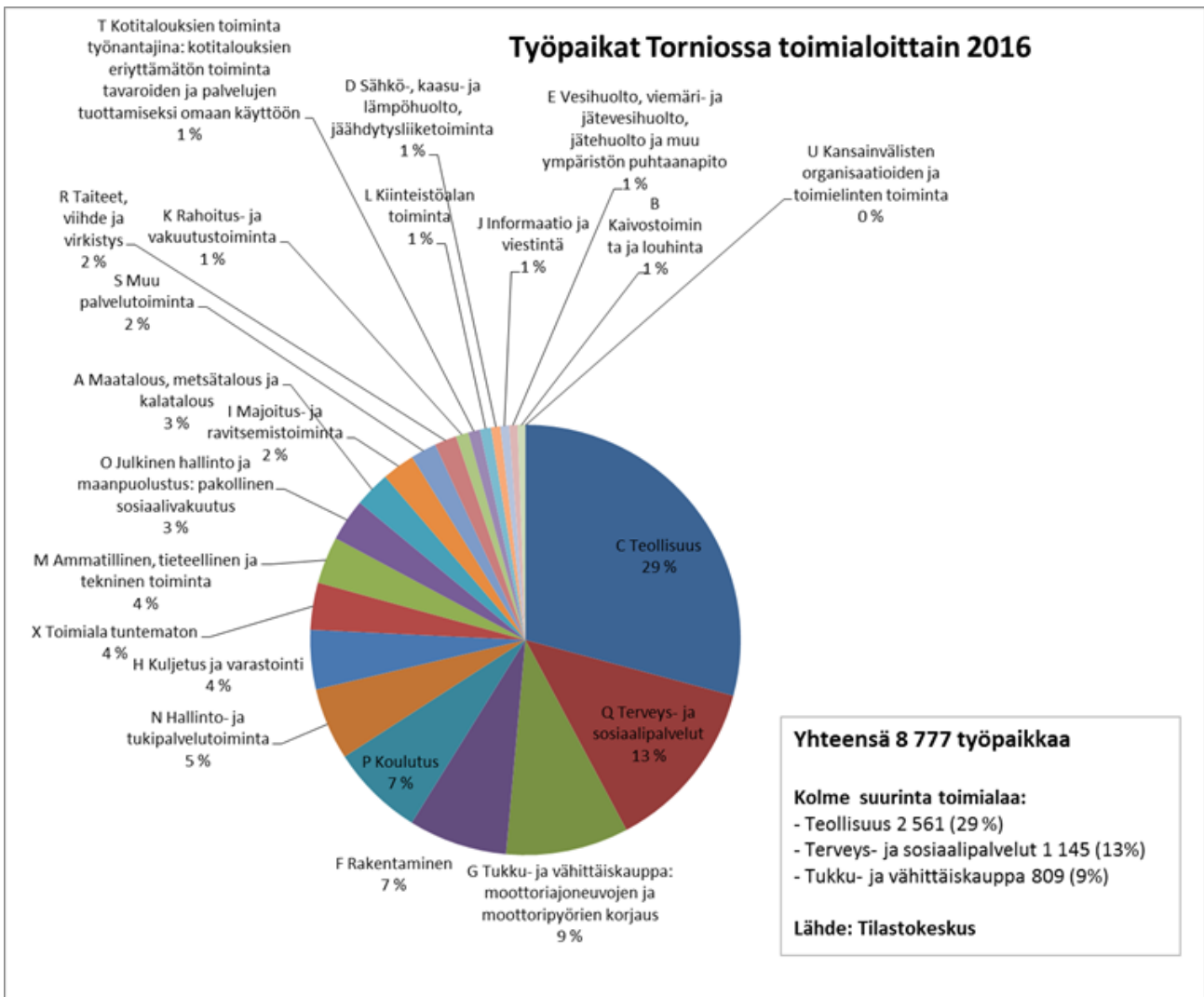
4. Liikunnallisen elämäntavan vahvistuminen perheiden arjessa ja liikkumisedellytysten tukeminen, joka sisältää liikuntaverkoston luomisen, lasten ja nuorten liikkumisen lisäämisen, työikäisten työmatka- ja vapaa-ajan liikkumisen aktivoimisen.

4.3 Elinkeinot

Suomen Yrittäjät ry. julkaisee kahden vuoden välein elinkeinopoliittista mittaristoa (ELPO), joka kuvaa kunnan elinkeinopolitiikan tilaa yrittäjien näkökulmasta. Vuonna 2018 Tornio sai ELPO-mittaristolla elinkeinopolitiikan yleisarvosanaksi 6,5, mikä oli hieman alempi kuin Lapin (6,6) ja Suomen kuntien keskiarvo (6,7). Parhaat arvosanat Tornio sai elinkeinopolitiikasta ja resursseista sekä koulutuksesta ja osaamisesta (6,8). Heikoin arvosana tuli kunnan hankintapolitiikasta (6,3).

Lapin elinkeinoelämälle vuosi 2018 oli monin paikoin positiivinen ja varsinkin matkailun sekä metsäteollisuuden toimialat vahvistuivat. Terästeollisuuden osalta vuosi 2018 oli lopulta haasteellinen johtuen mm. Yhdysvaltain terästulleistä, kasvaneesta teräksentuonnista Eurooppaan ja hintapaineista. Outokummun tilikauden tulos oli kuitenkin 130 miljoonaa positiivinen, mutta se heikkeni huomattavasti edellisestä vuodesta (392 milj. e). Osaavan työvoiman saatavuus heikkeni Lapissa, sillä työvoiman saatavuushaasteita oli sekä suorittavassa työssä että asiantuntijatehtävissä, useilla eri toimialoilla ja eri puolilla maakuntaa. Erityisesti vuonna 2018 julkiseen keskusteluun nousi matkailutoimialan kausivaihtelut ja työvoimatarve. Osasyty työvoiman heikkoon saatavuuteen on ollut Lapissa myös negatiivisella väestönkehityksellä.

Torniossa oli vuonna 2016 (uusin tilasto) yhteensä 8 777 työpaikkaa, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 174 työpaikkaa (+2 %). Suhteellisesti eniten työpaikkamäärä kasvoi kaivosalalla, jossa työpaikkamäärä lähes 1,5 kertaistui vuodesta 2015 vuoteen 2016. Absoluuttisesti eniten työpaikkamäärä kasvoi rakennusalalla (76 kpl). Huippuvuodesta 2008 Tornion työpaikkamäärä on vähentynyt 574 työpaikalla. Kolme suurinta toimialaa eli teollisuus, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa muodostivat vuonna 2016 yhteensä 51 % kaikista Tornion työpaikoista. Palvelusektorin työpaikkojen osuus on Tornion kaikista työpaikoista 55,7 %, jalostuksen 38,4 % ja alkutuotannon 2,9% (2015). Yksityisen sektorin osuus kaikista Tornion työpaikoista on noin 74 % ja kuntasektorin noin 21 %. Valtion työpaikkoja on Torniossa verraten vähän eli ainoastaan 2 % kaikista työpaikoista (vrt. Rovaniemi). Ainoa suurehko valtion työnantaja on Torniossa tullit. Esimerkiksi Lapin TE-toimiston Tornion toimipaikka muutti alkuvuonna 2018 Kemiin ja vero- ja tullitoimistolla on ollut Torniossa jo vuosien ajan toimipiste ainoastaan rajoitetuin aukioloajoin.

Kuva 4. Työpaikat Torniossa toimialoittain 2016.

Vuoden 2018 aikana Kaupparekisteriin merkittiin 113 yritystä, joiden kotipaikka on Tornio. Luku on seurantahistorian ennätys ja kasvua edelliseen jo hyvään vuoteen oli liki 9 %. Vuoden 2016 loppupuolella alkanut talouselämän optimismi näkyi selvästi yritystuntemuksessa paitsi Torniossa, myös koko seutukunnassa. Meri-Lappiin ja Ylitorniolle perustettiin vuoden 2018 aikana 254 yritystä ja vuoden 2017 aikana 238, kun vuonna 2016 niitä oli 178.

Meri-Lapin yritystuntemuksesta 48 % ja nettolisäyksestä 57 % oli viime vuonna torniolaisia yrityksiä. Toimialoista rakentamisen, matkailun sekä teollisuus- ja kaivospalvelujen yritykset olivat hyvin edustettuina ja niiden määrä kasvussa. Suurimmat odotukset viime vuosien aikana alkaneesta yritystoiminnasta kohdistuvat nestemäisen maakaasun hyödyntämiseen, logistiikkaan ja matkailuun. Lopettaneet olivat pääsääntöisesti vapaaehtoisesti lopettaneita. Merkittäviä työllistäjiä vuoden 2018 lopettaneissa ei ollut yhtään. Team Botnia on tarjonnut neuvontaa, ohjausta ja käytännön suunnitteluapua yritystoimintaa suunnitteleville tai harkitseville henkilöille. Aloittavan yrittäjän neuvontapalveluja on myyty Keminmaan, Simon ja Tervolan kunnille.

Kaikkiaan torniolaisille yrityksille myönnettiin julkisia yrityskohtaisia kehittämisavustuksia 587 000 euroa vuoden 2018 aikana. Lapin yritystuntemuksesta (ELY -keskuksen yritysosaston rahoittamana) Tornion osuus on 7 % euromääräisestä avustussummasta ja Meri-Lapin seutukunnassa 43 %. Tornioon kohdentuneet yritysten kehittämisavustukset ovat kohdistuneet pääosin teollisuuden eri toimialoille.

Vuonna 2018 merkittävin elinkeinoelämän merkkipaalu Torniossa oli vuodesta 2014 rakenteilla olleen Pohjoismaiden suurimman LNG-termiinalin avaaminen Röyttän sataman liepeille. Manga LNG –tuontitermiinali toimittaa maakaasua pääasiassa Outokummun Tornion terästehtaille, mutta se palvelee myös kaivoksia ja alueen muita potentiaalisia kaasuasiakkaita. Termiinalista voidaan toimittaa maakaasua myös Perämerellä liikennöiviin aluksiin. Tornion kaupungilla ja kaupungin elinkeino-yhtiöllä Team Botnia Oy:llä jatkui koko vuoden ajan kartoitus liittyen LNG-termiinalin

tuomiin uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin. Tähän liittyen Røyttässä on ollut myös käynnissä Arction uuden elinkeinoalueen osayleiskaavan laatiminen.

Arction osayleiskaavan valmistelumateriaali oli nähtävillä kesällä 2018, jonka aikana saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta on kaavaa tarkistettu ehdotusvaiheeseen. Toukokuussa 2018 konsultilta kilpailutuksen jälkeen tilatun luontoselvityksen piti valmistua marraskuussa 2018 mutta sen valmistuminen on viivästynyt usealla kuukaudella. Tavoitteena on asettaa osayleiskaavan ehdotusvaihe nähtäville keväällä 2019.

Marraskuun alussa 2018 tuli julkisuuteen amerikkalaisen Silent Partner Groupin suunnitelma rakentaa 250 MW:n datakeskus Tornioon ja vastaavien datakeskusten rakentaminen myös Sotkamoon (2 kpl) ja Haminaan. Hankkeen suomalainen kumppani on Energia Myynti Suomi Oy. Tornion kaupunki käynnisti datakeskusta koskevat neuvottelut Silent Partner Groupin kanssa vuoden 2018 lopulla.

Kaupungin ydinkeskustassa suurin meneillään oleva investointihanke eli Mustaparran hotellin laajennus (Grand Hotel Mustaparta) ei valmistunut vielä vuoden 2018 loppuun mennessä. Hotellilaajennus lisää merkittävästi Tornion majoituskapasiteettia ja edistää Tornion matkailutoimialan kehittämistä. Kaupunkikeskustan kehittämistä jatkettiin vuonna 2018 mm. Europan 14 –arkkitehtuurikilpailun suunnittelualueella Suensaaren eteläkärjen tuntumassa. Samoin Elämystehdas Lapparin entisen panimokiinteistön ympäristössä valmisteltiin uusia matkailu- ja virkistyskäyttöä tukevia investointeja.

Tornion majoitusliikkeisiin kirjattiin vuonna 2018 yhteensä 55 091 yöpymistä ja jossa kasvua oli edelliseen vuoteen 21,3 %.

Rajalla -kauppakeskuksen toiminta on piristynyt selvästi vuonna 2016 avatun elokuvateatterin jälkeen. Kauppakeskuksen kävijämäärä oli vuonna 2017 2,4 miljoonaa asiakasta (2016: 2,5 milj.) ja myynti 50 miljoonaa euroa (2016: 51 milj. euroa). Vaikka kauppakeskuksessa on tyhjiä liiketiloja ja vaihtuvuutta, niin kauppakeskukseen on saatu viime vuosina merkittäviä uusiakin toimijoita. Vuonna 2018 kauppakeskuksessa avattiin mm. suuri viihde-elektronikkaliike ja yksityinen terveysasema.

Tornion ja Haaparannan kaupunkikeskustojen välissä ollut Rajalla – PÅ Gränsen -alue on edelleen Ruotsin puolelta suurelta osin rakentumatta ja alkusyksystä 2018 vuosia vireillä ollut Barents Center –hanke kaatui lopullisesti. Rajalla -alueen rakentamisaikataulu on entistä epävarmempi ja alueen toteuttaminen vaatii uudelleen suunnittelua. Haaparannan matkailupalvelut kehittyvät kuitenkin voimakkaasti, sillä joulukuksi 2018 avautui uusi hotelli Kukkolaforseenille ja kylpylähotelli Cape Eastista tehtiin päätös saattaa kiinteistöt uudelleen matkailukäyttöön vuodenvaihteessa 2019-2020.

Tornion suurimmat yritysalueet sijaitsevat Torpissa ja Kromilaaksossa. Alueilla rakennetaan jatkuvasti mm. pienteollisuushalleja, mutta myös muu yritystoiminta kehittyy. Esimerkiksi Kromilaaksoon avattiin vuonna 2018 yrityslähtöisesti uusi ekoasema. Myös taloteollisuus on osoittanut Torniossa piristymisen merkkejä muutaman vuoden takaisen laskusuhdanteen jälkeen.

Koko Kemi-Tornion alue on Lapin logistinen keskus, jossa yhdistyvät kaikki kulkumuodot (maa-, meri- ja lentoliikenne) ja joka on keskeinen rajanylityspaikka Suomen ja Ruotsin välillä (noin 14 miljoonaa rajanylittäjää vuodessa). Logistista sijaintia vahvistamaan on käynnistetty mm. BarentsLOGHUB –hanke sekä solmittiin yhteistyösopimus Narvikin, Haaparannan ja Kouvolan kaupunkien kanssa. Tavoitteena on mm. selvittää Pohjoiskalottialueen kuljetuspotentiaalia Kouvolan kautta Kiinan Xianiin. Meri-Lapin kehittämiskeskus käynnisti myös selvityksen, jossa kartoitetaan Meri-Lapin alueen kilpailukykytekijöitä ns. Arctic Connect –merikaapeli –hankkeeseen liittyen.

Kesällä 2019 EU:ssa tehdään päätös Verkkojen Eurooppa –välineen uudistamisesta osana EU:n seuraavaa budjettikautta 2021-2027. Uudistuksen yhteydessä päätetään Pohjanmeri-Itämeri ydinkäytävän sekä Skandinavia-Välimeri ydinkäytävän ulottamisesta Perämeren pohjukkaan ja Narvikiin. Mikäli asiasta tehdään positiivinen päätös, mahdollistaa se uusien rahoitusinstrumenttien hyödyntämisen mm. raideliikenneinfrastruktuurin kehittämisessä Tornioista länteen. Suomen kannalta oli positiivista, että Euroopan komission esitys 6.6.2018 sisälsi mm. Suomen pääradan ottamisen mukaan EU:n liikenneverkon ydinkäytäviin.

Kemi-Tornion lentoaseman matkustajamäärä oli vuonna 2018 yhteensä 66 800 matkustajaa (-36,1 %). Luku ei ole vertailukelpoinen vuoteen 2017, koska vuonna 2017 Oulun lentoaseman liikennettä ohjattiin Kemi-Tornion lentoasemalle kunnostustöiden takia. Kemi-Tornion seudun kunnat perustivat 2018 lentoliikennerahaston, jonka avulla kentälle pyritään houkuttelemaan aiempaa enemmän kansainvälisiä tilauslentoja. Lentoliikennerahastosta on tehty sitovat päätökset myös vuoden 2019 osalta.

Tornion Röyttän satama on ollut jo vuosia tavaraliikennemäärältään (tonnia) Lapin vilkkain satama. Sataman liikenne on lähes täysin ulkomaan tavaraliikennettä ja tavaraliikennemäärä vuositasolla on noin 3,1 miljoonaa tonnia. Tammi-marraskuussa 2018 tavaraliikenne laski tuonnin osalta 7,1%, mutta viennissä oli kasvua 1,2 %. Kokonaismuutos tonnimäärällä mitattuna oli 11 kuukauden aikana -3,4 %.

Tornion maarajaylityspaikkojen kautta on kulkenut tammi-marraskuussa 2018 vajaa 4,5 miljoonaa ajoneuvoa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna noin 1 %.

Elinkeinopoliittisista suunnitelmista vuonna 2018 olivat tekeillä Tornion elinkeino-ohjelma ja matkailun masterplan, mutta molempien suunnitelmien valmistuminen ajoittuu vuoden 2019 puolelle.

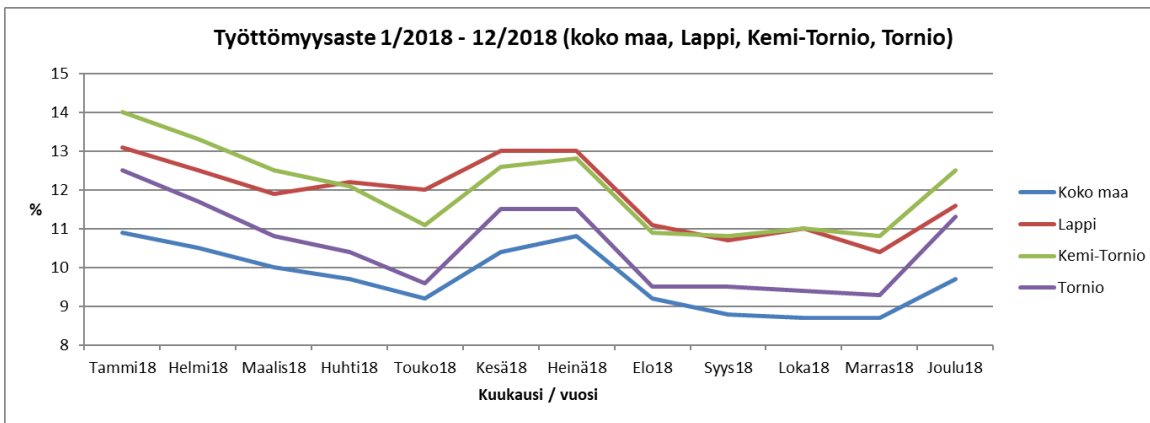
4.4 Työllisyys

Torniossa oli vuoden 2018 joulukuussa Lapin ELY- keskuksen tilastojen mukaan 1 145 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysprosentti oli 11,3%. Lapissa työttömyysprosentti oli vastaavana ajankohtana 11,6 % ja koko maassa 9,7%. Joulukuussa 2017 Torniossa oli kaikkiaan 1 304 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysaste oli 12,8 %. Työttömyys vähenyi 1,5 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Yhteensä vuodesta 2016 lähtien työttömyys laski 4,5%. Työllisyys on parantunut kaikissa ikäryhmissä vuosina 2017 -2018. Eniten työttömyys on vähentynyt pitkäaikaistyöttömien osalta eli vuoden 2016 lopussa pitkäaikaistyöttömiä oli 421 ja vuoden 2018 lopussa 201 pitkäaikaistyötöntä. Suuri osa pitkäaikaistyöttömistä on ollut työttömänä yli 3 vuotta, työmarkkinatukea maksettiin vuonna 2018 keskimäärin 279 henkilöä/kk. Heidän osuutensa ja maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus on vähentynyt edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2018 työmarkkinatukea maksettiin 1 212 637 euroa, jossa on vähennystä edellisvuoteen 261 760 euroa. Keskimääräinen tuensaajien/kk määrä laski 48 henkilöllä.

Nuorten kesätyösetelillä työllistettiin yrityksiin ja yhdistyksiin yhteensä 282 nuorta 103 yritykseen tai yhdistykseen 1-4 viikon työjaksoihin. Edellisvuotena työllistettiin 268 nuorta 99 yritykseen tai yhdistykseen.

Työllisyyden hoidon edistämiseksi Tornio oli mukana Lapin alueellisessa työllisyyskokeilussa ajalla 1.8.2017 - 31.12.2018, jossa pyrittiin rakentamaan toimintamalli tulevaa maakuntaa varten. Kokeilun tuloksena pitkäaikaistyöttömien määrä laski merkittävästi. Lisäksi kokeilun aikana toteutettiin Tornion malli, aktiivimallin mukaisen palvelun järjestämisessä.

Tornion mallissa työnhakijoita aktivoitiin omaehtoiseen työn hakemiseen ja tarvitsemien tukipalvelujen käyttöön. Viikoittain pidetyissä tilaisuuksissa esiteltiin työnhakijan mahdollisuuksia työllistyä alueen yrityksiin, aloittaa yritys-toimintaa tai hakeutua koulutukseen. Lisäksi osallistumalla ko. tilaisuuksiin työnhakija täytti lain edellyttämän aktiivintiedon.

Kuva 5. Työttömyysaste 1 – 12/2018

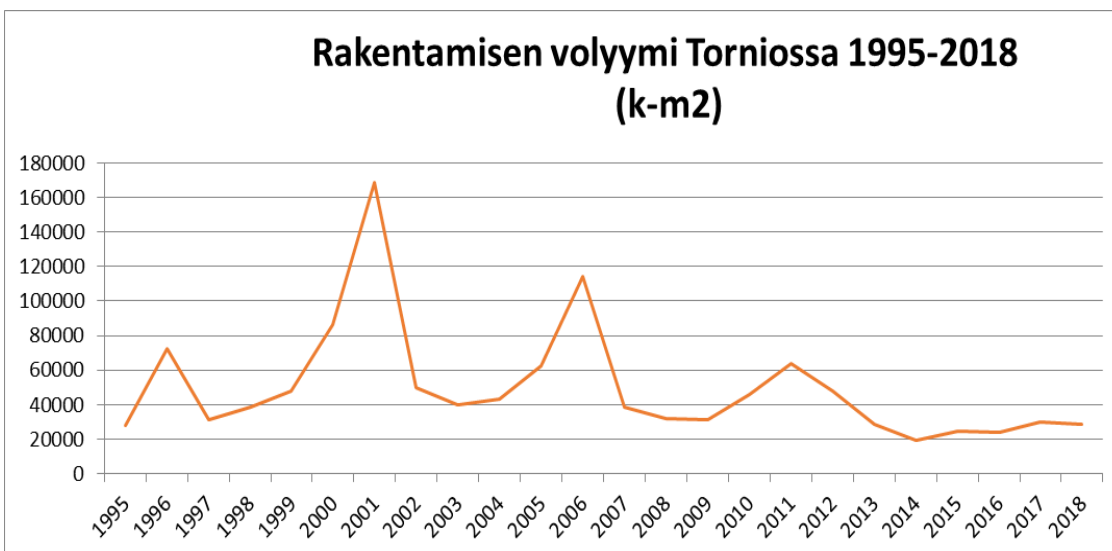
4.5 Asuminen ja rakentaminen

Uusia asemakaavoja valmistui vuoden 2017 aikana kolme kappaletta. Färimäelle valmistui uusi omakotitaloalueen kaava, jonne osoitettiin 36 uutta omakotitonttia olevien lisäksi. Alueelle toteutettiin myös kunnallistekniikka Faarisenkaaren kadulle, jonne sijoittuu 13 omakotitonttia. Niistä 12 varattiin tai luovutettiin rakentajien käyttöön.

Kivirannan alueelle toteutettiin Raustin päiväkodin asemakaavamuutos pikaisella aikataululla kevään 2018 aikana siten, että hankkeeseen ryhtynyt taho pääsi rakennustöihin jo toukokuussa. Päiväkoti aloitti toimintansa syksyllä 2018.

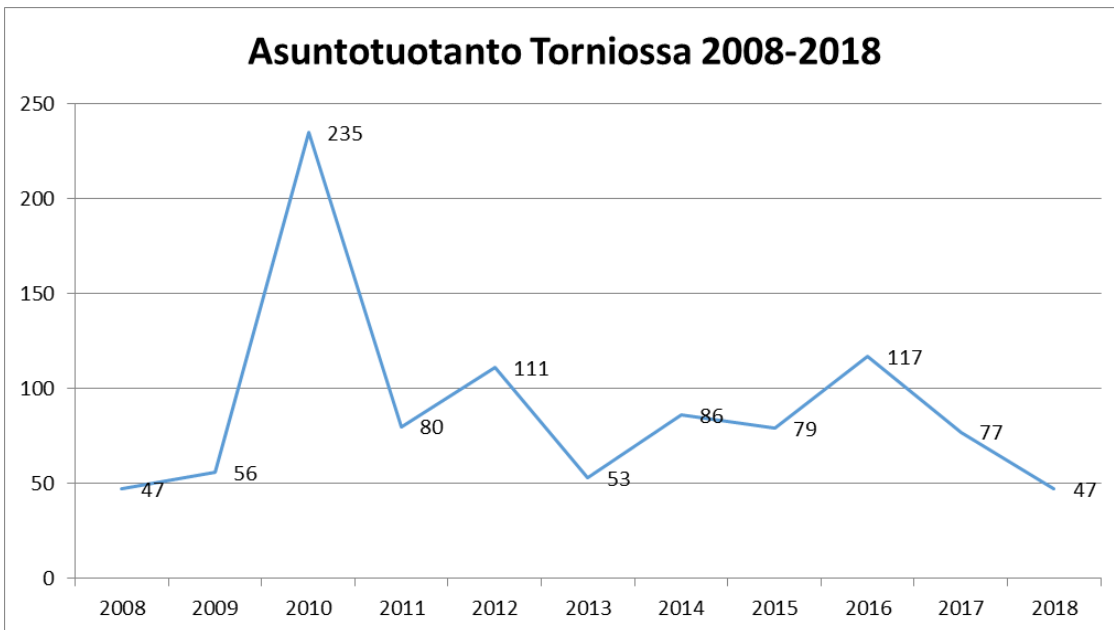
Pirkkiön Hietasentien asemakaavamuutoksessa yksityiset tontinomistajat (3 kpl) laajensivat tonttejaan takaosastaan niin, että kaavamuutoksella mahdollistettiin varasto- ym. piharakennusten sijoittaminen takapihalle. Kaavamuutoksen laati konsultti tontinomistajien tilaamana ja kiinteistönomistajat lunastivat tontinosien laajennukset kaupungilta.

Rakentamisen volyymin osalta vuosi 2018 oli hieman laskeva. Rakennuslupia myönnettiin 28 605 k-m², mikä on 1612 k-m² vähemmän kuin edellisellä vuotena. Oheisessa taulukossa näkyvät volyympipiikit johtuvat pääosin Outokumpu Oyj:n tehdaslaajennuksista v.v.2001 ja 2006 sekä kerros-talorakentamisen huippuvolyymistä v.2010.

Kuva 6. Rakentamisen volyyymi Torniossa 1995-2017 (k-m²).

Vuotuinen asuntotuotanto Torniossa jatkoi laskuaan jälleen kolmanneksella v.2018 (47 kpl) edellisvuoteen verrattuna (77 kpl). Käytännössä viime vuoden asuntotuotanto tarkoittaa, että 35 uuden yksittäisomakotitalon lisäksi rakennuslupan sai yksi rivitalohanke.

Kuva 7. Asuntotuotanto Torniossa 2008-2018

4.6 Kuntatalouden kehitys Torniossa

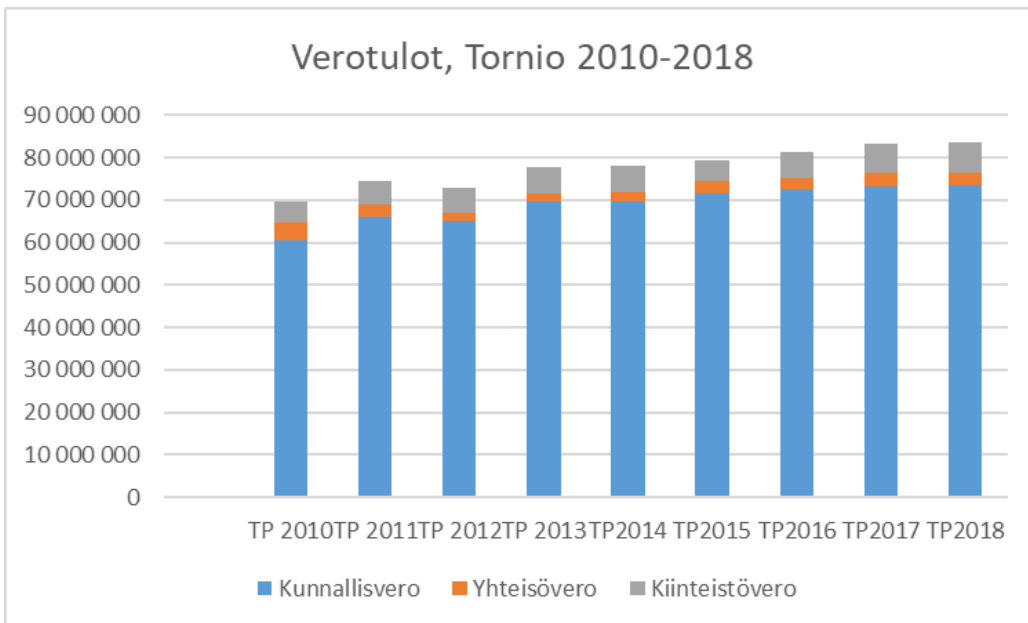
Tornion kaupungin vuoden 2018 tilinpäätös on -1 013 590,76 euroa alijäämäinen. Talousarviossa tilikauden tulokseksi arvioitiin 511 569,00 euroa ylijäämäiseksi.

Toimialojen toimintamenot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 2 691 398 eurolla. Suurimpana eränä oli erikoissairaanhoidon menojen ylitys 1 967 678 eurolla. Toimintatuotot ylittyivät 946 059 eurolla.

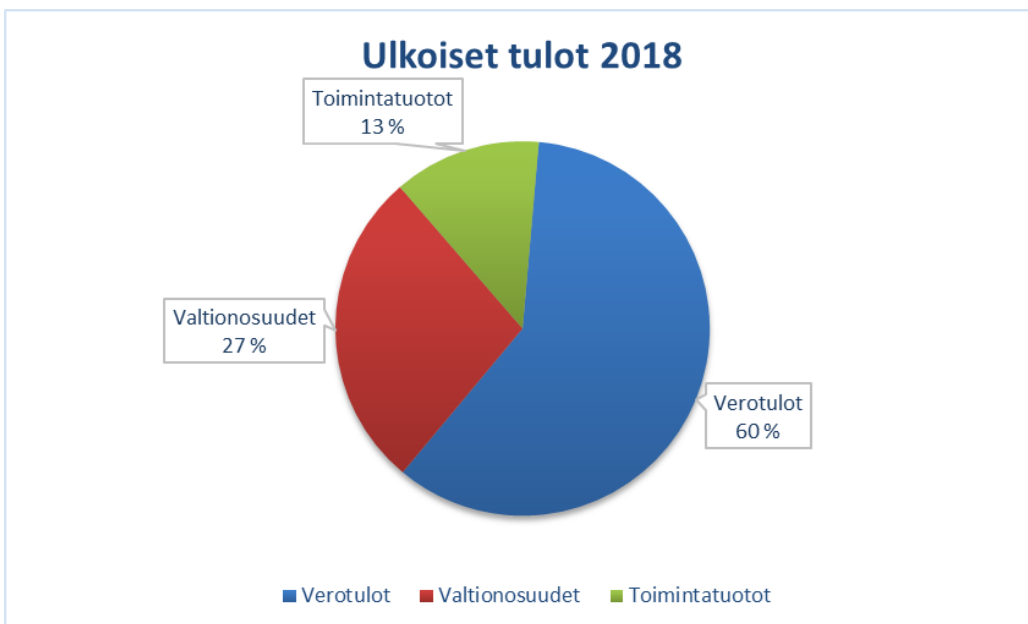
Maksutuottoja kertyi 18 495 euroa talousarviota enemmän ja tuet ja avustukset ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 449 443 euroa. Kunnallisveroa kertyi 73 472 011 euroa, joka oli 472 011 euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Kiinteistöveroa kertyi 6 947 266 euroa ja se alitti talousarvioon nähden noin 150 734 euroa. Yhteisöveroa kertyi 3 087 876 euroa, mikä alitti talousarvion 174 124 eurolla.

Vuoden 2017 verotietojen mukaan ansiotulot kasvoivat Torniossa 1,5 % kun ne koko maassa kasvoivat keskimäärin 1,8 %. Verotettavat tulot laskivat Torniossa 1,2 % ja koko maassa keskimäärin 1,5 %. Torniossa kunnallisvero nousi 1,1 % ja koko maassa lasku oli keskimäärin 1,4 %.

Valtionosuuksia saatiin 38 601 035 euroa, mikä alitti talousarvioon nähden 83 875 eurolla. Harkinnanvaraista rahoitusosuutta ei haettu vuonna 2018. Verotulotasausta saatiin 8 450 201 euroa. Verotulotasaus kasvoi edellisestä vuodesta 91 973 eurolla.

Kuva 8. Verotulot 2010-2018.

Kuva 9. Ulkoiset tulot 2018.

Taulukosta 2 näkee, että Tornion kaupungin tuloista verotulot muodostavat suurimman osan 60%, valtionosuudet 27% ja toiminnantuotot 13%.

Taulukko 2. Valtionosuudet 2014-2018.

Valtionosuudet	2014 e	2015 e	2016 e	2017 e	2018 e	Muutos 18-17 e	Muutos 18-17 %
Peruspalvelujen valtionosuus	37 045 486	30 983 124	32 736 744	31 111 469	31 007 588	103 881	99,67 %
Verotulojen tasaus	3 946 212	8 751 600	8 497 063	8 328 228	8 420 201	-91 973	101,10 %
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-3 228 623	-2 023 088	-1 423 850	-773 616	-826 754	53 138	106,87 %
VO:n järjestelmän muutoksen tasaus	-580 764	0	0	0	0	0	0,00 %
Valtionosuudet yhteensä	37 182 311	37 711 636	39 809 957	38 666 080	38 601 035	65 046	99,83 %

4.6.1 Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely, Kuntalaki 118§

Arviointimenettely käynnistyy, jos

1. Kunta ei ole kattanut alijäämää (peruskunnan taseessa) säädettyssä määräajassa tai
2. Kriisikuntakriteerien perusteella (konsernitiedot vuodesta 2017 lukien)

- Asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä on vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa tai
- Kaikki seuraavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet säädetty raja-arvot:
 - o Kuntakonsernin vuosikate ilman harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta on negatiivinen
 - o Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien keskimääräinen
 - o Asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla
 - o Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia

Taulukko 3. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvot

TORNION KAUPUNKI	RAJA-ARVO	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019
Vuosikate €/as	negatiivinen	76	76	283	341	225	208
Tuloveroprosentti							
Tornio		20,5 ●	20,5 ●	21,0 ●	21,0 ●	21,0 ●	21,0 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti							
	ka +1 %	20,74	20,82	20,85	20,90	20,84	20,86
Lainamäärä €/asukas							
Tornio		2 217 ●	2 538 ●	2 367 ●	2 299 ●	2 740 ●	2447
Kaikkien kuntien keskimääräinen lainamäärä							
	ka + 50 %	4 041	4 253	4 400	4 400	3 051	
Taseeseen kertynyt ylijäämä e/as	alij.	658 ●	460 ●	581 ●	670 ●	626 ●	642 ●
Suhteellinen velkaantuneisuus %	väh. 50 %	45,5 ●	48,6 ●	48,2 ●	48,6 ●	53,0 ●	49,5 ●
Asukasmäärä		22356	22193	22107	21931	21872	22150

- = kriisikuntakriteerit täyttyvät
- = kriisikuntakriteerit eivät täyty

Kuntien keskimääräinen lainakanta vuonna 2018 oli 3051e. Vuoden 2014-2018 tilinpäätösten mukaan raja-arvoista täyttyivät tuloveroprosentti, vuonna 2016 ja 2018. Lisäksi suhteellisen velkaantumisen raja-arvo täyttyi vuoden 2018 tilinpäätöksen osalta. Vuoden 2019 talousarvio on laadittu siten, että tuloveroprosentti raja-arvo täyttyy.

Taulukko 4. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvot.

TORNION KAUPUNKIKONSERNI	RAJA-ARVO	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019
Vuosikate e/as	negatiivinen	643 ●	578 ●	823 ●	655 ●	654 ●	625 ●
Tuloveroprosentti							
Tornio		20,5 ●	20,5 ●	21,0 ●	21,0 ●	21,0 ●	21,0 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	ka+1 %	20,74	20,82	20,85	20,90	20,86	20,86
Tornion kaupunkikonsernin lainamäärä/as		4 739 ●	4 245 ●	4 777 ●	4 625 ●	4 992 ●	4 767
Kaikkien kuntien keskimääräinen lainamäärä	ka + 50 %	8 652	8 963	9 222	9 449	9449*)	
Taseeseen kertynyt ylijäämä e/as	alij.	1118	1531	1781	1931	2028	2013
Suhteellinen velkaantuneisuus	väh. 50 %	69,5 ●	73,6 ●	68,2 ●	69,6 ●	69,0 ●	69,6 ●
Asukasmäärä		22356	22193	22107	21931	21872	22150

- = kriisikuntakriteerit täyttyvät
- = kriisikuntakriteerit eivät täyty

*) Vuoden 2017 keskimääräinen lainakanta. Kuntien lainakanta on toistaiseksi tilastoitu vuoteen 2017 asti. Tilastokeskus julkaisee vuoden 2018 ennakkotiedot 31.5.2019.

4.7 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa

4.7.1 Kaupungin toimintojen kehittäminen

Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.2.2018 § 18. Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava strategiatason asiakirja (päästrategia), jossa valtuusto päättää kaupungin toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupungin toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kaupunkistrategian mukaisesti. Kaupungin talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kaupunkistrategiaa ja edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan. Torniossa on uuden kaupunkistrategian myötä ainoastaan yksi kaupunkitason strategia (kaupunkistrategia) josta johdettavat suunnitelmat ja ohjelmat ovat kaupunkistrategian toteuttamishjelmia. Kaupunkistrategian toimeenpano käynnistettiin heti strategian hyväksymisen jälkeen.

Tornion kaupungin omistajapolitiikka ajantasaistettiin vuonna 2018 ja kaupunginvaltuusto hyväksyi sen 28.5. § 37. Omistajapolitiittiset linjaukset laadittiin kaupunkistrategian mukaisiksi.

Tornion kaupungin kotouttamishjelma 2018-2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.12.2018 § 95. Kotouttamishjelma on kaupunkistrategian tavoin kunnille lakisääteinen ohjelma kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön edistämiseksi.

Joulukuun valtuustossa hyväksyttiin myös Tornion kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet (kv. 10.12. § 96), joka yhdessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen (kh. 19.11.2018 § 345) kanssa muodostaa perustan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytavoille Tornion kaupungilla.

Vuoden 2018 aikana valmisteltiin ja linjattiin kaupungin hyvinvointityötä tukevia rakenteita ja toimintamalleja. Talousarvion laatimisen yhteydessä keskushallintoon resursoitiin hyvinvointisuunnittelija 50 %:n työpanoksella. Suunnittelijan johdolla selkeytetään ja toimeenpannaan muun muassa Tornion kaupungin hyvinvointityötä tukevat rakenteet ja hyvinvointityöhön liittyvät verkostot sekä valmistellaan vuosittainen ja valtuustokausittainen hyvinvointikertomus.

Tornion kaupungin viestintäohje ja viestintä- ja markkinointisuunnitelma 2019 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 21.1.2019 § 6. Molempia suunnitelmia valmisteltiin lähes koko vuoden 2018 ajan. Viestintäohje toimii koko kaupungin yhtenäisen viestinnän työkaluna ja ohjaa kaikkea kaupungin viestintää. Viestintäohjetta tarkistetaan ja päivitetään kerran valtuustokaudessa kaupunkistrategiaprosessin yhteydessä. Viestintäohjeessa, kuvataan Tornion kaupungin viestinnän periaatteet, kohderyhmät ja ydinviestit, viestintään vaikuttava lainsäädäntö, viestinnän roolit ja vastuut sekä sisäisen ja ulkoisen viestinnän keinot ja kanavat. Viestintäohjeessa kuvataan myös kaupungin markkinointi, päätöksenteko-, hanke- ja kriisiviestintää sekä viestinnän seuranta ja kehittämistä.

Päätösten ennakkovaikutusten arviointiohjeen (EVA) laatiminen käynnistettiin kaupungin johtoryhmässä vuoden 2018 aikana. Vaikutusarvioinnin näkökulmat linjataan kulloinkin päätettävänä olevan asian mukaan. Syksyn 2018 aikana pilotoitiin päätösten ennakkovaikutusten arviointimenettelyä tulevaan kaupungintalon peruskorjaukseen ja siinä oleviin vaihtoehtoihin toteuttamistapoihin. Pilotoinnissa tarkasteltiin kahta määriteltyä vaihtoehtoista toteuttamismallia. Malleja arviointiin kuntalaisen/ asiakkaan / luottamushenkilön, organisaation (henkilöstö, pro-sessit, tilat), talouden, yritysten sekä ympäristön näkökulmista. Arvioinnin tulokset toimivat pohjana sekä tukena kaupungintalon tulevan peruskorjauksen linjauksista päätettäessä.

Tornion kaupungin tietosuojavastaavan johdolla on toteutettu Euroopan Unionin uudistetun tietosuoja-asetuksen (2016/679) vaatimuksen mukaisia toimenpiteitä yhteistyössä tietoturva- ja tietosuojatyöryhmän kanssa. EU:n tietosuoja-asetuksen mukainen tietosuojan hallintamallia on työstetty ja koottu yhteen, tietosuojan hallintaa varten hankittuun ARC-ohjelmistoon. Tietosuojan hallintamalli pitää sisällään muun muassa tietosuojaprosessien, dokumenttien (mm. tietosuojapolitiikka, tietosuoja-asetukset, tietojärjestelmäluettelon) riskienhallinnan, tietoturvaloukkausten määrittämisen sekä viestinnän ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen liittyviä näkökulmia. Tietoturvapolitiikka- ja tietosuojaohjeistuksen päivittäminen vastaamaan EU-tietosuoja-asetuksen vaatimuksia käynnistettiin niin ikään vuonna 2018. Tietosuoja-asioiden osaamista on lisätty systemaattisella koulutuksella mm. arkistovastaaville.

Vuoden 2018 käynnistyi tiedonohjausjärjestelmä (TOJ) ja tiedonohjaussuunnitelma (TOS) projekti. Syksyllä 2018 järjestettiin alkukoulutus tiedonohjausjärjestelmään. Lisäksi arkistovastaaville järjestettiin arkistonmuodostussuunnitelman ja tiedonohjaussuunnitelman laatimiseen liittyvää koulutusta. Tiedonohjaussuunnitelma otetaan käyttöön vaiheittain seuraavien vuosien aikana. Tiedonohjausjärjestelmän ja tiedonohjaussuunnitelman myötä valmistaudutaan sähköiseen arkistointiin. Tiedonohjaussuunnitelma mahdollistaa Tornion kaupungille asiakirjojen sähköisen säilytyksen luvan hakemisen Kansallisarkistolta.

Talous- ja velkaneuvontaan liittyen tuli ajankohtaiseksi toiminnan muutosten valmistelu uuden talous- ja velkaneuvontalain (813/2017) mukaiseksi. Tornion kaupungilla on ollut sopimus palvelun järjestämisestä yhdessä Kolarin, Pellon ja Ylitornion kuntien kesken. Sopimus irtisanottiin palvelun siirtyessä kunnilta valtiolle 1.1.2019 lukien.

Osallisuutta kehitettiin kaupungilla mm. ajantasaistamalla ja selkeyttämällä ikäihmisten neuvoston, vammaisneuvoston sekä nuorisoneuvoston toimintasäännöt. Kaupunginhallitus hyväksyi uudet säännöt 1.10.2018 § 288-290.

Hyvinvointipalvelut osallistui Länsi-Pohjan yhteisyrityksen ja Lapin maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen valmisteluun. Mehiläinen Länsi-Pohja Oy aloitti 18.6.2018 vastaanoton, suun terveydenhuollon, kuntoutuksen ja röntgenin palvelujen tuottamisen Tornion kaupungille. Yhtä aikaa myös työterveyshuollonpalvelut siirtyivät Mehiläinen Työelämäpalvelut Oy:n tuotettavaksi. Palvelut tuotetaan Tornion terveyskeskuksen tiloissa. Mehiläinen Länsi-Pohja Oy tuottaa myös osan erikoissairaanhoidosta (pl. psykiatria, ensihoito ja tukipalvelut ja muualta ostettavat erityissairaanhoito). Tornion kaupungin palveluista siirtyi 50 henkilöä Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n työntekijöiksi, joista osa on virkavapaalla (8) Tornion kaupungin palveluista kunnallisen lisäeläkkeen takia. Terveyspalvelujen palvelualueelle jäi edelleen kaupungin tuotettavaksi tekstinkäsittely, arkisto, tekniikka, siivous ja sovellusneuvojan ja it tukihenkilön tehtävät. Toimintaa on kehitetty ja kehitetään edelleen yhteistyössä Mehiläisen kanssa.

Sosiaalityön ja vammaispalveluiden toimialueella aikuissosiaalityön ja työllistämispalveluiden kehittäminen on edennyt suunnitellusti. Tornio oli mukana Lapin alueellisessa työllisyyskokeilussa ja se tuotti hyviä tuloksia ja uusia toimintamalleja. Työllisyys koheni Torniossa, kunnan osarahoittama työmarkkinatuki laski – 15 %. Myös pitkäaikaistyöttömyys väheni. Sosiaalipäivityksen työmäärä kasvoi, uuden kansalaislinjan käyttöönoton ja lisääntyneiden hälytyskeskuksen palvelupyntöjen myötä.

Lastensuojeluilmoitusten määrä oli 570 ilmoitusta – kasvua 6.5 %. Myös avohuollon asiakkaiden määrä (208) ja sijoitettujen lasten määrä (91) kasvoivat hieman. Perhehoidon kehittämiseksi palkattiin seudullinen sijais- ja tukiperheyöntekijä. Lastensuojelussa kehitettiin erityisesti päivystys- ja tukihenkilöpalveluita. Perhetyön kehittäminen eteni suunnitellusti. Perhetyön toimintakäsikirja päivitettiin ja viranomaisyhteistyötä kehitettiin. Perhetyössä oli 155 asiakasperhettä, joissa lapsia oli asiakkaina 442.

Tornion kotouttamisohjelma 2018 – 2021 valmistui. Vammaispalveluissa aloitettiin perhehoito. Erityislasten ryhmälomitus siirtyi uusiin tiloihin. Päihdepalveluiden asiakasmäärät kasvoivat. Henkilökohtaisen avun järjestämisen tapoja monipuolistettiin. Vammaisten kuljetuspalvelut kilpailutettiin vuoden aikana.

Karungin Palvelukoti ry:n Hopeakirstu hankkeessa kehitetty etsivän seniorityön moniammatillinen malli otettiin käyttöön, mallin jalkauttaminen jatkuu vuonna 2019. Länsi-Pohjan seniorineuvontaa kokeiltiin toimintavuonna. Kokeilun tulokset olivat rohkaisevia, ikäihmisille suunnatun palveluneuvonnan sisältö kehittyi ja saatavuus parani. Neuvonta jatkuu Kemi-Tornion seniorineuvontana vuonna 2019.

Vuoden alussa aloitettiin uusina palveluina kotikuntoutus ja kotisairaala tavoitteena parantaa ikäihmisten mahdollisuutta asua omassa kodissa tai kodinomaisissa olosuhteissa mahdollisimman pitkään. Kotikuntoutuksen toteuttamisessa tarvittavan fysioterapeutin työpanoksen mahdollisti Yli-Perttula säätiöltä saatu apuraha, geronomin työpanos otettiin kotihoidosta. Kotihoidon kentällä toimiva henkilöstö on avain asemassa kotikuntoutuksen toteuttamisessa, kotikuntoutustiimi jalkautti toimintaa ja perehdytti henkilöstöä. Kotikuntoutuksen avulla on mahdollistettu aikaisempi kotiutuminen sairaalasta ja kotona asuvien parempi toimintakyky. Kotisairaalan toiminta osana kotisairaanhoidoa käynnistyi helmikuussa. Kotisairaala on mahdollistanut asiakkaiden tarvitseman lääketieteellisen hoidon järjestämisen sairaalan sijasta kotiin. Kotisairaalassa on ollut päivittäin keskimäärin viisi potilasta, jotka olisivat olleet vuodeosastolla ilman kotisairaalatoimintaa. Kotihoidon lisääntyvään palvelutarpeeseen vastattiin enenevässä määrin palvelusetelillä.

Perheille parasta-työniloa työntekijöille hankkeen tuloksena on aloitettu yhteistyö varhaiskasvatuksen ja neuvolan terveydenhoitajien kanssa 2 ja 4 vuotta täyttäneiden lapsien seurannassa (2 vuotistarkastukset yhdessä lapsen kotona, 4 vuotiaan vasukeskustelut). Koulunuorisotyö on vakiinnuttanut paikkansa yläkouluilla ja etsivä nuorisotyön kanssa tehdään yhteistyötä toisen asteen oppilaitoksissa. Toisen asteen oppilaitoksissa jatkuivat psykkari koululla toiminta sekä terveydenhoitajien vetämät vertaistukiryhmät.

Sivistyspalveluissa uusien lautakuntien työ saatiin hyvin käyntiin. Elämänlaulutakunnan monipolvinen rakenne alkoi hahmottua ja päätöksenteossa päästiin lautakuntatyön vaatimalle tasolle. Henkilöstöpuolella merkittävin rekrytointi tapahtui syksyllä 2018, kun koulutoimi sai pitkällisen haun jälkeen palkattua kunnan oman koulupsykologin. Oppilashuoltohenkilöstö sai tämän rekrytoinnin kautta keskeisen toimijan ja oppilaiden saama tuki parani merkittävästi. Perheille parasta – työniloa työntekijöille – hanke loppui, mutta neuvolatoiminnan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö sekä koulunuorisotyö jäävät pysyväksi toiminnaksi kaupunkiin.

Varhaiskasvatuksessa palvelusetelin kautta Torniossa aloitti toinen yksityinen päiväkotitoiminta, Pilke. Uusi päiväkotitoiminta helpotti merkittävästi kasvanutta varhaiskasvatuspalveluiden kysyntää. Esiopetus siirtyi koulutoimen ja sitä kautta koulunjohtajien alaisuuteen Kaakamossa ja Kyläjoella. Saadut kokemukset ovat niin rohkaisevia, että tätä suuntaa jatketaan vuonna 2019 myös muihin yksiköihin. Tavoitteena on siirtää kaikki kaupungin esikoulut koulutoimen alaisuuteen vuoteen 2020 mennessä. Alkuopetuskokeilussa esiopetus ja 1- 2. luokat toimivat kiinteästi niin pedagogisesti kuin tilojenkin suhteen rinnakkain. Tätä kautta siirtyminen esikoulusta kouluun saadaan joustavaksi ja kynnystä esikoulun ja koulun väliltä madallettua.

Kielikoulusopimus uudistettiin ja tässä sopimuksessa otettiin huomioon oppilasmäärän aleneminen sekä talouden asettamat realiteetit. Haaparanta yhteistyötä tiivistettiin niin koulu – kuin kulttuuripuolella perustamalla yhteistyöryhmät, joiden tehtävänä on esittää konkreettisia yhteistyön muotoja kahden kaupungin toimijoiden välillä.

Ns. kulttuurikartanoalueen tapahtumat ja tätä kautta tiivistynyt yhteistyö sivistyspalveluiden eri palvelualueiden kesken lisääntyi vuoden 2018 aikana. Tapahtumista voidaan mainita mm. Kalotti jazz ja blues, Border Pride, taide-basaari, joulupolku jne. Myös Tornio-viikkoa uudistettiin, tapahtumaa tiivistettiin ja viikon sijaan puhutaan Tornio-päivistä. Tapahtumia sijoitettiin edelleen eri puolille kaupunkia, mutta keskeisenä ideana on viedä tapahtumia sinne,

missä väki jo luontaisesti kokoontuu. Tästä hyvänä esimerkkinä voidaan mainita päätapahtuman siirtäminen Victorian torille.

Peruskorjatun uimahallin avaaminen oli odotettu tapahtuma lokakuussa 2018. Kiinnostus hallia kohtaan oli suurta, mikä näkyi kävijämäärissä.

Varhaiskasvatuksen avoimien laitoshuoltajien toimien täyttäminen oli koettu varhaiskasvatuksessa vaikeaksi ja varsinaiseen varhaiskasvatukseen kuulumattomaksi tukipalveluksi, mistä johtuen toimia oli hoidettu määräaikaisten työ-sopimuksilla. Koska teknisissä palveluissa oli tarvittavaa ammattiosaamista, varhaiskasvatuksen avoimet laitoshuoltajien ja ruokapalvelutyöntekijöiden toimet siirrettiin vuoden 2018 alussa tilapalvelujen siivouspalveluihin. Siivouspalveluihin siirtyi myös päiväkotien ruokapalvelutyöntekijöitä.

Useissa kaupungeissa eri tukipalveluja tuottavissa tilapalveluissa on kiinteistöhuollon ja siivouspalvelujen ohella myös ruokapalvelujen tuotanto. Syksyn aikana valmisteltiin kaikkien koulujen ja päiväkotien ruokapalvelutyöntekijöiden siirtoa tilapalveluihin muodostettavaan uuteen ruokapalvelujen palveluyksikköön. Palveluyksikön tulosvastuulliseksi päälliköksi siirtyi johtava emäntä. Avoimena ollut suurtalousesimiehen virka muutettiin talousarvion virkapakettissa ruokapalveluohjaajan toimeksi. Ruokapalveluohjaajalle siirtyvät ruokapalvelut palveluyksikön lähiesimiehen tehtävät.

4.7.2 Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö

Tornion alue- ja seutuyhteistyön keskeisinä viitekehyksinä ovat Lapin maakunta ja Kemi-Tornion seudun kunnat (Meri-Lappi), joiden puitteissa yhteistyötä tehdään mm. palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa, aluekehittämisessä ja edunvalvonnassa.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu Lapissa jatkui koko vuoden 2018 ajan. Uudistuksen tarkoituksena oli rakentaa uudenlaista julkisten palveluiden kokonaisuutta. Suunnitelman mukaan tammikuussa 2021 aloittavat uudet maakunnat vastaavat tulevaisuudessa sosiaali- ja terveyspalveluista, alueellisesta kehittämisestä, ympäristöterveydenhuollosta, työ- ja elinkeinopalveluista, pelastustoimesta, maaseudun kehittämisestä ja lomituspalveluista sekä tienpidosta ja liikennejärjestelmäsuunnittelusta. Lapissa maakuntauudistus ja sen osana sote-uudistus koskee noin 8000 ihmisen työtä ja vaikuttaa kaikkien lappilaisten palveluihin.

Lapin maakunnan sote valmistelijoiden laatima sote-palveluiden kokonaissuunnitelma Kehikko valmistui lokakuussa 2018. Kehittämissuunnitelmassa on sote-palveluihin liittyvät keskeiset palvelujen kehittämistarpeet tuleville vuosille ja siinä on suunniteltu maakunnan tulevaa palvelujen järjestämistä. Lapin lähtötilanne on haasteellinen kustannusten, pitkien välimatkojen ja tarvittavien osaajien rekrytoinnin vuoksi. Lapin maakunnan laskennallinen rahoitusosuus vuonna 2025 on noin 722 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 35 miljoonan euron vähennystä nykyisiin kustannuksiin. Asiakas- ja potilastietojärjestelmät ovat tällä hetkellä tunnistettu ongelmaksi yhtenäiselle tiedon siirrolle ja digipalvelujen kehittämiselle palveluverkostossa. Sote valmistelijoiden työ jatkuu edelleen seuraavina vuosina suunnitelmalla palveluja alueellisesti ja kuntakohtaisesti lappilaisiin tarpeisiin.

Kuntien ja Mehiläisen omistaman yhteisyrityksen Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n ja tilaajakuntien välillä on 11.6.2018 sovittu alkuperäisen 2017 joulukuisen sopimushinnan tarkistamisesta. Kunnat ovat myös sopineet, että yhteisyrityksen tuottaman erikoissairaanhoidon kustannukset jaetaan kuntien vuosien 2015–2017 keskimääräisen käytön mukaisesti. Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri ei ole hyväksynyt 11.6.2018 tehtyä neuvottelutulosta ja kustannusten jakautumisosuuksia syksyn 2018 aikana, vaan on jatkanut edelleen kuntalaskutusta suoriteperusteisesti. Sairaanhoitopiirin oman sairaanhoidon, tukipalvelujen ja yhteisyrityksen toiminnan kustannuksia seuranta on vaikeaa. Myös sovittujen palvelujen laadun ja määrän seuranta on ongelmallista puuttuvien seurantajärjestelmien ja mittareiden takia. Mittareita tullaan kehittämään vuoden 2019 aikana.

Tornion kaupungin, Lapin ammattikorkeakoulun ja koulutuskuntayhtymä Lappian välinen kolmikantakumppanuussopimus solmittiin joulukuussa 2017. Vuosi 2018 oli ensimmäinen vuosi, jolloin toteutettiin yhteisesti sovittuja toi-

menpiteitä. Kumppanuussopimuksen mukaiseen yhteistyöhön ja sen tuloksiin oltiin yleisesti ottaen tyytyväisiä kaikin puolin. Vuonna 2018 valmisteltiin kumppanuussopimusta myös Peräpohjolan Opiston kanssa, mutta se ei edennyt vielä päätöksentekoon asti.

TornioHaparanda rajayhteistyössä merkittävin asia oli vuonna 1989 perustetun kaupunkien yhteisen kielikoulun sopimuksen hyväksyminen. Torniossa sopimus hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.12.2018 § 102. Sopimuksella pyritään varmistamaan rajat ylittävän perusopetuksen saatavuus myös tulevaisuudessa.

Rajayhteistyön suhteen vuosi 2018 oli aktiivinen monelta osin. Tornion ja Haaparannan yhteisen ydinkeskustan suunnittelu ja rakentaminen jatkui koko vuoden ajan sekä E14 -suunnittelualueella että Haaparannan puolella ns. Rajalla –alueella, johon liittyen vuonna 2019 valmistuu uusi rajan ylittävä kevyenliikenteen silta yhdistäen Green Linen rannan Haaparannan puoleiseen rantareittiin. Tulvansuojeluyhteistyötä jatkettiin Näränperän padon korottamiseen liittyvällä suunnitteluhankkeella. Tornion matkailun masterplanin ja Barents LOGHUB –hankkeissa tehdään tiivistä yhteistyötä Haaparannan kanssa matkailun ja logistiikka-alan kehittämiseksi. Molemmat hankkeet valmistuvat vuonna 2019. Myös vuosittaisia tapahtumia kuten yhteinen uusivuosi rajalla (Happy New Twice) ja jazzit järjestettiin aiempien vuosien tapaan.

Tornionlaakson neuvoston toiminnassa oltiin aktiivisesti mukana entiseen tapaan ja neuvoston toiminta nojautui vuonna 2017 hyväksytyyn strategiaan ja sitä tukevaan toimintasuunnitelmaan. Toiminnan keskiössä olivat mm. edunvalvonta-asiat. Vuoden 2018 lopulla tuli tietoon, että toiminnanjohtaja on vaihtumassa vuoden 2019 puolivälissä.

Perämerenkaaren kuntien yhteistyössä ryhdyttiin valmistelemaan organisaation muuttamista siten, että nykyinen yhteistyömalli lakkautetaan (ruotsalainen yhdistys) ja valmistellaan yhteistyölle uusi toimintamalli eri vaihtoehtojen pohjalta. Loppuvuodesta 2018 vahvimpana vaihtoehtona oli suomalainen yhdistys. Toimintamallin muuttamisen ajurina olivat mm. nykyisen organisaation verotuskäytänteet. Tornion kaupunki oli mukana Perämerenkaaren yhteistyössä Meri-Lapin kehittämiskeskuksen kautta.

Ystävyyskaupunkiyhteistyössä tehtiin toimintamallin muutos ja toiminta siirrettiin lokakuusta 2018 lähtien erilliseltä ystävyyskaupunkitoimikunnalta suoraan kaupunginhallituksen alaisuuteen. Tornioon ei tehty virallisia ystävyyskaupunkivierailuita eikä Tornioista käyty virallisella vierailulla ystävyyskaupungeissa 2018. Yhteyttä pidettiin kuitenkin mm. Englannin Devizesin kanssa ja ryhdyttiin valmisteleman torniolaisten vierailua Englantiin ajoittuen vuodelle 2019.

Muuta kansainvälistä yhteistyötä tai yhteydenpitoa Tornioilla oli mm. hankkeiden kautta. Tornio oli esimerkiksi koko vuoden 2018 mukana mm. lappilaisessa Kiina-kilpailukyvyyn parantaminen –hankkeessa, jonka tehtävänä oli kehittää ja edistää Lapin ja Kiinan välistä kanssakäymistä. Norjan Narvikin ja Kiinan Xianiin suuntaan valmisteltiin TornioHaparandan kautta kulkevaa Silkkitien pohjoista haaraa ja loppuvuonna 2018 oltiin yhteydessä Pohjois-Amerikan suuntaan liittyen Tornioon valmisteilla olevaan datakeskus –hankkeeseen.

Sivistyspalveluissa seutuyhteistyö jatkui ja alueen kunnat järjestivät yhteisiä koulutuspäiviä opettajille. Lisäksi kansalaisopistojen tiivistyvään yhteistyöhön tähtääviä neuvotteluja jatkettiin. Yhden opiston mallia alueelle kartoitetaan ja alustavia päätöksiä on tarkoitus tehdä vuoden 2019 aikana. Yhteiseen seutukirjastoon tähänneet neuvottelut eivät johtaneet tulokseen. Päätös siitä, että kirjastotoimi jatkaa kunnissa nykyisessä muodossaan oli alueen sivistystoimenjohtajilla yksimielinen.

Kielikoulusopimus uudistettiin ja koulun jatkosta sovittiin Haaparannan ja Tornion kesken. Lisäksi työryhmät perustettiin Provinsia Bothniensuksen toimesta ideoimaan uusia yhteistyön muotoja niin koulu- kuin kulttuuri- ja vapaa-aika puolelle. Jo pitkään jatkuneita yhteistyön muotoja päivitettiin, näistä mainittakoon esim. Kalotti jazz, jonka keskoa edelleen tiivistettiin.

Kansainvälistä yhteistyötä toteutettiin lähinnä koulujen ja nuorisotoimen toimesta eri hankkeiden kautta. Hankerahoitusta haettiin lähinnä opetushallituksen, opetusministeriön ja Euroopan Unionin kautta. Tavoitteena on tarjota torniolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuus kansainväliseen yhteistyöhön.

European 14 arkkitehtikilpailun voittajaehdotuksesta ”Two Cities one Heart” on vuoden 2018 aikana laadittu yleisuunnitelmatasolla tarkentava suunnitelma. Suunnitelman laadinnan yhteydessä on liikennemallin avulla tutkittu alueen toteuttamisen edellytyksiä yhdessä Lapin ELY-keskuksen kanssa. Teknisen toimen ja ELY-keskuksen kehitystyön tuloksena laadittua suunnitelmaa käytetään jatkossa alueen asemakaavoituksen pohjana. Asemakaavoitus aluella käynnistyy vuoden 2019 aikana.

Meri-Lapin ympäristöpalvelujen yhteistyöhön tuli muutosta toimintavuoden aikana. Tervolan kunta irtisanoi yhteistoimintasopimuksen, mutta ilmaisi samalla halukkuutensa neuvotella uuden sopimuksen solmimisesta siten, että siihen sisältyisi kaikki muut palvelut paitsi rakennusvalvonta. Tornion kaupungin kantana oli, että rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu kuuluvat läheisesti yhteen ja asiat käsitellään samassa toimielimessä, jolloin uusi sopimus tulisi valmistella tältä pohjalta. Vuoden 2018 aikana valmistellun uuden sopimuksen mukaisesti 1.1.2019 alkaen ympäristöpalvelujen yhteistyö jatkuu siten, että Tornion ja Keminmaan osalta yhteistoimintaan kuuluu rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja joukkoliikenne. Kemi, Tervola ja Simo ovat mukana ympäristöterveydenhuollon ja joukkoliikenteen osalta.

4.7.3 Olennaiset muutokset kunnan taloudessa

Tornion kaupungin tilinpäätös vuodelta 2018 osoittaa -1 013 591 euroa alijäämää. Käyttötalouden toiminta-kulut toteutuivat 135 248 676 euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion 2 691 398 eurolla. Henkilöstökulut toteutuivat 54 820 717 euroa, mikä alitti 2 837 423 eurolla muutetun talousarvion. Suurin syy henkilöstökulujen alittumiseen johtuu siitä että, osa hyvinvointipalveluiden henkilöstöstä siirtyi Länsi-Pohja Mehiläinen Oy:n palvelukseen 18.6.2018 lukien. Palveluiden ostot toteutuivat 59 469 113 euroa, mikä ylitti 2 686 598 eurolla muutetun talousarvion. Palvelujen ostoissa erikoissairaanhoidon ylittyi 1 967 678 euroa, lisäksi lastensuojelu ja perhehoidon sijoitukset ylittivät 500 000 euroa.

Avustuksissa palvelusetelikulut toteutuivat talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen 5 457 072 euroa. Alkuperäisessä talousarviossa palvelusetelikuluihin varattiin 5 191 760 euroa. Päivähoidon palvelusetelit ylittivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 432 333 euroa ja talousarvion muutosten jälkeen ylitystä tuli 124 822 euroa. Muut palvelusetelit ylittivät 165 678 euroa (mm. kehitysvammaisten tukipalvelut, vammais- ja vanhuspalvelun sosiaalityö).

Toimintatuottoja kertyi 17 847 996 euroa. Ylitystä muutettuun talousarvioon nähden 1 012 551 euroa. Suurimmat tulojen ylitykset johtuivat työllistämistukeen saadusta avustuksesta noin 360 000 sekä hyvinvointi-palvelujen myyntituottojen ylityksestä noin 760 000 euroa joka koostuu useasta eri tilistä.

Verotuloja kertyi 83 507 153 euroa ja ne ylittivät kokonaisuudessaan 147 153 euroa talousarvioon nähden. Kunnallisverot toteutuivat 73 472 011 euroa ja ylittivät talousarvion 472 011 eurolla. Kiinteistöverot toteutuivat 6 947 266 euroon ja alittuivat talousarvioon nähden 150 734 euroa. Yhteisöverot toteutuivat 3 087 876 euroa ja alittuivat 174 124 euroa. Valtionosuuksia kertyi 38 601 035 euroa, alitusta 83 875 euroa.

Rahoitus tulot ja -menot olivat 213 775 euroa, ylitystä talousarvioon nähden 491 775 euroa. Muut rahoitus-tuotto kohtaan sisältyy Tornion Energia Oy:n maksama 219 0000 euron osinko. Korot pysyivät alhaisina koko vuoden. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 10 000 000 euroa vuonna 2018.

Vuosikate oli 4 921 283 euroa ja se alitti talousarvion 2 595 928 eurolla. Poistot toteutuivat 5 934 874 euroa ja ylittivät talousarvion 334 874 eurolla. Poistoja lisäsi mm. TYL:n n. 200 000 euron kertapoiston, uimahallin peruskorjauksen poisto kolmen kuukauden ajalta noin 50 000 euroa sekä pääterveysaseman hammashuollon tilojen ja eri liikenneväylien rakentamisesta ja peruskorjauksesta tehty poisto noin 40 000 euroa.

Vuoden 2018 tilikauden tulos oli 1 013 591 euroa alijäämäinen. Talousarviossa arvoitiin tuloksen olevan 511 569 euroa ylijäämäinen.

Taulukko 5. Verotulojen erittely.

Verotulojen erittely	Talousarvio-18 e	Toteutuma-18 e	TA-poikkeama -18	
			e	%
Kunnallisvero	73 000 000	73 472 011	472 011	0,65 %
Kiinteistövero	7 098 000	6 947 266	-150 734	-2,12 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 262 000	3 087 876	-174 124	-5,34 %
Verotulot yhteensä	83 360 000	83 507 153	147 153	0,18 %
Kunnan tulovero euroa/asukas	3 292	3 359	67	
Verotulot yht. euroa/asukas	3 759	3 818	59	
Asukasmäärä	22 177	21 872	-305	

Taulukko 6. Valtionosuuksien erittely.

Valtionosuuksien erittely	Talousarvio-18 e	Toteutuma-18 e	TA-poikkeama -18	
			e	%
Peruspalvelujen valtionosuus	30 557 035	31 007 588	450 553	1,47 %
Verotulojen tasaus	8 793 945	8 420 201	-373 744	-4,25 %
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-686 070	-826 754	-140 684	20,51 %
VO:n järjestelmän muutoksen tasaus			0	
Valtionosuudet yhteensä	38 664 910	38 601 035	-63 875	-0,17 %

5. KUNNAN HENKILÖSTÖ

5.1 Henkilöstömäärä

Henkilöstön määrä on arvioitu vuosittain 31.12. tilanteen mukaan. Kokonaishenkilöstömäärä 31.12.2018 oli 1289, joista vakinaisia oli 944. Vakinaisten määrä oli vähentynyt 36 henkilöllä, kokonaismäärän vähentyessä 78 henkilöllä. Työllisyysvaroin palkatun henkilöstön osuus pysyi vuoden 2018 tasossa ollen 52. Lähes kaikki työllisyysmäärärahat kohdennettiin yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneisiin pitkäaikaistyöttömiin. Heidän työttömyytensä on kestänyt yli 3 vuotta ja kunta maksaa 50-70 % Kelan työmarkkinatukimaksuista. Kunnan maksaman työmarkkinatuen osuus laski edellisvuoteen 261 760 euroa.

Henkilötyövuosien määrä oli vuonna 2015 yhteensä 1 317,6 työvuotta. Vuonna 2016 henkilötyövuosien määrä oli 1 301,2. Henkilötyövuosien määrä väheni vuonna 2016 yhteensä 16,4 henkilötyövuodella. Vuonna 2017 henkilötyövuosien määrä oli 1 281,4 eli vähennys edellisvuoteen oli 19,8. Vuonna 2018 henkilötyövuosien määrä oli 1246 henkilötyövuotta, jossa vähennys edellisvuoteen oli 35,4. Henkilötyövuosien vähennykseen vaikutti merkittävästi terveyskeskuksen lääkärinvastaanoton, suun terveydenhuollon ja työterveyshuollon siirtyminen perustettuun Mehiläinen Länsi-pohjalle 18.6.2018. Varhaiskasvatuksen tarve kasvoi myös vuonna 2018, mutta lisääntyneeseen tarpeeseen vastattiin varhaiskasvatuksen palvelusetelillä. Lisäksi vuoden 2018 aikana toteutettiin pieniä rakenteellisia muutoksia, joissa henkilöstöä siirtyi toimialalta toiselle (liikuntatoimi ja varhaiskasvatuksen laitoshuoltajan tehtävät).

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 49,9, vuotta sama kuin edellisvuotena. Koko henkilökunnan keski-ikä oli 47,9 vuotta. Koko henkilöstön keski-ikä nousi 0,4 vuotta.

Henkilöstöjärjestelyjen keskeinen tavoite on ollut henkilöstön vakinaistaminen ja siten varautuminen eläköitymiseen. Tavoitteena on ollut myös määräaikaisten työsuhteiden vähentäminen. Määräaikaisten määrä koko kaupungissa laski 42 henkilöllä. Pitkään sijaisuuksia hoitaneita määräaikaista työntekijöitä on vakinaistettu hyvinvointipalveluissa ja sivistyspalveluissa avoimiin toimiin.

Taloustyöryhmä asetti vuosien 2016 -2018 tavoitteeksi 60 henkilötyövuoden vähentämisen vakituisista ja määräaikaisista työntekijöistä. Vuoden 2016 tavoite oli 20 henkilötyövuoden vähentäminen. Vakituisten ja määräaikaisten henkilötyövuosien määrä väheni 15 henkilötyövuotta. Vuonna 2017 vastaava vähennys oli 24,4 ja vuonna 2018 vähennys oli 35 henkilötyövuotta eli yhteensä 74,4 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien vähennykseen vaikutti merkittävästi terveyskeskuksen lääkärinvastaanoton, suun terveydenhuollon ja työterveyshuollon siirtyminen perustettuun Mehiläinen Länsi-pohjalle 18.6.2018. Varhaiskasvatuksen tarve kasvoi myös vuonna 2018, mutta lisääntyneeseen tarpeeseen vastattiin varhaiskasvatuksen palvelusetelillä. Lisäksi vuoden 2018 aikana toteutettiin pieniä rakenteellisia muutoksia, joissa henkilöstöä siirtyi toimialalta toiselle (liikuntatoimi ja varhaiskasvatuksen laitoshuoltajan tehtävät). Henkilötyövuosien vähennystä tulee tarkastella myös suhteessa ostopalvelujen ja palvelutarpeen lisääntymiseen.

Vuonna 2018 sairauspoissaolojen kokonaismäärä oli 181 91, jossa sairauspoissaolojen määrä väheni 359 päivällä. Sairauspoissaolojen määrä/henkilötyövuosi oli 14,6 kalenteripäivää eli nousua oli 0,2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen määrä on ollut laskusuunnassa useita vuosia. Muutos sairauspoissaolojen määrässä on merkki toiminnan uudistamisen ja tehostamisen tarpeesta, johon reagoidaan lisäämällä yhteistyötä Kevan ja työterveyshuollon kanssa. Vuonna 2018 aloitettiin yhteistyössä Kevan, LähiTapiolan ja Mehiläinen työterveyspalvelujen kanssa työyhteisöjen varhaisen tuen toimintamallin rakentaminen. Vuonna 2018 varhemaksujen menot laskivat 32 551 euroa edellisvuodesta ollen vuonna 2018 yhteensä 220 160 euroa. Pienimmillään varhemaksut ovat olleet n. 172 000 euroa.

5.2 Henkilöstökulut

Vuoden 2018 henkilöstökulut olivat 54 968 333 euroa (sisältää käyttömaisuuteen aktivoidut henkilöstömenot), jossa vähennystä edellisvuoteen oli 831 713 euroa eli 1,92 %. Vuoden 2017 henkilöstökulut olivat 56 046 921 euroa. Henkilöstökuluista palkat ja palkkiot olivat 43 221 866 euroa, joissa vähennystä edellisvuoteen oli 623973 eli 1,4 %. Vuonna 2017 palkat ja palkkiot olivat 43 845 839 euroa. Henkilösivukulut olivat 11 598 851 euroa, jossa oli alentumista edelliseen vuoteen 3,70 %. Vuonna 2017 vastaava luku oli 12 044 207 euroa. Henkilösivukuluista eläkekulut olivat 9897 779 euroa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen on 2,72 %. Vuonna 2017 vastaava luku oli 10 174 376 euroa.

Henkilöstökorvauksissa tulot olivat 682 104 euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 0,07 %. Vuonna 2016 vastaava luku oli 681 616 euroa.

Henkilöstömenoja on aktivoitu vuonna 2018 käyttömaisuuteen 147 616,69 euroa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen on 5,9 %. Vuonna 2017 vastaava luku oli 156 875 e.

6. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKI- JÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTA- VISTA SEIKOISTA

Tornion kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä ohje uudistettiin vuonna 2018, mutta ohjeistukset asuvat voimaan vasta 2019, jolloin niiden toimeenpano käynnistetään.

6.1 Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit voivat toteutua henkilöstön osaamisessa, saatavuudessa, suhdannevaihteluissa ja lainsäädännön muutoksissa. Henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyvät erityisesti lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnissa. Lisäksi erityisasiantuntijoiden saatavuudessa on ilmennyt ongelmia esim. psykologit ja sosiaalityöntekijät. Suurten ikäluokkien eläköityminen saattaa aiheuttaa lisääntyviä ongelmia kunnallisten palvelujen tehokkaaseen tuottamiseen.

6.2 Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, valuutta-, likviditeetti- sekä luottoriskiä.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2018 lopussa 59 935 863 euroa. Lainakanta nousi edellisestä vuodesta 9 514 138 euroa. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 10,0 milj. euroa vuonna 2018. Pitkäaikaisia lainoja on 31.12.2018 tilanteessa 39 935 863 euroa, jonka lisäksi tilinpäätöshetkellä oli lyhytaikaisia kassalainoja 20 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on 2 740 euroa eli viime vuoteen nähden lisäystä on 441 euroa / asukas.

Taulukko 7. Lainasalkun korkojakauma ja keskkorot tilinpäätöstilanteessa.

Lainasalkku 31.12.2018				
Pitkät korot	Pääoma	Keskikorko	Osuus Korko-ryh:stä	Osuus koko lainak:sta
10 v 7 kpl	37 700 000	1,305 %	99 %	63 %
5 v 1 kpl	275 863	0,486 %	1 %	0,5 %
Yhteensä	37 975 863	1,299 %	95 %	63 %
Lyhyet viitekorot				
6 kk 1 kpl	360 000	0,277 %	1 %	1 %
1 kk 1 kpl	1 600 000	0,121 %	4 %	3 %
Yhteensä	1 960 000	0,150 %	5 %	3 %
Pitkät lainat yht.	39 935 863	1,242 %	100 %	67 %
Kassalainat Korkosuojaus	20 000 000	-0,173 %		33 %
Lainkanta yht.	59 935 863	0,770 %		100 %

Korkotaso on edelleenkin pysynyt alhaisena koko vuoden 2018 ajan. 3 kuukauden euribor on vaihdellut tammikuun -0,329 ja joulukuun -0,309 välillä. 6 kuukauden euribor -0,271- -0,237 ja 12 kuukauden euribor on vaihdellut -0,186 -0,117 välillä.

Lainat ovat euromääräisiä, joten niihin ei liity valuuttariskiä. Toimintamenoihin sisältyy avoin SEK-kurssiriski kielikoulun maksujen osalta. Kielikoulu laskuttaa kaupunkia Ruotsin kruunuissa.

Kaupungin likviditeettiä hoidetaan kuntatodistusohjelmien avulla, joilla nostetaan kilpailukykyiseen päivän hintaan lyhytaikaista rahoitusta. Kaupunginvaltuusto vahvistaa vuosittain kassalainojen enimmäismäärät. Vuonna 2018 kassalainoja on saanut olla samanaikaisesti nostettuna enintään 23 milj. euroa.

Periaatteellista luottoriskiä sisältyy tytäryhtiöille annettuihin pääomalainoihin, Tornion Energia Oy:lle 3,00 milj. euroa ja Tornion Vesi Oy:lle 5,00 milj. euroa. Pääomalainoille ei voi saada vakuutta eli ne ovat rinnastettavissa pääomasi-joituksiin, jotka huonoimmassa tapauksessa voidaan kokonaan menettää. Tytäryhtiöiden luottoriskin toteutuminen ei tällä hetkellä ole todennäköistä. Kaupunginvaltuusto 25.11.2013 § 98 on alentanut Tornion Vesi Oy:n 5 milj. euron pääomalainan korkoa 2,5 % 1.1.2014 alkaen.

Kaupungin myöntämät takaukset 31.12.2018 tilanteessa ovat yhteensä 36,8 milj. euroa jakaantuen seuraavasti: tytäryhteisöjen veloista yhteensä 28,9 milj. euroa, osakkuusyhteisöjen veloista 5,0 milj. euroa ja muiden puolesta 2,9 milj. euroa. Takauksiin liittyy aina riskiä. Takauksille vaaditaan pääsääntöisesti vastavakuudet omistajapolitiikan mukaisesti. Takauksien käsittely tapahtuu kaupunginvaltuuston 26.11.2012 § 76 hyväksymän omistajapolitiikan ja 28.5.2018 päivitetyn omistajapolitiikan mukaan.

6.3 Ympäristötekijät

Tornion kaupungilla ei tällä hetkellä ole sellaisia avoimia ympäristökysymyksiä, joilla olisi olennaista vaikutusta kaupungin taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen. Tilinpäätöksessä taseeseen sisältyy tulevia ympäristövelvoitteita varten varattu pakollinen varaus noin 1,144 milj. euroa, jolla katetaan mm. Miukin alueen puhdistusvelvoitteet. Alueella on vielä teollisuuskaava, mutta tulevaisuudessa se on tarkoitus muuttaa asuinalueeksi. Kaavamuutoksen ja alueen käyttöönoton yhteydessä tulee myös alueen maaperän puhdistaminen ajankohtaiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö on 20.12.2011 nimennyt alueet, joilla tulvimisesta aiheutuvia riskejä pidetään merkittävänä. Tornio on yksi 21:stä riskialueesta ja mahdollisen tulvan vaikutusalueella on 3000 asukasta. Tornionjoen vesistöalueelle on laadittu tulvariskien hallintasuunnitelma vuosiksi 2016-2021. Suunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä tulvariskien vähentämiseksi, tulvansuojelun toimenpiteitä, valmiustoimia, toimintaa tulvatilanteessa sekä jälki-toimenpiteitä.

Ensisijaiseksi toimenpiteeksi esitetään Tornion Kaupunginlahden tulvapenkereen korottamista siten, että se suojaa kerran 250 vuodessa toistuvalla tulvalla. Käytännössä tämä tarkoittaisi penkereen korottamista keskimäärin 0,6 m. Syksyllä 2018 käynnistettiin Haaparannan kanssa yhteinen suunnitteluhanke tulvansuojelupenkereen korottamiseksi. Hankkeesta Tornion kaupungille aiheutuviin kustannuksiin haettiin valtion avustusta Lapin ELY-keskukselta

6.4 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen

Kaupunginvaltuuston 30.1.2017 hyväksymän hallintosäännön §:n 72 mukaan:

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä;

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti

3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lautakunnat ja johtavat viranhaltijat vastaavat omalla tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisestä ja asianmukaisesta toimivuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista.

Tornion kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 19.11.2018 ja Tornion kaupungin ja kaupunkikonserni sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustee hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.12.2018.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin hyvää hallintoa ja johtamista ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaupunkikonsernin toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Toimialajohtajat ovat toimittaneet tammikuun loppuun mennessä toimialansa kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä vuonna 2018 sekä raportin sisäisen valvonnan toteutumisesta edelliseltä vuodelta ao. lautakunnalle ja kaupunginjohtajalle käyttösuunnitelman liitteenä

Vuonna 2018 riskien arvioinnissa on toteutettu keväällä 2016 sovittuja periaatteita jotka perustuivat Kuntaliiton riskienarviointilomakkeeseen. Riskit on muotoiltu kunkin toimialan tarpeita vastaavaksi ja niitä on päivitetty vuoden 2018 aikana. Toimialat ovat raportoineet riskienhallinnasta kesäkuun 2018 osavuosikatsauksen ja vuoden 2018 tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2018 suunnitelmien osalta oli painotettu ohjeistuksessa toimialojen käyttötalouden seurannan toteutumisen ja järjestämisen sekä toimialan tiedonkulun varmistamisen lisäksi myös johtoryhmätyöskentelyn tärkeyttä. Kaupunginjohtajan johtoryhmä kokoontuu säännönmukaisesti maanantaisin ja käsiteltäväksi otetaan kaupunginhallituksen- ja valtuuston lista-asioiden lisäksi kaikki jäsenten esiin tuomat ao. toimialan ja/tai yhteiset asiat. Kaupunginjohtajan johtoryhmä muodostaa sisäisen valvonnan ja ohjauksen kannalta ensiarvoisen tärkeän foorumin, koska sen kautta välittyy tieto kaupungin toimintojen kehityksestä, ongelmista ja toimintojen tai tavoitteiden toteutumisesta mahdollisesti uhkaavista riskeistä.

Keskitetty talouden seuranta toteutettiin valtuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa maaliskuu-, kesä- ja syyskuun tilanteista. Operatiivinen johto ja kaupunginhallitus seuraavat talouden kehittymistä kuukausiraporttien muodossa. Jokaisella toimialalla on lisäksi omat sisäisen valvonnan suunnitelmassa ilmoitetut talouden seurantatavat ja -ajat.

Valtuusto on hyväksynyt konserniyhtiöille talousarvion tavoitteet ja talouden seuranta toteutettiin osavuosikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä. Vuoden 2018 aikana konsernijaostossa on käynyt kuultavana eri konserniyhtiöiden edustajia kertomassa yhtiöiden toiminnasta ja talouden toteutumisesta. Konsernijaosto on ohjeistanut tytäryhteisöjä hallintosäännön, konserniohjeen ja omistajapolitiikan mukaisesti.

Laskujen hyväksyntätavat on järjestetty ja dokumentoitu asianmukaisesti käyttösuunnitelmien yhteydessä. Toimialat ovat käyttösuunnitelmien yhteydessä määritelleet hankintarajat ja hyväksyjät asianmukaisesti.

Kaupunginhallitus on nimennyt erillisiä työryhmiä ja toimikuntia palvelutoimintojen seurantaan ja kehittämistä varten. Kaupunginjohtajan nimeämässä atk- toimintojen kehittämissä työryhmässä käydään läpi atk- toimintoihin liittyvien riskien hallintaa. Viikoittain kokoontuvassa elinkeinotyöryhmässä käydään läpi kaupungin kehittämiseen liittyviä elinkeinotoiminnan asioita. Kaupunginhallituksen perustamassa taloustyöryhmässä on käyty läpi kaupungin toimintaan ja talouteen liittyviä asioita.

7. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

7.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	v.2018	v.2017
	e	e
Toimintatuotot	17 847 996	17 428 560
Toimintakulut	-135 248 676	-131 748 246
Toimintakate	-117 400 680	-114 319 686
Verotulot	83 507 153	83 200 644
Valtionosuudet	38 601 035	38 663 380
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	354 235	360 887
Muut rahoitustuotot	354 940	115 066
Korkokulut	-495 248	-530 702
Muut rahoituskulut	-152	-298
Vuosikate	4 921 283	7 489 291
Poistot ja arvonalennukset	-5 934 874	-5 656 056
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	-1 013 591	1 833 235
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)		12 898
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä	-1 013 591	1 846 133
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,2	13,2
Vuosikate/Poistot, %	82,9	132,4
Vuosikate/e/asukas	225,0	341,5
Asukasmäärä	21872	21931

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle kuuluvien tulojen riittävyyttä tilikaudella aiheutuneisiin menoihin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Toimintakate osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tornion kaupungin -117 400 680 euron toimintakate on edellisvuoden toimintakatetta 3 080 994 euroa heikompi. Talousarvioon nähden toimintakate oli 1 745 339 euroa heikompi. Yhteenlaskettuna 122 108 188 euron verotulot ja valtionosuudet riittävät kattamaan toimintakatteen. Jäljelle jäävä 4 707 507 euroa ei kuitenkaan riitä kattamaan nettoinvestoinnit.

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä. Vuoden 2018 vuosikate on 4 921 283 euroa positiivinen, mutta ei riitä kattamaan 5 934 874 euron poistoja.

Tilikauden tulos -1 013 591 euroa, on tilikaudelle kuuluvien jaksotettujen tulojen ja menojen erotus. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenjärjestelyeriä. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikaudelta 2018 ylijäämäksi muodostuu -1 013 591 euroa.

Tunnuslukujen analysointi

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tornion kaupungin vuoden 2018 tunnusluku on 13,2 % ja vuonna 2017 se oli myös 13,2 %.

Vuosikatteen oikeamääräisyyttä voidaan yksinkertaisesti arvioida vertaamalla vuosikateprosenttia poistoprosenttiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tornion kaupungin vuoden 2018 vuosikate/poistot -prosentti, on 83 %. Edellisvuonna tunnusluku oli 132 %.

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukaskoh- taisen vuosikatteen tulisi olla muutaman vuoden tarkastelujaksolla keskimäärin saman suuruinen kuin keskimääräi- nen investointitaso asukasta kohden. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoit- teen määrittämiseen kunnassa. Asukaskohmainen vuosikate vuonna 2018 225 euroa/asukas Edellisvuonna tunnus- luku oli 341 euroa/asukas.

7.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018	2017
	e	e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 921 283	7 489 291
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-226 230	-643 045
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 971 106	-8 591 253
Rahoitusosuuden investointimenoihin	719 783	356 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	297 091	1 975 529
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 259 179	586 522
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 485 862	-6 896 374
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 000 000	5 000 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 692 464	-869 439
Rahoitustoiminnan rahavirta	4 821 674	-2 765 812
Rahavarojen muutos	1 562 495	-2 179 290
Rahavarat 31.12.	2 629 207	1 066 712
Rahavarat 1.1.	1 066 712	3 246 002

RAHOITUSLASKLEMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, e	-12 086 236	-13 133 971
Investointien tulo-rahoitus, %	59,6	90,9
Lainanhoitokate	0,7	1,1
Kassan riittävyys, pv	6	3
Asukasmäärä	21 872	21 931

Rahoituslaskelma osoittaa, miten kunnan menot on rahoitettu. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Varsinaisen toiminnan ja investointien positiivinen kassavirta osoittaa kuinka paljon on käytettävissä lainojen lyhennyksiin ja rahoitus- ja vaihto-omaisuuden lisäyksiin. Vuonna 2018 varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta on 12 086 235,60 negatiivinen. Negatiivinen rahavirta tai erittäin niukka positiivinen rahavirta on osoitus rahoitustarpeesta, joka on katettava joko lainojen lisäyksellä tai vapauttamalla rahoitus- ja vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Vuonna 2018 tunnusluvun arvo on 59,6 %.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Tornion kaupungin lainanhoitokate -tunnusluku on vuonna 2018 0,7, vuonna 2017 1,1, vuonna 2016 0,86, vuonna 2015 0,36, vuonna 2014 0,39 ja vuonna 2013 1,17.

Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vuonna 2018 tunnusluku oli 6 päivää ja vuonna 2017 se oli 3 päivää.

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Tornion kaupungilla oli 31.12.2018 varoja maksuliikennetileillä yhteensä 2 629 207 euroa. Vuoden 2018 vaihteessa oli lyhytaikaisia kassalainoja yhteensä 20 000 000 euroa, kun edellisvuoden lopussa kassalainoja oli 13 000 000 euroa.

Tulo-rahoituksen riittävyys

Tuloslaskennan näkökulmasta kunnan tavoitteena ei ole tuloksen maksimointi vaan palvelutuotannon menorakenteen optimointi. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulisi kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot.

Tulojen riittävyyttä tulee arvioida myös rahoitusnäkökulmasta. Vuosikatetta eli rahoitustulosta suhteutetaan investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2013 tulos on 7 080 573 euroa positiivinen. Näin hyvään ylijäämään vaikutti

Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n perustaminen ja siihen liittyvät omaisuuden siirrot kaupungin kautta Lapin ammattikorkeakoulu Oy:lle. Järjestelystä kirjattiin satunnaisia tuloja 5 250 363,33 euroa. Vuoden 2014 tulos on -3 553 123 negatiivinen ja vuoden 2015 tulos oli -3 685 936 euroa negatiivinen, vuoden 2016 tulos oli 806 984 euroa positiivinen. Vuoden 2017 tulos oli 1 846 133 euroa positiivinen. Vuoden 2018 tulos on -1 013 591 euroa negatiivinen. Tilinpäätöksessä 2018 muodostuu taseen omaan pääomaan yhteensä 13 688 257 euron kertynyt ylijäämä.

7.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2 018	2 017	VASTATTAVAA	2 018	2 017
	e	e		e	e
PYSYVÄT VASTAAVAT	120 479 740	118 234 151	OMA PÄÄOMA	54 722 137	55 735 728
Aineettomat hyödykkeet	716 613	730 304	Peruspääoma	40 133 880	40 133 880
Aineettomat oikeudet	50 520	37 009	Muut omat rahastot	900 000	900 000
Muut pitkäv.menot	666 094	693 295	Edell.tilik.yli-/alijäämä	14 701 848	12 855 715
			Tilik.yli-/alijäämä	-1 013 591	1 846 133
Aineelliset hyödykkeet	87 523 610	85 286 908	POISTOERO JA VAPAAEH-		
Maa- ja vesialueet	14 652 549	14 570 782	TOISET VARAUKSET	220 870	220 870
Rakennukset ja rakennelmat	52 420 503	47 594 624	Työyhteisöjen kehittämisvarau	220 870	220 870
Kiinteät rak. ja laitteet	17 945 392	17 461 063			
Koneet ja kalusto	1 358 022	1 304 395	PAKOLLISET VARAUKSET	1 197 604	1 197 604
Muut aineell.hyödykkeet	311 370	281 254	Muut pakolliset varaukset	1 197 604	1 197 604
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	835 775	4 074 790			
Sijoitukset	32 239 516	32 216 939	TOIM.ANT.PÄÄOMAT	397 327	416 696
Osakkeet ja osuudet	22 807 860	22 785 283	Valtion toim.annot	2 487	2 663
Muut lainasaamiset	9 289 437	9 289 437	Lahjoitusrahastojen pääomat	206 414	231 135
Muut saamiset	142 219	142 219	Muut toimeksiantojen pääomat	188 426	182 898
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	95 831	97 430	VIERAS PÄÄOMA	74 142 044	67 646 073
Valtion toimeksiannot	2 465	2 663	Pitkäaikainen	32 700 000	30 435 863
Lahjoitusrahastojen erityiskatt	93 366	94 767	Lainat rahoitus- ja		
			vakuutuslaitoksilta	32 700 000	30 435 863
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 104 411	6 885 390	Lainat julk.yhteisöiltä	0	0
Vaihto-omaisuus	82 274	79 475	Muut velat	0	0
Aineet ja tarvikkeet	79 316	79 245			
Ennakkomaksut	2 958	230	Lyhytaikainen	41 442 044	37 210 210
			Lainat rahoitus- ja		
Saamiset	7 392 930	5 739 202	vakuutuslaitoksilta	27 235 863	19 985 862
Pitkäaikaiset saamiset	19 488	65 451	Lainat julk.yhteisöiltä	0	0
Myyntisaamiset	0	0	Saadut ennakot	1 496	7 218
Lainasaamiset	19 488	65 451	Ostovelat	4 619 477	8 297 160
Muut saamiset	0	0	Muut velat	2 519 441	1 621 329
Siirtosaamiset	0	0	Siirtovelat	7 065 766	7 298 641
Lyhytaikaiset saamiset	7 373 441	5 673 751	Yhteensä	130 679 982	125 216 972
Myyntisaamiset	3 279 777	2 427 957			
Lainasaamiset	0	0	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Muut saamiset	1 765 537	709 908	Omavaraisuus %	42,0	44,7
Siirtosaamiset	2 328 127	2 535 886	Suhteellinen velkaant. %	53,0	48,6
Rahat ja pankkisaamiset	2 629 207	1 066 712	Velat ja vastuut %	53,0	49,3
			kertynyt ylijäämä, 1000 e	13 688	14 702
Yhteensä	130 679 982	125 216 972	kertynyt ylijäämä e/as	626	670
			Lainakanta 31.12., 1000 e	59 936	50 422
			Lainat, e/asukas	2 740	2 299
			Lainasaam. 31.12., 1000 e	9 289	9 289
			Asukasmäärä	21 872	21 931

Taseen tunnuslukujen analysointi

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n

omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alhaisempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tornion kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2018 on 42,0 %. Vuonna 2017 se oli 44,7 %.

Suhteellinen velkaisuus tunnusluku osoittaa kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2018 suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku oli 53,0%. Vuonna 2017 se oli 48,6 %.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa, johon lasketaan sekä pitkäaikainen että lyhytaikainen korollinen vieras pääoma. Tornion kaupungin lainakanta vuoden 2018 vaihteessa on 59 935 863 euroa. Vuoden 2018 lopussa oli lyhytaikaisia kassalainoja 20 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on kasvanut 441 euroa edellisvuoden 2 299 eurosta 2 740 euroon asukasta kohden. Kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä on vuonna 2018 ennakkotietojen mukaan 3051 e/asukas. Tornion kaupungin velkamäärä alittaa 311 e/asukas kuntien keskimääräisen velkamäärän.

7.4 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelmaan yhdistetään kunnan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelma osoittaa, että toimintakulujen osuus kokonaismenoista oli 88,9 % ja vastavasti toimintatuottojen osuus on 11,3 % kokonaistuotoista.

Kunnan kokonaistulot ja –menot:

TULOT		%	MENOT		%
TOIMINTA			TOIMINTA		
TOIMINTATUOTOT	17 847 996	11,3	TOIMINTAKULUT	135 248 676	88,9
VEROTULOT	83 507 153	52,7	KORKOKULUT	495 248	0,3
VALTIONOSUUDET	38 601 035	24,4	MUUT RAHOITUSKULUT	152	0,0
KORKOTUOTOT	354 235	0,2	TULORAHOITUKSEN KORJAUSET		
MUUT RAHOITUSTUOTOT	354 940	0,2	- PYSYVIEN VAST. HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIO	-22 531	0,0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET			INVESTOINNIT		
- PYSYVIEN VAST. HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-248 761	-0,2	INVESTOINTIMENOT	8 971 106	5,9
INVESTOINNIT			RAHOITUSTOIMINTA		
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	719 783	0,5	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	7 485 862	4,9
PYSYVIEN VAST. HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	297 091	0,2	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	152 178 513	100,0
RAHOITUSTOIMINTA					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	10 000 000	6,3			
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	7 000 000	4,4			
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	158 433 472	100,0			

7.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

7.5.1 Konsernirakenne

	Yhdistelty lkm	Ei yhdistelty lkm
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Muut yhtiöt	3	
Säätiöt	1	
Tytäryhteisöt yhteensä	13	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	5	3
Yhteensä	22	3

7.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on Tornio-konsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka kuntalain 14 §:n mukaan päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Tornion kaupungin konserniohjaus perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään ohjeistukseen. Konserniohje on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.10.2017. Omistajapolitiikka on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.5.2018.

Vuoden 2018 aikana konserniohjauksesta on vastannut hallintosäännön 24 §:n perusteella kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto. Konsernijaosto kokoontui vuoden 2018 aikana 11 kertaa. Kokouksissa on kuultu merkittävimpien tytäryhteisöjen tilannekatsauksia sekä talousarvio- ja toteutumaennusteita.

Virallista raportointia on toteutettu seuraavasti: Valtuuston 10.12.2018 § 104 hyväksymässä vuoden 2018 talousarviossa on merkittävimpien tytäryhteisöjen talousarviotavoitteet vuodelle 2019. Tytäryhteisöistä merkittävimpien kanssa konsernijaosto on käynyt useita keskusteluja mm. yhteisöjen talouteen, vuositavoitteiden toteutumiseen, investointeihin, talousarvioon liittyen sekä omistajaohjaukseen liittyen. Vuoden 2018 tilinpäätöksen toimintakertomukseen on liitetty tytäryhteisöistä yhtiökohtaiset selvitykset vuodelta 2018. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2018 talousarviossa tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Minkä lisäksi talousarviot keskeisine tavoitteineen on liitetty kaupungin talousarviokirjaan.

7.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on emoyhteisö. Emoyhteisöasema perustuu määräysvaltaan toisessa kirjanpitovelvollisessa. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudella pyritään saamaan kunnan toiminnasta ja taloudesta riittävä ja oikea kokonaiskuva myös tilanteessa, jossa kunnan palvelutuotantoa ja vastuita on merkittävässä määrin siirretty tytäryhteisöihin ja kuntayhtymiin. Lisäksi sillä pyritään parantamaan kuntakonsernien ja kuntakonsernin eri tilikausien välistä vertailtavuutta. Vertailukelpoisuutta edellyttää myös se, että kuntalain 118 §:n 3 momentin mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenetely voidaan käynnistää muun muassa konsernitaseeseen kertyneen alijäämän perusteella.

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot (Kuntal 114 § 2 mom).

Vuoden 2018 aikana on kaupunginvaltuusto myöntänyt seuraavat omavelkaiset takaukset.

- Tytäryhteisöille:
 - Tornion oppilasasuntola Oy 1 267 200 euron lainalle, 28.5.2018 § 36.

- Kiinteistö Oy Kisakoti 210 000 euron lainalle, 22.10.2018 § 67
- Tornion Vuokra-asunnot Oy 700 0000 euron lainalle, 22.10.2018, § 68
- Yhteis- ja omistusyhteys yhteisö:
 - Perämeren Jätehuolto Oy 414 601,40 euron lainalle, 26.2.2018 § 16

7.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä

7.5.5 Konsernivalvonnan järjestäminen

Kirjanpitolautakunnan konsernijaoston yleisohjeen mukaan konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja -vastuunjako konsernivalvonnassa on kirjattu kaupunginvaltuuston 30.10.2017 hyväksymään konserniohjeeseen. Tiedonkulku ja omistajaohjaus tytäryhteisöjen ja kaupungin välillä on toiminut hyvin.

Konsernitavoitteiden toteutumista koskevaa arviointia on valvottu konsernin osavuosisikatsauksen yhteydessä sekä vuoden 2018 tavoitteiden toteutumisen ja vuoden 2019 tavoitteiden asettamisen yhteydessä.

Tytäryhteisöt ovat laatineet yhteenvedot tilinpäätöksistä sekä konsernitavoitteiden toteutumisesta kaupungin toimintakertomusta varten seuraavassa esitettävillä lomakkeilla. Lomakkeissa on käytettyjen tunnuslukujen kaavat ja Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeelliset luokitusarvot ovat seuraavat:

Liiketulos-%

$$= (\text{Liiketulos}/\text{Liikevaihto}) * 100$$

Liiketulos mittaa yrityksen varsinaisen toiminnan tulosta ennen rahoituskuluja ja eroja.

YTN luokitusasteikko	Arvo
Hyvä	yli 10 %
Tyydyttävä	5-10 %
Heikko	alle 5 %

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Vastattavaa yhteensä} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäättään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollista tappiota varten.

YTN luokitusasteikko	Arvo
Hyvä	yli 40 %
Tyydyttävä	20-40 %
Heikko	alle 20 %

Kuntataloudessa luokitusasteikko: yli 70 % hyvä, alle 50 % merkittävän suuri velkarasite

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Liikevaihto}$$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa velkaantuneisuuden suhdetta toiminnan laajuuteen. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken.

YTN luokitusasteikko	Arvo
Hyvä	alle 40 %
Tyydyttävä	40-80 %
Heikko	yli 80 %

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Liikevaihto

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikevaihdosta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

7.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUNSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot	72 983 634	66 494 719
Toimintakulut	-193 382 394	-185 321 597
Osuus osakkuusyrityiden voitosta	98 027	117 432
Toimintakate	-120 300 733	-118 709 446
Verotulot	83 252 531	82 928 472
Valtionosuudet	51 542 255	51 271 338
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	36 218	257 508
Muut rahoitustuotot	391 817	159 225
Korkokulut	-1 263 340	-1 236 495
Muut rahoituskulut	-44 545	-297 147
Vuosikate	13 614 203	14 373 454
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 126 981	-12 405 582
Satunnaiset erät	150 845	-203 334
Tilikauden tulos	638 066	1 764 538
Tilinpäätössiirrot	92 068	465
Tilikauden verot	-245 527	-301 406
Laskennalliset verot	-51 136	-78 220
Vähemmistöosuus	52 311	-8 598
Tilikauden yli/-alijäämä	485 781	1 376 779

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	37,7	35,9
Vuosikate/Poistot, %	104	116
Vuosikate/e/asukas	622	655
Asukasmäärä	21872	21931

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2018		31.12.2017	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	13 614 202,73		14 373 454,15	
Satunnaiset erät	150 844,74		-203 334,32	
Tilikauden verot	-245 526,98		-301 405,63	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>395 806,17</u>	13 915 326,66	<u>-172 110,25</u>	13 696 603,95
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-16 930 021,74		-14 903 185,95	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	976 072,14		607 820,66	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	355 129,50	-15 598 820,10	2 447 674,62	-11 847 690,67
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 683 493,44		1 848 913,28
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	57 632,64		-4 633,97	
Antolainasaamisten vähennys		<u>57 632,64</u>		<u>-4 633,97</u>
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 120 402,03		1 199 085,68	
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-11 656 884,96		-9 075 531,34	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	<u>6 074 148,98</u>	7 537 666,05	<u>4 114 872,51</u>	-3 761 573,15
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien m	614 978,31		12 571,53	
Vaihto-omaisuuden muutos	-96 122,82		69 502,22	
Saamisten muutos	-1 797 696,15		-2 339 011,49	
Korottomien velkojen muutos	-3 391 179,03	-4 670 019,69	1 176 009,80	-1 080 927,94
Rahoituksen rahavirta		2 925 279,00		-4 847 135,06
Rahavarojen muutos		1 241 785,56		-2 998 221,78
Rahavarat 31.12.	15 128 782,11		13 886 996,55	
Rahavarat 1.1.	-13 886 996,55	1 241 785,56	-16 885 218,33	-2 998 221,78
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %	85,3		100,5	
Lainanhoitokate	1,2		1,5	
Kassan riittävyys, pv	25		24	
Asukasmäärä	21872		21931	

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2018 e	2017 e	VASTATTAVAA	2018 e	2017 e
PYSYVÄT VASTAAVAT	201 966 071	199 250 858	OMA PÄÄOMA	86 659 425	84 839 810
Aineettomat hyödykkeet	1 719 489	1 754 709	Peruspääoma	40 133 880	40 133 880
Aineettomat oikeudet	654 360	647 966	Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	237 586	25 000
Muut pitkäv.menot	1 017 430	1 075 851	Muut omat rahastot	2 253 511	2 334 011
Ennakkomaksut	47 699	30 892	Edell.tilik.yli-/alijäämä	43 548 667	40 970 140
Aineelliset hyödykkeet	188 351 807	186 061 956	Tilik.yli-/alijäämä	485 781	1 376 779
Maa- ja vesialueet	15 698 886	15 609 574	VÄHEMMISTÖSUUDET	580 942	731 176
Rakennukset	127 281 881	123 706 890	PAKOLLISET VARAUKSET	3 427 556	3 021 588
Kiinteät rak. ja laitteet	34 473 156	33 109 309	Eläkevaraukset	4 090	5 174
Koneet ja kalusto	7 472 727	7 841 916	Muut pakolliset varaukset	3 423 466	3 016 414
Muut aineell.hyödykkeet	823 986	813 636	TOIM.ANT.PÄÄOMAT	2 944 178	2 847 633
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	2 601 173	4 980 631	Valtion toim.annot	535 861	2 392 290
			Lahjoitusrahastojen pääomat	242 184	270 453
Sijoitukset	11 894 775	11 434 193	Muut toimeksiantojen pääomat	2 166 133	184 890
Muut osakkeet ja osuudet	11 842 559	11 324 144	VIERAS PÄÄOMA	144 173 508	140 118 391
Muut lainasaamiset		200	Pitkäaikainen	85 869 266	85 890 656
Muut saamiset	52 216	109 849	Lainat rahoitus- ja		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 616 843	2 465 146	vakuutuslaitoksilta	65 679 672	66 593 450
Valtion toimeksiannot	481 273	2 369 676	Lainat julk.yhteisöiltä		417
Lahjoitusrahastojen erityisk.	2 135 570	94 767	Lainat muilta luotonantajilta	9 633 686	9 738 247
Muut toimeksiantojen varat		703	Saadut ennakot	673 535	318 328
			Muut velat	7 983 641	7 396 977
VAIHTUVAT VASTAAVAT	33 202 695	29 842 594	Laskennalliset verovelat	1 898 731	1 843 237
Vaihto-omaisuus	846 476	750 353	Lyhytaikainen	58 304 243	54 227 735
Aineet ja tarvikkeet	843 518	750 123	Lainat rahoitus- ja		
Ennakkomaksut	2 958	231	vakuutuslaitoksilta	33 877 117	24 321 154
			Lainat julk.yhteisöiltä		
Saamiset	17 003 830	15 205 244	Lainat muilta luotonantajilta		773 326
Pitkäaikaiset saamiset	4 154 875	4 317 001	Saadut ennakot	205 390	162 999
Myyntisaamiset	3 982 990	4 204 017	Ostovelat	8 111 823	12 935 031
Lainasaamiset	22 558	111 050	Muut velat	4 071 324	3 656 695
Muut saamiset	68		Siirtovelat	11 817 970	12 321 056
Siirtosaamiset	149 258	1 934	Laskennalliset verovelat	220 619	57 475
Lyhyaikaiset saamiset	12 848 956	10 888 243	Yhteensä	237 785 609	231 558 599
Myyntisaamiset	7 029 469	5 564 222			
Lainasaamiset	-16 184	-16 184	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Muut saamiset	2 737 238	1 723 633	Omavaraisuus %	36,8	37,0
Siirtosaamiset	3 098 433	3 616 573	Suht.velkaantuneisuus %	69,0	69,6
Rahoitusarvopaperit	223 607		Velat ja vastuut käyttötuloista, %	71,8	72,5
Muut arvopaperit	223 607		Kertynyt ylijäämä, 1000 e	44 034	42 347
Rahat ja pankkisaamiset	15 128 782	13 886 997	Kertynyt ylijäämä/as	2 013	1 931
			Konsernin lainat, e/asukas	4 992	4 625
Yhteensä	237 785 609	231 558 599	Kons.lainakanta 31.12. , 1000 e	109 190	101 427
			Asukasmäärä	21 872	21 931

7.5.7 Tytäryhteisöjen toiminta ja tilinpäätös tiedot

Yhteisön nimi:	TORNION ENERGIA OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Tornion Energia Oy:n perustehtävä on toimittaa asiakkailleen sähköä ja kaukolämpöä edullisesti, luotettavasti ja taloudellisesti.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Markku Taramaa Helena Kristo, Marja-Liisa Husa, Lauri Nykänen, Kari Hietala, Jaana Niva
Toimitusjohtaja	1.1.-31.3.2018 Merja Nelimarkka, 1.4.2018 alkaen Jukka Järnström
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	12 315 961	12 261 644	11 513 868
Toimintakulut	-8 112 758	-8 419 621	-8 003 619
Toimintakate	4 203 203	3 842 023	3 510 249
Rahoituserät	-59 484	-52 146	-285 200
Poistot	-2 192 839	-2 370 026	-2 203 300
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	1 950 880	1 419 851	1 021 749
Tilinpäätössiirot	-392 333	-303 151	-500 000
Verot	-270 883	-183 773	-104 350
Tilikauden tulos	1 287 664	932 928	417 399

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	1 208 000	1 208 000
Edellisten tilikausien voitto/tappio	3 300 669	4 369 333
Tilikauden tulos	1 287 664	932 928
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	9 635 933	8 590 125
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	16,3 %	12,0 %
Omavaraisuusaste -%	48,4 %	51,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	144,0 %	133,0 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	24	24

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2018:

TAVOITE	MITTARI	ARVIO TOTEUTUMISESTA
Kaupungin pääomallainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko	korkotulo	Toteutunut
Sähkönsiirtotoiminnan siirtohinnat sijoittuvat EMV:n valtakunnallisessa tilastossa alimpaan neljännekseen.	Emv:n tilasto	Toteutunut Tilastossa 8 halvimman joukossa.
Kaukolämmön hinnat sijoittuvat Energiateollisuus Oy:n valtakunnallisessa tilastossa alimpaan viidennekseen.	Energiateollisuus Oy:n tilasto	Toteutunut Tilastossa (3 ... 6) halvimman joukossa. 222 yhtiötä Suomessa.
Verkostojen laajennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hallitusti talous huomioon ottaen.	investointitaso, rahoituksen kestävyys	Toteutunut, investoinnit > 2 milj.€.
Minimoidaan käyttökatkokset alle 1 tunti.	käyttökatkosten lukumäärä, pituus, vaikuttavuus (riskianalyysi)	Toteutunut ka = 0,2 h/asiakas (2018)
Sähkön siirtotoiminnan kohtuullinen tuotto.	Emv:n laskelma	Alijäämäinen 1,8 milj.€. (2017)

Tornion Energia Oy:n toiminta vuonna 2018:

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Sähkönjakeluverkon ja kaukolämpöverkon korvausinvestoinnit. Luotomäen sähköaseman toisen päämuuntajan uusiminen.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Lämmöntoimitukset käyttökeskeytykset, lämmönjakoverkoston vuodot, päästöoikeusmaksuihin sidottu lämpöenergia. Säätila ja myrskyvauriot sähkönjakeluun. Korvausinvestointivelka. Sähkönjakelun häiriöistä tulevat vakiokorvaukset. Lämpöenergian tuottaminen häiriötilanteissa varavoimallaitoksilla. Kaukolämmön kilpailukykyisyys uusiutuvien energiatuotannon kanssa.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Ei merkittäviä tapahtumia.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Riskienhallintaan yhtiöllä on eri suunnitelmia, joista on koottu yhteinen kokonaisuus riskienhallintakansioon. Riskienhallinta on kokonaisvaltaista ja riskien kartoitus tehdään yhteistyössä vakuutusyhtiön kanssa. Näistä tehdään yhtiön vakuutuspolitiikka, joka on osa yhtiön riskienhallintapolitiikkaa.

Vakuutuspolitiikan tavoitteena on huolehtia yrityksen vakuutuskelpoisten riskien vakuuttamisesta siten, että ne kattavat vähintään riskinkantohalun ylittävät yksittäiset riskit sekä huolehtivat myös siitä, että vuosittain summautuvien riskien taloudelliset vaikutukset eivät nouse liian suuriksi.

Lisäksi vakuutuspolitiikan tavoitteena on huolehtia siitä, että hallitus on tietoinen yrityksen riskikentästä ja hallitus tekee tietoiset päätökset perustavoitteen ylittävistä riskinotosta ja jäännösriskien hallinnasta.

Yhtiöllä on myös lakisääteinen varautumissuunnitelma, jossa on suunnitelmat erilaisiin toimintahäiriöihin niin normaali kuin kriisiaikoina.

Suurimmat riskit ovat sähkönjakelun häiriöt, jotka ovat pituudeltaan vakiokorvaukseen velvoittavia. Koko jakelualutta koskeva yli vuorokauden mittainen häiriö maksaa yhtiölle yli miljoona euroa. Tähän ei ole ollut saatavissa maksultaan kohtuullista vakuutusta. Toinen suuri riski on yhtiölle Tornion Voiman lämmöntuotannon häiriöt varsinkin talviaikana.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Konserniohje on hallituksen työjärjestyksestä ja toimintatavasta päätettäessä ja esittelijä huomioi tarvittaessa konserniohjeen käsiteltävän asian yhteydessä. Konserniohje on käytettävissä yhtiökokouksissa.

Konsernipalvelujen käyttö:

IT-tukipalvelut, kuituverkko ja palvelimet.

Siivouspalvelut

Maanmittauspalvelut

Yhteisön nimi:	TORNION VESI OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Tornion Vesi Oy:n tehtävänä on toimittaa asiakkailleen riittävällä paineella hyvälaatuista vesijohtovettä sekä huolehtia jätevesien johtamisesta ja käsittelystä vesiensuojelun vaatimukset ja kestävän kehityksen periaatteet huomioon ottaen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Arto Liikamaa Anne Kulju, Teemu Kalliokoski, Anne-Mari Korhola, Markku Salmi, Timo Keinänen
Toimitusjohtaja	Juha Ylioinas
Hallituksen käsittely pvm:	7.2.2019

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	4 604 939	4 591 692	4 546 000
Toimintakulut	-3 168 728	-3 097 526	-3 241 099
Toimintakate	1 436 211	1 494 166	1 304 901
Rahoituserät	-276 297	-173 553	-186 600
Poistot	-1 053 764	-1 091 714	-1 101 000
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	106 150	228 899	17 301
Tilinpäätössiirot	41 280	72 162	
Verot	-29 540	-60 114	
Tilikauden tulos	117 890	240 947	17 301

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	1 008 000	1 008 000
Edellisten tilikausien voitto/tappio	1 386 465	1 504 355
Tilikauden tulos	117 890	240 947
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	13 126 771	12 849 206
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	8,3 %	8,8 %
Omavaraisuusaste -%	15,0 %	15,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	367,4 %	364,8 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	13,5	13,5

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2018

TAVOITE	MITTARI	ARVIO TOTEUTUMISESTA
Kaupungin pääomallainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko	korkotulo	Toteutuu
Vesi- ja jätevesikuution kokonaishinta sijoittuu valtakunnallisen tilaston keskiarvoalueeseen	valtakunnallinen tilasto	Toteutuu, 2018 tilastossa keskihinta 0,89% keskiarvon alapuolella
Verkostohäiriöiden ja vuotovesien määrä vähenee ja käyttökatkosten määrä minimoidaan	verkostohäiriöt lkm, vuotovesi m ³ , käyttökatkokset	Toteutuu. Vuotoja 39 kpl (2017 39 kpl) Laskuttamaton vesi 15,1% (2017 18,5%). Laskuttamaton jätevesi 45,1% (2017 50%)

Tornion Vesi Oy:n toiminta vuonna 2018:

Jokivarren viemärin toiminta-alueella kiinteistöjen liittyminen viemäriverkostoon oli toimintavuonna jälleen vähäistä. Liittymäsopimuksia tehtiin 9 kpl, ja kaikki sopimuksen tehneet kiinteistöt liitettiin verkostoon. Lisäksi verkostoon liitettiin 5 kpl aikaisempina vuosina sopimuksen tehneitä kiinteistöjä. Viemärlaitoksen toiminta-alueen päivitys ei edennyt toimintavuoden aikana valtuustokäsittelyyn, mikä vaikuttaa liittyjien vähäisyyteen.

Talousarviossa oli määritelty otettavaksi investointien rahoittamiseen lainaa 650 000 €. Alkuvuodesta saatiin nostettua edelliseltä vuodelta siirtynyt 800 000 € laina. Muuta lainaa ei tarvittu. Toimintavuonna investointitaso oli yhteensä noin 907 000 euroa, joka oli suunniteltua n. 95 000 € alhaisempi. Merkittävimmät saneerauskohteet vuonna 2018 olivat Kumpumäentien ja Karhutien, sekä Pirkontien saneeraus, Salminpään vesijohtosaneeraus, sekä Vääräpuutaan viemärisaneeraus. Vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin käytettiin toimintavuonna yhteensä noin 667 000 euroa, joka oli jonkin verran enemmän kuin edellisvuonna.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

- Uusien kaava-alueiden investointitarpeet, n. 150 000 e/a
- Vesihuoltoverkoston saneerauksien investointitarpeet tulevaisuudessa on n. 1 000 000 e/a

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

- Merkittävänä riskinä on ikääntyvä verkosto, ja siitä johtuvat korjaustarpeet
- Viemärintä tulisi laajentaa haja-asutusalueella mutta laajentuminen on riippuvainen valtion avustuksista, joita ei tällä hetkellä ole saatavilla
- Puhdistamolietteen toimituksessa pääpuhdistamolle on ilmennyt vaikeuksia, mistä mahdollisesti aiheutuu tulevaisuudessa huomattavia lisäkuluja.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat: -

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

- Tehdään selvitys verkoston todellisesta kunnosta ja korjausvelasta ja laaditaan pitkän tähtäimen suunnitelma saneerauksille.
- Valvontatutkimussuunnitelma, sekä valmiussuunnitelma ja riskienarviointi hyväksyttiin alkuvuodesta

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

- Hallitus 14.12.2017
- Yhtiökokous 12.04.2018

Konsernipalvelujen käyttö:

Talouspalvelut

Henkilöstöpalvelut

Tietohallintopalvelut

Rakennuttamispalvelut

Varastopalvelut

Yhteisön nimi:	TORNION VUOKRA-ASUNNOT OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Laadukkaiden ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen vuokraaminen ja peruskorjaaminen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpiainen Arja Karhu, Arto Kanto, Eija Sunnari, Lasse Jutila, Sanna Lehtinen, Voitto Nivaoja
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm:	7.2.2019

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	6 860 086	6 804 313	7 102 950
Toimintakulut	-4 637 411	-4 627 537	-4 994 780
Toimintakate	2 222 675	2 176 776	2 108 170
Rahoituserät	-359 655	-624 582	-343 040
Poistot	-1 551 629	-1 468 660	-1 687 030
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	311 391	83 534	78 100
Tilinpäätössiirot			
Verot			
Tilikauden tulos	311 391	83 534	78 100

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	2 462 608	2 462 608
Edellisten tilikausien voitto/tappio	2 850 142	3 161 533
Tilikauden tulos	311 391	83 534
Muut oman pääoman erät	1 163 055	1 16 055
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	26 888 880	25 909 752
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	9,9 %	10,5 %
Omavaraisuusaste -%	19,8 %	20,7 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	407,8 %	392,3 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	9,5	10,5

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2018

TAVOITE	MITTARI	ARVIO TOTEUTUMISESTA
----------------	----------------	-----------------------------

Vuokra-taso pysyy kilpailukykyisellä tasolla	vuokrausaste ja alle vastaavan kokoisten lähikuntien keskiarvovuokrien	Neliövuokrat; arava 8,74 €; korkotukilainoitettut 9,50 €, vapaarahoitteinen 11,40 €; erilliskohteet 14,27 €. Tornio kesimäärin ara-asunnot 9,30 €, Kemissä ara-asunnot keskimäärin 9,50 €
Vuokra-asuntojen laatu ja määrä säilyy kohtuullisena	Vuokrausaste 93%, korjausinvestointitaso, vaihtuvuus, luovutaan sellaisesta asuntokannasta joka ei palvele yhtiön toimintaa.	Vuokrausaste 85,3 %, peruskorjausten, myyntien ja purkamisen vuoksi tyhjiä asuntoja 51 kpl. Vuosikorjauksiin käytetty 783 422,95 € eli 0,95 €/m ² /kk
Vuokrasaatavien prosenttimäärä liikevaihdosta, luottotappioiden määrä liikevaihdosta.	vuokrasaatavat 2,0%, luottotappiot 0,2%, luovutaan sellaisesta asuntokannasta joka ei palvele yhtiön toimintaa	Vuokrasaatavat 2,6 % liikevaihdosta, kaikki saatavat 2,8 %. Luottotappiot 0,2 % liikevaihdosta. Arpelan vuokrarivitalot ja Puolaajankatu 1 myydään alkuvuodesta 2019, Metsolantie 12 puretaan keväällä 2019
Asuntoja on tarjolla riittävästi erityisryhmille	kaupungin sosiaalitoimen tarpeet	Kuukausittain yhteispalaveri sosiaalitoimen kanssa asunnontarpeen kartoittamiseksi

Tornion vuokra-asunnot Oy:n toiminta vuonna 2018

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Ruskakodin (Länsipohjankatu 16) peruskorjaus ja käyttötarkoituksen muutos; valmistuu 6/2019 Röyttäntie 4:n peruskorjauksen suunnittelu käynnistyy keväällä 2019.

Tapiolantien talojen purku jatkuu talo/vuosi, v. 2019 puretaan Metsolantie 12 (36 asuntoa).

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Paikkakunnalla ylitarjontaa vuokra-asunnoista.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Arpelan vuokrarivitalot myyty, Puolaajankatu 1:n myynti 18.2.2019, Metsolantie 12 purku käynnistynyt helmikuussa 2019

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Liikeriskit; tarkistetaan hakijoiden luottotiedot, seurataan kuukausittain vuokrarästien määrää, tehostetaan perintää.

Vahinkoriskit; pelastussuunnitelmat ja vakuutukset ajan tasalla

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Hallitus 2.11.2017, yhtiökokous 8.12.2017

Konsernipalvelujen käyttö:

Lainojen takaukset

Yhteisön nimi:	TORNION OPPILASASUNTOLAT OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Vuokra-asuntojen tarjoaminen pääasiassa opiskelijoille.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpiainen Aleksi Lalli, Virve Södervall, Virpi Lilja
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	731 333	709 624	809 860
Toimintakulut	-472 207	-322 145	-457 990
Toimintakate	259 126	387 479	351 870
Rahoituserät	-118 006	-84 004	-67 460
Poistot	-141 082	-179 664	-275 990
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	38	123 811	8 420
Tilinpäätössiirot		-123 750	
Verot			
Tilikauden tulos	38	61	8 420

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	25 228	25 228
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-1 532	-1 494
Tilikauden tulos	38	61
Muut oman pääoman erät	43 443	43 443
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	5 597 756	4 052 427
Tornion kaupungin omistusosuus	85,0 %	85,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	85,0 %	85,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	16,8 %	33,3 %
Omavaraisuusaste -%	1,2 %	1,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	824,0 %	672,5 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	1	0

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2018

TAVOITE	MITTARI	ARVIO TOTEUTUMISESTA
Yhtiön talous saadaan tervehdyttämishjelmalla tasapainoon	tilipäätös, vaihtuvuus, tervehdyttämishjelman toimenpide esitykset 30.3.2019 mennessä	Kirkkokatu 1 B myydään 2/2019 Sairaalakatu 5 remontoitu, tällä hetkellä talossa 1 tyhjä remontissa oleva asunto
Vuokra-asuntojen vuokrausaste on yli 90%	vuokrausaste, kesäkäyttöaste, toimenpide esitykset 30.3.2019 mennessä	Käyttöaste 70,4 %, luovutaan osasto kohteita
Vuokrasaatavien prosenttimäärä liikevaihdosta	vuokrasaatavat 2,0%	Vuokrasaatavat 2,2 %

Tornion oppilasasuntolat Oy:n toiminta vuonna 2018:

Asuntojen vuokraaminen pääasiassa opiskelijoille

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Mikäli Saarenpääkatu 15 pidetään, sen soluhuoneistojen muuttaminen 1 h+tk:si

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Soluasuntojen heikko kysyntä

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Kirkkokatu 1B:n myynti, kauppakirja viikolla 8/2019

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Vahinkoriskit; vakuutukset ja pelastussuunnitelmat ajan tasalla Taloudellinen riski; luottotietojen tarkistaminen ja perinnän tiukentaminen

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Hallitus 8.11.2017, yhtiökokous 8.12.2017

Konsernipalvelujen käyttö: -

Yhteisön nimi:	TORNION PALVELUASUNNOT OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Asuntojen vuokraaminen ja ylläpito
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Pekka Tallgren Arja Karhu, Lasse Jutila, Pauli Pyykkö, Marja-Liisa Hentilä
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm:	6.2.2019

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	176 258	296 453	188 360
Toimintakulut	-125 501	-175 820	-132 660
Toimintakate	50 757	120 633	55 700
Rahoituserät	-2 842	-21 579	-9 530
Poistot	-47 668	-99 009	-46 120
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	247	45	50
Tilinpäätössiirrot			
Verot	-30	2	0
Tilikauden tulos	217	47	50

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	8 000	8 000
Edellisten tilikausien voitto/tappio	840	1 056
Tilikauden tulos	217	47
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	1 888 600	3 146 016
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	1,8 %	7,3 %
Omavaraisuusaste -%	0,5 %	0,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	1087,1 %	1079,3 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0

Tornion Palveluasunnot Oy:n toiminta vuonna 2018:

Asuntojen vuokraaminen kehitysvammaisille

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

-

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Vahinkoriski

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

-

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Vakuutukset ajan tasalla

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Hallitus 07.11.2017, yhtiökokous 08.12.2017

Konsernipalvelujen käyttö:

Lainojen omavelkainen takaus

Yhteisön nimi:	TORNION KRUNNI OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti (40 asuntoa)
Yhteisön toiminta-ajatus:	Kunnossapito- ja isännöintipalvelujen tuottaminen kuntakonsernin vuokrataloyhtiöille.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpiainen Eija Sunnari, Lasse Jutila, Juhani Jaako, Minna Tarkka
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm:	6.2.2019

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	577 393	602 325	634 050
Toimintakulut	-564 121	-590 209	-611 270
Toimintakate	13 272	12 116	22 780
Rahoituserät	-1 500	-378	-1 050
Poistot	-5 568	-5 423	-5 550
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	6 204	6 315	16 180
Tilinpäätössiirrot			
Verot	-1 299	-1 274	-3 400
Tilikauden tulos	4 905	5 041	12 780

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	50 456	50 456
Edellisten tilikausien voitto/tappio	59 060	64 258
Tilikauden tulos	4 905	5 041
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	105 674	100 138
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	1,3 %	1,1 %
Omavaraisuusaste -%	34,1 %	31,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	49,8 %	43,0 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	10	9

Tornion Krunni Oy:n toiminta vuonna 2018:

Isännöinti- ja remonttipalvelujen myynti konsernin vuokrataloyhtiöille

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

-

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

-

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

-

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Vahinkoriski; ajantasaiset vakuutukset niin kalustolla kuin henkilöstöllä sekä koulutus

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Hallitus 08.11.2017, yhtiökokous 13.03.2018

Konsernipalvelujen käyttö:

-

Yhteisön nimi:	KIINTEISTÖ OY TORNION VELJESKOTI
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	40 asunnon vuokraus eläkeläisille
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Ismo Urpilainen Lasse Jutila, Saara Mantere, Erkki Kangas
Toimitusjohtaja	Ulla Juntunen
Hallituksen käsittely pvm:	7.2.2019

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	142 984	142 522	141 000
Toimintakulut	-101 617	-106 167	-118 710
Toimintakate	41 367	36 355	22 290
Rahoituserät	-286	-9 494	-290
Poistot	-15 511	-14 898	-13 340
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	25 570	11 963	8 660
Tilinpäätössiirrot	-25 550	-11 930	-8 650
Verot			
Tilikauden tulos	20	33	10

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	25 228	25 228
Edellisten tilikausien voitto/tappio	12 913	12 933
Tilikauden tulos	20	33
Muut oman pääoman erät	26 629	26 629
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	38 333	15 000
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	18,1 %	15,0 %
Omavaraisuusaste -%	17,3 %	18,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	45,8 %	16,4 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0

Kiinteistö Oy Tornion Veljeskodin toiminta vuonna 2018:

Asuntojen vuokraaminen pääasiassa eläkeläisille

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

-

Toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Vahinkoriski

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

-

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Vakuutukset ajan tasalla

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Hallitus 08.11.2017

Konsernipalvelujen käyttö:

-

Yhteisön nimi:	TORNION TYÖVOIMALASÄÄTIÖ SR
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Sosiaalisen työllistämisen ja kuntoutuksen järjestäminen ja kehittäminen Tornion kaupungissa sekä lähikunnissa.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Päivi Pukero Eija Kanto, Marja-Liisa Hentilä, Jouni Kurttio, Tenho Vaarala
Toimitusjohtaja	Samuel Juntunen
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	1 931 255	1 984 932	2 085 382
Toimintakulut	-1 887 402	-1 973 255	-2 068 689
Toimintakate	43 853	11 677	16 693
Rahoituserät	672	831	
Poistot	-12 241	-17 266	-16 323
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	32 284	-4 758	370
Tilinpäätössiirot			
Verot	511		
Tilikauden tulos	32 795	-4 758	370

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	25 000	25 000
Edellisten tilikausien voitto/tappio	27 095	59 890
Tilikauden tulos	32 795	-4 758
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)		
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	2,1 %	-0,4 %
Omavaraisuusaste -%	23,0 %	20,7 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	19,1 %	20,5 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	42,7	40,9

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2018:

TAVOITE	MITTARI	ARVIO TOTEUTUMISESTA
Säätiön toiminta perustuu tulorakenteeseen	tilinpäätös, osavuosikatsaukset	Jäi hieman tavoitteesta.
Säätiön toiminta kehittyy sosiaalisen työllistämisen yksikkönä	kehityshankkeiden tai muiden kehittämistoimenpiteiden raportointi toimintakertomuksessa	Toteutui.
Nuorten ohjaaminen koulutukseen ja työelämään, työnantajayhteistyön lisääminen	nuorten jatkosijoittuminen, nuorisotyöttömyys	Toteutui.

Tornion työvoimalasäätiö Sr:n toiminta vuonna 2018:

Toimintavuonna asiakasmäärä 452 - suunnilleen edellisvuosien tasossa. Työllistyminen hyvää tasoa. Positiivinen edelleen sijoittuminen 87,5, parannusta 6,5%.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Investointitarpeita kuljetuskaluston uusimisessa, sekä peli- ja ICT pajan laajentamisessa.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Ostopalvelujen toteutuminen, sote/maakuntaudistuksen edellyttämät muutokset.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Ei ole.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Taloustietojen kuukausittainen seuraaminen ja reagointi niiden mukaisesti. Sote- ja maakuntaudistuksen etenemisen seuranta ja arviointi uudistuksen vaikutuksista.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Päivitetty konserniohje on käsitelty säätiön hallituksen kokouksessa 9.11.2017 §4

Konsernipalvelujen käyttö:

Säätiö ostaa kirjanpitoon, maksuliikenteeseen ja tietoliikenteeseen liittyvät palvelut kaupungilta.

Yhteisön nimi:	KIINTEISTÖ OY TORNION KISAKOTI
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Asuntojen vuokraaminen mielenterveysasiakkaille. Asuntoja 7 kpl.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Anja Huhtanen Ulla Juntunen, Matti Puumala, Maritta Rytisalo-Aarnio
Toimitusjohtaja	Eeva Heikkinen
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	39 970	44 584	40 625
Toimintakulut	-28 717	-31 489	-26 805
Toimintakate	11 253	13 095	13 820
Rahoituserät	-4 320	-3 180	-5 437
Poistot	-6 930	-9 911	-8 383
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	3	5	0
Tilinpäätössiirrot	0		0
Verot	0		0
Tilikauden tulos	3	5	0

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	21 023	21 023
Edellisten tilikausien voitto/tappio	244	247
Tilikauden tulos	3	5
Muut oman pääoman erät	0	0
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	202 853	194 353
Tornion kaupungin omistusosuus	100,0 %	100,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	100,0 %	100,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%		
Omavaraisuusaste -%		
Suhteellinen velkaantuneisuus -%		
Henkilöstömäärä keskimäärin		

Yhteisön toiminta vuonna 2018:

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Isompia investointeja ei tehty, rakennuksen ja huoneistojen normaaleja vuosikorjauksia yht. 2 645,29€ edestä.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Talous on täysin riippuvainen vuokratuotoista, jos yksikin asunto tyhjänä, kustannuksia ei pysty kattamaan. Vuokra on jo nyt korkea, mikäli sitä nostetaan vuokralaisia ei saada. Huoneistossa B 6 oli vesivahinko, joka johtui vesikatteen vuodosta. Korjausten jälkeen asunto ollut tyhjänä, joten vuokratuloja ei ole saatu ja laskuja on maksamatta.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Kiinteistölle on haettu ja saatu ARA:lta (Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskukselta) myynti- ja purkulupa. Kohde on tällä hetkellä myynnissä, myyjänä Tornion Habita Oy (lisäselvitys Anja Huhtasen liite).

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Pyritään pitämään kaikki asunnot vuokrattuina. Huonokuntoinen katto on riski vuokraukselle mahdollisten uusien kattovuotovahinkojen vuoksi. Katon kuntoa seurataan, kiinteistöllä ei ole varoja uusia vesikatetta.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Ei ole käsitelty.

Konsernipalvelujen käyttö:

-

Yhteisön nimi:	LÄNSI-POHJAN HEVOSURHEILUKESKUS OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Kilparadan ja siihen liittyvien rakennusten ja laitteiden rakentaminen, ylläpito ja vuokraus sekä hevosurheilutilaisuuksien ja muiden erilaisten kurssi-, koulutus- ja yleisötilaisuuksien järjestäminen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Matti Lankila Teemu Alatalo, Markus Kannala, Santeri Lindholm, Matti Vaajoensuu
Toimitusjohtaja	Marja-Riitta Tervahauta
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	26 616	28 186	29 500
Toimintakulut	-6 401	-5 794	-29 500
Toimintakate	20 215	22 392	0
Rahoituserät	-3 305	-2 852	-3 460
Poistot	-30 936	-30 937	-16 600
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	-14 026	-11 397	-20 060
Tilinpäätössiirot			
Verot			
Tilikauden tulos	-14 026	-11 397	-20 060

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	374 294	374 294
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-141 549	-155 576
Tilikauden tulos	-14 026	-11 397
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	143 633	
Tornion kaupungin omistusosuus	90,5 %	90,5 %
Tornion kaupungin äänivalta	90,5 %	90,5 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%		
Omavaraisuusaste -%		
Suhteellinen velkaantuneisuus -%		
Henkilöstömäärä keskimäärin		

Länsipohjan hevosurheilukeskus Oy:n toiminta vuonna 2018:

Totohallin sisäänkäynnin esteettömyyden parantaminen ja vuokrasopimuksen tekeminen YIT Rakennus Oy:n kanssa.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Katsomorakennuksen katon osan uusiminen ja ilmanvaihtojärjestelmän parantaminen.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Lainan hoitokulujen hoitaminen normaalien korjaustoimenpiteiden lisäksi.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Ei ole.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Lainojen rahoitusjärjestelyt.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Konserniohjeet käsitelty yhtiökokouksessa 25.4.2018.

Konsernipalvelujen käyttö:

Teknisten palvelujen tilapalvelut.

Yhteisön nimi:	TORNION KEILAHALLI OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Keilailu on koko perheen harrastus joko yksin tai porukalla. Keilailu sopii kaiken ikäisille.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Riitta Kasala Markus Kannala, Heikki Keinänen, Pauli Ojanperä, Markku Taramaa
Toimitusjohtaja	
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	19 200	16 200	16 200
Toimintakulut	-6 522	-5 481	-5 500
Toimintakate	12 678	10 719	10 700
Rahoituserät	-1 452	-1 431	-2 500
Poistot	-11 222	-9 296	-8 200
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	4	-8	0
Tilinpäätössiirot			
Verot			
Tilikauden tulos	4	-8	0

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	108 901	108 901
Edellisten tilikausien voitto/tappio	34 939	34 944
Tilikauden tulos	4	-8
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	133 309	123 019
Tornion kaupungin omistusosuus	79,8 %	79,8 %
Tornion kaupungin äänivalta	79,8 %	79,8 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	9,0 %	8,8 %
Omavaraisuusaste -%	52,0 %	50,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%		
Henkilöstömäärä keskimäärin		

Tornion keilahalli Oy:n toiminta vuonna 2018:

Keilahallin yrittäjänä on toiminut Jacmacin Jukka Lipponen. Keilahallin käyttäjämäärä on pysynyt samalla tasolla harrastajien osalta ja samoin kilpakeilaajien määrä on pysynyt suurin piirtein ennallaan. Toiminta on ollut tavanomaista. Harrastajissa on ollut sekä nuoria että vanhoja keilaajia. Hohtokeilauksen suosio jatkuu edelleen.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Keilojen uusinta 2019, 3000 €

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Yhtiön taloudellinen tilanne ei salli uusia investointeja. Koneiden huolto ja toiminta ovat tärkeitä.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Uudet keilat on tilattu.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Keilanpystytuskoneiden kunnossapitoon kiinnitetään erityistä huomiota.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa: -**Konsernipalvelujen käyttö: -**

Yhteisön nimi:	TEAM BOTNIA OY
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Tornion elinkeinoelämän kehittäminen ja monipuolistaminen, työllisyyden edistäminen, sekä matkailupalvelujen tarjoaminen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Kimmo Auno Tapio Herajärvi, Terhi Luokkanen, Timo Nousiainen, Raimo Pohjanen, Mikko Ylitalo
Toimitusjohtaja	Jukka Kujala
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	655 330	757 942	794 981
Toimintakulut	-637 709	-769 960	-806 100
Toimintakate	17 621	-12 018	-11 119
Rahoituserät	-30	-26	
Poistot	-1 247	-2 925	
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	16 344	-14 968	-11 119
Tilinpäätössiirot			
Verot			
Tilikauden tulos	16 344	-14 968	-11 119

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	181 643	181 643
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-66 876	-50 533
Tilikauden tulos	16 344	-14 968
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)		
Tornion kaupungin omistusosuus	73,7 %	73,7 %
Tornion kaupungin äänivalta	73,7 %	73,7 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%	2,5 %	-2,0 %
Omavaraisuusaste -%	66,0 %	51,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	10,2 %	14,3 %
Henkilöstömäärä keskimäärin	6	7

Kaupunginvaltuusto asettaa seuraavat tavoitteet vuodelle 2018

TAVOITE	MITTARI	ARVIO TOTEUTUMISESTA
Yhtiö neuvoo yritystoiminnan käynnistämistä suunnittelevia asiakkaita	uudet yritykset ja yritysten nettolisäys	113 uutta yritystä. Nettolisäys 62 yritystä.
Yhtiö tukee toimivia yrityksiä niiden liiketoiminnan kehittämisessä	palvelussa mukana olevien yritysten määrä ja yrityksille hankittu kehittämistuki	Yrityspalveluissa 142 yritystä. Team Botnian avustuksella hankittu yritysten kehittämistuki Tornioon 413 000 euroa.
Tornion yritysalueiden markkinointi	yritystonttikaupat ja -vuokrat, uudet toimitilarakennukset	Team Botnia on osana Tornion kaupungin elinkeinoryhmää markkinoinut ja edistänyt yritysten sijoittamista kaupungin yritysalueille 17:lle asiakkaalle. Vuoden 2018 aikana uusia teollisuusrakennuksia 8 kpl, liikerakennuksia 9 kpl, varastorakennuksia 1 kpl.
Matkailualan kehittämissuunnitelman laatiminen	tehdään kehittämissuunnitelman vuoden 2018 aikana yhteistyössä Tornion kaupungin ja olemassa olevien matkailuyritysten kanssa.	Tornion matkailun masterplan –hanke sai Lapin liiton rahoituksen ja käynnistyi toukokuussa 2019.

Team Botnia Oy:n toiminta vuonna 2018:

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Asiakashallintajärjestelmän hankinta vuoden 2018 alussa.

Toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Pieni organisaatio, missä ei särkevävara ja olemme monessa mukana (elinkeinojen kehittäminen, matkailu, kaupungin toiminnot) vrt. Kemi, missä kaupungin elinkeinoyksikkö, Digipolis, Kemin Matkailu. Henkilöstön työtaakka vs. mahdollisuus palkitsemiseen, pysyvyys.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Tornion matkailun masterplan –hankkeen käynnistäminen.

Team Botnian toimitusjohtajan valinta Rovaniemen elinvoimajohtajaksi.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Toiminnanohjaus- ja asiakashallintajärjestelmä.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

16.2.2017 hallituksessa.

Konsernipalvelujen käyttö:

Tietoliikenne- ja tukipalvelut, tilapalvelut.

Yhteisön nimi:	BOTTENVIKENS RENINGSVERK AB
Yhteisön tytäryhtiöt:	
Yhteisön toiminta-ajatus:	Jätevesien puhdistaminen lupaehtojen mukaisesti.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Markus Kannala Markku Ponkala, Bengt Westman
Toimitusjohtaja	Allan Fjellvind
Hallituksen käsittely pvm:	

TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2018	TA 2018
Toimintatuotot	1 371 547	1 345 740	1 323 098
Toimintakulut	-1 167 398	-1 256 933	-1 265 888
Toimintakate	204 149	88 806	57 210
Rahoituserät	-62 272	-58 684	-57 210
Poistot	-253 863	-161 040	
Tilikauden tulos ennen tpsiiroja ja veroja	-111 986	-130 918	0
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden tulos	-111 986	-130 918	0

Kurssi 9,8438 Kurssi 10,2548 Kurssi 9,6138

TASE	TP 2017	TP 2018
Peruspääoma/osakepääoma	125 840	117 018
Edellisten tilikausien voitto/tappio	1 192 000	1 102 268
Tilikauden tulos	-111 986	-130 918
Muut oman pääoman erät		
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyhennysosuudet)	1 290 863	1 239 127
Tornion kaupungin omistusosuus	65,0 %	65,0 %
Tornion kaupungin äänivalta	65,0 %	65,0 %

TUNNUSLUKUJA	TP 2017	TP 2018
Liiketulos -%		
Omavaraisuusaste -%		
Suhteellinen velkaantuneisuus -%		
Henkilöstömäärä keskimäärin	3,2	

7.6 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Kaupunginhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelmanriittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tornion kaupunginhallitus on kokouksessaan 18.3.2019 § 89 päättänyt esittää vuoden 2018 tilinpäätöksen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tilikauden 2018 alijäämä 1 013 590,76 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden alijäämäksi. Talouden tasapainottamisen osalta taseen 13 688 257 euron kertynyt ylijäämä toimii puskurina, mikäli taloudessa tapahtuu nopeita talousarviossa ennakoimattomia muutoksia. Vuoden 2018 alkuperäisessä talousarviossa vuosikate on 6 111 569 euroa ja ylijäämä 511 569 euroa.

8 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

8.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion rakenteesta säädetään kuntalaissa siten, että talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto on määritellyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toimielinten ja vastuuhenkilöiden sitovasti noudatettaviksi. Kaupunginhallitus antaa selvityksen tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018 esitetään toimialueittain yhtenä kokonaisuutena.

Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 - toteutuminen TP2018

Yleistä

Tornion kaupunkistrategia 2014-2017 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 25.11.2013 § 101. Vuonna 2017 käynnistettiin kaupunkistrategian uudistamistyö ja Tornion uusi kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.2.2018 § 18. Vuosi 2018 oli strategiatyön näkökulmasta ”murrosvuosi”, jossa talousarviorakenne on laadittu syksyllä pitkälti vanhan strategiarungon pohjalta, mutta uuden strategian hyväksymisen jälkeen ryhdyttiin toteuttamaan ajantasaista kaupunkistrategiaa alkuvuodesta 2018 eteenpäin.

Kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointipohjana on käytetty nykyistä ja ajantasaista kaupunkistrategiaa. Arviointi on toteutettu sähköiseen muotoon toimialoilta saatujen tietojen pohjalta.

Alla on esitetty yhteenveto keskeisimmistä strategian mukaisista toimenpiteistä kokonaisuuksittain tilikaudella 2018.

Tornion kaupunkistrategia 2017-2021

Toiminta-ajatus / kaupungin perustehtävä
Onnellisten asukkaiden, uudistuvien palveluiden ja menestyvien yritysten vetovoimainen rajakaupunki

Visio 2027 / tavoiteltava tulevaisuuskuva
Maailman toimivin rajakaupunki

Strategiset päämäärät ja valtuustokauden tavoitteet 2017-2021

<p>1 Vetovoimainen rajakaupunki</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tornion väkiluku kasvaa2. Investoinnit lisääntyvät, työpalkkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee3. Matkailuvetovoiman vahvistaminen4. TornioHaparandan yhteinen ydin-keskusta kasvaa ja kehittyä myönteisesti5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut7. Saavutettavuuden parantaminen8. Toimiva maankäyttöpoltikka	<p>2 Toimivat ja uudistuvat palvelut</p> <ol style="list-style-type: none">9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa13. Kuntarajat ylittävät yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa14. Maakunta- ja soterakennuudistuksen sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	<p>3 Onnellinen ja osallistuva torniolainen</p> <ol style="list-style-type: none">15. Kuntalaisten hyvinvointi paranee ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	<p>4 Toimiva kaupunki-konserni</p> <ol style="list-style-type: none">19. Talouden tasapainottaminen20. Omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen vahvistaminen21. Strateginen henkilöstöjohtaminen22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen
--	---	--	---

Toimintaperiaatteet / näin toimimme
Tornion kaupunki toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Jatkuva uudistuminen / asiakaslähtöisyys / avoimuus / turvallisuus

1. Vetovoimainen rajakaupunki

Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet	Toimenpiteet 2018	Mittarit	Toteuma 2018 / uusin tieto
1. Tornion väkiluku kasvaa	Kaupunkistrategian toimenpiteet tähtäävät kokonaisvaltaisesti kaupungin väkiluvun kasvattamiseen.	Muuttohalukkuus-tutkimus 2018 tilattu pohjatiedoksi (Taloustutkimus Oy)	Kaupungin väkiluku 31.12. <i>Lähtötaso: 21 931 (ennakkotieto 31.12.2017)</i>	Tavoite: 22 177 (TKennuste2015) Toteuma: 6 / 2018: 21 952 as. (ennakkotieto) 12 / 2018: 21 872 as. (ennakkotieto)
2. Investoinnit lisääntyvät, työpaikkamäärä kasvaa ja työttömyys vähenee	Aktiivinen elinkeinopolitiikka ja yritysmuotoinen päätöksenteko Asiakaslähtöiset elinkeinopalvelut ja rajasijainnin hyödyntäminen sijoittumispalveluissa Kasvualoihin panostaminen (LNG / energia, bio- ja kiertotalous, matkailu, logistiikka, hoiva-ala) Tornion elinkeino-ohjelman ajantasaistaminen Aktiivinen, kokeileva ja vaikuttava työllisyyspolitiikka (mm. Lapin työllisyyskokeilu (1.8.2017-31.12.2018))	Tornion elinkeino-ohjelman valmistelu TornioHaparanda sijoittumisstrategia (PB hallitus hyväksynyt 19.2.2018) Arction osayleiskaa- van laatiminen käynnistetty Barents LOGHUB TornioHaparanda -hanke 10/2017-5/2019 Lapin alueellinen työllisyyskokeilu, päättyy 31.12.2018 TornionMalli (työttömyysturvan aktiivimalli)	Työpaikat lkm. (2015: 8 603) Yrityspäivä, netto Toteutuneet investoinnit Luovutetut yritystontit kpl Rakentamisen volyyymi m3 (rakennusluvut) Yritysvaikutusten huomioiminen Elinkeino- ja työllisyysmittaristo (ELPO 2016: 6,9) Työttömyysaste %	Työpaikat lkm. 2016: 8 777 työpaikkaa Yrityspäivä netto 1-12/2018: +62 (1-12/2017: +64) Toteutuneet investoinnit Luovutetut yritystontit 7 kpl Rakentamisen volyyymi 28 605 m3 (rakennusluvut) Yritysvaikutusten huomioiminen: Valmistettu osana EVA-arviointia (kh. 21.1.2019 § 27) Elinkeino- ja työllisyysmittaristo, ELPO 2018: 6,5 (-0,4 vuodesta 2016) Työttömyysaste % 3/2018: 10,8 % 6/2018: 11,5 % 9/2018: 9,5 % 12/2018: 11,3 %
3. Matkailu-vetovoiman vahvistaminen	Tornion matkailun master plan Aktiivinen tapahtumatuotanto ja kaupunkikulttuurin vahvistaminen yhteistyössä kaupungin ja elinkeinoelämän kanssa	Matkailun master plan -hankkeen käynnistäminen (rahoitushakemus jätetty 2/2018) Tapahtumatuottajan toimi (uusi)	Matkailutilastot ja tutkimukset Vetovoimakohteiden ja tapahtumien kävijämäärät Matkailuinvestoinnit Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset / selvitys	Tornion matkailutulo 2016: 24,837 ME (muutos 2014-2016: +550 809 e), matkailutyöllisyys 2016: 156 htv. (-4,1 htv.) Yöpymiset (lkm) 1-12/2018: 55 091 kpl (+21,5%) 1-12/2017: 45 346 Kävijämäärät 2018: Aineen taidemuseo

		Tornioviikon uudistaminen (Tornio-päivät 2018-) TornioHaparanda yhteinen uusivuosi -kehitystyö matkailutapahtumaksi jatkuu		16 810, Tornionlaakson maakuntamuseo 7 256, Kalott jazz & blues 1 610, Rajalla kauppakeskus 2,4 milj., (2017) Perämeren kansallispuisto 5 800
4. Tornio-Haparandan yhteinen ydinkeskusta kasvaa ja kehittyy myönteisesti	<p>Europan 14 -jatko-suunnittelu</p> <p>Kaupunkikuvan ja viihtyisyyden parantaminen / keskustavio</p> <p>Kaupunkikeskustan kehittämisen uudelleen organisointi</p>	<p>Europan 14 kaavarunko ja hankkeistaminen</p> <p>Rajapuiston sillan toteutus aloitettu</p> <p>Victorian maalaistori -hanke 1/2017-12/2019</p>	<p>Tehdyt toimenpiteet</p> <p>Keskustan investoinnit</p> <p>Kaupunkikeskustan elinvoimamittaus (2017: 3,558)</p>	<p>Julkiset investoinnit: Hallituskadun pintatyöt + Vesaisenkatu</p> <p>Yksityiset investoinnit: As. Oy Jopparinkulma, As. Oy Tornion Panimonranta, Grand Hotel Mustaparta</p> <p>TornioHaparandan kaupunkikeskustan elinvoimaluku 3,527 (-0,031)</p>
5. Myönteinen Tornio-kuva vahvistuu (brändi)	<p>Tornion maine- ja mielikuvan vahvistaminen, maineenhallinta</p> <p>Tornio 400 v -juhluvuoden hyödyntäminen (2021)</p>	<p>Tornion viestintäohjeen ja -ohjelman laatiminen</p> <p>TornioHaparanda tavaramerkin pelisäännöt</p> <p>Tornio 400 v. valmistelun käynnistäminen (suunnitelman laatiminen)</p>	<p>Kuntaimago-tutkimukset</p> <p>Mediaseuranta</p>	<p>Muuttohalukkuus-tutkimus 2018: Tornion arvosana 6,24 (sijoitus 30 / 38), ka. 6,92</p>
6. Vetovoimaiset ja vaikuttavat koulutuspalvelut	<p>Kumppanuus-sopimukset (kaupunki/Lappia/Lapin AMK/PPO)</p> <p>Edunvalvonta ja uusien työvoimatarpeeseen perustuvien koulutusohjelmien saaminen kaupunkiin.</p> <p>Lisäksi edistetään oppilaitosten koulutusvientiä.</p>	<p>Kolmikanta-kumppanuussopimuksen toteutus (kaupunki/AMK/ Lappia). Kumppanuussopimuksen valmistelu kaupungin ja PPO:n kesken</p> <p>Osallistuminen Lapin korkeakoulustrategian laatimiseen</p>	<p>Kaupungissa toimivat oppilaitokset, koulutusalat/-ohjelmat ja niiden vetovoimaisuus</p> <p>Aloituspaiikat</p>	<p>Lapin amk, Lappia, PPO</p> <p>AMK vetovoima 2018 (päivätoteutus Tornio):</p> <p>- kuvataide: 0,9 (30 aloituspaikkaa)</p> <p>- tietojenkäsittely 0,6 (25 aloituspaikkaa)</p>
7. Saavutettavuuden parantaminen	<p>Edunvalvonta</p> <p>Kv-raide liikenneyhteyksien palvelutason ja infrastruktuurin kehittäminen (Bothnian Corridor, Silkkitie, Jäämerenrata/Narvik)</p>	<p>LVM:n Jäämerenrata -selvitys (ohry + edunvalvonta)</p> <p>Narvik-HaTo-Kouvola -yhteistyösopimus (kh. 18.6.2018)</p> <p>Bothnian Corridorin edunvalvonta</p>	<p>Edunvalvonnassa onnistuminen</p> <p>Kemi-Tornion lentoaseman matkustajamäärä</p>	<p>Euroopan Komission esitys 6.6.2018: Bothnian Corridor TEN-T ydinverkkokäytäväksi 2021-</p> <p>Kemi-Tornion lentoasema 1-12/2018: 66 800 matkustajaa (-36,1 %). HUOM! Oulun lentoasema kiinni kesällä</p>

	Seudullinen yhteistyö Kemi-Tornion lentoaseman yhteyksien kehittämiseksi	Runkoverkon valmisteluun vaikuttaminen (kh. 3.9.2018) Meri-Lapin lentoliikennerahaston perustaminen (2 v. määräaika), kh. 23.4.2018		2017. Luku ei vertailukelpoinen.
8. Toimiva maankäyttö-politiikka	Tornion yleiskaava 2021 + ajantasaisuuden arviointi Maapoliittisen ohjelman toteuttaminen (2014-2021) Riittävä tonttituotanto	Tornion yleiskaava 2021:n ja maapoliittisen ohjelman ajantasaisuuden tarkastaminen käynnistetty Färimäen uuden asuinalueen kunnallistekniikan rakentaminen 1. vaihe (13 tonttia)	Yleiskaava 2021 Maapoliittinen ohjelma Tonttituotanto / vuosi (tavoitetaso 30 kpl / vuosi)	- 13 tonttia (Färimäki)

2. Toimivat ja uudistuvat palvelut

Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet	Toimenpiteet 2018	Mittarit	Toteuma 2018 / uusin tieto
9. Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Sähköisen asioinnin laajentaminen (ajantasainen digiagenda) Kaupungin internet-sivujen kehittäminen sähköisenä palvelualustana Käyttäjättytyväisyyskysely Valokuidun saatavuuden parantaminen	Digiagendan päivittäminen TA2019 valmisteluun Tornion digitalisaatiokartoitus tehty keväällä 2018 Tornion kaupungin uusien internet-sivujen avaaminen, avattu 1/2018 Uusien internet-sivujen käyttäjättytyväisyyskysely, toteutus 8-9/2018 Valokuituhanke III: Raumo + muut (Kaakamon Tietoverkko-osauskunta) + Torpin alue (markkinaehtoisesti) Tornion valokuituselitys 10 / 2018 - 5 / 2019	Sähköisten palvelujen käyttäjä- ja lukumäärä kasvaa Sähköisten palvelujen käyttäjättytyväisyys Valokuituverkon kattavuus	Sähköiset palvelut lkm.: 40 kpl (sisäiset + ulkoiset) Internet-sivujen käyttäjätutkimus: yleisarvosana verkkosivuille 7,80 Nykyinen valokuituverkko: Korpikylä, Kaakamo, Laivaniemi, Laivajärvi, Kyläjoki, Raumo (n. 380 liittymää) Laajennusalue 2018: Raumo, Ruohokari, Kirkkokari, Pihlajasaari (tilanne 6/2018: 203 liittymää)
10. Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri vahvistuu	Asiakaspalvelun kehittäminen palveluyksiköissä (mm. koulutussuunnitelmat,	USO4 esimiespäivä 23.3. / teemana asiakaslähtöisyys organisaatiossa	Tehdyt toimenpiteet (esim. toteutuneet koulutuspäivät)	USO4 esimiespäivä 23.3. / teemana asiakaslähtöisyys organisaatiossa

	<p>koulutukset, asiakas-palvelu-suunnitelmat)</p> <p>Asiakaspalaute-järjestelmä</p> <p>Asiakastyytyväisyyskyselyt</p>		<p>Asiakastyytyväisyys / -palaute</p> <p>Kuntapalvelututkimukset 2-4 vuoden välein</p>	
<p>11. Julkisten palveluiden tuottavuus, tehokkuus ja vaikuttavuus paranevat</p>	<p>Tornion kaupungin toimintojen jatkuva uudistaminen (palvelut, palveluprosessien kuvaaminen ja kehittäminen, palveluverkko, henkilöstö, kiinteistöt, hankinnat, työkalut)</p>	<p>Tuottavuustutkimuksiin osallistuminen ja niiden tulosten seuranta toimialoittain / palveluittain</p> <p>Laatujärjestelmän käyttöönoton selvittäminen ja palveluprosessien kuvaaminen (ei toteutunut)</p> <p>Tornion kaupungin kiinteistö- ja toimitilasalkku päivitetty (kh. 9.4.2018 § 131)</p>	<p>Tutkimukset ja selvitykset</p> <p>Palvelu-kustannukset</p> <p>Palveluiden optimointi</p> <p>Kaupungin omistamien tilojen käyttöaste</p>	<p>Vajaakäyttöiset kiinteistöt (käyttöluokka 4): 15 kpl, 11 132 krs-m² 9% (kh. 9.4.2018)</p>
<p>12. Vaihtoehtoiset palveluiden tuottamistavat yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa</p>	<p>Asiakassetelin käytön laajentaminen tarkoituksenmukaisissa palveluissa</p> <p>Monituottajamallien ja verkostokumppanuuksien aktiivinen edistäminen</p>	<p>Varhaiskasvatuksen palvelusetelitoiminnan laajentaminen enintään 20 %:iin 1.8.2018 alkaen (kv. 11.12.2017 § 120)</p> <p>Hyvinvointipalveluissa aktiivinen palvelujen kehittäminen hanke-yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.</p> <p>Terveyspalveluiden tulosalue siirtyi Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n tuottamaksi palveluksi 18.6.2018 (pl. tekniikka, tekstinkäsittely, lääkekeskus, sovellusneuvojan työ ja arkisto)</p>	<p>Asiakassetelin piirissä olevat palvelut</p> <p>Selvitetyt ja toteutuneet monituottajamallit</p>	<p>Sosiaali- ja terveyspalvelut:</p> <p>- Ikäihmisten asumis-palvelut ja laitoshoido: oma toiminta 55 % / palveluseteli 45 %.</p> <p>- Kotihoito: oma toiminta 82 % / palveluseteli 18 %</p> <p>- Henkilökohtainen apu: 40 % palveluseteli</p> <p>Sivistyspalvelut</p> <p>- 2 palvelutuottajaa 30.4.2018: varhaiskasvatus</p>
<p>13. Kuntarajat ylittävä yhteistyö ja verkostojen hyödyntäminen sekä kehittäminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa</p>	<p>Kuntarajat ylittävä yhteistyö tuottavuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta parantavissa palveluissa (raja-, seutu- ja maakuntayhteistyö).</p> <p>Palveluyhteistyön kehittäminen Kemi-Tor-</p>	<p>Kemi-Tornion alueen seudulliset yhteistyöneuvottelut: seutukirjasto, kansalaisopisto, ympäristöpalvelut, maaseutuhallinto TornioHaparanda kielikoulu-yhteistyön uudistaminen USO4 ja ARTTU2</p>	<p>Tehdyt selvitykset ja päätökset</p>	<p>Seudullisten ympäristöpalveluiden uudelleen organisointi (Tervola irtisanonut sopimuksen)</p> <p>Tornion kaupunki irtisanonut kielikoulusopimuksen (kv. 26.3.2018). Uusi väliaikainen sopimus (kv.</p>

	nion alueella seutuyhteistyön nykytilaselvityksen pohjalta	-hankkeiden hyödyntäminen Seutukirjastoa koskeva selvitys valmis. Hankkeesta luovuttiin yksimielisellä päätöksellä.		11.6.2018 § 53). Pysyvä sopimus hyväksytty kv. 10.12.2018 § 102 Selvitys Meri-Lapin seutukirjastosta, Tornio ei ole mukana (ella 29.5.2018 § 48)
14. Maakunta- ja soterakenne-uudistuksen sekä muiden hallinnon uudistusten edellyttämien toimenpiteiden toteutus	Sote- ja maakuntalainsäädännön edellyttämien toimenpiteiden toteuttaminen Torniossa ja Lapissa Mehiläinen Länsi-Pohja Oy (yhteisyritys) Talous- ja velkaneuvonta valtiolle 1.1.2019	Alueuudistuksen valmistelu maakunnassa, seudulla ja kaupungilla. Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n edellyttämä kehittäminen Mehiläinen Länsi-Pohja Oy aloitti toimintansa 18.6.2018	Tehdyt toimenpiteet	Osallistuminen Lapin maakunnan valmisteluun

3. Onnellinen ja osallistuva torniolainen

Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet	Toimenpiteet 2018	Mittarit	Toteuma 2018 / uusin tieto
15. Kuntalaisten hyvinvointi parane ja vastuu sekä aktiivisuus omassa hyvinvoinnissa kasvavat - <i>Koko väestö / työikäiset</i>	HYTETU -työn organisoiminen uudessa kunnassa (mm. hyvinvointikoordinaattori) Väestön aktivoiminen hyvinvointia tukeviin ja terveellisiin elämäntapoihin	Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen - painopisteiden ja kehittämiskohteiden valinta valtuustokaudelle Päätös HYTETU-mallista (kv. 12.11.2018 laaja hyvinvointikertomus 2013-2016 ja suunnitelma 2017-2021) Tornion uimahallin peruskorjaus valmistunut. Avajaiset pidettiin 1.10.2018. Vammaisneuvoston toimintasääntö päivitetty (kh. 1.10.2018 § 289).	Hyvinvointi-kertomus THL Ikävakioitu sairastavuusindeksi HYTETU -organisoiminen	Raportoidaan hyvinvointikertomuksen yhteydessä vuosittain Ikävakioitu sairastavuusindeksi 2015: 106,5 (2014: 109,8) Päätös HYTETU-mallista (kv. 12.11.2018 laaja hyvinvointikertomus 2013-2016 ja suunnitelma 2017-2021)
- <i>Lapset ja lapsiperheet</i>	Verkostomaisen yhteistyön vahvistaminen (mm. Perhekeskus-malli) Koulukiusaamisen ennaltaehkäisy	Perheille parasta -työniloa työntekijöille -hanke 1.9.2015-31.12.2018 Perhekeskus -mallin käynnistäminen Torniossa (LAPE-hanke)	Hyvinvointi-kertomus Kouluterveyskysely OPH / MOVE- mittaristo	Raportoidaan hyvinvointikertomuksen yhteydessä vuosittain Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä 2018: 570 (2017: 535)

		<p>MOVE -mittaus elosyyskuussa 5. ja 8. luokkalaisille</p> <p>2-vuotisneuvola-tarkestus varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyönä lapsen kotona.</p> <p>Esiopetuksen ja 1-2 luokkien yhteistyön tiivistäminen. Esikoulun oppilaat Kyläjoella ja Kaakamossa koulunjohtajien alaisuuteen</p>		<p>Sijoitettuna olleiden lasten lkm. 9/2018: 75 (2017: 88)</p> <p>Avohuollon asiakkaina olleiden lasten lkm. 9/2018: 210 (2017: 198)</p> <p>Perheitä sosiaalihuoltolain mukaisessa perhetyössä 2017: 1,9 % (2016: 0,3 %)</p> <p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista 2017: 10,5 %</p> <p>Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista 2017: 40,4 %</p>
- Nuoret	<p>Koulunuorisotyö pysyväksi toimintamalliksi</p> <p>Ohjaamo -mallin selvittäminen ja mahdollinen käyttöönotto</p> <p>Koulukiusaamisen ennaltaehkäisy</p>	<p>Perheille parasta - työniloa työntekijöille -hanke 1.9.2015-31.12.2018</p> <p>Selvitetään Ohjaamomallin käynnistämistä Torniossa</p> <p>MOVE -mittaus elosyyskuussa 5. ja 8. luokkalaisille</p> <p>Nuorisoneuvoston toimintasääntö päivitetty (kh. 1.10.2018 § 290).</p>	<p>Hyvinvointi-kertomus</p> <p>Kouluterveyskysely</p> <p>OPH / MOVE-mittaristo</p>	<p>Raportoidaan hyvinvointikertomuksen yhteydessä vuosittain</p> <p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista 2017: 8,9 %</p> <p>Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista 2017: 17,9 %</p> <p>Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, 8. ja 9. luokan oppilaista 2018: 20,6 %</p> <p>Nuuskaa päivittäin, ammatillisten oppilaitosten opiskelijat 2017: 24,7 %</p> <p>Laittomien huumeiden kokeilu ainakin kerran 2018: ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 21,8 %, lukio-opiskelijat 5,6 %</p> <p>Rikoksista syyllisiksi epäilty 15-17 -vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä 2018: 112,9</p>

<p>- <i>Ikäihmiset</i></p>	<p>Verkostomaisen yhteistyön vahvistaminen</p>	<p>Maaseudun arjen palveluverkosto -hanke 1.3.2016-30.6.2018</p> <p>Toimiva kotihoito Lappiin -hankkeen mukaisen toiminnan kehittäminen (toimiva kotikuntoutus, teknologia)</p> <p>Ikäihmisten neuvoston toimintasääntö päivitetty (kh. 1.10.2018 § 288).</p> <p>Etsivä seniorityö (Hopeakirstu -hanke)</p>	<p>Hyvinvointi-kertomus</p>	<p>Raportoidaan hyvinvointikertomuksen yhteydessä vuosittain</p> <p><u>75 v. täyttäneistä:</u></p> <p>91,4 % asui kotona (2017: 90,8 %), joista 1,6 % asui tavallisessa palveluasumisessa (2017: 1,9 %)</p> <p>19,6 % sai kotihoidon palveluja (2017: 21,4 %)</p> <p>4 % sai omaishoidon tukea (2017: 4,4 %)</p> <p>7,3 % asui ympärivuorokautisessa palveluasumisessa (2017: 7 %)</p> <p>1,3 % oli pitkäaikaisessa laitoshoidossa (2017: 2,2 %)</p> <p>Kaatumisiin ja puutoamisiin liittyvät hoitojaksot 65-vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä 2017: 534,2 (2016: 511,4)</p>
<p>16. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö tukee ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia</p>	<p>Liikenneturvallisuuden parantaminen</p> <p>Maankäyttöpolitiikan toteuttaminen</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen</p>	<p>Tornion liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen, 2 kohdetta</p> <p>Kromitien ja Thurevinkadun liittymän parantaminen valmistunut (LiVi korjausvelkaohjelman kohde 2018)</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma laadittu (Tornion kaupunki, Lapin ELY-keskus)</p>	<p>Liikenneturvallisuus-suunnitelman ja -työryhmän toimenpiteet</p> <p>Yleiskaava, maapolitiikka</p> <p>Luonto- ja viheralueet</p> <p>Tehdyt toimenpiteet</p>	<p>Toteutetut liikenneturvallisuuskohteet: 2 kpl</p>
<p>17. Kuntalaisten yhteisöllisyys ja me-henki vahvistuvat</p>	<p>Positiivisten viestien lisääminen julkisuuteen</p> <p>Tornio 400 v -juhla-vuosi (2021)</p>	<p>Viestinnän tehostaminen (mm. mediatiedotteet, tiedotustilaisuudet)</p> <p>Tornion kaupungin kyläavusperiaatteiden uudistaminen</p>	<p>Yhdistyksiä / 1000 as.19,2 (2017)</p> <p>Yhdistysten aktiivisuus ja toiminta</p> <p>Kouluterveyskysely</p>	<p>Yhdistyksiä / 1000 as.: 19,7 (12/2018, 431 yhdistystä)</p>

	Kylien ja kaupungin- osien yhteisöllisyy- den vahvistaminen	Tornio 400 v. juhla- vuoden valmistelujen käynnistäminen		
	Kaupunki-järjestöyh- teistyön vahvistami- nen	Selvitys KAIKU-kortin käyttöönnotosta		
18. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuudet kotikaupunkinsa asioihin paranevat	Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien ja kanavien lisääminen, kuntalaisten aktivointi Vammais-, ikäihmisten ja nuorisoneuvostojen sekä Tornion kylien neuvoston tehtävien kirkastaminen ja valjastaminen hyötykäyttöön Tornion kaupungin osallisuussuunnitelman laatiminen Asiakaspalautejärjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto	Kokemuksia palvelumuotoilusta kunnan kehittämisessä -koulutus kaupungin esimiehille 18.5.2018 (DÄM-hanke) Ikäihmisten neuvoston, nuorisoneuvoston ja vammaisneuvoston toimintasääntöjen uudistaminen kh. 1.10.2018 § 288 - 290	Osallistumis- ja vaikuttamiskanavat (tilaisuudet, osallistujat, kanavat) Kuntalais- ja asiakaspalautteiden määrä Äänestysaktiivisuus (Kuntavaalit 2017: 58 %)	Äänestysaktiivisuus: Presidentinvaali: 59,2 % (koko maa: 67 %)

4. Toimiva kaupunkikonserni

Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet	Toimenpiteet 2018	Mittarit	Toteuma 2018 / uusin tieto
19. Talouden tasapainottaminen	Kaupungin talouden ja toimintojen sopeuttaminen (uusi kunta 1.1.2020), tasapainoinen käyttötalous Talouden kannalta kestävä investointiohjelma Investointien tulorahoituksen vahvistaminen Talouden tasapainottamis -ohjelman päivitys tarvittaessa	Taloustyöryhmän loppuraportin (kv. 16.11.2015 § 67) toimeenpano / talouden tasapainottaminen TA2018: Investointien nettomeno - 8,295 milj. e	Kaupunkikonsernin taloudellisten raja-arvojen toteutumisen (tavoite max.1 raja-arvo täyttyy 2021) Peruskunnan tilikauden tulos positiivinen (minimi 1,5 ME) Peruskunnan ja konsernin lainakanta e / asukas alle koko maan kuntien keskiarvon	Raportoidaan vuoden 2018 tilinpäätöksen yhteydessä, kv. 6/2019 Kriisikunta raja-arvoista täyttyy: XX kpl TA2018: tilikauden ylijäämä 511 569 e TP2018: Lainakanta e / asukas: XX e kaupunki (koko maa: XX) XX e konserni (koko maa: XX)
20. Omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen vahvistaminen	Omistajapolitiisissa linjauksissa toteutetaan kaupungin strategiaa.	Omistajapolitiikka uudistettu (kv. 28.5.2018 § 37)	Konserniohjeen ja omistajapolitiikan toteutuminen (tavoitteet, toimenpiteet)	Raportoidaan vuoden 2018 tilinpäätöksen yhteydessä.

	<p>Kaupungilla on omistuksilleen selkeät ja mitattavat tavoitteet, joita johdetaan ja seurataan vuosittain.</p> <p>Omistajapoliittiset linjaukset uudistetaan 2018.</p>		Kiinteistö- ja toimitaliasalkku, toimenpiteiden toteutuminen	Kiinteistö- ja toimitilasalkku päivitetty 2018 kh. 9.4.2018 § 131
21. Strateginen henkilöstöjohtaminen	<p>Muutosjohtamisen ja henkilöstön muutoksiin valmistautumisen tukeminen</p> <p>Henkilöstön motiivointi ja osaamisen vahvistaminen</p> <p>Työhyvinvoinnin edistäminen</p> <p>Myönteisen työnantajamielikuvan vahvistaminen</p>	Henkilöstöohjelman valmistelu	<p>Työyhteisö- ja esimiespalaverit</p> <p>Kehityskeskustelujen toteutuminen</p> <p>Sairauspoissaolot lkm.</p> <p>Koulutuspäivien lkm.</p>	Raportoidaan vuoden 2018 henkilöstöraportin yhteydessä (valmistuu 5-6/2019)
22. Johtamisjärjestelmän kehittäminen	<p>Toimintatapojen yhtenäistäminen koko kaupunkikonsernissa (yhteiset pelisäännöt)</p> <p>Sisäisen ja ulkoisen viestinnän vahvistaminen</p> <p>Toimintaprosessien kehittäminen</p>	<p>EU:n tietosuojaa-asetuksen huomioiminen</p> <p>Intranetin uudistaminen ja ohjeiden koostaminen intraan</p> <p>Tornion kaupungin vieraanvaraisuus ja edustuskäytäntö (kh. 5.2.2018 § 47)</p> <p>Omistajapolitiikka uudistettu (kv. 28.5.2018 § 37)</p> <p>Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohje uudistettu: ohje kh. 19.11.2018 § 345, perusteet kv. 10.12.2018 § 96</p> <p>Viestintäohjeen ja -ohjelman laatiminen</p>	Tehdyt toimenpiteet	<p>EU:n tietosuojaa-asetuksen huomioiminen</p> <p>Intranetin uudistaminen ja ohjeiden koostaminen intraan</p> <p>Tornion kaupungin vieraanvaraisuus ja edustuskäytäntö (kh. 5.2.2018 § 47)</p> <p>Omistajapolitiikka uudistettu (kv. 28.5.2018 § 37)</p> <p>Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohje uudistettu: ohje kh. 19.11.2018 § 345, perusteet kv. 10.12.2018 § 96</p>

8.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen toimialoittain 2018

8.2.1 Tarkastustoimi

Lautakunnan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2018:

LAUTAKUNTA:	Tarkastuslautakunta
Toimiala	-
Lautakunnan palvelualueet	-
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Tarkastuslautakunta on seurannut valtuuston tilikaudelle asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista koko kaupungin johtamisen ja hallinnon, hyvinvointipalveluiden sekä konserniyhteisöjen ja omistajaohjauksen osalta. Toiminnassa on pyritty laadukkaaseen, kustannustehokkaaseen ja vaikuttavaan arviointikulttuuriin, jossa huomioidaan kaupunkilaisten näkökulma.
Asuminen ja ympäristö	Tarkastuslautakunta on seurannut ja arvioinut asumisessa ja ympäristössä tapahtuneita muutoksia vastuullisilta viranhaltijoilta saamiensa informaatioiden perusteella, tekemällä käyntejä toimintayksiköihin ja seuraamalla toimielinten päätöksentekoa. Kuntalaisten reaktioita on seurattu saatujen palautteiden ja mm. median kautta.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	-
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät on sisällytetty arkistosihteerin tehtäväkuvaan.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Tarkastuslautakunta on alittanut talousarvionsa.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	-

10 TARKASTUSTOIMI 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-31 398,00	0,00	-31 398,00	-31 580,43	182,43	100,58%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 631,00	0,00	-1 631,00	-3 327,57	1 696,57	204,02%
430 PALVELUJEN OSTOT	-40 323,00	0,00	-40 323,00	-30 493,75	-9 829,25	75,62%
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-400,00	0,00	-400,00	0,00	-400,00	0,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 752,00	0,00	-73 752,00	-65 401,75	-8 350,25	88,68%
TOIMINTAKATE	-73 752,00	0,00	-73 752,00	-65 401,75	-8 350,25	88,68%
10 TARKASTUSTOIMI 2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-3 710,00	0,00	-3 710,00	-2 993,50	-716,50	80,69%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-3 000,00	0,00	-3 000,00	-3 000,00	0,00	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 710,00	0,00	-6 710,00	-5 993,50	-716,50	89,32%
TOIMINTAKATE	-6 710,00	0,00	-6 710,00	-5 993,50	-716,50	89,32%
10 TARKASTUSTOIMI YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-80 462,00	0,00	-80 462,00	-71 395,25	-9 066,75	89,0%
TOIMINTAKATE	-80 462,00	0,00	-80 462,00	-71 395,25	-9 066,75	89,0%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedoissa kohdassa 43.

8.2.2 Keskushallintopalvelut

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2018:

LAUTAKUNTA:	Kaupunginhallitus
Toimiala	Keskushallintopalvelut
Lautakunnan palvelualueet	Keskushallintopalvelut
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Osallistuttu Lapissa ja seudulla maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutoimenpiteisiin. Lisäksi osallistuttu Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n toiminnan käynnistämiseen. Maaseudun arjen palveluverkosto ja Perheille parasta –hankkeet viety suunnitellusti läpi. Rajayhteistyön osalta keskeisimpänä asiana kielikoulusopimus ja erilliselvitys rajayhteistyön tilasta. Tornion kaupungin uudet internet-sivut julkaistu ja intranet uudistettu. Käynnistetty valokuituselvitys paikallisen tietoverkko-osuuskunnan kanssa. Presidentinvaalin järjestäminen viety läpi.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Tornion kaupungin elinkeino-ohjelma uudistettu. Työllisyyden hoidossa keskeistä Lapin alueellisen kokeilun läpivienti ja Tornion mallin toteutus ns. aktiivointitoimenpiteenä. Koulutusyhteistyössä keskiössä kaupungin, amk:n ja Lappian kumppanuussopimuksen toteutus. Oppilaitosyhteistyönä toteutettu onnistuneesti myös Kesäsiika –hanke. Kuntaliiton hankkeista ARTTU2 ja USO4 viety läpi suunnitellusti. Kaupunkilinjaa kehitetty ja valmisteltu mm. interreg -hanketta. Liikennepuolella solmittu mm. yhteistyösopimus Silkkitien pohjoisen haaran ulottamiseksi Tornion kautta Narvikiin.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Kaupunkistrategia hyväksytty ja toimeenpano käynnistetty. Valmisteltu henkilöstöohjelmaa. Esimiespäiviä pidetty 7 kpl + muita koulutuksia. Kehityskeskustelut viety läpi.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Osavuosikatsaukset ja kuukausiraportit raportoitu vuosikellon mukaisesti. Omistajapolitiikka päivitetty 2018. Konsernijaosto kokoontui 11 kertaa. <u>Toteuma 1-12/2018 (ulkoiset)</u> - Toimintatuotot 2 378 661 e (99,89%) - Toimintamenot 8 295 361 e (98,33%) - Toimintakate -5 916 699 e (97,72%)
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Toteutunut TA2018 investointiosan puitteissa. <u>Investointien toteuma 1-12/2018</u> - Tulot 281 091 e - Menot 282 078 e - Netto -987 e

Keskushallintopalvelut
Resurssit ja johtaminen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta	Kaupungin ja toimialan talouden tasapainottaminen	1) Talouden tasapainottaminen 2) Talouden seuranta ja säänn. raportointi (kv., kh., joryt)	1) TA2018 yhteydessä hyväksyttävä TA-kehikko 2018-2020 2) Kuukausiraportit, osavuositarkastukset, tilinpäätös	Talouden tasapainottaminen jatkuva prosessi (mm. henkilöstö, tilat, palvelut, prosessit, digitalisaatio). Laadittu keväällä tammi-kuun, helmikuun, huhtikuun ja touku-kuun kuukausiraportit sekä maalisi- ja kesä-kuun osavuositarkastukset. Syksyllä heinäkuun, elokuun, lokakuun, marraskuun ja joulukuun kuukausiraportit sekä syyskuun osavuositarkastus.	Toteutuu
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Tornion kaupungin investointien yhteensovittaminen kaupungin taloushuomioiden	Investointiosan toteuttaminen TA2018 raameissa	1) 2018 yhteydessä hyväksyttävä TA-kehikko 2018-2020 2) Kuukausiraportit, osavuositarkastukset, tilinpäätös	Kaupunkitasolla ja keskushallinnon tasolla investoinnit toteutuvat suunnitellusti.	Toteutuu
Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka	Tornio-konsernin kehittäminen	Sisäisen valvonnan ohjeen päivitys ja riskipolitiikan laadinta	Sisäisen valvonnan ohjeistus on uudistettu ja täydennetty riskipolitiikalla	Omistajapolitiikka uudistettu (kv. 28.5.2018 § 37). Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet (kv. 10.12.2018 § 96) ja ohje (kh. 19.11.2018 § 345) uudistettu.	Toteutuu
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	1) Uuden kaupunki-strategian toimeenpano johtamisessa 2) Esimiestyön vahvistaminen 3) Kehityskeskustelujen toteuttaminen kaikissa palveluyksiköissä	1) Strategian toimeenpano ja jalkauttaminen 2) Esimieskoulutukset (mm. JET), esimiestyötä helpottavien ohjeistusten päivittäminen, esimiespäivät 3) Kehityskeskustelut käydään suunnitellusti koko henkilöstön kanssa kerran vuodessa	1) Uuden kaupunki-strategian toteuttaminen 2) Koulutusten toteuttaminen 3) Pidetyt esimiespäivät lkm. 4) Kehityskeskusteluiden toteuttaminen 100%	Kaupunkistrategian toimeenpano ja jalkauttaminen käynnissä: sähköinen toimeenpanosuunnitelma, TA-laati-misohje, strategiavies-tintä (mm. julkaisu, tiivistelmä, internet, intra, blogi), esimies-päivien koulutukset + muut tilaisuudet. Esimiehille järjestetty koulutuksia (mm. JET, kaksi USO4 tilaisuutta,	Toteutuu

				<p>Perheille parasta -hankkeen koulutukset, palvelumuotoilu -koulutus). Esimiespäiviä pidetty keväällä 1.2. / 23.3. / 20.4. / 25.5. ja syksyllä 30.8. / 25.9. / 22.11.</p> <p>Kehityskeskustelut pidetty pääosin 2018. Raportoidaan henkilöstöraportin yhteydessä.</p>	
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>1) Valmistautuminen uuteen kuntaan</p> <p>2) Valmistautuminen sote- ja maakunt uudistukseen</p>	<p>1) Henkilöstön osallistuminen muutosprosessihallintaan yksilö, yksikkö ja työjohtotasolla. Käsittelety työyksikköpalaverissa.</p> <p>2) Henkilöstön aseman selkeyttäminen tulevaisuuden kuntaa, maakuntaa ja sotea varten.</p>	<p>1) Henkilöstölle järjestetyt tilaisuudet</p> <p>2) Tehdyt toimenpiteet</p>	<p>Lapin maakunta- ja soteuudistusta sekä Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n toimeenpanoa valmisteltu koko vuoden ajan. Henkilöstötillaisuus mm. Lapin maakuntakiertue Torniossa 15.6.2018. Maakuntavalmistelutyö jatkunut myös koko syksyn ajan. Maakunta- ja soteuudistuksen toteutumisesta ei päätöstä vuoden 2019 puolella.</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Yrittäjämönteinen elinkeinopolitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut	<p>1) Tornion kaupungin elinkeinopoliittisten linjausten uudelleen asemointi</p> <p>2) Elinkeinopoliitiikan toteuttaminen (kaupunki, Team Botnia Oy)</p>	<p>1) Kaupunkistrategian jälkeen elinkeino-ohjelman laadinta</p> <p>2) Tornion kaupungin ja Team Botnia Oy:n ostopalvelusopimus 2018 (yksityiskohtaiset toimenpiteet)</p>	<p>1) Suunnitteluasiakirjat on uudistettu ja toimeenpano aloitettu</p> <p>2) Elinkeinostrategian ja kehittämissopimuksen toteuma</p> <p>3) Tornion elinkeinomasto / asiakastytyväisyys</p> <p>4) Uusien yritysten lkm (netto)</p>	<p>Tornion kaupungin uutta elinkeino-ohjelmaa valmisteltu syksyllä 2018. Kh. hyväksyi ohjelman 21.1.2019 § 8.</p> <p>Elinkeinopoliittinen mittaristo, ELPO 2018: 6,5 (-0,4 vuodesta 2016)</p> <p>Yrityspästä netto 1-12/2018:+62 (1-12/2017: +64)</p>	<p>Toteutuu</p>
Työllisyyden edistäminen	<p>1) Uusien toimintamallien kehittäminen ja kokeilu työllisyyden edistämiseksi</p> <p>2) Työllisyyden muu edistäminen</p>	<p>1) Työllisyyden alueellinen kokeilu 1.8.2017-31.12.2018</p> <p>2) Tornion kaupungin työllisyysohjelma 2018</p>	<p>1) Kokeilun toteuttaminen (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)</p> <p>2) Työllisyysohjelman toteuma</p> <p>3) Työttömyysaste (%)</p> <p>4) Työmarkkinatukimaksun kehitys</p>	<p>1. Torniossa kokeilun aikana ollut asiakkaita yht. 626, tästä 45% työttömänä toukuussa. Tornion malli omaehtoisesta työllistymisen tukemiseksi ja aktiivimallin ehtojen täyttämiseksi aloitettu helmikuussa 2018. 2-6/2018 tilaisuuksiin osallistunut 523 henkilöä. 70 henkilöä saanut osallistumistodistuksen.</p> <p>2. Työllisyysmäärärahat ylittivät nettona 89 306 euroa vuonna 2018.</p> <p>3. Tornion työttömyysaste 6/2018: 11,5 % (Lappi: 13,0 %, koko maa: 10,4 %), 12/2018: 11,3 %, (Lappi: 11,6%, koko maa: 9,7 %)</p> <p>4. Työmarkkinatukimaksu 12/2018 mennessä maksettu 1 212 637 euroa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen 216 760 euroa.</p>	<p>Toteutuu</p>
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Tiivis hanke- ja muu yhteistyö oppilaitosten kanssa (mm. Lappia, Amk, PPO)	1) Kumppanuussopimus (Tornion kaupunki, Lappia, Lapin amk)	1) Sopimuksen valmistelu, hyväksyminen ja toimeenpano	Kumppanuussopimuksen toimeenpano käynnissä. Lisäksi syksyllä 2018 käynnistetty neu-	<p>Toteutuu</p>

		2) Kesäsiika -hanke	2) Hankkeen toteutuminen (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)	vottelut kumppanuussopimuksesta PPO:n kanssa. Sopimus hyväksyttäväksi 2019. Kesäsiika -hanke käynnissä ja toteutunut suunnitellusti. Hanke päättynyt 11 / 2018.	
Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Kansainvälisten ja kansallisten yhteistyöverkostojen ja rahoitusohjelmien hyödyntäminen elinkeinon, osaamisen ja kilpailukyvyyn kehittämisessä sekä edunvalvonnassa	Osallistuminen mm. Perämerenkaaren, Tornionlaakson neuvoston ja yhteistyöhön sekä Kuntaliiton ARTTU2 – ja USO4 hankkeisiin. Maaseutuverkostoista keskeisimmät LEADER -toimintaryhmät (Outokaira, Perämeren rannikko).	Hankkeiden, ohjelmien ja verkostojen vaikuttavuus, toteutuneet toimenpiteet	Tornion kaupunki aktiivinen verkostotoimija rajakomiteoissa ja LEADER-toimintaryhmissä. ARTTU2 -hanke päättynyt ja pidetty 30.8. tulosten esittely Torniossa. USO4 hankkeen puitteissa pidetty 2+3 koulutustilaisuutta 2017-2018. Päätös sitoutua USO5 -kaudelle 2019-2020 (kh. 11.10.2018 § 303)	Toteutuu
Logistisen aseman vahvistaminen	1) Aluerajat ylittävä edunvalvontayhteistyö aluevaikuttavuudeltaan merkittävässä liikennehankkeissa 2) Merilapin alueella joukkoliikennevuorojen lisääminen 3) Kaupunkilinja - Ringlinjen reittien ja aikataulujen yhteensovittaminen	1) Keskeiset edunvalvontahankkeet: Bothnian käytävä (vt. 4 Oulu-Kemi, Tornio-Laurila radan sähköistys), Kemi-Tornion lentoasema 2) Merilapin kuntien alueelle hankittu yhteisiä linja-auto vuoroja, Tornio järjestävänä kuntana. Valtionavustus kattaa lisäkustannukset, netto 0 euroa. 3) Selvitys linjojen yhdistämisestä ja aikataulujen yhteensovittamisesta, mahdollinen Interreg-hanke	1) Toteutuneet investoinnit / päätökset 2) Toteutuneet lisävuorot 3) Linjojen yhteensovittaminen, kilpailuttaminen syksy 2018, uusi sopimuskausi 22.1.2019 alkaen	Torniossa käynnissä olevia maantie- ja raitin-vestointeja: Keroputaan ratasilta, Thurevikinkadun ja Kromitien liittäminen. Euroopan Komissio tehnyt esityksen 6.6. Bothnian Corridorin sisällyttämiseksi TEN-T ydinverkkokäytäväksi 2021 lähtien. Päätös asiasta 2019. Tornion kaupunki tehnyt yhteistyösopimuksen (kh. 18.6.2018 § 206) Narvikin, Haaparannan ja Kouvolan kanssa liittyen tavaraliikennekäytävän kehittämiseen Narvikista Xianiin. Tornion kaupunki sitoutunut Meri-Lapin lentoliikenerahastoon (kh. 23.4.2018 § 144). Tornio-Kemi linja-autovuoroja (su) hankittu vuosiksi 2017-2019. Vuonna 2018 ei uusia vuoroja. Kaupunkilinjan selvitystyö kesken, mahdollinen hanke. Nykyinen sopimus päättyvässä	Toteutuu

				1.3.2019 ja kilpailutuksen valmistelu käynnistetty. Outokummun ns. punainen kaupunkilinja päätetty lakkauttaa (kh. 11.10.2018 § 305)	
--	--	--	--	--	--

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyön selkeyttäminen Torniossa.	Maaseudun arjen palveluverkosto - hanke	Hankkeen toteutuminen (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)	Maaseudun arjen palveluverkosto - hanke edennyt suunnitellusti. Hankkeelle haettu jatkoaikaa 2/2019 saakka. Tornion kaupungille valmisteltu uusi HY-TETU -toimintamalli ml. laaja hyvinvointikertomus 2013-2016 ja suunnitelma 2017-2021 (KV. 12.11.2018 § 81). Toimeenpano käynnistyy vuoden 2019 talousarvion yhteydessä.	Toteutuu ■
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Ennalta ehkäisevän lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelumallin luominen Tornioon	Hallinnollinen tuki ja tarvittavien resurssien takaaminen Perheille parasta - työiloa työntekijöille - hankesuunnitelman mukaiselle etenemiselle. Hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden yhteensovittamisen tuki	Hankkeen toteutuminen (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)	Perheille parasta - työniloa työntekijöille -hanke viety läpi suunnitellusti. Loppuseminaari pidetty 13.12.2018.	Toteutuu ■
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Ajankohtaisten alue-, seutu- ja rajayhteistyökysymysten eteenpäin vieminen	1) Alueuudistuksen (sote- ja maakuntauudistus) valmistelu Lappi ja Meri-Lappi -tasolla 2) TornioHaparanda yhteistyön kehittäminen (mm. uusi rajayhteistyön kehittäjä)	Toteutuneet yhteistyömallit ja rakenteet (mm. sopimukset, selvitykset, hankkeet)	1) Maakunta- ja sote-uudistusta valmisteltu koko vuoden ajan. Mehiläinen Länsi-Pohja Oy aloittanut palvelutuotannon 18.6.2018. 2) Rajayhteistyön keskiössä ollut 2018 uuden kielikoulusopimuksen valmistelu, hyväksytty KV. 10.12.2018 § 102. Tehty myös erilliselvitys rajayhteistyön nykytilasta. Rajayhteistyön kehittäjä mukana TIA -prosessissa (asiantuntijatyöryhmä, Territorial Impact Assessment).	Toteutuu ■

<p>Monikanavainen ja kattava palveluverkko</p>	<p>1) Sähköisten palvelu- alustojen jatkuva kehittäminen</p> <p>2) Asiakaspalvelupiste Kompassin toimintojen kehittäminen</p>	<p>1) Tornion kaupungin internet-sivujen käyttöönotto 2017 ja kehitystyö 2018.</p> <p>2) Asiakaspalvelupiste Kompassin palvelujen laajentaminen (esim. yhteispalvelut)</p>	<p>1) Tornion kaupungin uudet internet-sivut on julkaistu ja käytössä</p> <p>2) Asiakaspalvelupiste Kompassin kehittämistoimet (esim. uudet palvelut, toimintamallit)</p>	<p>Internet-sivut julkaistu 1/2018 ja intra uudistettu 8/2018. Lisäksi tehty mm. Tornion digitalisaatiokartoitus.</p> <p>Kompassin toimintoja ja prosesseja kehitetty koko vuoden ajan. Ei suuria palvelumuutoksia.</p> <p>Käynnistetty uusi valokuituselvitys Kaakamon tietoverkkoosuuskunnan kanssa 10/2018-5/2019</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>
<p>Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen</p>	<p>1) Uusien vuorovaikutusta lisäävien toimintamallien kokeilu ja käyttöönotto</p> <p>2) Vaalien järjestäminen</p>	<p>1) Uudet kokeilut</p> <p>2) Presidentinvaalien ja mahdollisten maakuntavaalien järjestäminen</p>	<p>1) Uudet kokeilut</p> <p>2) Äänestysprosentti</p>	<p>Internet-sivujen ja some-kanavien aktiivointi vuorovaikutus- ja osallistumisalustana.</p> <p>Presidentinvaali järjestetty 28.1.2018. Äänestysprosentti Torniossa 67 % (koko maa: 69,9 %, Lappi 67,4 %).</p> <p>Maakuntavaaleja ei pidetä 2018 (alueuudistuksen aikataulut siirtyneet)</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>

Toimiala / palvelualue: Keskushallintopalvelut		
Riskin nimi: Elinkeinoelämän rakennemuutos, työttömyys kasvaa (strateginen ja ulkoinen riski)		
Riskin kuvaus: 2016: Suomen teollisuuden kilpailukykyongelmat, teollisuuden työpaikat Torniossa vähenevät, verotulot vähenevät, työttömyys lisääntyy / sosiaaliset ongelmat, syrjäytyneisyys julkisten palveluntarve kasvaa (sote, työllisyyden hoito). Vuonna 2017 Suomen talous kääntynyt nousuun ja Torniossa työttömyys laskenut merkittävästi. Vuonna 2018 ennusteiden valossa myönteinen kehityskulku jatkuu. Riskiluku laskenut 20 -> 15.		
Riskin omistaja: Kaupunginjohtaja		
Vaikutus: 5	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 15
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Tornion kaupungin työllisyysohjelma - Työllisyysohjelma - Sopimus Työvoimalasäätiön kanssa	28.2.2018 -> toteutunut 28.2.2018 -> toteutunut	Henkilöstöpäällikkö (+ Työvoimalasäätiö)
Työllisyyden kuntakokeilu - Kumppanuussopimus/ alueellinen työllisyyskokeilu	1.6.2017 - 31.12.2018 30.4.2017 -> 31.12.2018	Henkilöstöpäällikkö (+ Työvoimalasäätiö)
Elinkeinopolitiikka - Elinkeino-ohjelman uudistaminen - Kehittämissopimus kaupunki / TB	Elinkeino-ohjelma hyväksytty kh. 21.1.2019 § 8 2018, kehittämissopimus tehty vuodelle 2018 ja toteutunut.	Kaupunginjohtaja (+ Tornion kaupungin elinkeinoryhmä (ekr), Team Botnia)
Elinvoima - Kaupungin maineen vahvistaminen	Jatkuva	Kaupunginjohtaja (+ jory, ekr)
Raportointi, lisätiedot: Raportoitu kesäkuun osavuosisikatsauksessa ja tilinpäätös 2018		

Toimiala / palvelualue: Keskushallintopalvelut		
Riskin nimi: Kuntatalous ei ole tasapainossa (strateginen ja ulkoinen riski)		
Riskin kuvaus: Menojen ja investointien taso on liian korkea tulorahoitukseen nähden, valtion säästötoimenpiteiden kohdentuvat kuntiin negatiivisesti Sote-uudistus muuttaa kuntien budjettirakennetta, kuntien sopeutumien uuteen tilanteeseen, heikko verotulokehitys.		
Riskin omistaja: Kaupunginjohtaja		
Vaikutus: 6	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 18
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Toteutetaan talouden tasapainottamisohjelmaa 1. Tornion kuntatalouden reunaehdot 2. Talousarvioraami 3. Verotulokertymä 4. Kiinteistöt	TA2018 + TS2019-2020 Vuoden 2018 tilinpäätös toteutui tuloksen osalta 1,0 milj. euroa alijäämä-	Kehitysjohtaja 1. Talousjohtaja 2. Talousjohtaja 3. Talousjohtaja 4. Tekninen johtaja

5. Toimintojen kehittäminen palvelualueilla 6. Henkilöstösäästöt 7. Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen 8. Muut talustyöryhmän jatkotoimenpiteet	senä. Alkuperäisen talousarvion mukaan tuloksen arvioitiin olevan 511 000 euroa ylijäämäinen. Erikoissairaanhoidon menot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 1,9 milj. euroa Toteuma 31.1.	5. Toimialajohtajat (4) 6. Henkilöstöpäällikkö 7. Perusturvajohtaja 8. Toimialajohtajat (4)
Raportointi, lisätiedot: Raportoitu kesäkuun osavuositarkastuksessa ja tilinpäätös 2018		

Toimiala / palvelualue: Keskushallintopalvelut		
Riskin nimi: Käyttötalous ei ole tasapainossa (sisäinen ja ulkoinen talousriski)		
Riskin kuvaus: Talousarvio ei toteudu suunnitellusti, erikoissairaanhoidon kustannukset ovat kasvaneet huomattavasti. Vuoden 2017 talousarvio toteutui ennakoarvioiden mukaan kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta erikoissairaanhoidoa. Vuoden 2018 lähtökohtana on, että pysytään talousarviossa.		
Riskin omistaja: Kaupunginjohtaja		
Vaikutus: 6	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 18
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Talousarvion toteuttaminen, seuranta ja raportointi (kuukausiraportit, osavuositarkastukset)	Vuoden 2018 toimintakate oli 1,77 milj. euroa alkuperäistä talousarviota huonompi. Tilikauden tulos oli 1,0 milj. euroa alijäämäinen.	Talousjohtaja
Raportointi, lisätiedot: Raportoitu kesäkuun osavuositarkastuksessa ja tilinpäätös 2018		

11 KESKUSHALL.PALVELUT 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	1 059 350,00	0,00	1 059 350,00	1 363 865,06	-304 515,06	128,75%
320 MAKSUTUOTOT	65 000,00	0,00	65 000,00	55 307,32	9 692,68	85,09%
330 TUET JA AVUSTUKSET	847 362,00	100 000,00	947 362,00	704 608,34	242 753,66	74,38%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	310 000,00	0,00	310 000,00	254 880,76	55 119,24	82,22%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 281 712,00	100 000,00	2 381 712,00	2 378 661,48	3 050,52	99,87%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-2 567 838,00	-230 000,00	-2 797 838,00	-2 969 162,50	171 324,50	106,12%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-749 819,00	0,00	-749 819,00	-776 816,37	26 997,37	103,6%
430 PALVELUJEN OSTOT	-3 876 199,00	0,00	-3 876 199,00	-3 665 971,74	-210 227,26	94,58%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-375 610,00	0,00	-375 610,00	-398 065,32	22 455,32	105,98%
470 AVUSTUKSET	-597 340,00	0,00	-597 340,00	-450 734,80	-146 605,20	75,46%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-39 750,00	0,00	-39 750,00	-34 610,52	-5 139,48	87,07%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 206 556,00	-230 000,00	-8 436 556,00	-8 295 361,25	-141 194,75	98,33%
TOIMINTAKATE	-5 924 844,00	-130 000,00	-6 054 844,00	-5 916 699,77	-138 144,23	97,72%
11 KESKUSHALL.PALVELUT 1 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	2 359 440,00	0,00	2 359 440,00	2 650 272,51	-290 832,51	112,33%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 359 440,00	0,00	2 359 440,00	2 650 272,51	-290 832,51	112,33%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-554 210,00	0,00	-554 210,00	-275 104,04	-279 105,96	49,64%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-1 955,09	1 955,09	
470 AVUSTUKSET	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-290 770,00	0,00	-290 770,00	-291 299,72	529,72	100,18%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-844 980,00	0,00	-844 980,00	-568 358,85	-276 621,15	67,26%
TOIMINTAKATE	1 514 460,00	0,00	1 514 460,00	2 081 913,66	-567 453,66	137,47%
11 KESKUSHALL.PALVELUT 1 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 641 152,00	100 000,00	4 741 152,00	5 028 933,99	-287 781,99	106,1%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 051 536,00	-230 000,00	-9 281 536,00	-8 863 720,10	-417 815,90	82,79%
TOIMINTAKATE	-4 410 384,00	-130 000,00	-4 540 384,00	-3 834 786,11	-705 597,89	117,59%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelly liitetiedoissa kohdassa 43.

8.2.3 Hyvinvointipalvelut

Lautakunnan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2018.

TOIMIELIN:	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Toimiala	Hyvinvointipalvelut
Toimialan palvelualueet	Terveyspalvelut, Vanhus- ja hoitopalvelut, Sosiaalityö- ja vammais- palvelut
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Asukkaat ovat päässeet hoitotakuun ja asetusten rajoissa palvelujen piiriin. Pääsy lääkärin vastaanotolle on helpottunut syksyn aikana. Kotikuntoutus, kotisairaala ja seniorineuvonta toiminta on aloitettu. Kaksivuotiaiden neuvolatarkastukset tehdään yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa lapsen kotona. Yli 75 vuotiaista asuu kotona 91.4 %. Koulunuorisotyön kanssa tehtävä yhteistyö on vakiintunut yläkouluilla.
Asuminen ja ympäristö	Tornion vuokra-asuntojen ja yritysten kanssa on suunniteltu yhteistyössä uusia ratkaisuja ikäihmisten asumisen palvelutarpeen haasteisiin.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Hyvinvointipalvelut osallistui Länsi-Pohjan yhteisyrityksen ja Lapin maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen valmisteluun. Mehiläinen Länsi-Pohja Oy aloitti 18.6.2018 vastaanoton, suun terveydenhuollon, kuntoutuksen ja röntgenin palvelujen tuottamisen Tornion kaupungille. Yhtä aikaa myös työterveyshuollonpalvelut siirtyivät Mehiläinen Työelämäpalvelut Oy:n tuotettavaksi. Palvelut tuotetaan Tornion terveystalouden tiloissa. Mehiläinen Länsi-Pohja Oy tuottaa myös osan erikoissairaanhoidosta (pl. psykiatria, ensihoito ja tukipalvelut ja muualta ostettavat erityissairaanhoidot). Tornion kaupungin palveluista siirtyi 50 henkilöä Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n työntekijöiksi, joista osa on virkavapaalla (9) Tornion kaupungin palveluista kunnallisen lisäeläkkeen takia. Toimintaa on kehitetty ja kehitetään edelleen yhteistyössä Mehiläisen kanssa. Palveluseleillä hankittavat palvelut ovat toimineet hyvin. Työllisyys on parantunut ja Kelalle maksettava työmarkkinatukimenot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Koulutuspäivät ovat toteutuneet suunnitellusti. Sairauslomien määrä on kasvanut. Henkilöstöä on vakinaistettu sisäisesti henkilöstöjaoston ohjeistuksen mukaan.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Talousarvio toteutuu alijäämäisesti. Ulkoiset kustannukset ylittyvät 1,6M€. Vanhus- ja hoitopalvelujen talous toteutuu ylijäämäisenä. Terveyspalveluiden ja sosiaalityön- sekä vammaispalvelujen talous toteutuu alijäämäisenä (suurimmat ylitykset ovat erikoissairaanhoido 1,9M€ ja lastensuojelun ostot 500 000€). Tilinpäätökseen tulee vaikuttamaan neuvottelut Mehiläinen Länsi- Pohja Oy:n kanssa sopimuksen tulkinnasta.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Suun terveydenhuollon hankinnat:147.693,87€. Suensaaren palvelukeskuksen hoitajakutsulaitteisto: 82.525,83€. Röntgenlaite:6.700€ Yhteensä 236.919,70
------------------------------------	---

Hyvinvointipalvelut Resurssit ja johtaminen						
Valtuustokauden strateginen tavoite		TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta		Kaupungin talouden tasapainottaminen TA 2018 tavoitteiden mukaisesti	Talouden seuranta ja säännöllinen raportointi	Osavuosisikatsaukset vuosikellon mukaan. Säännöllinen raportointi lautakunnalle kuukausittain.	Tilinpäätös on alijäämäinen, suurimmat ylitykset ovat palvelujen ostoissa (erikoissairaahoito 1,9 M€ ja lastensuojelun laitos ja perhehoidon sijoitukset 500 000€, ylijäämä syntyi vanhus- ja hoitopalvelujen alueella, mikä kompensoi hyvinvointipalvelujen alijäämää). Alijäämä on 27.2 mukaan on 2.4M€.	Ei toteudu ☐
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit		Suun terveydenhuollon toimintojen yhdistäminen. Palvelusetelitoiminnan lisääminen omassa kunnassa.	Hyväksytyjen suunnitelmien toteutus.	Toteutuneet investoinnit. Palvelusetelitoiminnan ja oman palvelutuotannon määrät	Suun terveydenhuollon toiminnot ovat siirtyneet elokuun aikana terveyskeskukseen. Ikäihmisten asumispalvelut ja oma laitoshoido 55% ja palveluseteli 45%, kotihoito omana toimintana 82% ja palveluseteli 18%. Diabeetikkojen jalkojenhoito palvelusetelitoimintana loppui 30.7. Henkilökohtainen apu40 % ja loput työntajamalla/omilla avustajilla.	To- teu- tuu ☒

Toimiva kunta-konserni ja omistajapolitiikka		<p>Palvelujen tuottaminen kuntalaisien tarpeen mukaisesti omana, ostopalveluotomintana ja yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.</p>	<p>Palvelutuotantotapojen suhteen tarkastelu.</p>	<p>Oma toiminta/ ostopalvelut/yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa, suhde %</p>	<p>Terveyspalvelujen tulosalue siirtyi Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n tuottamaksi palveluksi 18.6.2018 (pl. tekniikka, tekstinkäsittely, lääkekeskus, sovellusneuvojan työt ja arkisto). Mehiläisen palvelukseen siirtyi 52 henkilöä, määräaikaisia 17. Lisäeläkkeen takia kaupungin palvelukseen jäi 9 henkilöä.</p>	<p>To- teu- tuu</p>
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko		<p>Kehitetään sisäistä johtamista ja oikea- aikaista viestintää.</p> <p>Henkilöstö on tietoinen palvelualueen ohjeista ja strategioista.</p> <p>Työhyvinvointikeskustelut toteutuvat tulosityksiköissä.</p> <p>Henkilöstö osallistuu oman tuotantoalueen suunnitteluun.</p>	<p>Tiedotetaan riittävästi ja säännöllisesti palvelualueen ajankohtaisista asioista.</p> <p>Toimenpiteet suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa.</p> <p>Työhyvinvointikeskustelut toteutuvat.</p>	<p>Hankkeiden ja yhteistyön raportointi ja seuranta. Työtyytyväisyyskyselyt. Yhteistyö työsuojelun kanssa, tulokset ja tuotosten raportointi. Työhyvinvointikeskustelujen määrä.</p>	<p>Terveyspalvelujen henkilöstölle on pidetty useita info- ja yhteistointamennettelyn mukaisia tilaisuuksia. Työhyvinvointikeskustelut toteutuneet 70%. Hankkeet: Lapsiperheiden muutosohjelmaan on osallistuttu aktiivisesti, yhteistyössä Perheille parasta hankkeen - työniloa työntekijöille kehitetty kaksi vuotiaiden neuvolatapaaminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Osallistuva sosiaaliturva hanke keskeytyi. Lapin alueellinen työllisyyskokeilu onnistui hyvin, työmarkkinatuki menot vähenivät 250 000€. Toimiva kotihoitohanke järjesti runsaasti koulutuksia ja sen myötä aloitettiin pysyvästi toimintona seniorineuvonta puhelimitse ja sähköisesti.</p>	<p>To- teu- tuu</p>

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö		<p>Henkilöstön ammattitaito ja työkyky on hyvällä tasolla.</p> <p>Täydennyskoulutuksia on tarjolla ja niihin osallistutaan.</p> <p>Henkilöstö tiedostaa ja ymmärtää työhyvinvoinnin merkityksen itselle ja työyhteisölle.</p> <p>Henkilöstö huolehtii omasta hyvinvoinnistaan. Työpaikkakiusaamista ei hyväksytä= nolla toleranssi.</p>	<p>Koulutussuunnitelman pohjana on toimintaympäristön tarpeet.</p> <p>Savuton työyhteisö.</p> <p>Varhaisen tuen avulla parannetaan työssä jaksamista. Perehdytys dokumentoidaan.</p> <p>Henkilöstötarpeen, tehtävänkuvien/tehtävien arviointi eläköitymisten/toiminnan muuttumisen yhteydessä.</p>	<p>Täydennyskoulutus toteutuu säädetyllä tavalla tehtävälaittain: Hoitohenkilökunta 3pv/v. Muu henkilökunta 2pv/v. Sosiaalityöntekijät 4pv/v. Lääkärit 5pv/v. Sairaslomien määrä ei lisääntynyt. Henkilöstömäärän seuranta. Henkilöstön aloitteet ja ideat toiminnan kehittämiseksi/määrä.</p>	<p>Täydennyskoulutus päiviä toimialalla oli, sairauslomapäiviä yhteensä 8367 (v.2017 7520 päivää). Hyvinvointipalvelujen savuttomuus ei edennyt.</p>	<p>To- teu- tuu osi- tain</p> <p>■</p>
---	--	---	--	--	--	--

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Yrittäjämönteinen elinkeinopolitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut	Ostopalvelut toteutuvat suunnitellusti. Palvelusetelillä tuotettavaa palveluvalikoimaa laajennetaan.	Käytettävien palvelusetelien (kotipalvelu, diabeetikojen jalkojenhoito, henkilökohtainen apu) markkinointi ja ostopalvelutoiminnan seuranta.	Seurantakäynnit/ poikkeamat ostopalvelusopimuksissa. Palvelusetelillä tuotettavien palvelujen määrän sähköinen seuranta.	Säännölliset seuranta- käynnit toteutuivat vanhus- ja hoivapalveluissa. Valvontakäynnejä on ollut 8 kpl, rek-lamaatioita on kirjattu 3 kpl ja palvelupoikkeamia on havaittu 9 kpl. Palveluseteliasiakaita: ikäihmisten ympärivuorokautinen palveluasuminen 109, mielenterveyskuntoutujien ympärivuorokautinen palveluasuminen 13, kotihoito 50 ja henkilökohtainen apu 40.	Toteutuu ■
Työllisyyden edistäminen	Huomioidaan pitkäaikais-työttömien ja nuorten työllistäminen palvelualueella.	Työllistetään resurssien mukaan pitkäaikaistyöttömiä ja erityisesti nuoria palvelualueelle.	Työllistyneiden määrä	Työllistettyjä asumis- palveluissa, keittiössä ja sosiaalitoimiston hallinnossa, yhteensä 25	Toteutuu ■
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Koulutetut ammatillaiset hakeutuvat palvelualueelle.	Yhteistyö Lapin ja Oulun yliopistojen ja oppilaitosten kanssa.	Hakijoiden määrä/avoin työpaikka.	Lääkäreiden ja psykologin rekrytointi ei ole onnistunut. Avoimia toimia/virkoja on ollut	Toteutuu osittain

	eelle töihin. Palvelualueen positiivinen imago työnantajana.			13 määrä ja hakijoita niihin 130 määrä.	
Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Palvelujen kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, osallistuminen seudulliseen yhteistyöhön. Aktiivinen rooli sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamistyössä. Kotihoidon ja omaishoidon ja perhepalvelujen kehittäminen yhteistyössä Lapin alueella (STM:n kärkihanke). Osallistuminen Lapin alueen työllisyyskokeiluun. Internet sivujen päivittäminen.	Aktiivinen osallistuminen seudulliseen yhteistyöhön ja hankkeisiin.	Yhteistyön raportointi ja toimenpiteiden toteuttaminen. Internetsivujen säännöllinen päivittäminen. Palveluneuvonnan pilotin tulokset. Kärkihankeiden tulokset. Muiden hankkeiden tulokset.	Työllisyys on kehittynyt suotuisasti. Internet sivuja on päivitetty säännöllisesti. Perheille parasta- ja työniloa työntekijöille hankkeita on kehitetty. Kaksivuotiaiden neuvolatapaaminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Osallistuva sosiaaliturva hanke keskeytyi. Lapin alueellinen työllisyyskokeilu onnistui hyvin, työmarkkinatuki menot vähenivät 250 000€. Toimiva kotihoitohanke järjesti runsaasti koulutuksia ja sen myötä aloitettiin pysyvänä toimintona seniorineuvonta puhelimitse ja sähköisesti. Hopeakirstu hankkeen kanssa kehitetty etsivä vanhustyön malli.	Toteutuu

Asuminen ja ympäristö					
Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Kuntalaiset voivat vaikuttaa asuinalueensa suunnitteluun ja viihtyisyyteen - kuntalaisten tarpeet huomioidaan.	Huomioidaan ikäryhmien mukaiset tarpeet.	Annetut lausunnot, saadut palautteet	Annettuja lausuntoja 2 kappaletta.	Toteutuu
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Toimialueen palvelutuotannossa toteutuvat kestävä kehityksen periaatteet.	Palveluyksiköissä huomioidaan kestävä kehityksen periaatteet		Jätteiden lajittelua tehostettu.	Toteutuu

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen					
Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Resurssien mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Hoitotakuun toteutuminen. Kuntalaisten oma vastuu ja itsestä huolehtiminen korostuu hyvinvoinnin edistämässä.	Palvelujen laadun arviointi ja palvelujen kehittäminen SHQS laatuohjelman mukaisesti. Sähköinen hyvinvointikertomus on käytössä. Hyvinvointikertomuksen tietojen hyödyntäminen. Osallistuminen HyTeTu (hyvinvointi, terveys ja turvallisuus työryhmään.) Sote kehittämishankkeisiin osallistuminen. Kaverikodin muuttaminen tehostetun palveluasumisen yksiköksi.	Asiakastyytyväisyysmittarin seuranta ja raportointi. Hyvinvointikertomuksen mittareiden seuranta ja raportointi. Hoitotakuun seuranta.	Asetusten mukaiset käynnit ovat toteutuneet. Hoitotakuu on toteutunut palveluissa. Kaverikoti on muutettu tehostetun palveluasumisen yksiköksi. Kotisairaala ja kotikuntoutus aloitettu vuoden alussa	Toteutuu
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Toteutetaan lain edellyttämät ennaltaehkäisevät palvelut. Sosiaalihoitolaisten mukaisia palveluja saatavilla, mm. kotipalvelua, perhetyötä ja perheiden jakamista tukevaa palvelua. Palvelut annetaan määräajassa.	Ennaltaehkäisevän lasten ja lapsiperheiden toimintamallin luominen etenee Perheille parasta hankkeessa. Toimialue osallistuu terveydenedistämiseen yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Kärkihankkeen Lape kehittämistyöhön osallistuminen.	Ohjelmista saatavien tilastojen seuranta, terveyspalvelujen hoitotakuu mittarit ja lastensuojeluilmoitus määräaikaisten seuranta.	Palvelut toteutuneet suositusten mukaisesti, viivettä koululaisten tarkastuksissa. Hoitotakuu on toteutunut. Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä: 2016:552, 2017:535, 2018:570. Sijoitettuna olleiden lasten lkm: 2016:88, 2017:88, 2018:91. Avohuollon asiakkaina olleiden lasten lkm: 2016:231, 2017:198, 2018:208.	Toteutuu
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - nuoret	Painopisteenä mahdollisimman varhainen puuttuminen	Poikkihallinnollinen yhteistyö erityisesti sivistyspalvelujen kanssa.	Asetusten mukaisten palvelujen toteutumisen seuranta. Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoreiden seuranta.	Palvelut toteutuneet suositusten mukaisesti mm. yhteistyö koulujen ja nuorisotyön kanssa.	Toteutuu
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - ikäihmiset	Vanhuspalvelulain edellyttämien palvelujen toteutuminen. Toimiva yhteistyö kolmannen sektorin, yksityisten palvelutuottajien ja	Palvelurakenteen muuttaminen avohoitopainotteiseksi, kotona ja pienkodeissa asuamista tukevaksi. Palvelukorttelitoiminnan ideoimi-	Vanhuspalvelulain edellyttämät määräajat toteutuvat. Yli 75-v. kuntalaisista vähintään 90% asuu kotonaan, enintään 1% on laitoshoidossa,	Palvelutarpeen arviointi toteutui määräajassa. 75 v. täyttäneistä:	Toteutuu

	seurakunnan kanssa.	nen ja kehittäminen. Kuntalaisten valinnan vapautta tuetaan palvelusetelillä. Kotikuntoutuksen ja kotisairaaloiminnan kehittäminen. Teknologian hyödyntäminen hoitotyössä. Toimiva kotihoito Lappiin - monipuoliset tuen muodot kotiin kärkehankkeen kehittämistyöhön osallistuminen.	tehostetussa palveluasumisessa on 7% ja tavallisessa palveluasumisessa 2%. Siirtoviiveiden määrä 0.	<p>91,4 % asui kotona (v. 2017 90,8 %), joista 1,6 % asui tavallisessa palveluasumisesta (v. 2017 1,9 %)</p> <p>19,6 % sai kotihoidon palveluja (v.2017 21,4 %)</p> <p>4 % sai omaishoidon tukea (v. 2017 4,4 %)</p> <p>7,3 % asui ympärivuorokautisessa palveluasumisessa (v. 2017 7 %)</p> <p>1,3 % oli pitkäaikaisessa laitoshoidossa (v. 2017 2,2 %)</p> <p>Siirtoviivepäivien seuranta loppui 18.6.2018 Mehiläinen Länsi-Pohja aloitti toiminnan.</p> <p>Torniolaisia on hoidettu muissa terveyskeskuksissa syksyn aikana, koska oma vuodeosasto on ollut täynnä huolimatta lisäpaikkojen käytöstä.</p>	
Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja veto-voimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut sekä järjestöjen ja vapaaehtoisten toiminta tukee kuntalaisten hyvinvointia.	Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kesken, avustusten jakaminen kriteereiden mukaan. Palveluja järjestetään myös seudullisesti.	Yhteisten tapahtumien määrä/osallistujat	<p>Yhteistyössä toteutettu vanhusten viikon tapahtumat, 2 koulutustapahtumaa.</p> <p>Kolmannen sektorin toimintatilastoja:</p> <p>Hopeakirstu 254 tapahtumaa/ 3285 osallistumiskertaa</p> <p>Senioripiste 169 tapahtumaa/ 3921 osallistumiskertaa.</p>	Toteutuu
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Palvelujen kriteerien ja toimintakäytäntöiden yhdistäminen alueellisesti ja seudullisesti.	Työtapojen ja kriteereiden yhtenäistäminen alueellisesti ja seudullisesti. Osallistuminen Sote kehittämistyöhön.	Yhteisten kriteerien määrä ja hankkeiden tulokset.	Alueellisen palveluneuvonnan pilotointi toteutunut, toiminta jatkuu Kemi-Tornio seniorineuvontana. Sosiaalipäivystys toimii yhteisten kriteereiden mukaisesti.	Toteutuu
Monikanavainen ja kattava palveluverkko	Internet sivuilla on ajankohdataista tietoa palveluista.	Hyvinvointipalvelujen Internet sivujen säännöllinen päivittäminen.	Päivitetyt, ajantasaiset Internet sivut	Sivuja on päivitetty.	Toteutuu

Kuntalaisten vuorovai- kutus- ja osallistumis- mahdollisuuksien vah- vistaminen	Palveluja ar- vioivia ja kehit- täviä asiakas- työryhmiä on eri palvelualueilla.	Ikäihmisten neu- vosto, vammais- neuvosto ja palve- lujen käyttäjäryh- mät toimivat aktii- visesti.	Lausunnot/aloittei- den määrä	Ikäihmisten neuvosto on an- tanut 2 lausuntoa.	Toteu- tuu ■
--	--	--	----------------------------------	---	------------------------

Toimiala / palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Ammattitaitoista henkilöstöä ei ole saatavilla		
Riskin kuvaus: Lakien ja asetusten asettamia vaatimuksia ja velvoitteita tulee lisää, joihin olemassa olevalla resurssilla on vaikea vastata (Sosiaalihuoltolaki, Vanhuspalvelulaki, Toimeentulotukilaki) Henkilökuntarakenteen vaatimus muuttuu asetusten myötä, määräaikojen toteutus esim. lastensuojelu Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus esim. psykologi, lääkäri, esimiehet, riskinä hoitotakuun vaarantuminen, uhkasakot, erikoissairaanhoidon menot kasvavat		
Riskin omistaja: <i>ptj</i>		
Vaikutus:5	Todennäköisyys:4	Riskiluku:20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Resurssien siirtäminen ennaltaehkäi- sevään työhön Lähiesimiesten palkkausta tarkistet- tava/työnjakoa tarkistettava		ptj/palvelualueen päälliköt/henkilöstö- päällikkö
Raportointi, lisätiedot: Osavuosikatsaus ja tilinpäätöksen yhteydessä. Lääkäreiden ja psykologin rekrytointi ei ole onnistunut, kaikkia sijaisuuksia ei ole saatu täytettyä. Esimiesten työn- jakoa on tarkistettu.		

Toimiala / palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Talousarvion toteutuminen suunnitelman mukaisesti		
Riskin kuvaus: Julkisen talouden säästöpainet ja tulorahoituksen vähenemisen seurauksena on kasvavien palvelutarpeiden ja velvoitteiden välinen erotus, haaste talousarvion toteutumisessa.		

Riskin omistaja: <i>ptj</i>		
Vaikutus:5	Todennäköisyys:4	Riskiluku:20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Talousarvion raamineuvottelut palvelu-alueen keskeisten henkilöiden ja keskuks-hallinnon kanssa		ptj/palvelualueiden päälliköt/ta-louspäällikkö/ talousjohtaja/ kaupunginjohtaja
Raportointi, lisätiedot: Osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä Talousarvio on alijäämäinen johtuen palvelujen ostojen ylityksestä. Suurimmat ylitykset ovat erikoissairaanhoidossa ja lastensuojelun ostoissa.		

Toimiala / palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Tietojärjestelmien häiriötilanteet		
Riskin kuvaus: Käyttöhäiriöt vaarantavat potilasturvallisuutta, ja ylläpitävät rinnalla paperiseurantaa ”varmuuden vuoksi”. Yhteyksissä katkoksia, yhteyksien kapasiteetti rajallinen ja ”määrää” esim. mitä ohjelmistoja ja kuinka paljon voi ottaa käyttöön. Potilastietojärjestelmän haavoittuvuus ja osin toimimattomuus, toiminta lamaantuu. Ajantasaisuus/päivitykset tuovat aina uusia ongelmia toimivuuden suhteen.		
Riskin omistaja: <i>ptj/tietohallinto</i>		
Vaikutus: 5	Todennäköisyys:4	Riskiluku:20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Tilanteiden kirjaaminen ja raportointi tietohallinnolle	osavuositarkastuksen yhteydessä	palvelualueen päälliköt ja tietohallintopäällikkö
Raportointi, lisätiedot: Osavuositarkastusten yhteydessä. Tietojärjestelmien häiriötilanteita ei ole ollut merkittävässä määrin kuluneen vuoden aikana.		

Toimiala / palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Kiinteistöissä on sisäilma- ja kosteusongelmia		
Riskin kuvaus: Henkilöstön sairauslomat ovat lisääntyneet, potilasturvallisuus kärsii, tiloja joudutaan sulkemaan.		
Riskin omistaja: <i>ptj</i>		
Vaikutus:4	Todennäköisyys:5	Riskiluku:20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Palaverit tilahallinnan kanssa: tilojen kunnossapito myös vuokratilat		ptj/tekninen johtaja/palvelualueiden päälliköt
Raportointi, lisätiedot: Osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Todettuja sisäilmaongelmia ei ole ollut kuluneen vuoden aikana.		

20 HYVINVOINTIPALVELUT 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	2 300 594,00	-433 000,00	1 867 594,00	2 596 629,92	-729 035,92	139,04%
320 MAKSUTUOTOT	3 781 450,00	0,00	3 781 450,00	3 780 005,92	1 444,08	99,96%
330 TUET JA AVUSTUKSET	174 640,00	0,00	174 640,00	272 326,40	-97 686,40	155,94%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 214 536,00	0,00	1 214 536,00	1 199 605,16	14 930,84	98,77%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 471 220,00	-433 000,00	7 038 220,00	7 848 567,40	-810 347,40	111,51%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-17 516 126,00	0,00	-17 516 126,00	-15 239 243,45	-2 276 882,55	87,0%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-4 864 590,00	0,00	-4 864 590,00	-4 170 821,83	-693 768,17	85,74%
430 PALVELUJEN OSTOT	-40 756 847,00	-2 655 000,00	-43 411 847,00	-46 194 412,96	2 782 565,96	106,41%
4302 ERIKOISSAIRAANHOITO	-29 000 000,00	-1 900 000,00	-30 900 000,00	-30 967 678,02	67 678,02	100,22%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 178 360,00	-95 000,00	-2 273 360,00	-2 002 647,67	-270 712,33	88,09%
470 AVUSTUKSET	-9 158 844,00	0,00	-9 158 844,00	-9 014 230,74	-144 613,26	98,42%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 463 972,00	0,00	-1 463 972,00	-1 331 476,54	-132 495,46	90,95%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-75 938 739,00	-2 750 000,00	-78 688 739,00	-77 952 833,19	-735 905,81	99,06%
TOIMINTAKATE	-68 467 519,00	-3 183 000,00	-71 650 519,00	-70 104 265,79	-1 546 253,21	97,84%
20 HYVINVOINTIPALVELUT 2 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	2 116 960,00	0,00	2 116 960,00	1 540 690,90	576 269,10	72,78%
320 MAKSUTUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 116 960,00	0,00	2 116 960,00	1 540 690,90	576 269,10	72,78%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 987 370,00	0,00	-2 987 370,00	-2 803 458,22	-183 911,78	93,84%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-53 160,95	53 160,95	
470 AVUSTUKSET	-140 000,00	0,00	-140 000,00	-144 071,19	4 071,19	102,91%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 306 850,00	0,00	-1 306 850,00	-1 307 619,80	769,80	100,06%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 434 220,00	0,00	-4 434 220,00	-4 308 310,16	-125 909,84	97,16%
TOIMINTAKATE	-2 317 260,00	0,00	-2 317 260,00	-2 767 619,26	450 359,26	119,43%
20 HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 588 180,00	-433 000,00	9 155 180,00	9 389 258,30	-234 078,30	92,15%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-80 372 959,00	-2 750 000,00	-83 122 959,00	-82 261 143,35	-861 815,65	98,11%
TOIMINTAKATE	-70 784 779,00	-3 183 000,00	-73 967 779,00	-72 871 885,05	-1 095 893,95	108,64%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedoissa kohdassa 43.

8.2.4 Sivistyspalvelut

Lautakunnan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2018.

LAUTAKUNTA:	Sivistyslautakunta
Toimiala	Sivistys
Lautakunnan palvelualueet	Varhaiskasvatuspalvelut, peruskoulutus sekä nuorten – ja aikuisten koulu- tus
TOIMINNALLISET TAVOITTEET: Tuottaa ja kehittää monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus, perusopetus sekä nuorten ja aikuisten koulutuspalveluita	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	<p>Sivistyslautakunnan alainen toiminta toteutui suunnitellusti vuonna 2018. Varhaiskasvatuksessa palvelusetelitoimintaa laajennettiin lisääntyneen varhaiskasvatuspalveluiden kysynnän takia. Kaupungissa aloitti toimintansa uusi yksityinen päiväkotikoti, Pilke, syksyllä 2018. Tarpeen lisääntymisen taustalla oli perhepäivähoitajien määrän merkittävä väheneminen. Lisäksi vanhemmat hakevat lapsiaan päivähoitoon enenevässä määrin. Taustalla on työtilanteen paraneminen ja varhaiskasvatuksen hyvä maine.</p> <p>Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön kaikilla peruskoululuokilla. Oppilashuollon osalta koulupsykologipalveluissa saavutettiin edistystä ja Tornioon palkattiin kaupungin oma koulupsykologi.</p> <p>Koulupudokas uhan alla oleville oppilaille räätälöitiin molemmissa yläkouluissa henkilökohtaisia opintopolkuja. Tässä toiminnassa yhteistyökumppanina olivat sosiaalitoimi ja työvoimalasäätiö. Toiminta on vahva osa Perheille parasta – hanketta, Hanke loppui vuoden 2018 lopussa, mutta pysyvinä toimintamuotoina jatkuivat varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyö sekä koulunuorisotyö Putaan ja Raumon yläkouluilla. Uutena tukimuotona kyseisille kouluille ohjattiin myös etsivän nuorisotyön toimintaa. Kokemukset tämän toiminnan suhteen ovat varsin myönteisiä.</p> <p>Kaakamon ja Kyläjoen kouluissa siirryttiin ns. joustavaan alkuopetukseen siirtämällä esikoululuokat koulunjohtajan alaisuuteen. Tällä toimenpiteellä saavutettiin niin pedagogisia kuin hallinnollisia hyötyjä.</p> <p>Kokonaisuutena voidaan sanoa, että sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa perusteet ovat kunnossa. Varhaiskasvatuksessa päivähoitopaikkojen lisääntyneeseen tarpeeseen on tehtävä tarkat suunnitelmat ja pidettävä huolta siitä, että hoitopaikka löytyy säädösten vaatimassa ajassa.</p> <p>Ryhmäkoot peruskoulussa ovat asiallisella tasolla ja lukion siirtyminen digiaikaan on sujunut suunnitellusti. Perusopetuksessa hyväksi koettu tutoropettaja toiminta jatkui ja hankerahaa saatiin myös ryhmien pienentämiseen.</p> <p>Henkilökunnan koulutuksen puolelta on syytä tuoda esiin yhä vahveneva seutukunnallinen panos ja panostus koulukiusaamisen ehkäisyyn. Vuoden 2018 aikana järjestimme useita yhteisiä koulutuksia Merilapin kuntien yhteistyönä.</p> <p>Uusi kielikoulusopimus saatiin hyväksytyä vuoden 2018 lopussa. Sopimus huomioi alenevan oppilasmäärän molemmissa kaupungeissa sekä talouden asettamat raamit.</p>

Asuminen ja ympäristö	Sivistyslautakunnan on tuotettava kaupungin alueella peruspalvelut joko lähi- tai keskitettynä palveluna. Tavoitteena mahdollisimman hyvä saavutettavuus. Tässä on onnistuttu.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Osaamista erityisesti nuorten koulutuksen osalta pyrittiin lisäämään tiivistämällä yhteistyötä Lappian ja Peräpohjolan opiston kanssa. Kaksoistutkinto on edelleen suosittu. Aikuisten maahanmuuttajien peruskoulutus hoidettiin Peräpohjolan opiston kautta.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Henkilöstön työpaikkakokoukset pidettiin suunnitellusti. Koulutuksesta voidaan mainita johtamiskoulutus, johon rehtorit osallistuivat suurta intoa osoittaen.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Talouden suhteen sivistyslautakunnan alaisen toiminnan käyttötalous menot ylittivät 350 000 eurolla. Henkilöstökulut ylittivät 44 647 euroa. Tämä johtui pääosin henkilökohtaisten avustajien palkoista. Päivähoidon palvelusetelimaksut ylittivät n. 300 000 euroa.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Investointiohjelma toteutui suunnitellusti. Pääpainoa investointien suhteen siirrettiin osittain jo kalusteisiin eikä pelkästään tietoteknisiin laitteisiin.

Sivistyslautakunta

Resurssit ja johtaminen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta	Kaupungin talouden tasapainottaminen TA 2018 tavoitteiden mukaisesti	Talouden seuranta ja säännöllinen raportointi. Osavuosikatsaukset ja kuukausiraportit	Osavuosikatsaukset ja säännöllinen raportointi lautakunnalle	Palkkamenoissa ylitystä. Palkankorotuksiin ei varauduttu riittävästi. Lisäksi lakisääteiseen oppilashuoltoon panostaminen aiheuttaa menopaineita. Henkilökohtaiset avustajat niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessa, koulu-psykologi kunnan palvelukseen ja koulu-psykologin ostopalvelu Lappian tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut pudonneet. Taustalla hallituksen päätökset. Talousarvioon ylitystä 350 000 euroa. Henkilöstökulujen	Ei toteudu ☐

				osuus 44 000 €. Joh- tuu pääosin henkilö- kohtaisten avusta- jien palkkaamisesta. Palvelusetelimenot ylittyvät 300 000 €.	
Kokonaistaloudelli- set ja suunnitel- malliset investoin- nit	Tarkka investointi- suunnitelma, ottaen huomioon talouden asettamat ehdot. Alustava kartoitus myös seuraavalle ta- lousarviovuodelle Varhaiskasvatuk- sessa oman toimin- nan ja palveluseteli- toiminnan suhteen tarkistaminen. Pe- ruskoulussa langat- tomien verkkojen saaminen joka kou- luun. Erityiskoulun tilatarpeen kartoit- taminen	Eri yksiköiden kes- keiset tarpeet koo- tusti yhteen. Tär- keysjärjestykseen asettaminen ja in- vestointien toteutta- minen TA 2018 raa- min mukaisesti Kartoitus, suunnitel- mat ja mahdolliset toimenpiteet	Vuosille 2018 - 2019 hyväksytyt talouske- hikko. Kuukausira- porttien ja osavuosi- katsauksien inves- tointeja koskevat osiot. Toteutuneet inves- toinnit	Toteutunut suunni- tellun etupainottei- sesti.	Toteutuu
Kannustava johta- minen ja päätök- senteko	Esimiestyön vahvis- taminen ja henkilös- tön sitouttaminen sekä strategiatietoi- suuden lisääminen. Sisäiseen johtami- seen ja tiedottami- seen panostaminen. Strategian ja ohjeis- tuksen selventämi- nen. Työhyvinvointi- keskustelut tulosityk- sissä kaikille työntekijöille. Henki- löstön panoksen li- sääminen oman työn suunnitteluun.	Esimieskoulutukset (esim. JET jatkuu). Ohjeistusten selven- täminen ja päivittä- minen. Riittävä ja säännöllinen tiedottaminen.	Työhyvinvointikes- kustelut ja -kyselyt.	Toteutunut suunni- tellusti. Sivistyslau- takunnan alaisessa toiminnassa olevat esimiehet mukana JET- koulutuksessa.	Ei toteudu ☐
Osaava, motivoitu- nut ja hyvinvoiva henkilöstö	Ammattitaito ja työ- kyky hyvällä tasolla. Täydennyskoulutus tarjonta riittävää ja samoin niihin osallis- tuminen. Hyvin- vointi niin yksilö kuin työyhteisö ta- solla tiedostetaan. Kiusaamista ei hy- väksytä sen enem- pää lasten kuin ai- kuistenkaan puo- lelta.	Koulutus suunna- taan tarvelähtöisesti esim. digikoulutus ja uuden opetussuun- nitelman asettamat muutostarpeet. Jokaisessa koulussa toimii ns. digitutori opettajien apuna siirryttäessä sähköi- siin opetusvälinei- siin. Neuvolayhteis- työtä sosiaali - ja ter- veyspalveluiden	Täydennyskoulutus toteutuu rakentuen yhteisten koulutus- ten (ns. Veso koulu- tukset) lisäksi koh- dennettuun koulu- tukseen. TVT käyttö opetuk- sessa.	Toteutunut suunni- tellusti Tutor opettaja toi- minnan avulla kou- luille hankitut lait- teet on saatu käyt- töön. Hankerahoitus jatkuu vielä lukuvuo- den 2018-2019.	Toteutuu

	Uuden opetussuunnitelman siirtäminen käytäntöön jatkuu. TVT- teknologian hyödyntäminen opetuksessa. Perheille parasta -työn-iloa työntekijöille -hankkeeseen liittyvät kehitystyöt jatkuvat niin varhaiskasvatuksessa kuin koulunuorisotyössäkin.	kanssa laajennetaan. Koulunuorisotyössä eri oppilasryhmille kohdennettua apua.			
--	---	--	--	--	--

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Yrittäjämönteinen elinkeinopolitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut	Ostopalvelut toimivat suunnitellusti. Palvelusetelitoiminnalla tai omalla toiminnalla tuotettava päivähoitopalveluiden lukumäärä tarkistetaan.	Tarve kartoitetaan ja mahdollinen palvelusetelien lisääminen.	Säännöllinen määrän seuranta. Laadun tarkkailu sopimusten mukaan.	Toteutunut suunnitellusti. Säännölliset tarkastuskäynnit otettu käyttöön.	Toteutuu ■
Työllisyyden edistäminen	Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistäminen palvelualueella	Oppisopimus - ja harjoittelupaikkojen tarjoaminen mahdollisuuksien mukaan.	Toteutuneet oppisopimus - ja harjoittelupaikat.	Toteutunut suunnitellusti. Käytänteitä linjattu yhteistyössä II asteen oppilaitosten kanssa.	Toteutuu ■
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Yhteistyö Lappian, Amk:n ja Peräpohjolan Opiston kanssa. Työelämään valmistava koulutus kaikille 9 - luokkalaissille. Järjestäjänä oppilaitos tai kolmannen sektorin toimija.	Yhteisten tilojen käyttö, aikuisten perusopetuksen järjestäminen maahanmuuttajille (PPO). Yhteishaun jälkeen huhtikuussa jokaisen peruskoulunsa päättävä oppilas saa työelämäkoulutusta.	Tilojen käytön määrä, aikuisten perusopetukseen osallistuvien määrä.	Toteutunut suunnitellusti. Yhteistyötä jatkettu.	Toteutuu ■

Asuminen ja ympäristö

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Varhaiskasvatuspalvelut ja alakoulun opetus lähialueella. Tämä tukee alueiden ja palvelukylien statusta turvallisinä ja viihtyisinä asuin- ja elinympäristöinä.	Päivähoitopaikat palvelut alueen tarpeita. Esikoulutoiminta hallinnollisesti rehtoreiden alaisuuteen. Tornionseudun koululle vuokrataan tilat Lappialta. Lukiolle	Päivähoitopaikkojen riittävyden seuranta ja ennakointi. Kuljettu matka ja käytetty aika kohtuullinen. Koulukuljetus järjestetty tätä tavoitetta tukien.	Toteutunut suunnitellusti. Kasvavaan tarpeeseen pystytty vastaamaan. Peräpohjolan opistolta vuokrattu tila varhaiskasvatusryhmien käyttöön.	Toteutuu ■

	Koko lukiorakennus siirtyy koulun käyttöön. Erityskoululle tilat Lappialta. Tällä parannetaan sekä lukion opiskelijoiden viihtyvyyttä, että opetuksen ja opiskelun laatua. Oppilaskunnan tilatarve tulee huomioitua. Erityskoulun osalta tilojen käytännöllisyys paranee ja koulun yhtenäisyys vankistuu.	kaksi opetustilaa ja oppilaskunnan tila kalustetaan.	Ahtauden väheneminen lukiossa niin luokkatiloissa kuin käytävilläkin. Myös Tornionseudun kouluun saadaan väljemät tilat-	Asia edennyt suunnitelman mukaan. Päätökset loppuvuoteen mennessä. Siirtyminen tiloihin vuoden 2019 puolella. Suunnitelmasta luovuttu kustannusyistä.	
Onnistunut maankäyttöpoliittika (maapolitiikka + kaavoitus)	Päivähoidon ja koulujen sijainti huomioidaan maankäyttö- ja kaavoituspolitiikassa.	Suunnitteluvaiheessa yhteistyö teknisten palveluiden kanssa.	Päiväkotien käyttöasteet ja koulujen oppilasmäärät.	Toteutunut	Toteutuu ■

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen					
Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Hyvinvointijohtamisen eteenpäin vieminen muiden toimijoiden kanssa. Koulu on tärkeä osa hyvinvointiin vaikuttavana tekijänä niin yksilön kuin perheenkin kannalta.	Perheille parastäyöniloa työntekijöille-hankkeen jatkuminen. Varhaiskasvatuksessa alkanut neuvolayhteistyö laajenee ja koulunuoristyö on osa yläkoulujen arkea.	Neuvolayhteistyössä olevien lasten määrä. Kouluviihtyvyys kyselyt yläluokilla. Nuorisotyöntekijän tapamien nuorten lukumäärä. Nuorisotiloilla käyneiden nuorten lukumäärä.	Toteutunut suunnitellusti. Etsivä nuorisotyö tavoittaa myös yläkoululaiset. Lisäksi erityisopetusresurssin painopistettä on siirretty yläkouluihin. Molemissa on oma ryhmä haastaville oppilaille.	Toteutuu ■
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Uusi varhaiskasvatussuunnitelma käytössä sekä päiväkodeissa, että päivähoitossa. Uusi opetussuunnitelma käytössä alakouluissa ja yläkoulun 7 - 8. luokilla. Oppilaasta tulee aktiivinen toimija, tavoitteita itselleen asettava ja ongelmia ratkova koululainen. Perheille parasta - hankkeen edistymisen niin, että luodaan ennaltaehkäisevä malli Tornioon.	Koulutusta uuteen pedagogiikkaan jatketaan. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta toteutetaan. Uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa juurrutetaan kouluihin. Käytössä olevien yhteistyömuotojen syventäminen ja laajentaminen. (neuvola, koulunuoriso, sosiaalitoimi)	Koulutuksen määrä ja osallistujien määrä. Kyselyt uudesta varhaiskasvatussuunnitelman vaatimista muutoksista toimintaan niin henkilöstölle, lapsille kuin vanhemmille. KARVIN (Kansallisen koulutuksen arviointikeskus) tulosten pohjalta kehitetään toimintaa edelleen. KARVIN tulosten pohjalta toiminnan kehittäminen	Toteutunut suunnitellusti. Kyselyihin vastattu (varhaiskasvatus ja peruskoulu). Kyselyjen tulokset julkistetaan myöhemmin. Alkuopetuksen yhteistyön tiivistämisen kokeilu aloitettu Kaakamon ja Kyläjoen kouluissa. Tarjoituksena integroida esiopetus osaksi alkuopetusta. Hallinnollinen ja pedagoginen yhdistyminen koulun alaisuuteen.	Toteutuu ■

	Lautakunnan alais- ten toimijoiden yh- teistyö syvenee sote-puolen kanssa. Mukaan myös kol- mannen sektorin toimijoita.		Yhteistyön lisäänty- minen. Mallin luomi- nen ja sen saattami- nen käytäntöön.		
Kuntalaisten hyvin- vointia edistävät ja ensisijaisesti ennal- taehkäisevät perus- palvelut - nuoret	Uuteen opetussuun- nitelmaan siirtymi- nen myös 8- luok- kien osalta syksyllä 2018. Perheille parasta - hankkeen edelleen kehittäminen ylä- kouluissa yhdessä nuorisotoimen kanssa. Erityisesti kehitetään keinoja auttaa koulupudo- kas uhan alla olevia yläkouluun sekä nuoria, joille sään- nöllinen koulun- käynti on haastavaa. Lukiassa siirtyminen uuteen opetussuun- nitelmaan jatkuu ja samoin jatkuu säh- köiseen opetusympä- ristöön siirtymi- nen.	Tutor-opettajat kou- luilla seuraavat ja tu- kevat siirtymistä uu- den opetussuunni- telman käytänteisiin. Etsivän nuorisotyön lisäpanostuksen oh- jaaminen yläkou- luille juuri näitä ryh- miä auttamaan. Uuden opetussuuni- telman mukainen kurssitarjonta. Opet- tajien kouluttaminen sähköisten opetus- järjestelmiin hyö- dyntämiseen jatkuu.	Uuden pedagogiikan käytön laajuus Peruskoulun päättä- neiden lukumäärä ja sijoittuminen II as- teen opiskelupaikoi- hin Koulutus tavoittaa kaikkiin lukion opet- tajat	Toteutunut suunnit- tellusti	Toteutuu ■
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjes- tämässä ja tuot- tamisessa	Perusopetuksessa Tornion ja Haapa- rannan koulujen vä- liseen yhteistyöhön uusien muotojen ke- hittäminen. Eri kou- lujen omaehtoisen yhteistyön laajenta- minen	Rehtoreiden ja kou- lujen yhdysopetta- jien tapaamisten jat- kaminen.	Eri koulujen yhteis- työn määrä.	Työryhmä kokoontu- nut ja yhteistyön muotoja suunnitel- laan. Työryhmässä on edustajia sekä Tornion että Haapa- rannan kouluista. Koulujen välinen yh- teistyö alkanut mm. opettajavaihoilla.	Toteutuu ■
Kuntalaisten vuoro- vaikutus- ja osallis- tutumismahdoli- suuksien vahvista- minen	Huoltajien sitomi- nen uuteen opetus- suunnitelmaan ja heidän äänensä kuu- leminen.	Vanhempainilloissa asiasta keskustelu ja tiedottaminen sekä sähköisten kyselyjen lähettäminen.	Vanhempainiltoihin osallistuneiden määrä ja kyselyihin vastanneiden määrä.	Toteutunut suunnit- tellusti. Haasteena edelleen huoltajien mukaan saaminen koulun toimintaan.	Toteutuu ■

Toimialue / palvelualue: Sivistyspalvelut/ Koulutus/Nuorisotoimi/Kansalaisopisto		
Riskin nimi: Toiminnallinen riski		
Riskin kuvaus: Väestörakenteen muutokset, lasten ja nuorten osuus väestöstä vähenee. Alenevien oppilasmäärien vaikutus kouluihin erityisesti alaluokkien osalta. Toisaalta tilapäisesti kasvavaan varhaiskasvatustarpeeseen vastaaminen. Nuorisotoimi huomioi laskevan asiakasmäärän. Kansalaisopisto suuntaa kurssitarjontaa ikääntyvälle väestölle.		
Riskin omistaja: Perusopetuksen ja nuorten ja aikuisten koulutuksen johtoryhmä /sivistyslautakunta/ elämänlaatulautakunta.		
Vaikutus: 3	Todennäköisyys: 6	Riskiluku: 18
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Väestörakenteen kehityksen seuranta ja tarvittaessa kouluverkon tiivistäminen edelleen siltä osin, kun sen on mahdollista. Pysytään nykyisessä kaupungin tilamallissa. Uusia perusopetuksen tiloja ei toistaiseksi rakenneta. Varhaiskasvatuksen kohdalla käytössä palveluseteli (20%) ja kunnan oman toiminnan kartoittaminen. Nuorisotoimi on vahva toimija kouluille ns. koulunuorisotyön toteuttajana. Kansalaisopiston kurssitarjonta luo hyvinvointia ikääntyville.	Talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa määriteltä	Sivistystoimenjohtaja/talous- ja hallintopäällikkö. Varhaiskasvatuspäällikkö. Nuorisotoimen päällikkö. Kansalaisopiston rehtori.
Raportointi, lisätiedot: Raportointi taloushallinnon ohjeistuksen mukaisesti neljännesvuosittain ja tilinpäätöksessä koulutuksen johtoryhmälle sekä sivistyslautakunnalle		
Riskin nimi: Taloudellinen riski		
Riskin kuvaus: Yleinen taloudellisen tilanteen heikkeneminen haittaa tavoitteiden toteutumista. Käyttötalousmenojen saaminen talousarvion asettamaan raamiin.		

Riskin omistaja: Sivistystoimen johtoryhmä. Elämänlaatulautakunnan johtoryhmä		
Vaikutus: 4	Todennäköisyys: 5	Riskiluku: 20
Toimenpide	Aikataulu/ valmis	Vastuuhenkilö
Ristiriita näiden kahden asian välillä on tiedostetaan.	Talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa määritelty.	Talous- ja hallintopäällikkö sekä sivistystoimenjohtaja
Raportointi, lisätiedot: Seuranta ja raportointi kuukausittain sivistystoimenjohtoryhmälle.		

410 SIVISTYSLAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	500 090,00	0,00	500 090,00	517 613,71	-17 523,71	103,5%
320 MAKSUTUOTOT	1 270 330,00	0,00	1 270 330,00	1 146 851,45	123 478,55	90,28%
330 TUET JA AVUSTUKSET	112 530,00	139 408,00	251 938,00	364 184,54	-112 246,54	144,55%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	12 580,00	0,00	12 580,00	14 567,78	-1 987,78	115,8%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 895 530,00	139 408,00	2 034 938,00	2 043 217,48	-8 279,48	100,41%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-18 084 285,00	-44 647,00	-18 128 932,00	-18 167 978,56	39 046,56	100,22%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-4 484 650,00	0,00	-4 484 650,00	-4 445 603,13	-39 046,87	99,13%
430 PALVELUJEN OSTOT	-3 834 380,00	0,00	-3 834 380,00	-3 796 035,61	-38 344,39	99,0%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 458 387,00	0,00	-1 458 387,00	-1 449 991,84	-8 395,16	99,42%
470 AVUSTUKSET	-1 679 570,00	-307 511,00	-1 987 081,00	-2 005 829,63	18 748,63	100,94%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-82 230,00	0,00	-82 230,00	-112 892,58	30 662,58	137,29%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 623 502,00	-352 158,00	-29 975 660,00	-29 978 331,35	2 671,35	100,01%
TOIMINTAKATE	-27 727 972,00	-212 750,00	-27 940 722,00	-27 935 113,87	-5 608,13	99,98%
410 SIVISTYSLAUTAKUNTA 2 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	700 420,00	0,00	700 420,00	767 624,56	-67 204,56	109,59%
320 MAKSUTUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	700 420,00	0,00	700 420,00	767 624,56	-67 204,56	109,59%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 604 600,00	0,00	-2 604 600,00	-3 057 011,45	452 411,45	117,37%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-50 311,47	50 311,47	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-3 872 340,00	0,00	-3 872 340,00	-3 878 679,95	6 339,95	100,16%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 476 940,00	0,00	-6 476 940,00	-6 986 002,87	509 062,87	107,86%
TOIMINTAKATE	-5 776 520,00	0,00	-5 776 520,00	-6 218 378,31	441 858,31	107,65%
410 SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 595 950,00	139 408,00	2 735 358,00	2 810 842,04	500 783,39	105,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 100 442,00	-352 158,00	-36 452 600,00	-36 964 334,22	511 734,22	103,93%
TOIMINTAKATE	-33 504 492,00	-212 750,00	-33 717 242,00	-34 153 492,18	436 250,18	103,81%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedoissa kohdassa 43.

LAUTAKUNTA:	Elämänlaatulautakunta
Toimiala	Sivistys
Lautakunnan palvelualueet	Kirjasto, kulttuuritoimi, maakuntamuseo, liikuntatoimi, nuorisotoimi ja vapaa sivistystyö.
TOIMINNALLISET TAVOITTEET: Tarjota ja kehittää kulttuuri – nuoriso – vapaan sivistystyön – ja liikuntapalveluja ottaen huomioon kuntalaisten tarpeet ja toiveet.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	<p>Elämänlaatulautakunnan alainen toiminta toteutui suunnitellusti vuonna 2018. Lautakunnan työ saatiin vuoden aikana varsin toimivaksi. Uutena lautakuntatyön kehittämismuotona voidaan mainita syksyllä pidetty kehittämisspäivä, jossa ideoitiin tulevaa vuotta.</p> <p>Esille on syytä nostaa peruskorjatun uimahallin avaaminen lokakuussa 2018. Halli sai innostuneen vastaanoton ja tavoitteena on kävijämäärän merkittävä lisääminen. Myös Tornio-viikkoa uudistettiin siirtämällä päätapahtuma Victorian torille. Tällä haettiin näkyvyyttä ja pyrittiin innostamaan kaupunkilaisia osallistumaan tapahtumiin. Tässä onnistuttiin varsin hyvin.</p> <p>Eri palvelualueiden yhteistyö on edelleen tiivistynyt. Tästä hyvänä esimerkkinä voidaan mainita ns. kulttuurikartanon alueelle järjestetyt yhteiset tilaisuudet esim. joulupolku, lastentapahtumat yhdessä museoiden ja kirjaston kanssa jne. Nuorisotoimen yhteistyö yläkoulujen kanssa syveni. Tämä uudistus oli merkittävä asia Perheille parasta – hankkeeseen kuuluneena uutena toimintana. Hanke on lopunut, mutta koulunuorisotyö jatkuu.</p> <p>Haaparannan kanssa tehtävää yhteistyötä laajentamaan ja syventämään kulttuuri – ja vapaa-aikapuolen osalta perustettiin yhteinen keskeisistä toimijoista koostuva työryhmä. Työryhmä ideoi uusia yhteistyön muotoja ja päivittää jo olemassa olevia.</p> <p>Perusteet lautakunnan alaisen toiminnan suhteen ovat kunnossa.</p> <p>Lukuja:</p> <p>Nuorisotyö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotilat. Käyntimäärä 12 514 - Kokonaisasiakasmäärä 46 581 <p>Kirjasto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lainamäärät pääkirjasto 193 551 - Kirjastoauto 39 752 - Lainaajia 6075 - Käyntejä 84 090 - Verkkokäyntejä 47 340 <p>Kansalaisopisto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valtionosuustunteja 10 372 - myyntipalvelu/tilauskoulutustunteja 100

	<ul style="list-style-type: none"> - osallistujia 4162 - kursseja 367 <p>Kulttuuritoimi</p> <ul style="list-style-type: none"> - tapahtumia 61 - kävijät 19 522. Kävijöitä 6600 enemmän kuin edellisenä vuotena. Tapahtumia yhtä paljon. - Kalottijazz ja blues 1600 <p>Maakuntamuseo</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7256 <p>Liikuntatoimi</p> <ul style="list-style-type: none"> - uimahallikävijöitä 20 500 (loka-joulukuu) - Satsaa Itseesi: liikuntakertoja 262, 1994 käyntikertaa, 105 eri henkilöä - soveltava liikunta: liikuntakertoja 599, 11381 käyntikertaa, 396 eri henkilöä
Asuminen ja ympäristö	Kulttuurialueen ja sitä kautta tapahtumien järjestäminen ns. kulttuurikartano alueella. Esim. taidebasaari, joulupolku, Tornio-viikon tapahtumat, Kalotti jazz, Pride - tapahtuma.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Matkailun ja kulttuuritoimen yhteistyön tiivistämiseen selkeä tarve.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Henkilöstön työpaikkakokoukset pidettiin suunnitellusti. Koulutukseen osallistuttiin taloudellisten resurssien asettamissa rajoissa. Johtamiskoulutusta esimiehille.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Talousarvio ylitettiin 127 000 eurolla. Pääosin syy oli henkilöstökulujen ylitys. Uimahallin avaaminen aiheutti ylitystä käyttötalouteen.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Investointiohjelma toteutui suunnitellusti.

Elämänlaatulautakunta

Resurssit ja johtaminen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta	Kaupungin talouden tasapainottaminen 2018 Palvelujen tuottaminen talouden kanssa tasapainossa	Talouden tasapainottaminen taloustyöryhmän asettamien raamien mukaan. Talouden seuranta ja raportointi Talouden mukainen toiminta	Talouden tasapainottamiskehikko 2018-2019 Käyttösuunnitelma, kuukausiraportit ja osavuosisiksausukset Suoritettujen organisaatiomuutosten toimiminen käytännössä.	Toteutunut suunnitellusti. Siirtymävaihe aiheuttaa painetta talouden suhteen. Lisäksi palkankorotuksiin ei varauduttu riittävästi. Näistä seikoista johdettujen taloudessa ylitystä.	Toteutuu

	Hallintosäännön mukaisen uuden organisaation juurruttaminen käytäntöön.	Uuden organisaation toiminnan seuraaminen		Elämänlaatulautakunta noudattaa ns. nettobudjetointia. Menot olivat ylittyneet vuonna 2018 345 448 euroa, mutta myös tulot olivat ylittyneet 218 347 euroa. Näin ollen nettomenot ylittivät 127 100 euroa. Pääosin ylitys johtui tilapäisten työntekijöiden palkkamenojen ylityksestä sekä palvelujen ostoista. Ylitykset painottuivat uimahallin avaamisesta aiheutuneisiin lisäkuluihin.	
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Investoinnit tukevat palvelutoimintaa. (kts. investointeja koskeva liite)	Hyväksytyjen suunnitelmien toteutus	Toteutuneet investoinnit	Toteutunut suunnitellusti.	Toteutuu ■
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Johtajuudessa korostetaan avoimuutta, kannustavuutta ja erityinen huomio kiinnitetään riittävään ja nopeaan tiedottamiseen. Henkilöstön tietoisuutta ohjeista ja strategiasta lisätään.	Työhyvinvointikeskustelut. Johtoryhmien säännölliset kokoontumiset ja tehtyjen linjausten tiedottaminen Toimenpiteet suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa	Työhyvinvointikeskustelut käydään kaikkien työntekijöiden kanssa. Työtyytyväisyyskyselyt, Työsuojelun kanssa tehtävä yhteistyö ja tuloksista raportointi	Toteutunut suunnitellusti.	Toteutuu ■
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Täydennyskoulutuksen tarjoaminen resurssien puitteissa. Henkilöstön työkykyyn huomion kiinnittäminen Uuden elämänlaatulautakunnan kokonaisuuden korostaminen koko henkilöstölle.	Varhaisen tuen malli käytössä. Työnohjausta suositellaan. Esimiesten ja henkilöstön yhteiset tapaamiset.	Sairauspäivien seuranta. Koulutuspäivien määrä ja osallistuminen.	Toteutunut suunnitellusti. Luvut tarkentuvat myöhemmin.	Toteutuu ■

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Yrittäjämönteinen elinkeinopoliitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut	Yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden aktivoiminen mukaan tapahtumien järjestelyihin.	Tapahtumatuottaja tarjoittaa yhteistyömahdollisuudet eri tilaisuuksien järjestämisessä.	Yhteisten tilaisuuksien määrä.	Toteutunut. Tapahtumissa yrittäjien ja kolmannen sektorin rooli nousut. Näkyy erityisesti Kalotti Jazzeilla ja	Toteutuu ■

				Peräpohjolan markkinoilla.	
Työllisyyden edistäminen	Nuorten ja pitkäikäistyöttömien työllistymisen edistäminen .	Oppisopimus - ja harjoittelupaikkojen tarjoaminen mahdollisuuksien mukaan.	Toteutuneet oppisopimus - ja harjoittelupaikat.	Toteutunut suunnitellusti. Paikkoja tarjotaan eri elämänlaatulautakunnan alaisessa toiminnassa.	Toteutuu ■
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Kansalaisopisto vastaa paikallisiin ja alueellisiin vapaan sivistystyön tarpeisiin.	Opisto jatkaa aktiivista kehittämishanketyötä. Tämä varmistaa kursien toteutumisen, laadun ja alueellisuuden	Kursien ja osallistujien määrä. Toimipisteiden määrä. Tuntimäärä.	Toteutunut suunnitellusti. Kansalaisopisto toimii koko kunnan alueella.	Toteutuu ■
Tulokellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Yksiköiden markkinoinnin tehostaminen	Uusien kotisivujen hyödyntäminen. Markkinointibudjetti	Näkyvyyden lisääntyminen	Toteutunut suunnitellusti. Uusien kotisivujen myötä kaupungin oma markkinointi on terävöitynyt. Myös elämänlaatulautakunnan alaisen toiminnan ja tapahtumien markkinointi on tehostunut.	Toteutuu ■

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Kirjastopalveluiden kehittäminen kartoittamalla asiakkaiden toiveita. Kirjastoauton tulevaisuuden ratkaiseminen	Kyselyt ja asiakkaille järjestettävät tilaisuudet Uuden kirjastoauton hankinnan eteenpäin vieminen	Kävijämäärä tilaisuuksissa, kyselyiden vastanneiden määrä. Tehdyt toimenpiteet vastausten pohjalta	Toteutunut suunnitellusti. Kirjastoautohanke jatkuu	Toteutuu ■
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Taiteen perusopetuksen järjestäminen ja kehittäminen. Lasten liikkumisen aktivointi. Erityisesti urheiluseuroihin kuulumatottomat lapset Museolehtoriin työn kehittäminen	Tarjotaan taiteen perusopetuksen opetus suunnitelman mukaista opetusta Lasten liikuntakerhot ja liikuntamaa toiminta Lasten, lapsiperheiden ja nuorten elämyksellisten museokäyntien lisääminen	Tuntimäärä, kurssien ja osallistujien määrä Kerhojen ja kävijöiden lukumäärä Tapahtumien määrä ja kävijöiden määrä	Toteutunut suunnitellusti. Luvut kävijämääristä ja kurssimääristä löytyvät elämänlaatulautakunnan yhteenveto liitteestä.	Toteutuu ■
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - nuoret	Taiteen perusopetus (kts. lapset ja lapsiperheet) Ennaltaehkäisevän nuorisotyön vahvistaminen. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimenpiteiden ja menetelmien kehittäminen.	Yläkouluikäisille suunnattu etsivä nuorisotyö toimii säännöllisesti kouluissa. Otetaan käyttöön kiusaamista ehkäiseviä ja tunnetaitoja vahvistavia toimintamalleja sekä uusia ennaltaehkäisevän päih-	Etsivä nuorisotyö toimii osana koulujen arkea. Ennakoivien toimenpiteiden ja menetelmien toteutuminen	Toteutunut suunnitellusti. Etsivä nuorisotyö jalkautunut koulun arkeen.	Toteutuu ■

		detyön menetelmiä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.			
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - ikäihmi-set	Ikäihmisten huomioiminen kurssitarjonnassa Museon ja ikäihmisten yhteistyönä toteutettava muisteluhanke	Toiveiden kartoitus ja kurssien toteuttaminen Tehdään kiertävää materiaalia vanhuspalvelun käyttöön	Kurssien määrä, tuntimäärä ja osallistujien lukumäärä Toteutettu hanke.	Toteutunut suunnitellusti	Toteutuu ■
Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja vetovoimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Kuntalaisten aktivoiminen ohjatun liikuntatoimen avulla.	Satsaa itseesi liikuntaryhmät ja soveltavan liikunnan ryhmät	Liikuntaryhmien lukumäärä ja kävijämäärä.	Lukumäärät selviävät myöhemmin.	Toteutuu ■
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Tornio-Haaparanta uimahalliyhteistyön kehittäminen Seutukirjastoneuvottelujen jatkaminen ja mahdollisten hyötyjen kartoittaminen. Yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen Haaparannan kirjaston kanssa Haaparanta yhteistyön tiivistäminen museon osalta Opistoyhteistyön tiivistämiseen johtavien neuvotteluiden mahdollinen jatkuminen	Tornion uimahallin mahdollisen yhteiskäytön pelisäännöt peruskorjauksen jälkeen. Seutukirjastoneuvottelujen jatkuminen Mahdollisten yhteisten tapahtumien järjestäminen Haaparannan kirjaston kanssa Haaparannan koululaisten kulttuuriviikon museokäyntien vakiinnuttaminen Kartoituksen jälkeen neuvottelutilanteen arviointi	Päätökset uimahalliyhteistyöstä Yhteiset tapahtumat Haaparantalaisien koululaisten kävijämäärä	Toteutunut alustavan suunnittelun osalta. Haaparantayhteistyö on tiivistynyt. Provensia Bothnien sikesen johdolla on perustettu työryhmä edistämään ja kehittämään yhteistyötä. Seutukirjastoneuvottelut saatettu päätökseen. Kuntien yhteinen tahtotila oli, että seutukirjastoa ei ole mielekästä toteuttaa. Yhteistyötä voidaan hoitaa myös muulla tavoin. Päätöksen taustalla on myös Lapin alueella tapahtunut tiivistynyt yhteistyö.	Toteutuu ■
Monikanavainen ja kattava palveluverkko	Alueellinen kattavuus ja erityisryhmien huomioiminen.	Kursseja järjestetään mahdollisimman laajasti kunnan eri alueilla. Kurssien räätälöinti tarpeen mukaan ja yhteistyö sosiaalitoimen, TE-keskuksen ja kolmannen sektorin kanssa.	Tuntimäärä, kurssien määrä ja osallistujien määrä. Toimipaikkojen määrä ja alueellinen kattavuus	Kansalaisopisto toteuttanut asiat suunnitelman mukaan.	Toteutuu ■
Kuntalaisten vuorovaihtus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Ajankohtaisten yleisö- ja keskustelutilaisuuksien lisääminen.	Tilaisuuksien lisääminen ja tiedottamisen tehostaminen.	Tilaisuuksien lukumäärä ja kävijämäärä	Toteutunut suunnitellusti.	Toteutuu ■

Museon järjestämät yleisöluennot ja kaupunkierrokset	Tapahtumien määrän lisääminen	Laadittu suunnitelma. Käytännössä toteutuneet menetelmät ja toiminta.
Yhdenvertaisuuden vahvistaminen nuorisotyössä.	Laaditaan yhdenvertaisuussuunnitelma. Kehitetään uusia toimintatapoja ja verkostoja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.	

460 ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	213 110,00	0,00	213 110,00	194 918,96	18 191,04	91,46%
320 MAKSUTUOTOT	229 136,00	0,00	229 136,00	268 223,96	-39 087,96	117,06%
330 TUET JA AVUSTUKSET	218 100,00	127 100,00	345 200,00	392 407,26	-47 207,26	113,68%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	22 260,00	0,00	22 260,00	59 420,27	-37 160,27	266,94%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	682 606,00	127 100,00	809 706,00	914 970,45	-105 264,45	113,0%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-1 747 868,00	-320 230,00	-2 068 098,00	-2 010 791,69	-57 306,31	97,23%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-564 682,00	0,00	-564 682,00	-621 986,85	57 304,85	110,15%
430 PALVELUJEN OSTOT	-613 476,00	-25 217,00	-638 693,00	-662 172,14	23 479,14	103,68%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-225 638,00	0,00	-225 638,00	-225 930,32	292,32	100,13%
470 AVUSTUKSET	-128 060,00	0,00	-128 060,00	-127 300,00	-760,00	99,41%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-62 224,00	0,00	-62 224,00	-39 015,33	-23 208,67	62,7%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 341 948,00	-345 447,00	-3 687 395,00	-3 687 196,33	-198,67	99,99%
TOIMINTAKATE	-2 659 342,00	-218 347,00	-2 877 689,00	-2 772 225,88	-105 463,12	96,34%
460 ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA 2 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	0,00	0,00	0,00	19 610,71	-19 610,71	
320 MAKSUTUOTOT	124 230,00	0,00	124 230,00	135 842,72	-11 612,72	109,35%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00	825,00	-825,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	124 230,00	0,00	124 230,00	156 278,43	-32 048,43	125,8%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-361 750,00	0,00	-361 750,00	-424 355,68	62 605,68	117,31%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-5 597,93	5 597,93	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 148 200,00	0,00	-1 148 200,00	-1 154 158,00	5 958,00	100,52%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 509 950,00	0,00	-1 509 950,00	-1 584 111,61	74 161,61	104,91%
TOIMINTAKATE	-1 385 720,00	0,00	-1 385 720,00	-1 427 833,18	42 113,18	103,04%
460 ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	806 836,00	127 100,00	933 936,00	1 071 248,88	-137 312,88	119,40 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 851 898,00	-345 447,00	-5 197 345,00	-5 271 307,94	73 962,94	102,45%
TOIMINTAKATE	-4 045 062,00	-218 347,00	-4 263 409,00	-4 200 059,06	-63 349,94	99,69%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esiteltä liitetiedoissa kohdassa 43.

LAUTAKUNTA:	Aineen taidemuseo johtokunta
Toimiala	Sivistys
Lautakunnan palvelualueet	Taidemuseo
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet erittäin hyvin. Monipuolinen näyttely- taidekasvatus- ja tapahtumatarjonta kuntalaisille sekä muille. Paljon positiivista näkyvyyttä mediassa. Vuoden erikoispalkinto Museoliitolta ja Suomen ICOM-komitealta. Tarkempi selvitys toteutuneista toiminnoista on Tulokortit –liitteessä.
Asuminen ja ympäristö	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Tarkempi selvitys toteutuneista toiminnoista on tulokortit –liitteessä.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Henkilöstön työpaikkakokoukset pidettiin suunnitellusti. Koulutuksiin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan. Amanuenssi on osallistunut lähiesimiesoppisopimuskoulutukseen. Museonjohtaja osallistunut esimiesten koulutuspäiviin.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Talousarvio ylitettiin 41 395 eurolla. Ylitys johtui pääosin palkkamenoista, palkattiin kahvilatyöntekijä 6 kk sekä kaksi projektityöntekijää. Toimisto- ja pankkipalvelut ovat ylittyneet 188 %, kulut ovat lähinnä kaupungin sisäistä palvelua, myös sisäiset puhtaanapitopalvelut ovat olleet isommat kuin on budjetoitu.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Toteutuneet suunnitelmien mukaan.

Aineen taidemuseon johtokunta

Resurssit ja johtaminen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta	Talousarvio toteutuu suunnitellusti.	Menojen ja tulojen säännöllinen seuranta, ulkopuolisen rahoituksen haku. Palvelujen oikea hinnoittelu.	Talousarviossa pysyminen.	30.6.2018 Tuotot 98,1% Kulut 60,4% Netto 54,23% 31.12.2018 Tuotot 136,5% Kulut 113,4% Netto 109,6%	Ei toteutu ☐

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Aktiivinen ja luova henkilöstö, joka jatkuvasti ylläpitää ja kehittää osaamistaan.	Onnistuneet rekrytoinnit, yhteydenpito ja osallistuminen eri sidosryhmien kanssa.	Koulutetun henkilöstön määrä, henkilötyövuosien määrä.	<p>30.6.2018</p> <p>Vakituinen henkilöstö: 3 akateemisestikoulutettua, 1 AMK-koulutettu, 2 opistotasoisista.</p> <p>Projektityöntekijät ym. joko akateemisia tai AMK</p> <p>Henkilötyövuosia 6,7</p> <p>31.12.2018</p> <p>Vakituinen henkilöstö: 3 akateemisestikoulutettua, 1 AMK-koulutettu, 1 opistotasoisista.</p> <p>Projektityöntekijät ja työllistetyt ym. joko akateemisia tai AMK (2 kpl) 1 opistotasoinen.</p> <p>Henkilötyövuosia 6,7</p>	Ei toteudu ☐
---	--	---	--	--	--

Asuminen ja ympäristö

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Ympäristö, näyttelytila ja yleisötilat viihtyisät ja siistit.	Huolletaan näyttely- ja aula-tilat päivittäin, esitteet, julisteet ym. siististi esillä ja ajantasaisia. Teostietolaput, lamput ym. ehjiä jne. Velvoitetaan tekninen puoli pitämään huolta kiinteistöstä ja ympäristöstä. Palo-ovet pidetään suljettuina ja tilat paloturvallisina.	Mahdolliset palautteet.	<p>30.6.2018</p> <p>Auditorio remontoitu.</p> <p>Valaistusta uusittu.</p> <p>Saavutettavuus tiedotteissa sekä teostietolapuissa toteutettu.</p> <p>Työskentelytilojen uudelleen järjestely aloitettu.</p> <p>31.12.2018</p> <p>WC-kyllit uusittu.</p> <p>Käsikirjasto järjestetty, pienveistosvarasto järjestetty, työskentelytiloja uudelleen järjestetty.</p> <p>Yhdenvertaisuussuunnitelman teko aloitettu.</p>	Ei toteudu ☐
Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta	Kaupungin keskustatilan parempi käyttöön-otto.	Keskustan julkisten veistosten esille tuominen mm. opastettujen kierrosten,	Opastettujen kierrosten määrä. Palautteet.	<p>30.6.2018</p> <p>3 kpl Painu patsaille -opastusta.</p>	Ei toteudu

		Painu patsaille -esitteen ja mobiilisovellusten kautta.			☐
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Kestävän kehityksen mukaisen ajatteluntuoma mahdollisuus esitellä kokoelmia ja tavoittaa yleisöä uudella tavalla sekä tuoda tuoreita lähestymistapoja kokoelmien hoitoon, talouteen ja yhteisöllisyyteen. Kestävä näyttelypolitiikka.	Tehokas resurssien käyttö, pitkäjänteisyys toiminnassa, sosiaalinen vastuu. Kokoelmat ja niihin liittyvä tieto julkiseen käyttöön. Kokoelmien säilyminen tuleville sukupolville hyvin ja turvallisesti (= kokoelmien hyvä hallinta). Ajattomuus, yksinkertainen, käyttövarmuuteen perustuva tekniikka. Teosten/näyttelyrakenteiden lainaaminen. Somen tehokas käyttö.	Lainojen määrä. Some-näkyvyys.	30.6.2018 8 taidemuseota lainannut yhteensä 25 teosta. Aktiivisuus sosiaalisessa mediassa: 1707 Facebook-seuraajaa 1051 Instagram-seuraajaa 425 Twitter-seuraajaa. 31.12.2018 9 taidemuseota lainannut yhteensä 27 teosta. Aktiivisuus sosiaalisessa mediassa: 1868 Facebook-seuraajaa 1187 Instagram-seuraajaa 431 Twitter-seuraajaa.	Ei toteudu ☐

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Tavoitteena on tuoda museopalvelut kaikkien kuntalaisten ulottuville huomioiden erilaiset kohderyhmät ja heidän tarpeensa. Taidemuseo tarjoaa mahdollisuutta huomioida ympäröivää yhteisöä, kyseenalaistamaan ja katsoomaan maailmaa myös toisin.	Tuotetaan ajatuksia herättävä näyttelyohjelma oheisohjelmiseen.	Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.	30.6.2018 6848 kävijää. 4 näyttelyä. 113 opastusta. 51 työpajaa. Yhä enemmän ihmiset haluavat kokonaisvaltaista palvelua, johon liittyy opastus, kahvit/lounas, työpaja. Parhaana palautteena Museoliiton	Ei toteudu ☐

				<p>Vuoden erikoispalkinto 24.5.2018 Museopäivillä.</p> <p>31.12.2018</p> <p>16810 kävijää.</p> <p>8 näyttelyä</p> <p>207 opastusta.</p> <p>104 työpajaa.</p>	
<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet</p>	<p>Tavoitteena tuottaa palveluja, joilla kasvatetaan tulevaisuuden museokävijöitä ja korostetaan taidemuseon roolia erilaisten perheiden yhdessäoloaikana.</p>	<p>Järjestetään perheelle suunnattuja tapahtumia, kuten esim. Kauhukartano ja Joulupolku.</p>	<p>Osallistujamäärä.</p> <p>Mahdolliset pailutteet.</p>	<p>30.6.2018</p> <p>Tornion perheiden talolle suunnattu lastenkerhojen toimintapäivä: 5 opastusta, 3 työpajaa, 106 osallistujaa.</p> <p>Ihanat vaaleat pilvet -työpajajakso: 31 työpajaa, 539 osallistujaa.</p> <p>31.12.2018</p> <p>Kauhukartano 500 osallistujaa.</p> <p>Joulupolku 600 osallistujaa.</p> <p>Raumon koulun 7 lukkien päivä 87 osallistujaa.</p> <p>Kulttuuripolku 227 kävijää.</p> <p>Beröring-työpaja 171 kävijää.</p> <p>Taidebasaarityöpaja 160 kävijää.</p>	<p>Ei toteudu</p> <p>☐</p>
<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - nuoret</p>	<p>Yhteistyö koulujen kanssa hyödyntäen perusopetuksen opetussuunnitelmaa, joka tukee koulujen moniaikaisista opetusta ja korostaa oppilaiden omatoimisuutta,</p>	<p>Tiiviimpi yhteistyö koulujen kanssa. Museon näyttelyitä ja kokoelmia on helppo liittää eri oppiaineisiin: kuvataide, historia, suomen kieli ja kirjallisuus, yhteiskuntaoppi, uskonto,</p>	<p>Osallistujamäärä.</p> <p>Mahdolliset pailutteet.</p>	<p>30.6.2018</p> <p>opastuksia 54, työpajoja 51 osallistujia yhteensä 719.</p> <p>Yhteistyö yläkoulun, lukion, ammattikoulun, AMK:n ja Lapin yliopiston</p>	<p>Ei toteudu</p> <p>☐</p>

	vuorovaikutustaitojen merkitystä sekä rohkaisee opettajia koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen käyttöön.	elämäkatsomus-taito, psykologia, biologia ja maantieto linkittyvät helposti museon näyttelyihin.		<p>kanssa, yhteensä 15 opastusta ja työpajaa.</p> <p>Kuvataidestipendin jako ylioppilaalle.</p> <p>31.12.2018</p> <p>opastuksia 207, niihin osallistunut 3899 henkilöä. Työpajoja 104, niissä osallistujia 2262.</p> <p>Yhteistyö yläkouluun, lukioon, ammattikoulun, AMK:n ja Lapin yliopiston kanssa, yhteensä 36 opastusta ja työpajaa.</p>	
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - ikäihmiset	Tarjotaan virikkeellistä ja ajatuksia herättäviä helposti saavutettavia palveluita.	Erityisopastukset ja keskustelun mahdollistaminen museokäyntien yhteydessä. Jo olemassa olevien palveluiden jatkaminen (mm. Muisti-Aine).	Osallistujamäärä. Mahdolliset palvelut.	<p>30.6.2018</p> <p>6 opastusta, 93 osallistujaa.</p> <p>31.12.2018</p> <p>7 opastusta, 124 osallistujaa.</p>	Ei toteudu ☐
Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja vetovoimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Laadukkaat näyttelyt ja oheistapahtumat resurssien mukaan.	Ajankohtaisten tapahtumien järjestäminen.	Medianäkyvyys.	<p>30.6.2018</p> <p>Hyvä medianäkyvyys.</p> <p>Kansainvälinen kahvila 8 kertaa.</p> <p>31.12.2018</p> <p>Hyvä medianäkyvyys.</p> <p>Borderpride-viikko 2800 kävijää, taidemuseossa 13 tilaisuutta.</p> <p>Taidebasaari 1812 kävijää.</p>	Ei toteudu ☐
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Kävijäpohjan laajentaminen ja kävijöiden lisääminen seutukunnista.	Erilaiset yhteistyöhankkeet.	Yhteistyön määrä.	<p>30.6.2018</p>	Ei toteudu ☐

				Yhteistyö Tornion kirjaston, maakuntamuseon ja kulttuuritoimen kanssa. Viro-yhteistyö, yhteistyö Pohjola-Nordenin, Svefin, Seta ry:n kanssa.	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Tavoitteena saada ihmisiä osallistumaan museon toimintaan. Tavoitteena saada museolle vapaaehtoista työvoimaa.	Tehostetaan yhteistyötä Aineen taidemuseon ystävät ry:n sekä muiden sidosryhmien kanssa.	Yhteistilaisuuksien määrä.	30.6.2018 13 tilaisuutta eri sidosryhmien kanssa. 31.12.2018 33 tilaisuutta eri sidosryhmien kanssa.	Ei toteudu ☐

480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	30 019,00	0,00	30 019,00	21 509,89	8 509,11	71,65%
320 MAKSUTUOTOT	15 060,00	0,00	15 060,00	14 150,93	909,07	93,96%
330 TUET JA AVUSTUKSET	24 700,00	0,00	24 700,00	55 754,54	-31 054,54	225,73%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 000,00	0,00	1 000,00	2,00	998,00	0,2%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	70 779,00	0,00	70 779,00	91 417,36	-20 638,36	129,16%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-176 107,00	0,00	-176 107,00	-186 124,30	10 017,30	105,69%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-37 247,00	0,00	-37 247,00	-42 855,14	5 608,14	115,06%
430 PALVELUJEN OSTOT	-26 961,00	0,00	-26 961,00	-32 767,68	5 806,68	121,54%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-15 491,00	0,00	-15 491,00	-52 857,16	37 366,16	341,21%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-683,00	0,00	-683,00	-1 905,31	1 222,31	278,96%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-256 489,00	0,00	-256 489,00	-316 509,59	60 020,59	123,4%
TOIMINTAKATE	-185 710,00	0,00	-185 710,00	-225 092,23	39 382,23	121,21%
480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA 2 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	0,00	0,00	0,00	3 333,25	-3 333,25	
320 MAKSUTUOTOT	0,00	0,00	0,00	1 850,00	-1 850,00	
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0,00	0,00	0,00	5 183,25	-5 183,25	
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-29 180,00	0,00	-29 180,00	-35 177,75	5 997,75	120,55%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-1 198,45	1 198,45	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-217 640,00	0,00	-217 640,00	-217 640,04	0,04	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-246 820,00	0,00	-246 820,00	-254 016,24	7 196,24	102,92%
TOIMINTAKATE	-246 820,00	0,00	-246 820,00	-248 832,99	2 012,99	100,82%
480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	70 779,00	0,00	70 779,00	96 600,61	-25 821,61	129,16%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-503 309,00	0,00	-503 309,00	-570 525,83	67 216,83	113,16%
TOIMINTAKATE	-432 530,00	0,00	-432 530,00	-473 925,22	41 395,22	111,01%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedoissa kohdassa 43.

40 SIVISTYSPALVELUT 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	743 219,00	0,00	743 219,00	734 042,56	9 176,44	98,77%
320 MAKSUTUOTOT	1 514 526,00	0,00	1 514 526,00	1 429 226,34	85 299,66	94,37%
330 TUET JA AVUSTUKSET	355 330,00	266 508,00	621 838,00	812 346,34	-190 508,34	130,64%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	35 840,00	0,00	35 840,00	73 990,05	-38 150,05	206,45%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 648 915,00	266 508,00	2 915 423,00	3 049 605,29	-134 182,29	104,6%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-20 008 260,00	-364 877,00	-20 373 137,00	-20 364 894,55	-8 242,45	99,96%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-5 086 579,00	0,00	-5 086 579,00	-5 110 445,12	23 866,12	100,47%
430 PALVELUJEN OSTOT	-4 474 817,00	-25 217,00	-4 500 034,00	-4 490 975,43	-9 058,57	99,8%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 699 516,00	0,00	-1 699 516,00	-1 728 779,32	29 263,32	101,72%
470 AVUSTUKSET	-1 807 630,00	-307 511,00	-2 115 141,00	-2 133 129,63	17 988,63	100,85%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-145 137,00	0,00	-145 137,00	-153 813,22	8 676,22	105,98%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 221 939,00	-697 605,00	-33 919 544,00	-33 982 037,27	62 493,27	100,18%
TOIMINTAKATE	-30 573 024,00	-431 097,00	-31 004 121,00	-30 932 431,98	-71 689,02	99,77%
40 SIVISTYSPALVELUT 2 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	700 420,00	0,00	700 420,00	790 568,52	-90 148,52	112,87%
320 MAKSUTUOTOT	124 230,00	0,00	124 230,00	137 692,72	-13 462,72	110,84%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00	825,00	-825,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	824 650,00	0,00	824 650,00	929 086,24	-104 436,24	112,66%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 995 530,00	0,00	-2 995 530,00	-3 516 544,88	521 014,88	117,39%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-57 107,85	57 107,85	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-5 238 180,00	0,00	-5 238 180,00	-5 250 477,99	12 297,99	100,23%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 233 710,00	0,00	-8 233 710,00	-8 824 130,72	590 420,72	107,17%
TOIMINTAKATE	-7 409 060,00	0,00	-7 409 060,00	-7 895 044,48	485 984,48	106,56%
40 SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 473 565,00	266 508,00	3 740 073,00	3 978 691,53	-238 618,53	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-41 455 649,00	-697 605,00	-42 153 254,00	-42 806 167,99	652 913,99	
TOIMINTAKATE	-37 982 084,00	-431 097,00	-38 413 181,00	-38 827 476,46	414 295,46	

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedoissa kohdassa 43.

8.2.5 Tekniset palvelut

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2018

LAUTAKUNTA:	Teknisten palveluiden lautakunta
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	Kunnallistekniikka, kaavoitus ja mittaus, tilapalvelut
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Toiminnasta on tiedotettu virallisen menettelyn lisäksi blogi-jutuun ja medioiden laatimien juttujen kautta. Näränperän tulvansuojelupenkereen suunnitteluhanke on saatu käyntiin. E14 alueen kehittämissuunnitelma on valmistunut, mutta asema-kaavoituksen käynnistäminen on siirtynyt vuodelle 2019.
Asuminen ja ympäristö	Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellulla tavalla. Liikenneturvallisuuskohteet ja leikkipuistojen kunnostukset on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Arction osayleiskaavan laadinta on edennyt, mutta hieman viivästynyt luontoselvityksestä johtuen. Färinmäelle on avattu uusi asuinalue. Uimahallin peruskorjaus on valmistunut ja uusiutuvien energiamuotojen käyttöä on laajennettu.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Toiminnalliset tavoitteet on saavutettu. Jet-koulutuksen kehittämisprojektit ovat käyttöönottovaiheessa. Kehityskeskustelut ovat toteutuneet yksiköiden omien aikataulujen mukaisesti.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Toimintatulot ylittyivät 127 000 euroa (4,1 %) lähinnä maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista sekä maanvuokratuloista johtuen. Toimintamenot ylittyivät 42 000 euroa (0,3 %) varhaiskasvatukselta siirtyneiden laitoshuoltajien palkkakustannusten, lumitöiden ja kevään 2019 tulvantorjuntatoimenpiteiden vuoksi. Kokonaisuus huomioiden taloudelliset tavoitteet saavutettiin erinomaisesti.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Investoinnit toteutuivat pääosin suunnitelman mukaisesti. Seminaari koulun (katto ja yläpohjan eristys) sekä pääterveysaseman (suunterveydenhuollon keskittäminen) osalta määrärahat ylittyivät lisätöistä johtuen. Valtuusto on kokouksessaan 28.1.2019 (§ 7) hyväksynyt ylitykset. Kokonaisuudessaan investoinnit ylittyivät ennen valtuuston myöntämiä ylityksiä 57 000 euroa (0,7 %). Kokonaisuus huomioiden investointien voidaan katsoa toteutuneen hyvin.

Teknisten palvelujen lautakunta

Resurssit ja johtaminen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta	Talousarvion mukainen toiminta.	Käyttösuunnitelman laadinta sekä taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta.	Laadittu käyttösuunnitelma. Osavuosikatsaukset.	Käyttösuunnitelma laadittu (tepla 24.1.2018 § 21). Osavuosikatsaukset on laadittu erillisen aikataulun mukaan. Talous toteutunut pääosin talousarvion mukaisesti.	Toteutuu
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Investointien suorittaminen pitkäjähtäimien suunnitelmien ja taloudellisten reunaehtojen mukaisesti.	Laadittujen investointisuunnitelmien noudattaminen ja tarvittaessa suunnitelmien päivittäminen.	Kunnallistekniikan ja vesihuollon perusrannuksen yleissuunnitelman mukainen toteuma. Talonrakennuksen PTS:n mukainen toteuma.	Investoinnit ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Seminaarin koulun ja pääterveysaseman ylitykset käsitelty valtuustossa 28.1.2019. Investointisuunnitelmien päivitykset ovat työn alla.	Toteutuu
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Osaamisen kehittäminen. Työhyvinvoinnin ylläpito ja edistäminen.	1) JET-koulutukseen osallistuminen. 2) Säännölliset kehityskeskustelut.	1) JET koulutuksen yhteydessä suoritettavat kehittämisprojektit. 2) Toteutuneet kehityskeskustelut.	1) JET koulutuksen hankkeet ovat käytöönottovaiheessa. 2) Kehityskeskustelut ovat toteutuneet yksiköiden omien aikataulujensa mukaisesti.	Toteutuu

Asuminen ja ympäristö					
Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Rakennetun ympäristön laadun kehittäminen.	1) Liikenneturvallisuukskohteiden toteuttaminen. 2) Leikkipuistojen kunnostaminen.	1) Toteutetun Litu-kohteet. 2) Kunnostetut leikkikentät.	1) Litu-kohtein toteutettiin Kallioputaan ja Isonpalon päiväkotien p-alue-muutokset. 2) Leikkipuistojen kunnostukset (4 kpl) valmiit.	Toteutuu ■
Onnistunut maankäyttöpolitiikka (maapolitiikka + kaavoitus)	Elinkeinoelämän kasvuedellytysten turvaaminen. Houkuttelevien pientalotonttien tarjontaa.	1) Arction (LNG puisto) osayleiskaavan laadinta. 2) Färinmäen uuden asuinalueen 1. vaiheen toteuttaminen.	1) Arction osayleiskaava valmis 12/2018. 2) 13 uutta OKT-tonttia.	1) Osayleiskaavan laadinta hieman viivästynyt luontoselvityksestä johtuen. 2) Kaikki Färinmäen alueen tontit on varattu.	Toteutuu ■
Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta	Keskustan ranta-alueen vuorovaikutteinen kehittäminen.	Europan 14 arkkitehtikilpailun tulosten hyödyntäminen.	Kehittämissuunnitelma yhteistyössä Haaparannan kanssa.	Arkkitehtikilpailun voittajaehdotus päivitetty kehittämissuunnitelmaksi.	Toteutuu ■
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Ympäristöystävällisten energiamuotojen hyödyntäminen.	1) Uimahallin uudet energiamuodot. 2) Arpelan kiinteistöjen lämmön hankinta.	1) Peruskorjauksessa suoritettavat toimenpiteet. 2) Uusi lämmönhankintasopimus.	1) Uusitussa hallissa hyödynnetään maalämpöä sekä aurinkoenergiaa. 2) Arpelan kiinteistöjen uusi lämmönhankintasopimus (hakeämpö) on kilpailutettu.	Toteutuu ■

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen					
Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Kuntalaisten tietoisuutta teknisten palvelujen palvelutarjonnasta lisätään.	Myönteisistä esimerkeistä laaditaan juttuja julkaistavaksi kotisivuilla ja mahdollisesti muissa medioissa.	Julkaistut jutut palveluista, lkm	Tulva-aikaan kaupungin tulvansuojelutoiminnasta tehtiin useita juttuja. Lisäksi toukokuussa julkaistiin blogi teknisen toimialan investointien toteuttamisesta ja marraskuussa E14 alueen kehitystyöstä.	Toteutuu
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Raja-alueen rakenteiden kehittäminen yhdessä Haaparannan kanssa.	1) Näränperän tulvasuojelupenkereen korottamisen suunnittelu. 2) Toimintapuiston rajan ylittävän kulkuyhteyden toteuttaminen.	1) Laadittu suunnitelma. 2) Toteutettu kevyen liikenteen yhteys.	1) Suunnitteluhanke on käynnistynyt marraskuussa 2018. 2) Sillan perustukset on valmiit ja silta asennetaan kevättalvella 2019.	Toteutuu
Kuntalaisten vuoro- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Laaja osallistaminen Europan 14 alueen kaavoitustyöhön.	Europan 14 arkkitehtikilpailun yhteydessä kerätyn palautteen hyödyntäminen kaavan laadinnassa.	Alueen asemakaavoituksen käynnistäminen.	Asemakaavan laadinta on viivästynyt. Kehittämissuunnitelmaan liittyvä päätöksenteko on keväällä 2019 ja asemakaavoitus käynnistyy kesällä 2019.	Toteutuu osittain

Toimiala / palveluealue: Tekniset palvelut / tilapalvelut		
Riskin nimi: Omaisuusriski		
Riskin kuvaus: Kiinteistöjen kunnossapito: Peruskorjausten ja kunnossapidon (talouden säästöjen paineessa) laiminlyönti heikentää kiinteistöjen kuntoa – vaikuttaa kiinteistöjen arvoon ja käytettävyyteen (esim. sisäilma).		
Riskin omistaja: Kiinteistöpäällikkö		
Vaikutus: 3	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 9
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Investointien pitkäaikainen suunnittelu	PTS laadittu, valmisteluun toimitelinkäsittelyyn keväällä 2019	Tekninen johtaja

610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNT 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	588 170,00	0,00	588 170,00	524 764,60	63 405,40	89,22%
320 MAKSUTUOTOT	147 510,00	0,00	147 510,00	264 945,14	-117 435,14	179,61%
330 TUET JA AVUSTUKSET	0,00	0,00	0,00	37 439,81	-37 439,81	
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 378 140,00	0,00	2 378 140,00	2 413 693,25	-35 553,25	101,5%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 113 820,00	0,00	3 113 820,00	3 240 842,80	-127 022,80	104,08%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-3 549 908,00	0,00	-3 549 908,00	-3 496 255,21	-53 652,79	98,49%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 218 573,00	0,00	-1 218 573,00	-1 235 227,78	16 654,78	101,37%
430 PALVELUJEN OSTOT	-4 617 875,00	-42 117,00	-4 659 992,00	-4 888 296,24	228 304,24	104,9%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 518 975,00	0,00	-3 518 975,00	-3 388 829,53	-130 145,47	96,3%
470 AVUSTUKSET	-63 250,00	0,00	-63 250,00	-25 326,94	-37 923,06	40,04%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-201 940,00	0,00	-201 940,00	-171 056,31	-30 883,69	84,71%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 170 521,00	-42 117,00	-13 212 638,00	-13 204 992,01	-7 645,99	99,94%
TOIMINTAKATE	-10 056 701,00	-42 117,00	-10 098 818,00	-9 964 149,21	-134 668,79	98,67%
610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNT 2 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	1 704 430,00	0,00	1 704 430,00	1 989 910,41	-285 480,41	116,75%
320 MAKSUTUOTOT	0,00	0,00	0,00	8 679,25	-8 679,25	
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	6 988 460,00	0,00	6 988 460,00	6 988 690,04	-230,04	100,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 692 890,00	0,00	8 692 890,00	8 987 279,70	-294 389,70	103,39%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-812 870,00	0,00	-812 870,00	-700 093,96	-112 776,04	86,13%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	98 447,11	-98 447,11	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-222 386,00	0,00	-222 386,00	-223 064,32	678,32	100,31%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 035 256,00	0,00	-1 035 256,00	-824 711,17	-210 544,83	79,66%
TOIMINTAKATE	7 657 634,00	0,00	7 657 634,00	8 162 568,53	-504 934,53	106,59%
610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNT YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 806 710,00	0,00	11 806 710,00	12 228 122,50	-421 412,50	103,73%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 205 777,00	-42 117,00	-14 247 894,00	-14 029 703,18	-218 190,82	89,8%
TOIMINTAKATE	-2 399 067,00	-42 117,00	-2 441 184,00	-1 801 580,68	-639 603,32	102,63%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedoissa kohdassa 43.

LAUTAKUNTA:	Meri-Lapin ympäristölautakunta
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	Rakennusvalvonta, eläinlääkintä, ympäristöterveysvalvonta, joukko-liikenne ja ympäristönsuojelu
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Tavoitteiden voidaan arvioida toteutuneen tyydyttävästi. Lupien käsittelyajat ovat pääpiirteissään tavoitteen mukaisia. Rakennuslupien sähköisen asioinnin käyttöönotto on siirtynyt vuoteen 2019. Seutu-yhteistyön kaventuminen Tervolan rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun osalta on vaikuttanut vuoden sijaistoimintaan ja työnjakoon. Maakuntauudistuksen toteutumisen epävarmuus vaikeuttaa hieman toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua.
Asuminen ja ympäristö	Tavoitteet ovat toteutuneet pääasiassa suunnitellulla tavalla. Viranomaistoimintojen kautta on asuinalueiden viihtyisyys lisääntynyt. Työkaluina ovat olleet kehotukset ja tarvittaessa hallinnolliset pakkokeinot. Tiedottamisessa ja valistamisessa on käytetty kaupungin nettisivuja.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Työyhteisön yksikkökohtaisia palavereja on pidetty säännöllisesti. Sijaisuudet on täytetty riipeästi. Kehityskeskustelut on pidetty vuonna 2018. Työhyvinvoinnissa ei ole havaittu puutteita.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Ympäristöpalveluiden talousarvio ei toteudu suunnitelman mukaisesti. Talousarvion ylitystä ei ole käsitelty kaupunginvaltuustossa.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Ei investointeja

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Resurssit ja johtaminen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta	Talousarvion toteutuminen	Talousarvion mukainen toiminta	Käyttösuunnitelman laadinta. Osavuosisikatsaukset.	Ei toteutunut	Ei toteudu ☐
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen.	Säännölliset yksikköpalaverit.	Toteutuneet yksikkökohtaiset palaverit.	Toteutettu suunnitelman mukaisesti	Toteutuu ☒
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointi hyvällä tasolla.	Kannustetaan työntekijöitä osallistumaan ammattitaidon ja työhyvinvoinnin ylläpitoon.	Työyhteisön ilmapiiri. Koulutuspäivien määrä.	Toteutettu suunnitelman mukaisesti	Toteutuu ☒

Asuminen ja ympäristö

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Rakennetun ympäristön laadun edistäminen.	Viranomaistoimenpiteitä ja erityisesti tiedotusta tehostetaan.	Katselmukset, lkm Kehotukset, lkm	Toimittu suunnitelman mukaisesti	Toteutuu ☒
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Kunnan omien toimintojen ympäristö- ja ympäristöterveysvaikutusten tiedostaminen.	Asiantuntija-apu yhteistyökuntien muille organisaatioille.	Käytännön yhteistyöhankkeet (viralliset tai epäviralliset).	Tällaisia tarpeita ei ole ollut toimintavuonna. Epävirallisissa yhteyksissä on annettu asiantuntija-apua toimialueen muille toimijoille.	Toteutuu osittain ☐

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Tehokkaan lupakäsittelyn ylläpito nykyisin resurssein kasvavassa kysynnässä.	Tehtävien ja työnjaon selkeyttäminen viranhaltijoille	Tavoiteltavat lupien käsittelyajat: <ul style="list-style-type: none"> rakennusluvat 0,5 kk ympäristöluvat 5 kk maa-ainesluvat 3 kk 	Toteutunut pääpiirteissään suunnitelman mukaisesti	Toteutuu ☒

	Vaikuttaa sote- ja maakuntauudistuksen käytännön toteutukseen toimialueen edunvalvonnan näkökulmasta.	den ja toimipaikkojen kesken. Osallistutaan aktiivisesti valmisteleviin työryhmiin.	<ul style="list-style-type: none"> ympäristöterveysvalvonnan luvat 2 kk Uudistuksen eteneminen.		
Monikanavainen ja kattava palveluverkko	Sähköisen palvelujen kehittäminen.	Sähköisen rakennusluvan käyttöönotto.	Toteutuneet uudet sähköiset palvelut.	Siirtynyt vuodelle 2019	Ei toteudu ☐

695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	926 230,00	0,00	926 230,00	897 355,20	28 874,80	96,88%
320 MAKSUTUOTOT	373 470,00	0,00	373 470,00	370 966,18	2 503,82	99,33%
330 TUET JA AVUSTUKSET	0,00	0,00	0,00	44,40	-44,40	
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 200,00	0,00	2 200,00	1 049,00	1 151,00	47,68%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 301 900,00	0,00	1 301 900,00	1 269 414,78	32 485,22	97,5%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-1 147 190,00	0,00	-1 147 190,00	-1 096 765,85	-50 424,15	95,6%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-291 312,00	0,00	-291 312,00	-298 011,00	6 699,00	102,3%
430 PALVELUJEN OSTOT	-256 020,00	0,00	-256 020,00	-189 641,18	-66 378,82	74,07%
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-72 840,00	0,00	-72 840,00	-40 500,08	-32 339,92	55,6%
470 AVUSTUKSET	-18 670,00	0,00	-18 670,00	-22 293,52	3 623,52	119,41%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-78 700,00	0,00	-78 700,00	-62 365,35	-16 334,65	79,24%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 864 732,00	0,00	-1 864 732,00	-1 709 576,98	-155 155,02	91,68%
TOIMINTAKATE	-562 832,00	0,00	-562 832,00	-440 162,20	-122 669,80	78,2%
695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 2 SISÄINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	653 310,00	0,00	653 310,00	529 212,90	124 097,10	81,0%
320 MAKSUTUOTOT	0,00	0,00	0,00	5 108,60	-5 108,60	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	653 310,00	0,00	653 310,00	534 321,50	118 988,50	81,79%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-40 170,00	0,00	-40 170,00	-55 867,02	15 697,02	139,08%
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-1 828,97	1 828,97	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-48 904,00	0,00	-48 904,00	-48 903,96	-0,04	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-89 074,00	0,00	-89 074,00	-106 599,95	17 525,95	119,68%
TOIMINTAKATE	564 236,00	0,00	564 236,00	427 721,55	136 514,45	75,81%
695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 955 210,00	0,00	1 955 210,00	1 803 736,28	151 473,72	89,65%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 953 806,00	0,00	-1 953 806,00	-1 816 176,93	-137 629,07	105,68%
TOIMINTAKATE	1 404,00	0,00	1 404,00	-12 440,65	13 844,65	77,01%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedoissa kohdassa 43.

LAUTAKUNTA:	Perämeren jätelautakunta
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Tavoitteet on toteutuneet hyvin. Uusi jäteopas on julkaistu yhdessä Perämeren Jätehuolto Oy:n kanssa ja jaettu 2018 Jätteenkuljetustietojen päivittäminen on kesken.
Asuminen ja ympäristö	Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellulla tavalla. Selvitys jätteenkuljuksesta valmistui. Jätehuollon palvelutason määrittäminen aloitettiin.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Osallistuttu nettijulkisuus jätehuollon päätöksissä -koulutukseen sekä valtakunnalliseen jätehuollon toimijoiden yhteisneuvotteluun. Tavoitteet on toteutuneet.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Talousarvio ei toteudu suunnitelman mukaisesti. Talousarvion ylitystä ei ole käsitelty kaupunginvaltuustossa. Käyttösuunnitelma ja osavuosi-katsaukset on laadittu.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Ei investointeja

Perämeren jätelautakunta

Resurssit ja johtaminen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Talouden hallinta	Talousarvion toteutuminen.	Käyttösuunnitelman laadinta. Osavuosi-katsaukset.	Käyttösuunnitelma laadittu 1/2018. Osavuosi-katsaukset laadittu erillisen ohjeen mukaisesti.	Käyttösuunnitelma laadittu. Osavuosi-katsaukset laadittu erillisen aikataulun mukaisesti.	Ei toteutu ☐
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen.	Säännölliset yksikköpalaverit.	Toteutuneet yksikköpalaverit.	Jätelautakunnan osalta ei ole pidetty erillistä yksikköpalave-	Toteutuu ☒

				ria. Osallistuttu ympäristötoimen palaveriin.	
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointi hyvällä tasolla.	Kannustetaan työntekijöitä osallistumaan ammattitaidon ja työhyvinvoinnin ylläpitoon.	Työyhteisön ilmapiiri. Kouluspäivien lukumäärä.	Osallistuttu nettijulkisuus jätehuollon päätöksissä -koulutuksiin. Keväällä on lisäksi osallistuttu jätehuollon toimijoiden yhteisneuvottelu.	Toteutuu ■

Asuminen ja ympäristö

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Toimiva ja tarkoituksenmukainen jätehuolto.	Palvelutason seuranta ja tarkastaminen.	Palautteet jäteposteistä, jäteasemista ja yleisesti jätehuollosta. Selvitys jätteenkuluksesta toiminta-alueella.	Palautteita on otettu vastaan ja ohjattu eteenpäin. Selvitys on valmistunut.	Toteutuu ■

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma	Tila
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Toimialueen kotitalouksien jätehuollon ohjaaminen. Jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevien kiinteistöjen saaminen mukaan jätteenkuljetukseen.	Jäteoppaan laadinta. Jätteenkuljetusrekisterin kokoaminen kuljetusyrityksiltä saatavien tietojen avulla.	Uusi jäteopas jaettu kotitalouksiin. Kuljetusrekisteri ajan tasalla.	Uusi jäteopas julkaistu. Pohjana toimiva asiakasrekisteri on lähes valmis. Kuljetustiedoissa on vielä puutteita.	Toteutuu ■

691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	78 240,00	0,00	78 240,00	59 423,02	18 816,98	75,95%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	6 130,00	0,00	6 130,00	1 481,09	4 648,91	24,16%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	84 370,00	0,00	84 370,00	60 904,11	23 465,89	72,19%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-24 824,00	0,00	-24 824,00	-23 964,14	-859,86	96,54%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-5 215,00	0,00	-5 215,00	-4 200,86	-1 014,14	80,55%
430 PALVELUJEN OSTOT	-38 100,00	0,00	-38 100,00	-9 321,51	-28 778,49	24,47%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 300,00	0,00	-1 300,00	-1 045,14	-254,86	80,4%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-11 600,00	0,00	-11 600,00	-137,00	-11 463,00	1,18%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-81 039,00	0,00	-81 039,00	-38 668,65	-42 370,35	47,72%
TOIMINTAKATE	3 331,00	0,00	3 331,00	22 235,46	-18 904,46	667,53%
691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-700,00	0,00	-700,00	-931,14	231,14	133,02%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-15,32	15,32	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-2 600,00	0,00	-2 600,00	-2 600,04	0,04	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 300,00	0,00	-3 300,00	-3 546,50	246,50	107,47%
TOIMINTAKATE	-3 300,00	0,00	-3 300,00	-3 546,50	246,50	107,47%
691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	84 370,00	0,00	84 370,00	60 904,11	23 465,89	72,19%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-84 339,00	0,00	-84 339,00	-42 215,15	-42 123,85	77,59%
TOIMINTAKATE	31,00	0,00	31,00	18 688,96	-18 657,96	387,5%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedoissa kohdassa 43.

60 TEKNISET PALVELUT 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	1 592 640,00	0,00	1 592 640,00	1 481 542,82	111 097,18	93,02%
320 MAKSUTUOTOT	520 980,00	0,00	520 980,00	635 911,32	-114 931,32	122,06%
330 TUET JA AVUSTUKSET	0,00	0,00	0,00	37 484,21	-37 484,21	
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 386 470,00	0,00	2 386 470,00	2 416 223,34	-29 753,34	101,25%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 500 090,00	0,00	4 500 090,00	4 571 161,69	-71 071,69	101,58%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-4 721 922,00	0,00	-4 721 922,00	-4 616 985,20	-104 936,80	97,78%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 515 100,00	0,00	-1 515 100,00	-1 537 439,64	22 339,64	101,47%
430 PALVELUJEN OSTOT	-4 911 995,00	-42 117,00	-4 954 112,00	-5 087 258,93	133 146,93	102,69%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 593 115,00	0,00	-3 593 115,00	-3 430 374,75	-162 740,25	95,47%
470 AVUSTUKSET	-81 920,00	0,00	-81 920,00	-47 620,46	-34 299,54	58,13%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-292 240,00	0,00	-292 240,00	-233 558,66	-58 681,34	79,92%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 116 292,00	-42 117,00	-15 158 409,00	-14 953 237,64	-205 171,36	98,65%
TOIMINTAKATE	-10 616 202,00	-42 117,00	-10 658 319,00	-10 382 075,95	-276 243,05	97,41%
60 TEKNISET PALVELUT 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	2 357 740,00	0,00	2 357 740,00	2 519 123,31	-161 383,31	106,84%
320 MAKSUTUOTOT	0,00	0,00	0,00	13 787,85	-13 787,85	
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	6 988 460,00	0,00	6 988 460,00	6 988 690,04	-230,04	100,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 346 200,00	0,00	9 346 200,00	9 521 601,20	-175 401,20	101,88%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-853 740,00	0,00	-853 740,00	-756 892,12	-96 847,88	88,66%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	96 602,82	-96 602,82	
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-273 890,00	0,00	-273 890,00	-274 568,32	678,32	100,25%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 127 630,00	0,00	-1 127 630,00	-934 857,62	-192 772,38	82,9%
TOIMINTAKATE	8 218 570,00	0,00	8 218 570,00	8 586 743,58	-368 173,58	104,48%
60 TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	13 846 290,00	0,00	13 846 290,00	14 092 762,89	-246 472,89	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 243 922,00	-42 117,00	-16 286 039,00	-15 888 095,26	-397 943,74	
TOIMINTAKATE	-2 397 632,00	-42 117,00	-2 439 749,00	-1 795 332,37	-644 416,63	

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedoissa kohdassa 43.

TORNION KAUPUNKI 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	5 695 803,00	-433 000,00	5 262 803,00	6 176 080,36	-913 277,36	117,35%
320 MAKSUTUOTOT	5 881 956,00	0,00	5 881 956,00	5 900 450,90	-18 494,90	100,31%
330 TUET JA AVUSTUKSET	1 377 332,00	366 508,00	1 743 840,00	1 826 765,29	-82 925,29	104,76%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	3 946 846,00	0,00	3 946 846,00	3 944 699,31	2 146,69	99,95%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 901 937,00	-66 492,00	16 835 445,00	17 847 995,86	-1 012 550,86	106,01%
TOIMINTAKULUT						
400 PALKAT JA PALKKIOT	-44 845 544,00	-594 877,00	-45 440 421,00	-43 221 866,13	-2 218 554,87	95,12%
401 HENKILÖSIVUKULUT	-12 217 719,00	0,00	-12 217 719,00	-11 598 850,53	-618 868,47	94,93%
430 PALVELUJEN OSTOT	-54 060 181,00	-2 722 334,00	-56 782 515,00	-59 469 112,81	2 686 597,81	104,73%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 847 001,00	-95 000,00	-7 942 001,00	-7 559 867,06	-382 133,94	95,19%
470 AVUSTUKSET	-11 645 734,00	-307 511,00	-11 953 245,00	-11 645 715,63	-307 529,37	97,43%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 941 099,00	0,00	-1 941 099,00	-1 753 263,76	-187 835,24	90,32%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-132 557 278,00	-3 719 722,00	-136 277 000,00	-135 248 675,92	-1 028 324,08	99,25%
TOIMINTAKATE	-115 655 341,00	-3 786 214,00	-119 441 555,00	-117 400 680,06	-2 040 874,94	98,29%
TORNION KAUPUNKI 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT						
306 MYYNTITUOTOT	7 534 560,00	0,00	7 534 560,00	7 500 655,24	33 904,76	99,55%
320 MAKSUTUOTOT	124 230,00	0,00	124 230,00	151 480,57	-27 250,57	121,94%
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	6 988 460,00	0,00	6 988 460,00	6 989 515,04	-1 055,04	100,02%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 647 250,00	0,00	14 647 250,00	14 641 650,85	5 599,15	99,96%
TOIMINTAKULUT						
430 PALVELUJEN OSTOT	-7 394 560,00	0,00	-7 394 560,00	-7 354 992,76	-39 567,24	99,46%
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00	0,00	-15 621,07	15 621,07	
470 AVUSTUKSET	-140 000,00	0,00	-140 000,00	-144 071,19	4 071,19	102,91%
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-7 112 690,00	0,00	-7 112 690,00	-7 126 965,83	14 275,83	100,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 647 250,00	0,00	-14 647 250,00	-14 641 650,85	-5 599,15	99,96%
TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
TORNION KAUPUNKI YHTEENSÄ	ALKUPERÄINEN TA	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLK	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA-%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	31 549 187,00	-66 492,00	31 482 695,00	32 489 646,71	-1 006 951,71	102,99%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-147 204 528,00	-3 719 722,00	-150 924 250,00	-149 890 326,77	-1 033 923,23	99,6%
TOIMINTAKATE	-115 655 341,00	-3 786 214,00	-119 441 555,00	-117 400 680,06	-2 040 874,94	98,29%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esiteltä liitetiedoissa kohdassa 43.

8.3 Tuloslaskelman toteutuminen

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 1.1. - 31.12.2018

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12/18	ERO TA 2018 - TOT 12/18	TOT 12/18	TOT. 31.12. 2017	ERO TOT 12/18 - TOT 17
	€	€	€	€	€	%	€	€
TOIMINTATUOTOT								
MYYNITTUOTOT	5 695 803	-433 000	5 262 803	6 176 080	-913 277	117,4 %	5 191 061	985 019
MAKSUTUOTOT	5 881 956		5 881 956	5 900 451	-18 495	100,3 %	6 363 452	-463 001
TUET JA AVUSTUKSET	1 377 332	366 508	1 743 840	1 826 765	-82 925	104,8 %	1 822 869	3 896
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 946 846		3 946 846	3 944 699	2 147	99,6 %	4 051 178	-106 479
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 901 937	-66 492	16 835 445	17 847 996	-1 012 551	106,0 %	17 428 560	419 436
TOIMINTAKULUT								
HENKILÖSTÖKULUT	-57 063 263	-594 877	-57 658 140	-54 820 717	-2 837 423	95,1 %	-55 890 046	1 069 329
PALKAT JA PALKKIOT (erittely)	-44 845 544	-594 877	-45 440 421	-43 221 866	-2 218 555	95,1 %	-42 874 760	-347 106
HENKILÖSIVUKULUT	-12 217 719		-12 217 719	-11 598 851	-618 868	94,9 %	-12 044 207	445 356
PALVELUJEN OSTOT (erittely)	-54 060 181	-2 722 334	-56 782 515	-59 469 113	2 686 598	104,7 %	25 374 347	-84 843 460
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 847 001	-95 000	-7 942 001	-7 559 867	-382 134	95,2 %	-7 608 687	48 820
AVUSTUKSET (erittely)	-11 645 734	-307 511	-11 953 245	-11 645 716	-307 529	97,4 %	-10 513 630	-1 132 085
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 941 099		-1 941 099	-1 753 264	-187 835	90,1 %	-1 664 885	-88 379
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-132 557 278	-3 719 722	-136 277 000	-135 248 676	-1 028 324	99,2 %	-131 748 246	-3 500 430
TOIMINTAKATE	-115 655 341	-3 786 214	-119 441 555	-117 400 680	-2 040 875	98,3 %	-114 319 686	-3 080 994
SISÄINEN TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 647 250		14 647 250	14 641 651	5 599	100,0 %	14 794 591	-152 941
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 647 250		-14 647 250	-14 641 651	-5 599	100,0 %	-14 794 591	152 940
TOIMINTAKATE	0		0	0	0		0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	31 549 187		31 482 695	32 489 647	-940 460	103,0 %	32 223 152	266 495
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-147 204 528		-150 924 250	-149 890 327	2 685 799	101,8 %	-146 542 837	-3 347 490
TOIMINTAKATE	-115 655 341		-119 441 555	-117 400 680	-2 040 875	98,6 %	-114 319 686	-3 080 995
VEROTULOT	83 360 000		83 360 000	83 507 153	-147 153	100,2 %	83 200 644	306 509
Kunnan tulovero	73 000 000		73 000 000	73 472 011	-472 011	100,6 %	73 199 774	272 237
Kiinteistövero	7 098 000		7 098 000	6 947 266	150 734	97,9 %	6 779 685	167 581
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 262 000		3 262 000	3 087 876	174 124	94,7 %	3 221 185	-133 309
VALTIONOSUUDET	38 684 910		38 684 910	38 601 035	83 875	99,8 %	38 663 380	-62 346
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
KORKOTUOTOT	390 000		390 000	354 235	35 765	90,8 %	360 887	-6 652
MUUT RAHOITUSTUOTOT	145 000		145 000	354 940	-209 940	244,8 %	115 066	239 874
KORKOKULUT	-803 000		-803 000	-495 248	-307 752	61,7 %	-530 702	35 454
MUUT RAHOITUSKULUT	-10 000		-10 000	-152	-9 848	1,5 %	-298	146
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-278 000		-278 000	213 775	-491 775	-76,9 %	-55 047	268 823
VUOSIKATE	6 111 569		2 325 355	4 921 283	-2 595 928	211,6 %	7 489 291	-2 568 009
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-5 600 000		-5 600 000	-5 934 874	334 874	106,0 %	-5 656 056	-278 817
TILIKAUDEN TULOS	511 569		-3 274 645	-1 013 591	-2 261 054	31,0 %	1 833 235	-2 846 826
VARAUSTEN LIS.-/VÄHENN. +							12 898	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	511 569		-3 274 645	-1 013 591	-2 261 054	31,0 %	1 846 133	-2 859 724

PALKAT ERITTELY

ULKOINEN TULOSLASKELMA 31.12.2018	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12/18	ERO TA 2018 - TOT 12/18	TOT 12/18 %	TOT 2017
PALKAT JA PALKKIOT	-44 211 440	-364 877	-44 576 317	-42 282 126	-2 294 191	94,9	-42 874 760
TYÖLLISYYSPALKAT	-634 104	-230 000	-864 104	-939 740	75 636	108,8	-971 079
PALKAT JA PALKKIOT YHTEENSÄ	-44 845 544	-594 877	-45 440 421	-43 221 866	-2 218 555	95,1	-43 845 839

PALVELUJEN OSTOT ERITTELY

ULKOINEN TULOSLASKELMA 31.12.2018	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12/18	ERO TA 2018 - TOT 12/18	TOT 12/18 %	TOT 2017
PALVELUJEN OSTOT MUUT	-25 060 181	-822 334	-25 882 515	-28 501 435	2 618 920	110,1	-25 374 346
LPKS ERIKOISSAIRAANHOITO	-29 000 000	-1 900 000	-30 900 000	-30 967 678	67 678	100,2	-30 518 225
PALVELUJEN OSTOT YHTEENSÄ	-54 060 181	-2 722 334	-56 782 515	-59 469 113	2 686 598	104,7	-55 892 571

AVUSTUSTEN ERITTELY

ULKOINEN TULOSLASKELMA 31.12.2018	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA 12/18	ERO TA 2018 - TOT 12/18	TOT 12/18 %	TOT 2017
AVUSTUKSET MUUT	-6 453 974		-6 453 974	-6 188 644	-265 330	95,9	-6 231 843
KOTIHOIDON PALVELUSETELIT	-440 000		-440 000	-423 843	-16 157	96,3	-263 879
PALVELUASUMISEN PALVELUSETELIT	-3 993 960		-3 993 960	-3 678 841	-315 119	92,1	-3 314 123
TERVEYDENHUOLLON PALVELUSETELIT	-3 000		-3 000	-1 577	-1 423	52,6	-2 812
MUUT PALVELUSETELIT	-254 800		-254 800	-420 478	165 678	165,0	-424 230
PÄIVÄHOIDON PALVELUSETELIT	-500 000	-307 511	-807 511	-932 333	124 822	115,5	-276 743
PALVELUSETELIKULUT YHTEENSÄ	-5 191 760		-5 499 271	-5 457 072	-42 199	99,2	-4 281 787
AVUSTUKSET YHTEENSÄ	-11 645 734	-307 511	-11 953 245	-11 645 716	-307 529	97,4	-10 513 630

8.4 Investointien toteutuminen

KESKUSHALLINTOPALVELUT	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
10 Investointiprojektit						
101 Kiinteä omaisuus/Kaup.hallitus						
6060 MAANHANKINTA	-250 000,00	0,00	-250 000,00	169 912,06	-419 912,06	121 258,56
Menot	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-111 179,36	-188 820,64	-54 577,51
Tulot	50 000,00	0,00	50 000,00	281 091,42	-231 091,42	175 836,07
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000,00	0,00	50 000,00	281 091,42	-231 091,42	175 836,07
103 Aineeton						
6070 LAPIN SÄHKÖVOIMA OY	0,00	0,00	0,00	-5 394,92	5 394,92	-1 938 975,02
Menot	0,00	0,00	0,00	-5 394,92	5 394,92	-1 938 975,02
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6090 MUUT YHTIÖT	-3 000,00	0,00	-3 000,00	-1 981,92	-1 018,08	1 345 518,08
Menot	-3 000,00	0,00	-3 000,00	-1 981,92	-1 018,08	-1 981,92
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 347 500,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 347 500,00
106 Irtain omaisuus/Kaup.hall						
6101 ATK-LAITTEET	-172 600,00	0,00	-172 600,00	-163 522,73	-9 077,27	-172 825,74
Menot	-172 600,00	0,00	-172 600,00	-163 522,73	-9 077,27	-172 825,74
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
109 Muu investointitoim/Kaup.hall						
6161 INVESTOINTIEN EU-PROJEKTIT	-85 000,00	0,00	-85 000,00	0,00	-85 000,00	0,00
Menot	-170 000,00	0,00	-170 000,00	0,00	-170 000,00	0,00
Tulot	85 000,00	0,00	85 000,00	0,00	85 000,00	0,00
Rahoitusosuudet	85 000,00	0,00	85 000,00	0,00	85 000,00	0,00
KESKUSHALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ	-510 600,00	0,00	-510 600,00	-987,51	-509 612,49	-645 024,12
Menot	-645 600,00	0,00	-645 600,00	-282 078,93	-363 521,07	-2 168 360,19
Tulot	135 000,00	0,00	135 000,00	281 091,42	-146 091,42	1 523 336,07
Rahoitusosuudet	85 000,00	0,00	85 000,00	0,00	85 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000,00	0,00	50 000,00	281 091,42	-231 091,42	1 523 336,07

PERUSTELUT

Kiinteä omaisuus:

- tonttien osto 111 179 e
- tonttien myynti 281 091 e

Aineeton käyttöomaisuus:

- Tornion Golf Oy osakepääoman lisäys 1 982 e
- Lapin Sähkövoima Oy osakepääoma lisäys 5 395 e

Irtain omaisuus:

- ATK-hankinnat 163 523 e

Muu investointitoiminta

- Kaupunginhallituksen päättämä kehittämistoiminta, mm. EU-projektit yms. kaupunginhallitus päättää hankekohtaisesti toimenpiteet erikseen.

HYVINVOINTIPALVELUT	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
10 Investointiprojektit						
201 Irtain omaisuus/Hyvinv.palv						
6201 HYVINVOINTIPALV.IRTAIMISTOHANK	-250 000,00	-34 000,00	-284 000,00	-236 919,70	-47 080,30	-131 663,29
Menot	-250 000,00	-34 000,00	-284 000,00	-236 919,70	-47 080,30	-131 663,29
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6202 HYVINVOINTIPALV. ATK-OHJELMAT	-100 000,00	34 000,00	-66 000,00	-21 108,00	-44 892,00	-10 500,00
Menot	-100 000,00	34 000,00	-66 000,00	-21 108,00	-44 892,00	-10 500,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-258 027,70	-103 055,30	-142 163,29
Menot	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-258 027,70	-103 055,30	-142 163,29
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PERUSTELUT:

Perustelut:

Hyvinvointipalv. Irtaimistohankinnat

Röntgenlaitteita 6.700,00

Uusi hammashoitola:

Kalusteita 32.010,00

Hoitokoneinvestointi 48.805,87

Hoitokoneen asennus 1.060,00

Instrumenttien kuivauskaappi 9.950,00

Autoklaavi 40.918,00

Instrumenttien pesukone 14.950,00

Suensaaren vanhainkoti:

Hoitajakutsulaitteisto 82.525,83

Yhteensä 236.919,70

Hyvinvointipalv. ATK-ohjelmat:

Potilastieto-ohjelman uusiminen /Suun terveydenhuolto **21.108,00**

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
10 Investointiprojektit						
401 Irtain omaisuus/Varh.kasv.palv						
6300 VARHAISKASVATUKSEN IRTAIMISTOI	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-29 540,47	-10 459,53	-26 434,73
Menot	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-29 540,47	-10 459,53	-26 434,73
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
410 Irtain omaisuus/Peruskoulutus						
6310 PERUSKOULUTUKSEN IRTAIMISTOINV	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-92 397,55	-27 602,45	-99 047,99
Menot	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-92 397,55	-27 602,45	-99 047,99
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6311 PERUSKOULUTUKSEN atk-ohjelmat	0,00	0,00	0,00	-6 801,10	6 801,10	-7 348,00
Menot	0,00	0,00	0,00	-6 801,10	6 801,10	-7 348,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
420 Irtain omaisuus/Nuort ja aik k						
6320 NUOTEN JA AIKUISTEN KOULUT. IR	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-20 050,00	50,00	-21 063,91
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-20 050,00	50,00	-21 063,91
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	-180 000,00	0,00	-180 000,00	-148 789,12	-31 210,88	-153 894,63
Menot	-180 000,00	0,00	-180 000,00	-148 789,12	-31 210,88	-153 894,63
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PERUSTELUT:

Varhaiskasvatus: hankittu päiväkodeille kalusteita ja tvt laitteita
Peruskoulutus: Kivirannan, Kokkokankaan, Raumon kouluille, lukioon kalusteita ja tietoteknisiä välineitä muille kouluille (CHROME book -laitteita)
Jätettiin hankkimatta opettajien tietotekniset laitteet, siirrettiin hankinta vuodelle 2019

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
10 Investointiprojektit						
420 Irtain omaisuus/Nuort ja aik k						
6320 NUOTEN JA AIKUISTEN KOULUT. IR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 000,00
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 000,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
450 Irtain omaisuus/Kultt. ja nuor						
6350 KIRJASTOTOIMEN IRTAIMISTOHANK.	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-4 650,69	-349,31	-17 610,99
Menot	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-4 650,69	-349,31	-17 610,99
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6360 KULTTUURITOIMEN IRTAIMISTOINV	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-4 312,00	-688,00	0,00
Menot	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-4 312,00	-688,00	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6370 MUSEON IRTAIMISTOINV.	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-14 999,63	-0,37	0,00
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-14 999,63	-0,37	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6380 NUORISOTOIMEN IRTAIMISTOHANK.	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-5 920,88	920,88	-9 943,55
Menot	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-5 920,88	920,88	-9 943,55
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6381 KANSALAI SOPISTON IRTAIMISTOH.	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 787,07	-212,93	0,00
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 787,07	-212,93	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA YHTEENSÄ	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-39 670,27	-329,73	-32 554,54
Menot	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-39 670,27	-329,73	-32 554,54
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
10 Investointiprojektit						
460 Irtain omaisuus/Aineen taidemu						
6390 TAIDEMUSEON	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 116,04	116,04	-17 954,55
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 116,04	116,04	-17 954,55
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 116,04	116,04	-17 954,55
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 116,04	116,04	-17 954,55
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
NETTOMENOT	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-218 575,43	-31 424,57	-204 403,72
Menot	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-218 575,43	-31 424,57	-204 403,72
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

TEKNISET PALVELUT		TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
10 Investointiprojektit							
500	Kiint.omaisuus/Tekn.palv						
6400	TEKNISTEN PALV. MAANHANKINNAT	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-7 614,00	2 614,00	-2 328,00
	Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-7 614,00	-7 386,00	-2 328,00
	Tulot	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00
	Pysyvien vastaavien myynnit	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00
510	Irtain omaisuus/Tekn.palv						
6410	TEKNISTEN PALV.IRTAIMISTOHANK.	-18 000,00	0,00	-18 000,00	-17 503,00	-497,00	-63 681,96
	Menot	-18 000,00	0,00	-18 000,00	-17 503,00	-497,00	-63 681,96
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
520	Julk.kom/Tekniset palvelut						
6464	HOLMANKOSKENKATU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-142 859,30
6465	KOSTEKUJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 768,52
6468	FÄRINMÄEN ALUE 1-VAIHE	-130 000,00	0,00	-130 000,00	-118 833,41	-11 166,59	0,00
6801	PÄÄLLYSTÄMINEN	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-301 505,81	1 505,81	-352 433,07
6802	KUIVATUSOJIEEN PERKAUS	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-5 234,12	-14 765,88	-17 904,60
6803	KATUAL.VIIMEISTELYTYÖT	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-91 522,05	21 522,05	-31 513,84
6828	JÄÄKÄRINKATU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-59 779,49
6829	LAPPALAISENTIE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-149 831,56
6830	HALLITUSKATU	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-93 197,26	23 197,26	-101 845,28
6832	PANIMONRANTA	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-11 213,58	-1 786,42	-19 116,82
6833	VESAISENKATU	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-219 333,60	19 333,60	-132 278,85
6834	PIRKONTIE	-118 000,00	0,00	-118 000,00	-187 619,47	69 619,47	0,00
6835	KUMPUMÄENTIE JA KARHUTIE	-98 000,00	-80 000,00	-178 000,00	-211 646,24	33 646,24	0,00
6836	VERKKOTEHTAANKATU	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-123 480,21	3 480,21	0,00
7300	ULKOVALAISTUS	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-126 827,85	-73 172,15	-129 409,91
7503	MÖLJÄN KALUSTEET	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-9 876,95
7507	LOSSINRANNAN VAR.AL KULUNV	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7508	PIKISAARI LAPPARI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11 953,15
7509	TORPIN MELUAITA	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-2 845,38	-77 154,62	0,00
7510	KÄVELYKATU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-14 382,09
7512	SILTAPUISTON ESIINTYMISLAVA	-12 000,00	0,00	-12 000,00	-10 659,58	-1 340,42	0,00
7815	KAAKAMON LEIKKIPUISTO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-9 716,74
7816	AARNINTIEN LEIKKIPUISTO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11 817,39
7817	AKBUREIUM/KALLIOPUISTON LEIKKIPUISTO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-19 900,00
7818	SAUMAAJAN LEIKKIPUISTO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-8 690,91
7819	LEIKKIKENTÄT 2019	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-59 674,18	-325,82	0,00
530	Julk.kom/Yhteistyöhankk.						
8200	YHTEISTYÖHANK/TIEHALLINTO	-459 000,00	0,00	-459 000,00	-501 372,12	42 372,12	-40 845,33
	Menot	-459 000,00	0,00	-459 000,00	-501 372,12	42 372,12	-40 845,33
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8201	YHTEISTYÖHANK/YMPÄRISTÖKES	-47 000,00	-20 000,00	-67 000,00	-52 000,00	-15 000,00	0,00
	Menot	-92 000,00	-20 000,00	-112 000,00	-52 000,00	-60 000,00	0,00
	Tulot	45 000,00	0,00	45 000,00	0,00	45 000,00	0,00
	Rahoitusosuudet	45 000,00	0,00	45 000,00	0,00	45 000,00	0,00

TEKNISET PALVELUT		TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
535	Julk.kom/Liikenneturvallisuus						
8223	KEROPUTAANTIE/KERONKUJAN LIITT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	221,75
8225	LIIKENNETURVALLISUUS	-45 000,00	0,00	-45 000,00	-25 998,61	-19 001,39	-19 093,21
Menot		-45 000,00	0,00	-45 000,00	-25 998,61	-19 001,39	-19 093,21
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
540	Rajalla-På Gränsen						
8332	RAJALLA-PÅ GRÄNSEN EU-PUISTO	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-86 302,98	26 302,98	0,00
8340	VICTORIAN TORI	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-2 832,14	-7 167,86	0,00
545	Talonrakennus						
8502	ISOPALON PÄIVÄKOTI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-23 020,92
8504	TORPIN MONITOIMITALO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8505	KAAKAMON TERVEYSTALO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	853,96
8507	RAUMON KOULU	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-38 404,03	-1 595,97	0,00
8512	KOKKOKANKAAN KOULU	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-21 528,31	-18 471,69	0,00
8516	ARPELAN KOULU	-100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8520	SUENSAAREN VANHAINKOTI	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-15 698,85	-14 301,15	0,00
8521	ÄSTRÖMIN KARTANO	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-49 678,03	14 678,03	0,00
8523	RAJAKARTANO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-69 914,92
8528	PUTAAN TERVEYSTALO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-13 322,10
8529	PALOASEMA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8536	VAPAUDENKATU 19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-16 741,64
8543	KARUNGIN KOULU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8544	MONITOIMITALO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-12 381,38
8545	KOKKOKANKAAN PÄIVÄKOTI	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-13 400,48	-6 599,52	0,00
8546	PUTAAN PÄIVÄKOTI	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-20 451,62	-4 548,38	0,00
545	Talonrakennus yhteensä	-290 000,00	100 000,00	-190 000,00	-159 161,32	-30 838,68	-134 527,00
Menot		-310 000,00	100 000,00	-210 000,00	-180 561,32	-29 438,68	-134 527,00
Tulot		20 000,00	0,00	20 000,00	21 400,00	-1 400,00	0,00
Rahoitusosuudet		20 000,00	0,00	20 000,00	21 400,00	-1 400,00	0,00
554	Seminaarin koulu						
8604	SEMINAARIN KOULU	-250 000,00	-49 915,00	-299 915,00	-299 973,79	58,79	0,00
556	Pääterveysasema						
8626	PÄÄTERVEYSASEMA- SUUN TERVEYSH	-400 000,00	-232 770,00	-632 770,00	-633 239,93	469,93	-283 266,17
558	Kivirannan koulu						
8608	KIVIRANNAN KOULU	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-149 465,64	-50 534,36	-439 540,69
564	Uimahalli						
8615	UIMAHALLI	-3 520 000,00	0,00	-3 520 000,00	-3 444 837,67	-75 162,33	-3 201 350,72
Menot		-4 100 000,00	0,00	-4 100 000,00	-4 100 261,67	261,67	-3 557 350,72
Tulot		580 000,00	0,00	580 000,00	655 424,00	-75 424,00	356 000,00
Rahoitusosuudet		580 000,00	0,00	580 000,00	655 424,00	-75 424,00	356 000,00
571	Pirkiön päiväkot						
8620	PIRKIÖN PÄIVÄKOTI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 850,91
572	Kaupungintalo						
8621	KAUPUNGINTALO	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-287 053,62
577	Levin maja						
8627	LEVIN MAJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-44 633,24
Menot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-44 633,24
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
580	Paloasema						
8630	PALOASEMA	-370 000,00	-189 000,00	-559 000,00	-533 547,47	-25 452,53	0,00
Menot		-400 000,00	-200 000,00	-600 000,00	-533 547,47	-66 452,53	0,00
Tulot		30 000,00	11 000,00	41 000,00	0,00	41 000,00	0,00
Rahoitusosuudet		30 000,00	11 000,00	41 000,00	0,00	41 000,00	0,00

TEKNISET PALVELUT	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
RAPORTTI YHTEENSÄ	-7 185 000,00	-471 685,00	-7 656 685,00	-7 477 441,41	-179 243,59	-5 720 325,75
Menot	-7 940 000,00	-482 685,00	-8 422 685,00	-8 197 224,06	-225 460,94	-6 076 325,75
Tulot	755 000,00	11 000,00	766 000,00	719 782,65	46 217,35	356 000,00
Rahoitusosuudet	745 000,00	11 000,00	756 000,00	719 782,65	36 217,35	356 000,00
Pysyvien vastaavien myynnit	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00

PERUSTELUT:

Kiinteä omaisuus	Kolme määräalaa ostettu
Irtain omaisuus	Valaistus hankittu
Färinmäen alueen kunnallistekniikan 1. vaihe	Faarisenkaaren kunnallistekniikka rakennettu
Katuvalaistus ja energia tehokkuuden mukainen valaistuksen muutostyö	Led valoja vaihdettu
Päällystäminen	Päällystystyöt suoritettu erillisen ohjelman mukaisesti
Kaava-alueen avo-ojien perkaus	Kuivatusta palvelevia ojia perattu
Kunnallistekniikan viimeistelytyöt	Lappalaisentien peruskorjauksen loppuun saattamisen kustannukse
Hallituskadun perusparannus	Valmis
Panimonrannan sadevesiviemäri	Valmis
Pirkontien perusparannus	1. vaihe valmis
Vesaisenkadun peruskorjaus	Valmis (Itäranta-Pitkäkatu)
Kumpumäentien ja Karhutien perusparannus	Valmis
Verkkotehtaankadun perusparannus	Päällysrakenteen ja kuivatuksen parantaminen toteutettu
Torpin meluaita	Siirrynyt vuodelle 2019
Siltapuiston esiintymislava	Valmis
Leikkipuistojen kunnostus	Kunnostukset toteutettu erillisen ohjelman mukaisesti
Yhteistyöhankkeet	
Thurevikinkadun ja Kromitien risteysalueen muutostyöt	Risteysalueen uudet järjestelyt valmiit
Laivaniemi-Alaraumo venereitti II-vaihe, 1. osa	Ruoppauksen kaupungin rahoitusosuus
Näränperän padon korotuksen suunnittelu	Suunnittelu siirrynyt vuodelle 2019
Liikenneturvallisuushankkeet	
Kallioputaan päiväkotia, pysäköintialueen laajentaminen	Valmis
Isopalon päiväkotia, pysäköintialueen laajentaminen	Valmis
På Gränsen Rajalla	
EU-puiston kevyen liikenteen siltayhteys	Perustukset valmiit. Sillan toteutus v. 2019
Victorian torin valaisimet	Pollarivalaisimia uusittu
Talonrakennus, 310 000 e	
Raumon koulu, liikuntasalin lattian uusiminen	Valmis
Kokkokankaan koulu, purunpoisto	Valmis
Arpelan koulu, lämpökottilämpökeskus	Kilpailutettiin lämmönhankinta palveluna, ei investointia
Suensaaren palvelukeskus, Ilmanvaihdon saneeraus	Valmis
Åströmin sivurakennus, vesikaton uusiminen	Valmis
Kokkokankaan päiväkotia, pihan asfaltointi	Valmis
Putaan päiväkotia, aidan uusiminen metalliaidaksi	Valmis
Seminaarin koulu	Vesikatko ja yläpohjan eristys peruskorjattu
Pääterveysasema, suunterveydenhuollon keskittäminen	Valmis
Kivirannan koulu	Lattiapinnoitteet uusittu
Uimahallin peruskorjaus	Valmis
Kaupungintalon peruskorjauksen suunnittelu	Siirrynyt vuodelle 2019
Paloasema	Ambulanssitalli valmis, tilamuutokset siirrynyt vuodelle 2019

TOIMIALAT YHTEENSÄ	TA 2018	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA 31.12.2018	POIKKEAMA	TP 2017
NETTOMENOT	-8 295 600,00	-471 685,00	-8 767 285,00	-7 955 032,05	-812 252,95	-6 711 916,88
Menot	-9 185 600,00	-482 685,00	-9 668 285,00	-8 955 906,12	-712 378,88	-8 591 252,95
Tulot	890 000,00	11 000,00	901 000,00	1 000 874,07	-99 874,07	1 879 336,07
Rahoitusosuudet	830 000,00	11 000,00	841 000,00	719 782,65	121 217,35	356 000,00
Pysyvien vastaavien myynnit	60 000,00	0,00	60 000,00	281 091,42	-221 091,42	1 523 336,00

8.5 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 31.12.2018

	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma e	Poikkeama e
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate +/-	6 161 569	4 921 283	-1 240 286
Satunnaiset erät +/-		0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-360 080	-226 230	133 850
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-9 185 000	-8 971 106	213 894
Rahoitusos.inv.menoihin +	830 000	719 783	-110 217
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	60 000	297 091	237 091
Investointien nettomeno	-8 295 000	-7 954 232	340 768
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 493 511	-3 259 179	-765 668
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaam.lisäykset -	-500 000	0	500 000
Antolainasaamisten vähennykset +	400 000	0	-400 000
Muiden pitk.aik.saamisten lisäys -/ vähennys +	0	0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	10 000 000	10 000 000	0
Pitkäaik.lainojen vähennys -	-6 935 862	-7 485 862	-550 000
Lyhytaik.lainojen muutos - / +	-450 000	7 000 000	7 450 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	20 627	6 254 959	6 234 332

Tunnusluvut

Kassalainat	13 000 000	20 000 000	7 000 000
Pitkäaikainen lainakanta	40 435 863	39 935 863	-500 000
Lainakanta	53 435 863	59 935 863	6 500 000
Pitkäaikaiset lainat/asukas	1 823	1 826	3
Lainat/asukas	2 410	2 740	330
Asukasmäärä	22 177	21 872	-305

8.6 Yhteenveto määrärahojen sekä tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus) B,N	Määrärahat 1 000 e				Tuloarviot 1 000 e					
		TA 2018	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama	TA 2018	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUS		147 205	3 720	150 924	149 890	-1 034	31 549	-66	31 483	32 490	-1 007
Tarkastuslautakunta	B	80		80	71	-9					
Kaupunginhallitus	B	9 052	230	9 282	8 864	-418	4 641	100	4 741	5 029	-288
Sosiaali- ja terveystk	B	80 373	2 750	83 123	82 261	-862	9 588	-433	9 155	9 389	-234
Sivistyspalvelut yht.		41 456	698	42 153	42 806	653	3 474	267	3 740	3 979	-239
Sivistyslautakunta	B	36 100	352	36 453	36 964	511	2 596	139	2 735	2 811	-75
Elämänlaatulautakunta	N	4 852	345	5 197	5 271	74	807	127	934	1 071	-137
Aineen taidemuseon johtokunta	N	503		503	571	68	71		71	97	-26
Tekniset palvelut yht		16 244	42	16 286	15 888	-398	13 846	0	13 846	14 093	-246
Teknispalv.lautakunta	B	14 206	42	14 248	14 030	-218	11 807		11 807	12 228	-421
Perämeren jätelautakunta	N	84		84	42	-42	84		84	61	23
Meri-Lapin ympäristöltk	N	1 954		1 954	1 816	-138	1 955		1 955	1 804	151
TULOSLASKELMAT		813	0	813	495	-318	122 580	0	122 580	122 817	-237
Verotulot yhteensä	B						83 360		83 360	83 507	-147
Valtionosuudet	B						38 685		38 685	38 601	84
Korkotulot	B						390		390	354	36
Muut rahoitustulot	B						145		145	355	-210
Korkomenot	B	803		803	495	-308					
Muut rahoitusmenot	B	10		10		-10					

INVESTOINTIOSA		9 186	483	9 669	8 957	720	890	11	901	1 001	-100
Keskushallintopalvelut											
Kiinteä omaisuus	B	300		300	111	189	50		50	281	-231
Aineeton käyttöomaisuus	B	3		3	7	4					
Irtain omaisuus	B	173		173	164	9					
Muu investointitoiminta	B	170		170		170	85		85		85
Hyvinvointipalvelut											
Irtain omaisuus	B	350		350	258	92					
Sivistyspalvelut											
Irtain omaisuus	B	250		250	219	31					
Tekniset palvelut											
Kiinteä omaisuus	B	15		15	8	7	10		10		10
Irtain omaisuus	B	18		18	18	0					
Julkinen käyttöomaisuus	B	2 087	100	2 187	2 143	44	45		45		45
Rakennus	B	5 820	383	6 203	6 029	174	700	11	711	720	-9
RAHOITUSOSA		2 514	0	2 514	9 514	-7 900	0	0	0	0	0
Antolainasaam.lis.	B	-500		-500		500					
Antolainasaam.väh.	B	400		400		-400					
Pitkäaik.lain.lis.	B	10 000		10 000	10 000						
Pitkäaik.lain.väh.	B	-6 936		-6 936	-7 486	-550					
Lyhytaik.lain.muutos	B	-450		-450	7 000	-7 450					
YHTEENSÄ		159 718	4 203	163 920	168 856	-8 532	155 019	-55	154 964	156 308	-1 344
Poikkeama-sarake: tulon alitus -, tulon ylitys +, menon alitus+, menon ylitys -											
*) B=bruttomääräraha/-tuloarvio, N=nettomääräraha/-tuloarvio											
**) Kaupunginhallitus sis. työllisyyspalkat											

9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1 Tornion kaupunki

TULOSLASKELMA

	1.1 -31.12.2018		1.1 -31.12.2017		Muutos e
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 176 080,36		5 191 060,88		985 019,48
Maksutuotot	5 900 450,90		6 363 452,17		-463 001,27
Tuet ja avustukset	1 826 765,29		1 822 868,90		3 896,39
Muut toimintatuotot	<u>3 944 699,31</u>	17 847 995,86	<u>4 051 178,27</u>	17 428 560,22	<u>-106 478,96</u>
					419 435,64
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-43 221 866,13		-43 845 839,28		623 973,15
Henkilösivukulut					0,00
Eläkekulut	-9 897 778,62		-10 174 375,60		276 596,98
Muut henkilösivukulut	-1 701 071,91		-1 869 831,06		168 759,15
Palvelujen ostot	-59 469 112,81		-55 892 571,37		-3 576 541,44
Aineet tarvikkeet ja tav.	-7 559 867,06		-7 608 686,62		48 819,56
Avustukset	-11 645 715,63		-10 513 630,31		-1 132 085,32
Muut toimintakulut	<u>-1 753 263,76</u>	-135 248 675,92	<u>-1 843 311,61</u>	-131 748 245,85	<u>90 047,85</u>
Toimintakate		-117 400 680,06		-114 319 685,63	-3 080 994,43
Verotulot		83 507 152,88		83 200 643,85	306 509,03
Valtionosuudet		38 601 034,73		38 663 380,34	-62 345,61
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	354 234,82		360 886,64		-6 651,82
Muut rahoitustuotot	354 940,36		115 066,26		239 874,10
Korkokulut	-495 247,91		-530 702,39		35 454,48
Muut rahoituskulut	<u>-151,85</u>	213 775,42	<u>-297,64</u>	-55 047,13	<u>145,79</u>
Vuosikate		4 921 282,97		7 489 291,43	-2 568 008,46
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot		-5 934 873,73		-5 656 056,31	-278 817,42
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos		-1 013 590,76		1 833 235,12	-2 846 825,88
Varausten lis.(-)/väh.(+)					
- Työyhteisön kehittämisvaraus				12 897,71	-12 897,71
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)					0,00
- Vahinkorahasto					0,00
Tilikauden yli- / alijäämä		-1 013 590,76		1 846 132,83	-2 859 723,59

Tilinpäätös 31.12.2018

Rahoituslaskelma 31.12.2018

Toiminnan rahavirta

Tulorahoitus		2018		2017	
Vuosikate	+	4 921 282,97		7 489 291,43	
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät		<u>-226 230,17</u>	4 695 052,80	<u>-643 045,22</u>	6 846 246,21

Investointien rahavirta

Investointimenot	-	-8 971 106,12		-8 591 252,95	
Rahoitusosuudet investointimenoit	+	719 782,65		356 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	<u>297 091,42</u>	-7 954 232,05	<u>1 975 529,16</u>	-6 259 723,79
Toiminnan ja investointien rahavirta			-3 259 179,25		586 522,42

Rahoituksen rahavirta

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	10 000 000,00			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-7 485 862,00		-6 896 373,83	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-/+	<u>7 000 000,00</u>	9 514 138,00	<u>5 000 000,00</u>	-1 896 373,83

Oman pääoman muutokset

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääom	-/+	-17 769,82		-22 717,93	
Vaihto-omaisuuden muutos	-/+	-2 798,91		12 327,03	
Saamisten muutos	-/+	-1 653 727,20		35 420,35	
Korottomien velkojen muutos	-/+	<u>-3 018 167,70</u>	-4 692 463,63	<u>-894 481,48</u>	-869 452,03
Rahoituksen rahavirta			4 821 674,37		-2 765 825,86

Rahavarojen muutos	-/+		1 562 495,12		-2 179 303,44
---------------------------	------------	--	---------------------	--	----------------------

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	+	2 629 207,29		1 066 698,69	
Rahavarat 1.1.	-	<u>-1 066 712,17</u>	1 562 495,12	<u>-3 246 002,13</u>	-2 179 303,44

PITKÄAIKAISET LAINAT 31.12.

			39 935 863,00		37 421 725,00
Kassalainat 31.12.			<u>20 000 000,00</u>		<u>13 000 000,00</u>
			59 935 863,00		50 421 725,00

TASE	31.12.2018	31.12.2017
	e	e
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	50 519,78	37 009,20
Muut pitkävaikutteiset menot	666 093,71	693 294,85
Aineettomat hyödykkeet yht.	716 613,49	730 304,05
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 652 549,33	14 570 782,04
Rakennukset ja rakennelmat	52 420 502,94	47 594 623,74
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 945 391,71	17 461 063,46
Koneet ja kalusto	1 358 021,97	1 304 395,12
Muut aineelliset hyödykkeet	311 369,65	281 253,61
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankir	835 774,79	4 074 790,21
Aineelliset hyödykkeet yht.	87 523 610,39	85 286 908,18
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	22 807 859,93	22 785 283,09
Muut lainasaamiset	9 289 437,10	9 289 437,10
Muut saamiset	142 219,00	142 219,00
Sijoitukset yht.	32 239 516,03	32 216 939,19
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	2 464,96	2 663,30
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	93 365,84	94 767,07
Toimeksiantojen varat yht.	95 830,80	97 430,37
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	79 316,32	79 245,01
Ennakkomaksut	2 957,77	230,17
Vaihto-omaisuus yht.	82 274,09	79 475,18
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	19 488,45	65 451,33
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 279 274,38	2 427 956,86
Lainasaamiset		
Muut saamiset	1 765 536,71	709 907,91
Siirtosaamiset	2 328 630,05	2 535 886,29
Saamiset yht.	7 392 929,59	5 739 202,39
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 629 207,29	1 066 712,17
	2 629 207,29	1 066 712,17
VASTAAVAA YHTEENSÄ	130 679 981,68	125 216 971,53

TASE	31.12.2018	31.12.2017
	e	e
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	40 133 879,73	40 133 879,73
IV Muut omat rahastot	900 000,00	900 000,00
V Edellisen tilikauden yli-/alijäämä	14 701 848,14	12 855 715,31
VI Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-1 013 590,76</u>	<u>1 846 132,83</u>
	54 722 137,11	55 735 727,87
Oma pääoma yht.		
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaaehtoiset varaukset		
Työyhteisöjen kehittämisvaraus	<u>220 869,74</u>	<u>220 869,74</u>
Poistoero ja vapaaehtoiset vara	220 869,74	220 869,74
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	<u>1 197 604,23</u>	<u>1 197 604,23</u>
Pakolliset varaukset yht.	1 197 604,23	1 197 604,23
D TOIMEKSI ANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	2 487,37	2 663,29
Lahjoitusrahastojen pääomat	206 413,68	231 134,97
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>188 425,84</u>	<u>182 898,02</u>
Toimeksiantojen pääomat yht.	397 326,89	416 696,28
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaito	32 699 999,98	30 435 862,98
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat		
Pitkäaikainen yht.	<u>32 699 999,98</u>	<u>30 435 862,98</u>
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaito	27 235 863,00	19 985 862,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	1 496,05	7 218,00
Ostovelat	4 619 477,42	8 297 159,84
Muut velat	2 519 441,03	1 621 329,48
Siirtovelat	<u>7 065 766,23</u>	<u>7 298 641,11</u>
Lyhytaikainen yht.	41 442 043,73	37 210 210,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>130 679 981,68</u>	<u>125 216 971,53</u>

9.2 Tornion kaupunkikonserni

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toimintatuotot	72 983 633,84	66 494 719,29
Toimintakulut	-193 382 393,97	-185 321 597,40
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	98 027,43	117 432,45
Toimintakate	-120 300 732,70	-118 709 445,66
Verotulot	83 252 531,38	82 928 471,58
Valtionosuudet	51 542 255,17	51 271 337,62
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	36 217,99	257 507,55
Muut rahoitustuotot	391 816,65	159 225,37
Korkokulut	-1 263 340,42	-1 236 494,99
Muut rahoituskulut	-44 545,35	-297 147,32
Vuosikate	13 614 202,72	14 373 454,15
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 126 981,49	-12 405 581,84
Satunnaiset erät	150 844,74	-203 334,32
Tilikauden tulos	638 065,98	1 764 537,99
Tilinpäätössiirrot	92 067,62	464,86
Tilikauden verot	-245 526,98	-301 405,63
Laskennalliset verot	-51 136,40	-78 220,00
Vähemmistöosuus	52 311,00	-8 597,98
Tilikauden yli/-alijäämä	485 781,22	1 376 779,24

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2018		31.12.2017	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	13 614 202,73		14 373 454,15	
Satunnaiset erät	150 844,74		-203 334,32	
Tilikauden verot	-245 526,98		-301 405,63	
Tulorahoituksen korjaukset	395 806,17	13 915 326,66	-172 110,25	13 696 603,95
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-16 930 021,74		-14 903 185,95	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	976 072,14		607 820,66	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	355 129,50	-15 598 820,10	2 447 674,62	-11 847 690,67
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 683 493,44		1 848 913,28
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	57 632,64		-4 633,97	
Antolainasaamisten vähennys		57 632,64		-4 633,97
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 120 402,03		1 199 085,68	
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-11 656 884,96		-9 075 531,34	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	6 074 148,98	7 537 666,05	4 114 872,51	-3 761 573,15
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien m	614 978,31		12 571,53	
Vaihto-omaisuuden muutos	-96 122,82		69 502,22	
Saamisten muutos	-1 797 696,15		-2 339 011,49	
Korottomien velkojen muutos	-3 391 179,03	-4 670 019,69	1 176 009,80	-1 080 927,94
Rahoituksen rahavirta		2 925 279,00		-4 847 135,06
Rahavarojen muutos		1 241 785,56		-2 998 221,78
Rahavarat 31.12.	15 128 782,11		13 886 996,55	
Rahavarat 1.1.	-13 886 996,55	1 241 785,56	-16 885 218,33	-2 998 221,78

KONSERNITASE

	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	654 359,87	647 965,59
Muut pitkävaikuttaiset menot	1 017 430,09	1 075 851,46
Ennakkomaksut	47 699,09	30 891,83
Yhteensä	<u>1 719 489,05</u>	<u>1 754 708,88</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 698 885,54	15 609 574,37
Rakennukset	127 281 880,66	123 706 890,12
Kiinteät rakenteet ja laitteet	34 473 156,08	33 109 309,21
Koneet ja kalusto	7 472 726,54	7 841 916,08
Muut aineelliset hyödykkeet	823 985,95	813 635,75
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 601 172,51	4 980 630,83
Yhteensä	<u>188 351 807,28</u>	<u>186 061 956,36</u>
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	11 842 558,61	11 324 144,37
Muut lainasaamiset		200,00
Muut saamiset	52 216,00	109 848,64
Yhteensä	<u>11 894 774,61</u>	<u>11 434 193,01</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	481 272,68	2 369 676,12
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 135 570,34	94 767,07
Muut toimeksiantojen varat		702,90
Yhteensä	<u>2 616 843,02</u>	<u>2 465 146,09</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	843 517,93	750 122,71
Ennakkomaksut	2 957,77	230,17
Yhteensä	<u>846 475,70</u>	<u>750 352,88</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 982 990,45	4 204 016,73
Lainasaamiset	22 558,38	111 050,40
Muut saamiset	67,87	
Siirtosaamiset	149 258,04	1 933,94
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	7 029 469,10	5 564 221,87
Lainasaamiset	-16 183,92	-16 183,92
Muut saamiset	2 737 237,63	1 723 633,42
Siirtosaamiset	3 098 432,85	3 616 572,97
Yhteensä	<u>17 003 830,40</u>	<u>15 205 245,41</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut Arvopaperit	<u>223 606,83</u>	
Yhteensä	223 606,83	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>15 128 782,11</u>	<u>13 886 996,55</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>237 785 609,00</u>	<u>231 558 599,18</u>

KONSERNITASE

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	40 133 879,73	40 133 879,73
Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	237 586,32	25 000,00
Muut omat rahastot	2 253 510,62	2 334 011,01
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	43 548 666,72	40 970 140,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	485 781,22	1 376 779,24
Yhteensä	86 659 424,62	84 839 810,42
VÄHEMMISTÖOSUUDET	580 942,17	731 176,18
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	4 089,84	5 174,04
Muut pakolliset varaukset	3 423 466,09	3 016 413,90
Yhteensä	3 427 555,93	3 021 587,94
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	535 861,27	2 392 290,16
Lahjoitusrahastojen pääomat	242 184,14	270 453,44
Muut toimeksiantojen pääomat	2 166 132,70	184 889,72
Yhteensä	2 944 178,11	2 847 633,32
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 679 671,92	66 593 450,18
Lainat julkisyhteisöiltä		416,53
Laina muilta luotonantajilta	9 633 686,29	9 738 247,36
Saadut ennakot	673 535,29	318 328,19
Muut velat	7 983 640,75	7 396 977,35
Laskennalliset verovelat	1 898 731,29	1 843 236,63
Yhteensä	85 869 265,54	85 890 656,24
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 877 116,61	24 321 153,69
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		773 326,32
Saadut ennakot	205 389,67	162 998,58
Ostovelat	8 111 823,13	12 935 030,76
Muut velat	4 071 324,47	3 656 694,84
Siirtovelat	11 817 969,89	12 321 056,22
Laskennalliset verovelat	220 618,85	57 474,67
Yhteensä	58 304 242,62	54 227 735,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	237 785 609,00	231 558 599,18

10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti.

Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelma on muutettu 26.11.2012 kv § 75. Uutta poistosuunnitelmaa noudatetaan vuodesta 2013 alkaen. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaisopimusten käsittely

Kaupungilla koronvaihtosopimus päättyi 12.12.2018

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. (SEK 10,2548)

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa

5. Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Ei ilmoitettavaa

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Lisäksi kaikki kuntayhtymät sekä yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhtiöistä konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty Lounais-Lapin ajoharjoitteluratasäätiötä, Lapin Ammattikorkeakoulu Oy ja Mehiläinen Länsi-Pohja Oy, koska omistusosuus on alle 20 %

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä, joka vastaa käytännössä Tornio-konsernissa aikaisemmin noudatettua pariarvomenetelmää. Eliminointierot on kirjattu muihin oman pääoman eriin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osaakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistölle kuuluva osuus on erotettu konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyhteisöiden osakkeiden vertailutiedot eivät ole vertailukelpoisia, johtuen edelliseen vuoteen kohdistettuun korjaukseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

As. Oy Tornion Uusikatu 5:n tilikausi on 1.7.2017-30.6.2018

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Keskushallintopalvelut	2 378 661,48	2 150 383,50	2 378 661,48	2 150 383,50
Hyvinvointipalvelut	7 686 506,99	7 258 806,10	7 848 567,40	7 420 866,51
Sivistyspalvelut	2 675 405,08	2 944 524,38	3 049 605,29	3 153 107,88
Tekniset palvelut	2 744 097,40	4 453 364,04	4 571 161,69	4 704 202,33
Muut palvelut	57 498 962,89	49 687 641,27		
Toimintatuotot yhteensä	72 983 633,84	66 494 719,29	17 847 995,86	17 428 560,22

7. Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2018	2017
Kunnan tulovero	73 472 010,88	73 199 774,26
Kiinteistövero	6 947 266,42	6 779 685,07
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 087 875,58	3 221 184,52
Verotulot yhteensä	83 507 152,88	83 200 643,85

8. Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2018	2017
Peruspalvelujen valtionosuus	31 007 587,82	31 111 468,51
Verotulojen tasaus	8 420 200,91	8 328 227,83
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-826 754,00	-776 316,00
Valtionosuudet yhteensä	38 601 034,73	38 663 380,34

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	44 983 837,75	41 661 837,27
Muiden palvelujen ostot	14 485 275,06	14 230 734,10
Palvelujen ostot yhteensä	59 469 112,81	55 892 571,37

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

	Poistotapa	Poisto-aika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5-20 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
Muut	Tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poisteta	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
- Kiviset	Tasapoisto	35-45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	25-35 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Jätevedenpuhdistamot	Tasapoisto	30 vuotta
Jäteveden pumppaamot	Tasapoisto	30 vuotta
Vesilaitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Energialaitoksen rakennukset	Tasapoisto	20-30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	Tasapoisto	20-30 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	25-30 vuotta
Muut rakennukset	Tasapoisto	25-30 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30-45 vuotta
- Kiviset	Tasapoisto	35-45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	30-40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		
Liikenneväylät	Tasapoisto	20 vuotta

Puistot ja torit	Tasapoisto	15-20 vuotta
Leikkikentät	Tasapoisto	15-20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat		
Laiturit ja venerannat	Tasapoisto	15-20 vuotta
Piensatamat	Tasapoisto	15-20 vuotta
Satama	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet		
Kaatopaikka	Tasapoisto	15-20 vuotta
Matonpesuasemat	Tasapoisto	15-20 vuotta
Urheilualueet	Tasapoisto	20-25 vuotta
Leirintäalue	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Vedenjakeluverkko	Tasapoisto	30-40 vuotta
Viemäriverkko	Tasapoisto	30-40 vuotta
Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20-30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalvontalaitteet		
Sähköverkko	Tasapoisto	15-20 vuotta
Katuvalaistus	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Sähkö- ja vesi- ym. laitosten laitoskoneet ja laitteet		
Viemärlaitoksen koneet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Jätevesilaitosten puhdistamot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Jätevesipumppaamot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Kaukolämpömittarit	Tasapoisto	10-15 vuotta
Sähkölaitoksen mittarit	Tasapoisto	10-15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Koneet ja Kalustot		
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15-20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8-15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5-7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5-10 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10-15 vuotta

Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5-10 vuotta
Sairaala- terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5-10 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3-5 vuotta
Viestintälaitteet	Tasapoisto	3-5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3-5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavienhankinnat, joiden hankintahinta on alle 10 000 e on kirjattu vuosikuluiksi.

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Eläkevastuu 1.1	5 174,04	6 252,29		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-1 084,20	-1 078,25		
Eläkevastuu 31.12.	4 089,84	5 174,04		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	1 859 494,49	1 557 345,01		
Lisäykset tilikaudella	407 052,19	302 149,47		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	2 266 546,68	1 859 494,49		
Muut Pakolliset varaukset 1.1.	1 156 919,41	1 259 814,54	1 197 604,23	1 470 363,10
Lisäykset tilikaudella		255 267,14		
Vähennykset tilikaudella		-358 162,27		-272 758,87
Muut Pakolliset varaukset 31.12.	1 156 919,41	1 156 919,41	1 197 604,23	1 197 604,23

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa ja vesialueiden myyntivoitot	248 761,12	384 179,73	248 761,12	384 179,73
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot	5 709,9	4 422,91		
Myyntivoitot yhteensä	254 471,02	388 602,64	248 761,12	384 179,73
Muut toimintakulut				
Maa ja vesialueiden myyntitappiot	4 695,77	604,64	4 695,77	604,64
Rakennusten myyntitappiot	17 835,18	13 288,74	17 835,18	13 288,74
Muut myyntitappiot				
Myyntitappiot yhteensä	22 530,95	13 893,38	22 530,95	13 893,38

14. Satunnaiset tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kaupunki	
	2018	2017
Osinkotuotot muissa yhteisöissä	297 712,71	70 786,70
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	297 712,71	70 786,70

16. Poistoeron muutokset

Ei ilmoitettavaa.

TASEN LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Tornion kaupunki, käyttöomaisuuden muutokset 2018

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	37 009,20	693 294,85		730 304,05
Lisäykset tilikauden aikana	27 909,10			27 909,10
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä		52 000,00		52 000,00
Tilikauden poisto	-14 398,52	-79 201,14		-93 599,66
Arvonlennukset ja palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	50 519,78	666 093,71	0,00	716 613,49
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 519,78	666 093,71	0,00	716 613,49
Olellaiset lisäpoistot				

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	14 570 782,04	47 594 623,74	17 461 063,46	1 304 395,12	281 253,61	4 074 790,21	85 286 908,18
Lisäykset tilikauden aikana	118 793,36			599 603,72	30 116,04	7 452 324,41	8 200 837,53
Rahoitusosuudet tilikaudella		-1 032 824,00	-42 958,65			1 075 782,65	1 075 782,65
Vähennykset tilikauden aikana	-37 026,07	-33 835,18					-70 861,25
Siirrot erien välillä		9 486 210,66	2 228 911,82			-11 767 122,48	-52 000,00
Tilikauden poisto		-3 593 672,28	-1 701 624,92	-545 976,87			-5 841 274,07
Arvonlennukset ja palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12.	14 652 549,33	52 420 502,94	17 945 391,71	1 358 021,97	311 369,65	835 774,79	87 523 610,39
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 652 549,33	52 420 502,94	17 945 391,71	1 358 021,97	311 369,65	835 774,79	87 523 610,39
Olellaiset lisäpoistot		-180 865,28					

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja Osuudet	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 595 177,08	8 289 128,28	7 637 794,96	1 263 182,77	22 785 283,09
Lisäykset		22 576,84			22 576,84
Vähennykset					0,00
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	5 595 177,08	8 311 705,12	7 637 794,96	1 263 182,77	22 807 859,93
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 595 177,08	8 311 705,12	7 637 794,96	1 263 182,77	22 807 859,93

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	9 289 437,10	0,00	142 219,00	9 431 656,10
Lisäykset					
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	0,00	9 289 437,10	0,00	142 219,00	9 431 656,10
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	9 289 437,10	0,00	142 219,00	9 431 656,10

Kaupungin pysyvät vastaavat yhteensä 31.12.

120 479 739,91

20.-22. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 e)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Tornion Vuokra-asunnot Oy	Tornio	100	100	6 871	26 468	83
Kiinteistö Oy Kisakoti	Tornio	100	100	21	198	0
Tornion Krunni Oy	Tornio	100	100	119	259	5
Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti	Tornio		100	65	24	0
Tornion Oppilasasuntola Oy	Tornio	85,0	92,8	57	3 895	0
Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy	Tornio	90,5	90,5	268	99	-10
Tornion Keilahalli Oy	Tornio	79,8	79,8	115	106	0
Bottenvikens Reningsverk Ab,	Haaparanta	65	65	707	909	-85
Team Botnia Oy	Tornio	73,7	73,7	86	96	-11
Tornion Energia Oy	Tornio	100	100	6 510	16 329	932
Tornion Vesi Oy	Tornio	100	100	2 753	16 756	240
Tornion Palveluasunnot oy	Tornio	100	100	9	3 199	0
Tornion Työvoimalasäätiö	Tornio	100	100	80	307	-5
Kuntayhtymät						
Kemi-Tornionlaakson koulutus- kuntayhtymä Lappia	Tornio	53,19	53,19	17 334	3 130	-183
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Kemi	27,167	27,2	3 322	5 380	-650
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	Rovaniemi	7,7	7,7	291	254	-12
Lapin Liitto	Rovaniemi	12,31	12,31	171	534	-9
Yhteis- ja omistusyhteisyyhteisöt						
Kemin Digipolis Oy	Kemi	23,8	23,8	64	104	11
As Oy Tornion Uusikatu 5	Tornio	40	40	551	1	0
Meri-Lapin Vesi Oy	Tornio	45	45	522	1 882	53
Perämeren jätehuolto Oy	Kemi	34,6	34,6	1 005	664	81
Kiint. Oy Tornion Matkailupysäkki	Tornio	42,1	42,1	1 183	20	1
Yhdistelemättä						
Lapin Ammattikorkeakoulu oy	Rovaniemi		17,1	7 557	1 634	207
Lounais-Lapin ajoharjoitteluratasäätiö	Tornio	30,9	30,9	74	1	-15
Mehiläinen Länsi-Pohja Oy	Kemi					

23. Kunnan saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöiltä

	Kaupunki			
	2018	2018	2017	2017
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		268 463,49		261 525,13
Lainasaamiset yhteensä	9 289 437,10		9 289 437,10	
- joista				
Pääomalainat				
Tornion Energia Oy	3 000 000,00		3 000 000,00	
Tornion Vesi Oy	5 000 000,00		5 000 000,00	
Pitkäaikainen antolaina				
Tornion Vuokra-asunnot Oy	1 208 579,07		1 208 579,07	
Tornion Oppilasasunnot Oy	80 858,03		80 858,03	
Muut lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		403 860,28		403 860,28
Yhteensä	9 289 437,10	672 323,77	9 289 437,10	665 385,41
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		43 738,55		81 418,28
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	43 738,55	0,00	81 418,28
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		35 920,35		8 335,94
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	35 920,35	0,00	8 335,94
Saamiset yhteensä	9 289 437,10	751 982,67	9 289 437,10	755 139,63

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			305 000,00	305 000,00
Kelan korvaus työterv.huoltoon	105 942,94	410 381,38		228 258,00
Eu-tuet ja avustukset	23 975,55	162 739,92	23 975,55	30 409,03
Valtion korvaukset käyttötalouden menoihin	168 788,88	632 417,73	110 035,00	588 190,53
Rahoitusosuudet investointiosan menoihin		131 000,00		131 000,00
Myyntituottojen jaksotukset		662 494,16		662 494,16
Muut	2 799 725,48	1 617 539,78	1 889 116,94	590 534,57
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 098 432,85	3 616 572,97	2 328 127,49	2 535 886,29

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	40 133 879,73	40 133 929,73	40 133 879,73	40 133 879,73
Peruspääoma 31.12.	40 133 879,73	40 133 879,73	40 133 879,73	40 133 879,73
Yhdistysten js säätiöiden peruspääoma 1.1.	25 000,00	25 000,00		
peruspääoma 31.12.	237 586,32	25 000,00		
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Vahinkorahaston pääoma 31.12	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Muut rahastot 1.1.	1 434 011,01	1 489 437,83		
Muut rahastot 31.12.	1 353 510,62	1 434 011,01		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	2 253 510,62	2 334 011,01	900 000,00	900 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	43 532 366,72	40 970 140,44	14 701 848,14	12 855 715,31
Tilikauden yli-/alijäämä	485 781,22	1 376 779,24	-1 013 590,76	1 846 132,83
Oma pääoma yhteensä	86 643 124,62	84 839 810,42	54 722 137,11	55 735 727,87

26. Erittely poistoerosta

Ei ilmoitettavaa.

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	Kaupunki	
	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 935 862,98	37 421 724,98
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	39 935 862,98	37 421 724,98

28. Joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	12 251,76	12 251,76		
Luottotappiovaraus			52 892,54	52 892,54
Eläkevastuu	4 089,84	5 174,04		
Ympäristövelvoitteet	1 144 667,65	1 144 667,65	1 144 667,65	1 144 667,65
Kuntayhtymän alijäämä			44,04	44,04
Potilasvahinkovaraus	2 266 546,68	1 859 494,49		
Pakollinen varaus 31.12.	3 427 555,93	3 021 587,94	1 197 604,23	1 197 604,23

30. Kunnan velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille

	Kaupunki			
	2018	2018	2017	2017
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		139 873,76		196 957,34
Siirtovelat		6 229,32		778,46
Yhteensä	0,00	146 103,08	0,00	197 735,80
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		1 055 929,98		2 629 166,51
Siirtovelat		156 596,05		
Yhteensä	0,00	1 212 526,03	0,00	2 629 166,51
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat		26 211,12		2 329,68
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	26 211,12	0,00	2 329,68
Vieras pääoma yhteensä	0,00	1 384 840,23	0,00	2 829 231,99

31. Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa.

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Liittymismaksut	7 983 640,75	7 396 977,35		
Muut velat	4 071 324,47	3 656 694,84	2 519 441,03	1 621 329,48
Yhteensä	12 054 965,22	11 053 672,19	2 519 441,03	1 621 329,48

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot		5 306,08		5 306,08
Menojäämät				
Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotu	7 133 015,74	8 576 675,42	5 385 274,75	5 929 061,91
Korkojaksotukset	45 966,84	38 781,00	45 966,84	38 781,00
Kielikoulun syyslukukauden maksuosuus				
Muut menojäämät	4 638 987,31	3 700 293,72	1 634 524,64	1 325 492,12
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	11 817 969,89	12 315 750,14	7 065 766,23	7 293 335,03
Siirtovelat yhteensä	11 817 969,89	12 321 056,22	7 065 766,23	7 298 641,11

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

34. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita

Ei ilmoitettavaa.

35.-37. Vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	4 866 245,08	4 811 775,56	1 091 774,60	996 180,64
- Vanhus- ja hoitopalvelut	518 089,04	444 010,84	518 089,04	444 010,84
- Vammaispalvelut	312 193,56	289 561,80	312 193,56	289 561,80
- Sosiaalityö	261 492,00	262 608,00	261 492,00	262 608,00
- Muut	3774470,48	3 815 594,92		
Leasingvastuut yhteensä	1 098 231,02	1 091 675,11	170 535,67	90 807,72
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	362 291,58	291 336,12	67 247,65	44 437,76
- Myöhemmin maksettavat	735 939,44	800 338,99	103 288,02	46 369,96
Yhteensä	5 964 476,10	5 903 450,67	1 262 310,27	1 086 988,36

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

39.-40. Vastuusitoumukset

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			63 745 585,65	61 425 585,65
Jäljellä oleva pääoma			28 909 129,55	31 943 713,97
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			7 661 238,13	6 989 947,63
Jäljellä oleva pääoma			4 985 802,91	2 973 506,72
Muut vastuusitoumukset				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 675 082,16	6 675 082,16	6 675 082,16	6 675 082,16
Jäljellä oleva pääoma	2 927 878,97	3 183 060,13	2 927 878,97	3 183 060,13
Yhteensä	2 927 878,97	3 183 060,13	36 822 811,43	38 100 280,82

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2018	2017
Tornion osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	125 185 342,00	123 814 502,00
Tornion mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoita 31.12.	80 425,81	81 830,80

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Arvonlisäveron palautusvastuu	7 515 374,68	7 457 917,23	6 141 549,68	5 736 908,23

Korojohdannaissopimukset

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Kaikki koron vaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksella. Koronvaihtosopimuksella suojataan yksittäisen lainan korkoriskiä. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Nimellisarvo	2209777,88	3 328 872,30		600 000,00
Käypä arvo	-88851,56	-718 460,65		-600 000,00
Sopimuksia 1 kpl päättyy v.2018				
Sopimuksia 2 kpl päättyy myöhemmin				
Sopimuksia yhteensä v18: konserni 2kpl				

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJA PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilötyövuodet v. 2018: 1246,0 htv (2017: 1281,4)

Henkilöstön määrä palvelualueittain palvelussuhteen luonteen mukaan sukupuolittain

31.12.2018	Vakinaiset			Määräaikaiset			Työllistetyt			Kaikki yhteensä		
	M	N	yht	M	N	yht	M	N	yht	M	N	yht
Keskushallintopalvelut	7	33	40	4	2	6	0	4	4	11	39	50
Hyvinvointipalvelut	12	292	304	4	112	116	5	14	19	21	418	439
Sivistyspalvelut	54	421	475	28	134	162	9	15	24	91	570	661
Tekniset palvelut	48	76	124	6	13	19	3	2	5	57	91	148
Yhteensä	121	822	943	42	261	303	17	35	52	180	1118	1298

	Vakinaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä		Yhteensä ilman työllistettyjä	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Keskushallintopalvelut	39	40	8	6	4	4	51	50	47	46
Hyvinvointipalvelut	362	304	157	116	18	19	537	439	519	420
Sivistyspalvelut	451	475	162	162	22	24	635	661	613	637
Tekniset palvelut	127	124	18	19	8	5	153	148	145	143
Yhteensä	979	943	345	303	52	52	1376	1298	1324	1246
Muutos ed. vuoteen	-36		-42		0		-78		-78	
Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 49,9 vuotta										
Koko henkilöstön keski-ikä on 47,9 vuotta										

43. Henkilöstökulut

	v. 2018 e	v. 2017 e	Muutos %
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	43 903 970	44 527 455	-1,40
- Henkilöstökorvaukset	-682 104	-681 616	0,07
Tuloslaskelman palkat	43 221 866	43 845 839	-1,42
Henkilöstösivukulut	11 598 851	12 044 207	-3,70
Eläkekulut	9 897 779	10 174 376	-2,72
Muut henkilösivukulut	1 701 072	1 869 831	-9,03
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	54 820 717	55 890 046	-1,91
Henkilöstömenoja aktivoitu käyttöomaisuuteen	147 616	156 875	-5,90
Yhteensä henkilöstökulut	54 968 333	56 046 921	-1,90

Työllisyyden hoito ja kesätyöllistämiskustannukset palvelualoittain

Työllistämismenot ja -tulot palvelualoittain v 2018/1-12

	Työllistäminen	Kesätyöllistäminen	Lapin alueellinen työll.kokeilu	Yhteensä
Keskushallintopalvelut				
Palkat	8 140	9 863	102 461	120 464
Henkilösivukulut	34 878	982	21 413	57 272
Muut menot	281 120	112 253	11 036	404 408
Toimintatulot				0
Työllistämistuki	-2 130	-2 322	-28 511	-32 962
Nettomeno	322 008	120 776	106 399	549 183
Hyvinvointipalvelut				
Palkat	309 453	35 227		344 680
Henkilösivukulut	65 154	5 256		70 410
Muut menot	320	11		331
Toimintatulot				0
Työllistämistuki	-120 482	-12 959		-133 441
Nettomeno	254 444	27 535		281 980
Sivistyspalvelut				
Palkat	285 447	16 475		301 922
Henkilösivukulut	60 220	2 838		63 058
Muut menot	366	50		415
Toimintatulot				0
Työllistämistuki	-111 571	-6 310		-117 881
Nettomeno	234 461	13 053		247 514
Tekninen keskus				
Palkat	125 977	46 697		172 674
Henkilösivukulut	25 951	6 424		32 375
Muut menot				0
Työllistämistuki	-48 619	-17 000		-65 619
Nettomeno	103 309	36 121		139 431
Palvelualueet yhteensä				
Palkat	729 017	108 262	102 461	939 740
Henkilösivukulut	186 203	15 500	21 413	223 116
Muut menot	281 805	112 314	11 036	405 154
Toimintatulot	0	0	0	0
Työllistämistuki	-282 803	-38 590	-28 511	-349 903
Nettomeno	914 223	197 486	106 399	1 218 107

44. Luottamushenkilön palkoista peritty ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2018	2017
Tornion Kokoomus ry	2868,20	3 093,29
Keskustan Tornion kunnallisjärjestö ry	20332,13	20 220,87
Tornion Vasemmistoliitto ry	6718,73	6 912,34
Lounais-Lapin Vihreät ry	687,00	954,72
Tornion Perussuomalaiset ry	1219,43	1 194,10
Tornion Sosiaalidemokraatit ry	3939,59	3 843,66
Keminmaalaisten parhaaksi	59,52	43,04
Keskustan Keminmaan kunnallisjärjestö ry	62,00	54,30
Keminmaan Vasemmistoliitto ry	18,60	
Keminmaan Sosiaalidemokraatit ry		31,43
Vasemmistoliiton Tervolan kj.	99,20	87,95
Keskustan Tervolan kunnallisjärjestö ry	124,00	49,60
Kemin Sosiaalidemokraatit	148,80	85,00
Kemin Vasemmistoliitto ry	161,20	156,40
Keskustan Simon kunnallisjärjestö ry	74,40	54,00
Vasemmistoliiton Ylitornion kj.	6,20	18,60
Keskustan Ylitornion kunnallisjärjestö ry	27,90	18,60
Keskustan Peräpohjolan piiri	12,40	12,40
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	36 559,30	36 830,30

45. Tilintarkastajien palkkiot

	Kaupunki	
	2018	2017
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	16 819,50	23 830,75
Tilintarkastajan lausunnot	390,00	1 142,50
Palkkiot yhteensä	17 209,50	24 973,25
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 475,87	
Tilintarkastajan lausunnot		
Palkkiot yhteensä	8 475,87	
Tilintarkastajien palkkot yhteensä	25 685,37	24 973,25

11. KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito

Käytetyt tosittelajit/tositenumerot vuonna 2018

TOSITELAJI	TOSITENUMEROT	
ALKUSA	1 001 – 1 002	Avaava tase
BUD	2 001 – 2 005	Talousarvio
BUDL	3 001 – 3 020	Lisätalousarvio
MUIST1	10 001 – 10 493	Muistiotosite, ulk. Raindance
MUIRO2	15 001 – 15 335	Muistiotosite, ulk. Rondo
MUISIS	20 001 – 20 013	Muistotosite, sis, Raindance
MUIRS2	25 001 – 25 103	Muistiotosite, Rondo sis.
KÄYTTÖOM	34 001 – 34 182	Käyttöomaisuus
SISROP	40 001 – 41 720	Sisäinen lasku, Rondo
MUIVTU	45 001 – 45 164	Välitilinpäästösosite, ulk. Raindance
MUIVTS	46 001 – 46 031	Välitilinpäästösosite, sis. Raindance
PANKKI	101 001 – 102 252	Pankin tiliotetsite
PALKAT	100 001 – 100 273	Palkat
SOSTYO	111 001 – 111 251	ProConsona sosiaalityö
KASSA1	112 001 – 112 352	CPU-kassatosite
OSTOT	8 000 001 – 8 028 087	Ostolaskut Rondosta
OMAKSU	8 090 001 – 8 090 382	Ostomaksut
YMRMAN	5 110 001 – 5 112 472	Manuaalisuoritukset
YMRVII	5 210 001 – 5 210 469	Viitesuoritukset
YMRHYV	5 310 001 – 5 310 686	Hyvityslaskujen kuittaus
YMRK	5 410 001 – 5 410 365	Tileistä poisto
YMR10	10 000 001- 10 011 450	Laskulaji 10 Terveyskeskusmaksu
YMR11	11 000 001- 11 001 170	Laskulaji 11 Työterveyshuolto
YMR12	12 000 001- 12 000 379	Laskulaji 12 Terveyskeskus muut palv.
YMR13	13 000 001- 13 000 219	Laskulaji 13 Kuntoutushoito
YMR14	14 000 001- 14 000 289	Laskulaji 14 Kuntalaskutus
YMR15	15 000 001- 15 001 375	Laskulaji 15 Vuodeosasto
YMR16	16 000 001- 16 000 737	Laskulaji 16 Vanhainkoti
YMR17	17 000 001- 17 007 302	Laskulaji 17 Kotihoitopalvelut
YMR18	18 000 001- 18 000 044	Laskulaji 18 Terveyskeskus yleislaskutus
YMR19	19 000 001- 19 000 021	Laskulaji 19 Lääkevarasto
YMR25	25 000 001- 25 004 789	Laskulaji 26 WinHIT-hammashuolto
YMR26	26 000 001- 26 005 186	Laskulaji 25 Effica-hammashuolto
YMR31	31 000 001- 31 000 002	Laskulaji 31 Uimahallin laskut
YMR32	32 000 001- 32 002 099	Laskulaji 32 Iltapäiväkerho
YMR33	33 000 001- 33 000 621	Laskulaji 33 Timmi-tilavuokrat
YMR34	34 000 001- 34 000 070	Laskulaji 34 CPU-uimahallin laskut
YMR51	51 000 001- 51 000 011	Laskulaji 51 Kirsaston laskut

YMR52	52 000 001- 52 000 581	Laskulaji 52 Kouluviraston laskut
YMR53	53 000 001- 53 002 770	Laskulaji 53 Kansalaisopisto
YMR54	54 000 001- 54 005 187	Laskulaji 54 Päivähoito
YMR55	55 000 001- 55 000 083	Laskulaji 55 Aineen taidemuseo
YMR59	59 000 001- 59 000 044	Laskulaji 59 Tekninen keskus/JULK
YMR60	60 000 001- 60 000 838	Laskulaji 60 Ympäristötoimi/JULK
YMR70	70 000 001- 70 000 365	Laskulaji 70 Asuntojen vuokrat
YMR71	71 000 001- 71 000 413	Laskulaji 71 Toimitilavuokrat
YMR73	73 000 001- 73 000 057	Laskulaji 73 Keskusvarston Sonet-laskut
YMR74	74 000 001- 74 000 032	Laskulaji 74 Ympäristötoimi
YMR75	75 000 001- 75 001 219	Laskulaji 75 Tekninen keskus
YMR77	77 000 001- 77 001 810	Laskulaji 77 Tontinvuokrat
YMR78	78 000 001- 78 000 300	Laskulaji 78 X-city rakennusvalvonta
YMR80	80 000 001- 80 000 700	Laskulaji 80 Muut saatavat
YMR81	81 000 001- 81 000 006	Laskulaji 81 Antolainat
YMR81	82 000 001- 82 000 050	Laskulaji 82
YMR98	98 000 001- 98 000 024	Viivästyskorot
9991	99 910 001- 99 910 035	Konsernin alkusaldot
9992	99 920 001- 99 920 029	Konsernin tytär/ky
9993	99 930 001- 99 930 013	Konsernikirjaukset
LIITETIETO	1 –	Liitetieto

12. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Torniossa, 25. maaliskuuta 2019

TORNION KAUPUNGINHALLITUS

Pekka Pelttari
Puheenjohtaja

Markku Taramaa
II varapuheenjohtaja

Sari Juntura

Outi Keinänen

Raija Lummi

Olli Rainio

Ilkka Kapraali
I varapuheenjohtaja

Merja Aalto

Kaisa Juuso

Matti Lankila

Kosti Ollila

Timo Nousiainen
Kaupunginjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tarkastuskertomus.

Torniossa ____ päivänä _____ kuuta 2019
